

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**DİN SOSYOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDEN
CİNSEL SUÇLARIN SOSYAL FİKİH
AÇISINDAN ANALİZİ**

Şükrü BİLGİÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
AĞUSTOS - 2016**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI**

**DİN SOSYOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDEN
CİNSEL SUÇLARIN SOSYAL FİKİH
AÇISINDAN ANALİZİ**

**DANIŞMAN : Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR
JÜRİ: Prof. Dr. Fazlı POLAT
JÜRİ : Doç. Dr. İbrahim ÇETİNTAŞ**

Şükrü BİLGİÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
AĞUSTOS – 2016**

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

DİN SOSYOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDEN CİNSEL
SUÇLARIN SOSYAL FIKIH AÇISINDAN ANALİZİ

Şükrü BİLGİÇ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

Bu Tez / Proje /08/2016 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.

Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR
BAŞKAN

Prof. Dr. Fazlı POLAT
ÜYE

Doç. Dr. İbrahim ÇETİNTAŞ
ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Abdullah SOYSAL
Enstitü Müdürü

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
FELSEFE VE DİN BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DİN SOSYOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDEN
CİNSEL SUÇLARIN SOSYAL FIKIH AÇISINDAN ANALİZİ**

Şükrü BİLGİÇ

Danışman : Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR

Yıl : 2016, Sayfa: 96+IX

Jüri : Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR (Başkan)
: Prof. Dr. Fazlı POLAT (Üye)
: Doç. Dr. İbrahim ÇETİNTAŞ (Üye)

Ülkemizde son yıllarda cinsel suç oranlarında ciddi bir artış olmuştur. Bu artışın nedenlerine ilişkin birçok varsayım ileri sürülmüştür. Bu varsayımların doğruluğu tartışmalıdır. Ancak asıl olan bu varsayımların doğruluğundan ziyade bu suçluların iyileştirilmesinde/topluma kazandırılmasında nasıl bir yol izleneceğidir.

Tezde, yaşadığımız döneme has olmayan, cinsel suç artışlarına din sosyolojisi perspektifinden bakılacak ve cinsel suçlar sosyal fıkıh açısından analiz edilecektir. Bu amaçla peygamber mesajlarının evrenselliğinden yola çıkılarak, peygamberi çözüm yollarının bilimsel alana taşınması ve bir metodolojiye ulaşılması hedeflenmiştir.

Tez kapsamında Hz. Âdem, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kıssalarına yer verilecektir. Tezde ele alınan kıssalar kronolojik sıraya göre işlenmiştir. Farklı bölgelerde ve farklı zamanlarda yaşayan peygamberlerin, kendi dönemlerindeki cinsel suçlara müdahale yönteminde küçük farklılıklar olmasına karşın ağırlıklı olarak benzer yöntemler kullanıldığı görülmüştür. Bu yöntemi dört aşamaya ayırmak mümkündür. Birinci aşamada cinsel suçu önlemeye yönelik tedbirler alınmıştır. İkinci aşamada suçun ortaya çıkması ve failerin itirafta bulunması durumunda suç ve suçlu ile ilgili çok ayrıntılı bir araştırma ve yargılama yapılmıştır. Üçüncü aşamada infaz gerçekleşmiştir. İnfazda başta kararı veren hâkim ve şahitlerle birlikte bir grup Müslüman'ın bulunması sağlanarak cezaların caydırıcılığı sağlanmıştır. Dördüncü aşamada ise hem fail, hem de toplum için normal yaşama dönme sürecidir.

Peygamberi müdahale yöntemlerinde elde edilen bulgularda: Cezanın bir amaç değil, araç olarak kullanıldığı; önleyici tedbirler alınarak zinaya giden yolların

kapatıldığı; zina itirafında bulunan faillerin öncelikle tövbeye yönlendirilerek suçları ile yüzleşmelerinin sağlandığı ve günahların örtülmesi esas alındığı; insan merkezli bir hukuk sistemi uygulandığı; dini hükümlerin bir yaşam biçimi olarak bütün halinde uygulanmasının esas alındığı görülmüştür.

Peygamberi müdahale yöntemleri ve Nur Suresi'ndeki '*zinaya yaklaşmayın*' ayeti gereği bilimsel yöntemlerden faydalanılarak cinsel eğitim programı oluşturulabilir. Zira cinsel suça/zinaya giden yolları bilmeden bu yolları kapatmak pek mümkün görünmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Suç, Ceza, Cinsellik, Sosyoloji, Yöntem, Sosyal Fıkıh.

**KAHRAMANMARAS SUTCU IMAM UNIVERSITY
SOCIAL SCIENCE INSTITUTE
PHILOSOPHY AND RELIGION SCIENCES MAJOR**

ABSTRACT

MASTER THESIS

**ANALYSIS OF SEX CRIME THROUGH RELIGION AND
SOCIOLOGY BY SOCIAL ISLAMIC LAW**

Sukru BILGIC

Consultant : Prof. Dr. Husnu Ezber BODUR

Year : 2016, Page: 96+IX

**Jury : Prof. Dr. Husnu Ezber BODUR (Chairman)
: Prof. Dr. Fazlı POLAT (member)
: Assoc. Prof. Dr. Ibrahim CETINTAS (member)**

There is serious increasing on sex crimes in the last years in our country. There are a lot of thesis about reason of those kind of crimes. Trueness of those thesis is controversial. More importantly, the way to be followed for treatment of guilty people/reintroduce those people to the society is more important than whether thesis are true or not.

By this thesis, increasing sex crime which are not pertain to period we live in, will be considered through religion sociology perspective and sex crimes will be examined in frame of social islamic law. As considering universal message of prophet, prophet solutions will be examined on scientific platform and a methodology will be created.

In frame of the thesis, stories of Adem, Yousef, Lute, Jesus and Mohammed will be issued. Stories are examined according to chronological queue. Prophets, lived in several places and times, used to use similar methods to solve sex crimes even there were small different methods on their management system. The management system can be divided into four different steps. Measurement to prevent crime is taken as the first step and detailed examination about crime and guilty people were performed in case of sex crimes occur and/or confession at the second step. Execution was done at the third step. A group of muslim, judge and witnesses were gathered and deterrence of crime was provided. The fourth step is the step after execution. The stage is for coming into society for either offender and society.

According to findings achieved by prophet methods: this is not used as aim but it is used as tool; preventions were taken to prevent sex crimes; offenders who confessed, were directed to swear off firstly, they were made them facing their crimes

and they were provided to cover a multitude of sins; and it is provided that decretals has been applied as life-style

Sex education can be performed as taking advantages of scientific methods according to prophet intervention methods and “Avoid from adultery” verse of Sura of glory. It is hard to prevent ways attempting adultery/crime without being aware of those ways.

Key words: Crime, Offend, Sexuality, Sociology, Method, Social Islamic Law

ÖN SÖZ

İnsanların büyük çoğunluğunun şiddetle çekindiği konuların başında cinsellik gelmektedir. Buna rağmen günlük hayatlarının önemli bir kısmını, dolaylı da olsa, bir şekilde cinsel konularla ilgili olabilmektedir.

İçinde yaşadığımız modern çağda cinsellik, mahremiyetini korumakla birlikte daha fazla tartışılmış ve görünürlük kazanmıştır. Türkiye gibi büyük çoğunluğu Müslüman olan ülkede “Trans Onur Yürüyüşü” adı altında 28 Haziran 2015 tarihinde, bir ramazan orucu gününde, yüzlerce LGPT (lezbiyen, gey, biseksüel ve transgender)’li ellerinde Müslümanlara hakaret içeren pankart ile istiklal caddesinde yürüyüş düzenlemiştir. Bununla birlikte mahalle baskısı nedeniyle cinsel dürtünün toplumsal görünürlüğünü kontrol altına alırken, bireysel yaşantılarda bu kontrol devre dışı kalmıştır. Bu husus yasal olmasa da uygulamada bireysel özgürlükler kapsamına alınmıştır. Bunun en somut göstergesi, basın, medya ve internetin de etkisi ile evlenme öncesi ilk cinsel deneyim yaşı hızla aşağıya çekilmiş ve nikâhsız birliktelikler çoğalmıştır. Buna bağlı olarak da sapkınlık çeşitleri her geçen gün artmıştır. Cinsel sapkınlıklar her an birçok toplum kesimi tarafından yaşanır olmuştur. Cinsel sapkınlıklara bağlı olarak birçok yeni fiziksel ve ruhsal hastalıklar türemeye başlamıştır. Bir hastalık ve bağımlılık çeşidi olarak kabul görülmeye başlanan cinsel sapkınlığı tedavi etmek için klinikler kurulmaya başlanmıştır. Kurulan kliniklerin birçoğu pozitivist anlayışla hareket ettiği için köklü çözümler üretilmekte yetersiz kalmıştır.

Dindar ve mutedil camia ise ‘zinaya yaklaşmayın’ ayetini cinsellikle ilgili her türlü alana (sağlık, bilgi edinme vb) yayararak umumiyetle bu konuyu gündemlerine almaktan kaçınmışlardır. Aynı camia tarafından konuyla ilgili, az da olsa, yapılan araştırmalara sıcak bakılmamış ve cinsellik dürtüsü de en fazla bu kesim tarafından bastırılmıştır. Buna rağmen cinsel suç oranındaki artışlar, fark gözetmeksizin, toplumun bütün kesimlerinde yaygınlık kazanarak artmaya devam etmiştir.

Bilginin güç, bilmenin ise ilahi bir buyruk olduğu düşüncesi ile cinsel suçlarla veya cinsel sapkınlıklarla mücadele etmenin temelinde bu sapkınlıklara yol açan etmenleri bilmek gerekir. Ancak bu şekilde cinsel sapkınlıklarla daha etkin bir şekilde mücadele edilebilir. Yine bu sayede erken teşhis ve tedaviler yapılabilir. Aksi takdirde bu tür olayları kınamak ve cezaların ağırlaştırılmasını talep etmek bir sonuç getirmeyecektir. Bu düşüncelerle araştırma yapılmaya başlanmıştır.

Aynı bilinçle araştırmama destek sağlayıp, beni yönlendiren değerli hocam Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR’a teşekkür ederim.

Araştırma kapsamında kaynak bulma konusunda çektiğim sıkıntıları gidermek için kütüphanelerini bana açan Yrd. Doç. Dr. Necati DEMİR ve araştırmacı yazar Cengiz DUMAN’a teşekkür ederim.

Kendileriyle bol bol fikir jimnastiği yaptığım ve bilgilerinden faydalandığım mesai ve oda arkadaşlarım Mesut KESKİOĞLU, İsmail YILDIRIM, Mustafa GÜCENOĞLU, Ömer KONAR, Gülbey GÜRDAL ve Abdullah ÇİFTÇİ’ye teşekkürü bir borç bilirim.

Tezimin her satırını didik didik okuyarak eksiklerimi gideren değerli dostum Serdar ÇITIRIK’a teşekkür ederim.

Ve son olarak teşekkürün en büyüğünü hak eden sevgili Eşime ve canım Oğluma göstermiş oldukları fedakârlıklardan dolayı şükranlarımı sunarım.

Çaba bizden başarı Allah’tan dır.

Şükrü BİLGİÇ
Kahramanmaraş-2016

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	III
ÖN SÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR LİSTESİ	VIII
TABLolar LİSTESİ	IX
1. GİRİŞ	1
2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR	3
2.1. Alanda Yazılan Tezler	3
2.1.1. İnsanı Suça İten Sebepler ve Kur'an'a Göre Çözüm Yolları	3
2.1.2. Yahudi Hukukunda Zina ve Benzeri Cinsel Suçlar	3
2.2. Alanda Yayınlanmış Makaleler	3
2.2.1. Hz. Lut ve Helak Olan Kavmi	4
2.2.2. İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyeti ve Cezası	4
2.2.3. İslam Hukukunda Suçla Mücadele Yöntemleri	4
2.3. Alanında Yazılmış Kitaplar	5
2.3.1. Kur'an ve Sünnet Işığında Suç Ceza Uygunluğu	5
2.3.2. Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat	5
3. METODOLOJİK BİR YÖNTEM OLARAK SOSYAL FİKİH	7
4. CİNSELLİK	9
4.1. Cinselliği Nasıl Anlamalı?	9
4.2. Sigmund Freud ve Doğal Bir İhtiyaç Olarak Cinsellik	11
4.3. Zina Suçu	12
5. PEYGAMBERLİK	15
5.1. Peygamberlik Nedir?	15
5.2. Peygamberlerin Sıfatları	15
5.3. Peygamberlerin Gönderiliş Amacı	16
5.4. Peygamber Mesajlarının Evrenselliği	17
5.5. Peygamber Kıssalarının Tarihselliği	18
6. KUTSAL METİNLERDE CİNSEL SUÇLAR	20
6.1. Yahudilikte Cinsel Suçlar ve Cezası	20
6.2. Hristiyanlık'ta Cinsel Suçlar ve Cezası	23
6.3. İslam'da Cinsel Suçlar ve Cezası	24
6.3.1. Kur'an-ı Kerim'de Cinsel Suçlar ve Cezası	24
6.3.2. Sünnette Cinsel Suçlar ve Cezası	27
6.3.3. Hz. Muhammed'ten Sonraki Uygulamalar	30
7. İSLAM HUKUKUNDA SUÇ VE CEZA	32
7.1. İslam Hukukunda Suçlar	33
7.1.1. Hadd Gerektiren Suçlar	33
7.1.3. Ta'zir Cezasını Gerektiren Suçlar	34
7.2. İslam Hukuku'nda Cinsel Suçların Mahiyeti ve Cezası	35
7.2.1. Celd/Sopa Cezası	36
7.2.2. Sürgün Cezası	36
7.2.3. Recm/Taşlama Cezası	37
7.3. İslam Hukuku'nda Cinsel Suçlara Verilen Cezaların Tatbiki	39
7.3.1. Recm Cezasının Tatbiki	40
7.3.2. Celd Cezasının Tatbiki	41

7.4. Zina Cezasının Uygulanmasını Önleyen Sebepler	42
8. PEYGAMBER KISSALARI	43
8.1. Hz. Âdem Ve Oğullarının Kıssası	43
8.1.1. Hz. Âdem'in Yaratılışı.....	43
8.1.2. Yasak Meyveden Yeme ve Avret Yerlerinin Görülmesi.....	44
8.1.3. Hz. Âdem'in Çocukları ve Evlilik Çatışması.....	45
8.2. Hz. Âdem ve Oğullarının Kıssasından Peygamberi Müdahalenin İpuçları	46
8.2. Hz. Lut Kıssası.....	48
8.2.1. Hz. Lut'un Hayatı ve Kişiliği.....	49
8.2.2. Sodom ve Gomore Halkının Yaşantısı	50
8.2.3. Hz. Lut'un Tebliği ve Kavminin Tepkisi.....	51
8.2.4. Azabın Gelişi ve Helak	52
8.2.5. Hz. Lut Kıssası'ndan Peygamberi Müdahalenin İpuçları	53
8.3. Hz. Yusuf Kıssası	56
8.3.1. Masumiyetin İspatı: Gömleğin Arkadan Yırtılması	57
8.3.2. Hz. Yusuf Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları	59
8.4. Hz. İsa Kıssası	62
8.4.1. Hz. İsa Döneminin Sosyo-Kültürel Yapısı.....	62
8.4.2. Hz. İsa Kıssası'ndan Peygamberi Müdahalenin İpuçları.....	65
8.5. Hz. Muhammed Dönemi	66
8.5.1. İslam Öncesi Arap Toplumunun Genel Yapısı	66
8.5.2. Hz. Muhammed Döneminde Yaşanan Cinsel Suçlar ve Cezalar	70
8.5.2.1. İşverenin Karısıyla Zina Eden Bekâr İşçi Olayı.....	70
8.5.2.2. Mâiz b. Mâlik (r.a)'in Recmedilmesi.....	72
8.5.2.3. Gâmidiyeli Evli Kadının Recmedilmesi.....	73
8.5.2.4. Evli Yahudilerin Recm Edilmesi	74
8.5.2.5. Zina İçin İzin İsteyen Genç'in Olayı.....	75
8.5.3. Hz. Muhammed Döneminde Vuku Bulan Olaylardan Peygamberi Müdahalenin İpuçlarına	76
9. PEYGAMBERİ MÜDAHALE YÖNTEMİNDEN BİLİMSEL METODOLOJİYE	78
10. SONUÇ VE TARTIŞMA	88
KAYNAKLAR	93
ÖZ GEÇMİŞ	

KISALTMALAR LİSTESİ

a. mlf.	: Aynı müellif
a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
a.s.	: Aleyhisselam
AÜİFD.	: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
b.	: Bin/İbn
bkz.	: Bakınız
bsk.	: Baskı
c.	: Cilt
çev.	: Çeviren
ÇÜ_FD.	: Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
DEÜİFD	: Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
dgr.	: Diğerleri
DİA.	: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
dm.	: Devamı
hey.	: Heyet
Hız.	: Hazreti
İSAM	: İslam Araştırmaları Merkezi
M. Ö.	: Milattan önce
MÜİFD.	: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
s.	: Sayı
s.a.s.	: Sallallahu Aleyhi ve Sellem
SBE.	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
sdl.	: Sadeleştiren
TDV.	: Türkiye Diyanet Vakfı
vb.	: Ve benzeri.

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 8.1: Hz. Âdem ve Oğullarının Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları.....	47
Tablo 8.2: Hz. Yusuf Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları.....	59
Tablo 9.1. Peygamberi Müdahalenin İpuçları	78

1. GİRİŞ

Küresel çağda teknolojik gelişmeler ve buna bağlı olarak da kitle iletişim araçları baş döndürücü şekilde gelişmektedir. Bu her iki gelişmenin de etkisi ile günümüz toplumlarında çok hızlı bir bozulma, yozlaşma ve dejenerasyon yaşanmaktadır. Fakirlik, sefalet, zulüm ortamı içindeki insanlar, güzel ahlakın hâkim olduğu, huzurlu ve adil bir yaşamın özlemini çekmektedirler. Kur'an'ı Kerim'deki birçok kıssada önceki toplumların da benzer sorunlar yaşadığını bize bildirmektedir. Allah'ı Teala, benzer sosyal çöküntü yaşayan toplumlara peygamber göndermek suretiyle onları dosdoğru yola davet etmiştir. Bu toplumların bir kısmı ilahi mesaja uyarak hidayete ermiş, bir kısmı ise gaflet içinde helak olmuştur.

Son peygamber/hatem-ül enbiya da geldiğine göre insanları üzerinde bulundukları yanlış yoldan çevirecek olan, artık peygamberler değil, onların getirmiş olduğu ilahi mesajlar ve örnek yaşantıları olacaktır. Bu amaçla ülkemizde de çok hızlı bir şekilde yaygınlaşan cinsel suçlara doğru bir şekilde müdahale etmek için örnek olarak gönderilen peygamberlerin cinsel suçlulara nasıl müdahale ettiklerini bilmek gerekir. Bu amaçla; Hz. Adem ve Oğulları, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in kıssalarını Kur'an-ı Kerim merkez kaynak olmak üzere inceleme yapılacaktır. İnceleme sonucunda elde edilen peygamberi müdahale yöntemlerinden bilimsel bir metodolojiye ulaşmayı hedeflemekteyiz. Bu amacı gerçekleştirmek için sosyal fıkıh anlayışı bizim için önemli bir perspektif oluşturacaktır. Araştırmada bizi sınırlayan en önemli sorun ise konuyla kaynak niteliği taşıyacak yeterli bilgi ve belgenin olmamasıdır.

Araştırmamız on bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünün ardından ikinci bölümde tez konumuzla ilgili daha önceki yapılmış araştırmalara değinilmiştir. Yapılan incelemelerde tez çalışmamızın başlığı ile ilgili daha önce yapılmış her hangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte benzer alt başlıkları taşıyan makale, tez ve kitapların olduğu görülmüştür. Bu bölümde iki yüksek lisans tezi, üç makale ve iki kitap incelemesi yapılmıştır.

Üçüncü bölümde; metodolojik bir yöntem olarak sosyal fıkıh konusu ele alınmıştır. Sosyal fıkıh olarak belirtilen yöntemde, zamanın değişmesi ile birlikte kuralların da değişeceği vurgulanmıştır. Çünkü değişen zaman bizzat kuralları üreten bilimin umulmadık bir şekilde değişmesini gerektiriyordu. Sadece "ahkâm"ın değil bizzat fıkıhın değişmesi söz konusuydu. Bunun manası fıkha dayalı eski sosyal dünya görüşünün, ilişkilerin, ahlakın, kurumların ve yapıların kısacası "maneviyat düzeni"nin modern toplumbiliminin temelleri üzerinde yeniden inşa edilmesi olduğu vurgulanmıştır.

Dördüncü bölümde; cinsel suçlulara peygamberi müdahale şeklini öğrenmek için öncelikle cinsellikten ne anladığımız gerektiği açıklanmıştır. Ardından cinselliği doğal bir dürtü olarak gören psikanalist yaklaşımın görüşleri verilmiştir. Son olarak da zina suçu ele alınacaktır.

Beşinci bölümde; peygamberi müdahale yöntemlerini öğrenmek için peygamberliğin ne olduğu, peygamberlerin sıfatları, peygamberlerin gönderiliş amaçları, peygamber mesajlarının evrenselliği ve peygamber kıssalarının tarihselliği konuları işlenmiştir.

Altıncı bölümde; kutsal metinlerde cinsel suçlar konusu incelenmiştir. Bu amaçla Yahudilik, Hristiyanlık ve İslami kaynaklarda cinsel suçların nasıl algılandığı verilmeye çalışılmıştır.

Yedinci bölümde; İslam Hukuku'nda suç ve ceza hususu ele alınmıştır. İslam kaynaklarında suçlar hadd, kısas ve tazir suçlar olmak üzere üçe ayrıldığı belirtilmiş ve bu suçlar tek tek ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. Ardından cinsel suçlulara verilen şahitliğin kabul edilmemesi, celd, sürgün, recm cezaları açıklanarak bu cezaların nasıl tatbik edildiği anlatılmıştır.

Sekizinci bölümde; Hz. Adem ve Oğulları, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in kıssalarına yer verilmiştir. Kıssaları ele alınan peygamberlerin öncelikle hayatları ve kişilik özelliklerine değinilmiştir. Ardından peygamberlerin yaşadıkları toplumun sosyo-kültürel yapısına ve bu dönemde yaşanan cinsel suç örneklerine değinilmiştir. Son olarak da peygamberlerin cinsel suçlulara müdahale şekllinden yola çıkılarak peygamberi müdahalenin ipuçları verilmiştir.

Dokuzuncu bölümde; tez kapsamında incelenen peygamber kıssalarından yola çıkılarak peygamberi müdahalenin ipuçları yakalanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda elde edilen veriler dört aşamaya ayrılmıştır. Birinci aşamada cinsel suçu önlemeye yönelik tedbirler ele alınmıştır. İkinci aşamada suç ve suçlu ile ilgili çok ayrıntılı bir araştırmanın akabinde yargılama yapılmıştır. Üçüncü aşamada toplumsal katılımı ile infaz gerçekleştirilmiştir. Dördüncü aşama ise hem fail, hem de toplum için normal yaşama dönme sürecidir.

Onuncu ve son bölümde ise yapılan araştırmadan elde edilen veriler değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur.

2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR

Tez çalışmamızın başlığı ile ilgili daha önce her hangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bununla birlikte benzer alt başlıkları taşıyan makale, tez ve kitapların olduğu görülmüştür. Bu çalışmaların bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır.

2.1. Alanda Yazılan Tezler

Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı tez tarama ekranında yapılan sorguda benzer alt başlıkları taşıyan tezleri şu şekilde sıralayabiliriz.

2.1.1. İnsanı Suça İten Sebepler ve Kur'an'a Göre Çözüm Yolları

Metin Kartal tarafından hazırlanan yüksek lisans tezi "İnsanı Suça İten Sebepler ve Kur'an'a Göre Çözüm Yolları" ismini taşımaktadır. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı alanında Yrd. Doç. Dr. Orhan Parlak danışmanlığında 2015 yılında hazırlanmıştır.

Tezin amacı insanı suç işlemeye sevk eden sebepleri tespit etme olarak belirtilmiştir. Araştırmada, suç ile ilgili kavramlar, insana suç işleten sebepler, suçu önlemek için neler yapılabileceği, İslam'da muhafaza edilmesi gereken beş esasa (dinin korunması, canın korunması, aklın korunması, neslin korunması, malın korunması) riayet edildiği takdirde, toplumdaki suç/suçlu oranını düşürmenin mümkün olup olmadığı vb sorulara cevap aranmıştır.

Araştırma sonucuna göre: dinî ve ahlakî değer eksikliği; okul ve aile içi eğitiminin yetersizliği başta olmak üzere caydırıcılığın olmaması, ekonomik sebepler, korku, çaresizlik, çevresel faktörler; alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı; ümitsizlik; hayattan beklentinin olmaması; bir anlık öfke; gaflet, nefis ve şeytan; adaletin olmadığına dair inanç gibi faktörler insanı suç işlemeye iten başlıca sebepler olarak tespit edilmiştir.

2.1.2. Yahudi Hukukunda Zina ve Benzeri Cinsel Suçlar

Eldar, Hasanov tarafından hazırlanan yüksek lisans tezi "İslam Hukukunda Karşılaştırmalı Olarak Yahudi Hukukunda Zina ve Benzeri Cinsel Suçlar" ismini taşımaktadır. Tez, 2007 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlahiyat Anabilim Dalı İslam Hukuku Bilim Dalı alanında yazılmıştır. Tezde Yahudi ve İslâm dinlerinin yasaklanmış cinsel ilişki konusuna yaklaşımı hukukî düzenlemeler açısından ele alınmıştır. Tezde temel alınan prensip, konunun her dinin kendi kaynakları çerçevesinde incelenmesidir.

2.2. Alanda Yayınlanmış Makaleler

Daha öncede belirttiğimiz gibi "Din Sosyolojisi Perspektifinden Cinsel Suçların Sosyal Fıkıh Açısından Analizi" ismini taşıyan tezimizle aynı ismi taşıyan tez çalışması olmadığı gibi yayınlanmış her hangi bir makaleye de rastlanmamıştır. Ancak tez kapsamında ele aldığımız başlıklarla benzerlik taşıyan makaleler bulunmaktadır. Bu makaleler şunlardır.

2.2.1. Hz. Lut ve Helak Olan Kavmi

Cengiz Duman tarafından yazılan makale 1994 yılında Haksöz Dergisi'nin 40. sayısında yayınlanmıştır. Makalede; Hz. Lut'un kişilik yapısı, yaşadığı toplumun sosyo-kültürel özellikleri, kavminin sapkınlıklarına karşın Hz. Lut'un tutumu, Tevrat'ta Hz. Lut kıssasının nasıl geçtiği başlıkları ele alınmıştır.

Duman, araştırmasında günümüzde artan cinsel sapkınlıkların çözümünü, bin dört yüz yıl önce hidayet kaynağı olarak inen Kur'an-ı Kerim'de arar. Bu anlamda Kur'an-ı Kerim'in cinsel konularda da helal haram sınırlarını çizdiğini belirtir. Buna göre cinsellik, insan hayatının tabii bir parçası ve aynı zamanda neslin devamı için gereklidir. Kur'an-ı Kerim'in insanların yapmalarını istediği işleri emrettiğini, düştükleri yanlışları gösterdiğini, toplumu ifsad edecek davranışlardan kaçınmalarını istediği ancak bu şekilde toplumun refah ve mutluluğa erişeceğini belirtir. Bütün bunları anlatırken geçmiş kavimlerden cinsel konularda sapmalar gösteren; hatta bu sebepten azaba uğrayan Lut kavmini örnek vererek; gerek indiği dönem içerisindeki cahiliye Araplarına gerekse kıyamete kadar ilahi vahye muhatap diğer toplumlara da bu kıssa örnekliğinde kendilerinin bu hal ve tavırlarını düzeltmelerini istediğini belirtir.

2.2.2. İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyeti ve Cezası

İbrahim Çalışkan tarafından yazılan "İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyeti ve Cezası" adlı makale Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisinin 33. cildinde yayınlanmıştır. Makalede: Zina kavramı; İslam'dan önceki hukuk sistemlerinde zina suçu ve bu suçu işleyenlere öngörülen cezalar; İslam Hukukunda zina suçu ve cezası başlıklı konular işlenmiştir.

Çalışkan, araştırmasının sonucunda şu tespitlerde bulunmuştur: İslam Hukuku'nda ceza amaç değil, ancak bazı suçların önüne geçilebilmesi için bir araçtır. Bu sebeple cezalarda teşhir esas olarak alınmış ve cezaların toplum üzerindeki olumlu etkileri göz önünde tutulmuştur. Zina suçunun cezasının uygulanmasını, çok ağır şartlara bağlayan İslam hukuku, bir kimseye zina ettiğini söyleyip ispat edemeyen kimseyi kazf cezasıyla cezalandırmış ve kazf cezası uygulanan kimsenin şahitliğini kabul etmemiştir. Suçunu itiraf etmiş olan kimsenin, kendisine zina cezası uygulanmadan önce veya uygulandığı anda itirafından dönmesi kabul edilerek, cezanın uygulanmaması için en ufak bir şüphenin bile değerlendirilmesi yoluna gidilmiştir. Her ne kadar diğer hukuk sistemlerinde de zina suç olarak kabul edilmiş ve bu suçu işleyenler çeşitli şekillerde cezalandırılmış ise de, İslam Hukuku, zina suçuna karşı daha akılcı bir şekilde yaklaşmış, zina fiilini işleyenleri cezalandırmaktan öte, bu fiili toplumdan kaldırmaya çalışarak ve yayılmasını önleyerek, toplumun temeli olan aileyi korumuş ve sağlam nesillerin yetişmesi için güvenilir bir ortam hazırlamayı hedef edinmiştir.¹

2.2.3. İslam Hukukunda Suçla Mücadele Yöntemleri

Sabri Erturhan tarafından yazılan "İslam Hukukunda Suçla Mücadele Yöntemleri" konulu makalesi 2007 yılı İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi'nin 9.

¹ Çalışkan İbrahim. "İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyet ve Cezası" Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Cilt 33. S.100. 1992

sayısında yayınlanmıştır. Makalede suç kavramı ve İslam Hukuku'nda suç sayılan fiiller ve İslam'a göre suç önleme yöntemleri ele alınmıştır.

Erturhan, araştırmasının sonucunda şu bulguları elde etmiştir: İslam Hukuku suçla mücadele konusuna son derece önem vermiştir. Çünkü dünyanın fesat unsurundan temizlenmesi, topluma sulhun ve salihlerin egemen olması bu hukukun en temel hedeflerindendir. Bu hedefle benzer olarak suçla mücadele çerçevesinde getirilen çözüm önerileri ve izlenen yöntemler; orijinal, vakıa mutabık/realist, rasyonel ve amacı gerçekleştirici niteliktedir. Sadece kalbin ıslahı dahi suçla mücadelede tek başına yeterli bir yöntemdir. Bununla birlikte İslam, sadece meseleyi inanç boyutuyla sınırlı tutmamış, ibadet, güzel ahlak, güzel bir çevre, iyi bir eğitim ve öğretimi de inanç boyutuyla birlikte yürütmüştür. İslam, temiz ve erdemli bir toplumun tesisi dolayısıyla suçun önlenmesinde ayrıca aile müessesesinin mutlaka yaşatılmasını öngörmüştür. Bununla da yetinmeyerek gerek bireysel, gerek toplumsal ve gerekse idari denetim mekanizmasını çalıştırmış, suçun önlenmesi için somut adımlar atmıştır. Bütün bu tedbirlere rağmen sonuç alınmadığı takdirde en son yöntem olarak müeyyideyi devreye sokmuştur. Çünkü müeyyide, hukuku hukuk yapan temel unsurlardan biridir.

İslam Hukuku'nda nasslarla belirlenen cezalar ağır cezalardır. Ayrıca bu cezalar halktan bir gurubun huzurunda alenen infaz edilir. Cezaların bu ağırlığı ve infazın aleniliği, böyle bir cezaya hem de halkın huzurunda maruz kalma korkusu taşıyan teşebbüs aşamasındaki fail bakımından, caydırıcı bir rol oynayacaktır. Buradan hareketle bahse konu cezaların nitelikleri ve infaz şekillerinin dahi suçu önleyici önemli bir unsur olduğunu söylenebilir.²

2.3. Alanında Yazılmış Kitaplar

2.3.1. Kur'an ve Sünnet Işığında Suç Ceza Uygunluğu

Suat Erdoğan imzasıyla 2014 yılında Süleymaniye Vakfı Yayınları'ndan çıkan "Kur'an ve Sünnet Işığında Suç Ceza Uygunluğu" adlı kitap akademik bir çalışmadır. 320 sayfa olan kitap üç an bölümden oluşuyor. Birinci bölümünde Kur'an ve Sünnet bütünlüğü içerisinde suç ceza kavramları açıklanmıştır. İkinci bölümde Kur'an ve Sünnet'e göre suç ceza karşılaştırması yapılmıştır. Üçüncü bölümde ise Kur'an ve Sünnet'te ayrıntılı olarak açıklanan suç ve cezalar verilmiştir.

Erdoğan, araştırmasında ceza infaz sisteminin sadece caydırma ve suçluların ıslahı esası üzerine bina edilmesi ve suçun ortaya çıkardığı toplumsal ve kişisel hasarı telefi edilememesi, cezaları tartışmalı hale gerektirmekte ve olması gereken, adil, ceza beklentilerini arttırdığını ifade etmiştir. Bu talebin ancak ilahi kaynaklı metinlerin, suçlar karşısında önerdiği cezaların hakkaniyet ve suça uygunluk açısından ele alınması ile çözülebileceği belirtilmiştir.³

2.3.2. Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat

Seyit Ahmet Uzun'un "Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat" ismini taşıyan eseri 2011 yılında Hayat Yayınları'ndan çıkmıştır. Kitap, yedi bölümünden oluşmaktadır. Birinci bölümde Tevrat, İncil ve Kur'an'da cinsel yaşam ve yasa ele

² Erturhan, Sabri. "İslam Hukukunda Suçla Mücadele Yöntemleri". İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi. Yıl 2007, Sayı: 9, s.100.

³ Erdoğan, Suat. Kur'an ve Sünnet Işığında Suç Ceza Uygunluğu. Süleymaniye Vakfı Yayınları. İstanbul 2014.

alınmıştır. İkinci bölümde mahremiyetin gizemi anlatılmıştır. Üçüncü bölümde cinsel sapkınlıklara değinilmiştir. Dördüncü bölümde ise cinsellik ile ayıp arasındaki bağlantı sorgulanmıştır. Beşinci bölümde çocukluk ve gençlik yıllarında cinsel eğitim hususu işlenmiştir. Altıncı bölümde cinsellik ve ahlak konusu işlenmiştir. Son olarak yedinci bölümde ise cinselliğe ilişkin sık sorulan sorular cevaplanmaya çalışılmıştır.

Uzun, araştırmasında öncelikle böyle bir çalışma yapmasında gençlere ve yetişkinlere mutlu, sağlıklı bir cinsel yaşamın yollarını göstermek olduğunu belirtmiştir. Ardından cinselliğin günümüzde bir sorun olmasının en önemli sebebinin onu algılamamızla ilgili olduğunu, cinselliğin ya katı bir yasaklama yahut sınırsız bir özgürlük olarak değerlendirildiğini, bu her iki durumun da yanlış olduğunu, belirtmiştir. Ekonomik, sosyal, kültürel, psikolojik, politik vb. birçok etkenin cinselliğin evcilleştirilmesini engellediğini belirtmiştir. Ayrıca dinsel söylemlerin de cinselliğin bir suç ve günah gibi algılanmasına neden olduğu tespitinde bulunmuştur. Uzun, araştırmasında Tanrı'yı bir röntgenci gibi değerlendirerek cinselliği ayıplı ve günahlı hale getiren insanın psikolojik ve sosyal yaşantısını nasıl etkilediğini de irdelenmiştir.

Araştırmada cinselliğin, katı bir yasaklama ya da sınırsız bir özgürlük perspektifinde değerlendirildiği müddetçe, çarpık ilişkilerin ve sapkın eğilimlerin kaçınılmaz kaynağı olacağı belirtilmiştir. Bunu aşmanın yolunun, çocukluktan başlayarak ergenliğe, yetişkinliğe uzanan süreçte özenli, sabırlı ve itinalı bir şekilde yürütülecek, sağlıklı bir cinsel eğitim olduğu ifade edilmiştir.

Uzun, araştırmasının devamında yaptığı tespitlerden biri de şudur: Kültürün etkisiyle toplumumuzda özellikle muhafazakâr ailelerin çocuklarında, bu güdülere karşı kayıtsız kalındığından, son derece doğal öğrenme isteklerine de sert tepki gösterilmektedir. Bu durumda bilgisiz ve dış unsurlara karşı savunmasız bırakılan çocukların erken yaşlarda, cinselliği metalaştırdığı ve medyanın zavallı araçları haline gelmelerine neden olduğu söylenebilir. Ahlaki sorumluluk ve sevgiden soyutlanmış bir cinsellik, toplumda birçok değeri yerle bir eder. Özellikle de geleceğimizin temel taşı olan aileye karşı ciddi bir tehdit oluşturur.⁴

⁴ Uzun, Seyit Ahmet. Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat. Hayat Yayınları. İstanbul 2011.

3. METODOLOJİK BİR YÖNTEM OLARAK SOSYAL FIKIH

Fıkıh, bir şeyin bilgisine sahip olma, keskin bir kavrayışla kavrama, görünenden hareketle görünmeyen bilgisine varma, bir şeyi illet ve hikmetiyle anlama, kelimadan hareketle konuşanın ne demek istediğini kavrama anlamına gelmektedir.⁵ İslam Fikhi'nin temeli Kur'an-ı Kerim ve Sünnet'tir.

İctihad, ilgili delilleri inceleyerek şer'î-amelî olayların hükmü hakkında bir kanaate ulaşma görevini üstlenen fıkıh ilmi kapsamındaki entelektüel faaliyetin özünü ve fıkıh düşüncesinin eksenini oluşturur. İslâmî gelenek içinde ister toplum isterse birey düzeyinde olsun, günlük hayata "ehlinden ve mahallinde sâdır olan" icthadlara göre şekil vermek, dinî sorumluluğun gereğini yerine getirme inancını taşıyabilme ve bunun huzurunu yaşayabilmenin temel güvencesi olagelmıştır.⁶

19. yüzyılda başlayan ve 20. yüzyılda büyük bir ivme kazanan değişimler karşısında fıkıh ilminin yeni bir anlayış ve yöntemle ele alınması gereği doğrultusunda bazı çalışmalar yapılmıştır.⁷ İslam mecmuasında başta Ziya Gökalp olmak üzere bir kısım münevverler fıkıh ile sosyolojiyi birleştirmeye çalışmışlardır. Sosyal fıkıh denen bu anlayışa göre İslam Hukuku nass (Kur'an ve Sünnet) ile örflerden oluşur. Buna göre nasslar değişmez. Ancak örf değişir. Dolayısıyla İslam Hukuku statik olmayıp yeni durumlara göre değişim gösteren dinamik bir özelliğe sahiptir. Ziya Gökalp bu dinamik ruhun haclı seferleri ile Protestan anlayışın doğmasına kaynaklık ettiğini belirtir. Sosyal fıkıh bir başka bakımdan toplumsal iş bölümünü gerekli kılar. Bu iş bölümünün çıkış noktası ise Tövbe Suresi 122. ayettir.⁸

Osmanlı devletinde Ziya Gökalp dışından bu yeni anlayışla çalışma yapan değişik kesimlerden birçok kişi vardır. Bunların başında sosyal köken itibarıyla, ulema sınıfından âlim, Babıalî'den bürokrat, Osmanlı Hanedanı'ndan şehzade ve bağımsız düşünürler vardır. Ahmed Cevdet Paşa, Ali Suavi, İzmirli İsmail Hakkı ve Seyyid Bey ulema sınıfına dâhil edilir. Namık Kemal ve Ziya Paşa esasen Bab-ı ali'ye dâhildir. Said Halim Osmanlı Hanedanı'na akraba olan biridir. Ziya Gökalp, sosyal kökeni ise bu grupların hepsinden farklıdır. Bu durum popüler Marksist bilgi sosyolojisinin iddia ettiğinin tersine, sosyal sınıf kökeninin, incelediğimiz tartışmada, entelektüel tavrı belirlemediğinin bir göstergesidir.⁹

Osmanlı değişim anlayışına göre sosyal ilişkileri düzenleyen "ahkâm" değişir ama onları üreten fıkıh ilmi yerini korurdu. Zamanın değişmesiyle kuralların da değişeceği ulema ve devlet adamları tarafından kabul edildiğinden kuralların değişimine olumlu yaklaşıldı. Cevdet Paşa, Mecelle'nin başındaki 100 maddelik "Kavaid-i Külliye" arasında asırlardan beri takip edilen bu İslami yaklaşımı, fikhin temel prensiplerinden biri olarak, yeniden ifade etmiştir. Ancak, 1285'te (1868-9) ne o, ne Meclis-i Ahkâm-ı Adliye'nin diğer üyeleri, ne de Mecelle'ye damgasını vurarak "mucibince amel oluna" diye emreden halife, zamanın değişmesinin sadece kuralları değiştirmekle kalmayıp, kendi tahayyüllerinin ötesinde bir oluşuma da yol açacağını tahmin ediyordu. Çünkü değişen zaman bizzat kuralları üreten bilimin umulmadık bir şekilde değişmesini getiriyordu. Sadece "ahkâm"ın değil bizzat fikhin değişmesi ve

⁵ Arslan, Gıyasettin. "Erken Dönem Fıkıh Ekolleri ve Aşırı Yorum Problemleri". Bilimname Dergisi. Yıl: 2005/1, Sayı: VII, s.8

⁶ Dönmez, Kafi İbrahim. "İctihadın Bağlayıcılığı Meselesi ve Fıkıh Mezheplerine Bağlamanın Anlamı". Usul, Yıl: 2004, C.I, Sayı:I, s.35.

⁷ Kirman, Din Sosyolojisi Terimler Sözlüğü. Rağbet Yayınları. İstanbul 2011. s.116.

⁸ Bodur, Hüsnü Ezber. Gelenek ve Modernite Sempozyumu. KSÜ İlahiyat Fakültesi.

⁹ Şentürk, 145.

nihayet tarihe karışması söz konusuydu. Bunun manası fıkha dayalı eski sosyal dünya görüşünün, ilişkilerin, ahlakın, kurumların ve yapıların kısacası "maneviyat düzeni"nin yıkılması ve bütün bunların modern toplum bilimin temelleri üzerinde yeniden inşası demektir.¹⁰

Büyük İslam âlimi Mâtürîdî'ye göre, sabit unsurlardan oluşan din, hiçbir dönemde değişikliğe uğramaz; ancak değişebilen unsurlar içeren şariat, peygamberden peygambere değişir. Dolayısıyla Hz. Muhammed'e gönderilen şariat, daha önceki peygamberlerin dinini değil, şariatlarını ortadan kaldırmıştır. Çünkü nebiler ve resuller, aynı dine mensuptur ve insanları tevhide inanmaya ve Allah'a ibadet etmeye çağırılmışlardır. Bütün peygamberlere aynı din indirildiğinden, dinde nesih ve değişiklik olmaz. Şeriatlara gelince, birbirinden farklı şeriatlar vardır. Aslında belli dönemin şartları içerisinde şekillenen şariatın, beşeri ve ilahi olmak üzere iki yönü vardır. Bu sebeple Mâtürîdî, bir şariatın kendi içinde de neshin olabileceğini kabul etmiştir. Fakat ona göre, nesih "Bir hükmün yürürlükten kaldırma vaktinin açıklanmasıdır. Allah herhangi bir hüküm süresi bittiğinde geçici, süresi belirli yeni hükümler ve şeriatlar koyar. Bunu da bazen bizzat kendisi kitabıyla, bazen de resulünün diliyle açıklar. "O, şeriatdaki herhangi bir hükmün varlık sebebinin ortadan kalkması veya süresinin sona ermesi durumunda beşeri müdahaleyle, yani içtihatla bir hükmün sona erdirilebileceğini söyler..."¹¹

Sosyal fıkıh olarak nitelenen bu görüş çerçevesinde İslam Hukuku'nun temel kaynaklarına bağlı kalınarak, Kur'an-ı Kerim'de geçen kıssaların tüm değişmelere ve gelişmelere katkı¹² sağlayacağına olan inancımızdan hareketle, olgulardan metodolojiye ulaşmayı hedeflemekteyiz.

¹⁰ Şentürk, Recep. "Fıkıh ve Sosyal Bilimler Arasında Son Dönem Osmanlı Aydını". İslami Araştırmalar Dergisi, Yıl:2000, Sayı:4, s. 133-134.

¹¹ Kutlu, Sönmez. Türkler ve İslam Tasavvuru" İsam Yayınları. İstanbul 2011.

¹² Düzgün, Şaban Ali. İnsanın Yeryüzü Serüveni Sosyal Teoloji. Lotus Yayınları. İstanbul 2010.

4. CİNSELLİK

Cinsel suçları ve cinsel suçlara peygamberi müdahale şeklini öğrenmek için öncelikle cinsellik kavramını açıklığa kavuşturmak gerekir. Bu amaçla öncelikle cinsellikten ne anladığımızı, ardından psikanalist bir yaklaşım sergileyen doğal bir dürtü olarak cinsellik ele alınacak son olarak da İslam dininde cinsellik ve cinsel suça (zinaya) bakış açısı verilecektir.

4.1. Cinselliği Nasıl Anlamalı?

Cinsellik bir muamma olarak durmaya devam etmektedir. Cinselliğe yüklenen anlama göre cinselliğin hayatımızdaki yeri ve önemi değişir. Bu durum sadece bireysel anlamda değil, toplumsal yönüyle de böyledir. Bundan dolayı cinsellik dünyanın farklı bölgelerinde farklı şekillerde algılanmıştır. Bu amaçla öncelikle cinselliğin ne olduğu açıklanmaya çalışılacaktır.

Cinsellik; şehvet, nefis, heva, meyl, acziyet, zayıf yön, zina, tecavüz, fuhuş gibi anlamlarda kullanılmaktadır. Örneğin şehvet kelimesi daha çok nefsin cinsi hislerle, karşı cinsten birine ilgi duyması¹³ veya gönlün arzu ettiği şeye meyletmesi, yönelmesi¹⁴ anlamında kullanılmıştır. Bir başka ifadeyle şehvet, vücuda yararlı şeylere karşı kalpte bulunan fitri meyildir.

Şehvet, yaşamak ve neslinin devamı için Allah'ın insanoğlunu donattığı kabiliyetlerden birisidir. Şehvetin insan hayatında önemli bir yeri bulunmaktadır. Çünkü duygu, insanın bütün davranışlarını şekillendirir; onları bir gayeye yönlendirir. İnsanın özlemlerine, çalışmalarına, tahsili ve yaşantı zevkine vs. kaynaklık eden, hep bu duygudur. Bundan dolayı bu duyguyu, kişinin davranışlarını tayin eden temel ihtiyaçlardan biri olarak kabul etmek lazımdır. Şehvetin bu şekildeki tanımı, aşağıda sunulacak olan ayette ifade edilen şehvet nesnelerini tam olarak kapsayacak niteliktedir.¹⁵

*“Kadınlara, oğullara, yığın yığın altın ve gümüşe, salma atlara, davarlara ve ekinlere karşı şehvet sevgisi, insanlara süslü (cazip) gösterildi...”*¹⁶

Aslında yukarıda şehvet hakkında görüşleri sunulan dilcilerin ifadeleri ile bu ayet, Freud'un, şehveti cinsiyete özge kılması noktasından dilciler ile Kur'an'dan ayrılmaktadır. Dikkat edildiğinde ayet, nefsin arzu duyduğu maddi birçok dünya nimetini özetleyerek, şehvet kategorisine soktuğu gibi aynı zamanda, insanın psikolojik olarak arzularını tahrik etme noktasında sayılanlarda da, önem sırasına göre bir dizim yapmaktadır.¹⁷

Şehvet ve sevginin varlığını gösteren bir diğer delil ise şu hadistir: “Dünyadan bana üç şey sevdirdi: Güzel koku ve kadın, namaz gözümün nuru kıldını.” Telaffuzlarına dikkat edildiğinde ayette geçen şehvet, (süslendirildi), hadis de ise sevgi (sevdirdi) ifadesi şeklinde ayet ve hadisin şehvet ve sevgiyi göstermek üzere ortak olarak kullandıkları her iki sigâ, meçhul (edilgenlik) şeklindedir. Bu şekildeki ortak ifade, hadis metninin sıhhati açısından ilahi menşeli olduğunun apaçık göstergesi¹⁸

¹³ Erdoğan, Fırat. “Bir Eğitim Programı Olarak Cinsiyet Eğitimi”, İzmir, DEÜİFD, Sayı: III, 1986, s.25
Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, II. 1377.

¹⁴ Öztürk Yaşar Nuri, “Kur'an ve Sünnet Göre Tasavvuf”, Yen, Boyut Yayınları, İstanbul, 1993, s.100

¹⁵ Aydın, Hayati. Kur'an'da İnsan Psikolojisi. Timaş Yayınları, 1999 İstanbul. s.58

¹⁶ Al-i İmran Suresi, 14.

¹⁷ Aydın, 59.

¹⁸ Nitekim Kur'an'da Hz. Peygamber (sav) hakkında “O Kendi hevesine uyarak söz söylemez. O, ancak kendisine vahyolunan bir vahiydir.” (Necm Süresi 3-4) denilmektedir.

olmanın yanında her ikisinin bu konunun menşeyini gösterme sadedinde kullanıldıklarına, daha sonra fıtratlarında süslendirildiklerine, güzelliklerinin iğreti olduğuna dikkat çekmektedir.¹⁹ Eşyanın şekillenmesinde yabancı bir elin müdahalesinin ulûhiyette ortaklık olacağı gerekçesiyle, süsleme eylemini Allah'a verenlerin bu mevzuda hakka isabet ettiğini söyleyebiliriz.²⁰

Normal gelişmekte olan bir insanda cinsel ihtiyacın karşılanmaması, bünyede birçok problem ve büyük uyumsuzluklar meydana getirmektedir. Aynı zamanda bu tür şehvetin, beden ve ruh gelişimi ile şahsiyetin oluşumunda önemi büyüktür. Hatta bu mevzuda Freud, bilinçaltına itilmiş şehvet güdüsünün bireyin davranışlarının temelini oluşturduğunu ileri sürmektedir. Kur'an ise, bu hususta fazla bir açıklama getirmemekte, ancak eşler arasındaki bu ilişkinin ruhi anlamdaki önemine temas etmekte, hatta bu tür bir duygunun insandaki varlığını, Allah'ın bir nimeti olarak ifade etmektedir. *"Sizin kendi nefsinizden (cinsinizden) kaynaşıp ısınmanız için eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi O'nun delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünüen bir kavim için ibretler vardır."*²¹ Ancak Kur'an'da, fitri olan ve insan varlığının devamını sağlayan şehvetin, tamamen insana hâkim olması zemmedilmekte ve heva gibi saptırıcı olduğuna temas edilmektedir. *"Allah sizin tövbenizi kabul etmek ister; şehvetlerine uyanlar (kötü arzularının esiri olanlar) ise büsbütün yoldan çıkmanızı isterler."*²² *"Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı bıraktılar, şehvetlerine uydular. Bu yüzden ileride azgınlıklarının cezasını çekecektir."*²³

Kur'an, şehvetin böyle saptırıcılığı olması sebebiyle, Müslüman kişilerin cinsel motivasyonlarını gözetim altına alabilecekleri bir toplumda yaşamalarına daima özen göstermektedir. Onların cinsel hislerine tesir edecek, onları galeyana getirebilecek bir toplumdan uzak durmalarını önermektedir. Bu münasebetle Müslümanlardan harama karşı gözlerini kapatmayı istemektedir. *"(Resul'üm Mü'min erkeklere, gözlerini (harama) dikmemelerini, ırzlarını da korumalarını söyle. Çünkü bu, kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah, onların yapmakta olduklarından haberdardır..."*²⁴

Kur'an, toplumda şehveti tahrik ve iffeti ihlal edebilecek her türlü menfezi kapatmaya çalışır: *"Ey mü'minler! Ellerinizi altında bulunan (köle ve cariyeleriniz) ve içinizden henüz ergenlik çağına girmemiş olanlar, sabah namazından önce, öğleyin soyunduğunuz vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza girecekleri zaman) sizden üç defa izin istesinler. Bunlar, mahrem halde bulunacağınız üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne sizin için, ne de onlar için bir mahzur yoktur..."*²⁵ Bu ayette söz konusu olan anlar, yatma ve kaylule vakitlerine tekabül eden zaman dilimleri olduklarından, şehvet hislerini tahrik edebilecek gecelik gibi elbiselerle bulunabilececek vakitlerdir. Kur'an, bu vakitlerde oturuş mekânlarına girmeyi izne bağlamıştır. İznin üç defa olarak takdir edilmesi Kur'an'ın bu husustaki titizliğini açıkça göstermektedir.²⁶

Kur'an, zina hususuna temas ederken şu ifadeyi kullanmaktadır: *"Zinaya yaklaşmayınız, çünkü o, açık bir kötülük, çok kötü bir yoldur."*²⁷ Ayette zina yapmayız denmeyerek "Zinaya yaklaşmayınız" denilmiş ve bu ifade ile de, fertlerin biyolojik bir zaafına parmak basılmıştır. Çünkü şehvetin, ısının şiddetli bir şekilde fazlalaşması

¹⁹ Mevlana Calaladdin Rumi, Mesnevi, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları 1993, s.273

²⁰ Aydın, 60.

²¹ Rum Suresi, 21

²² Nisa Suresi, 27

²³ Meryem Suresi, 59

²⁴ Nur Suresi, 30

²⁵ Nur Suresi, 58

²⁶ Aydın, 62-63

²⁷ İsra Suresi, 32.

sonucunda, meydana gelen pozitif bir enerjinin yükselerek beyne ulaşmakta, göze dolan dumanın gözü bulutlandırıp, görme yetisini körelttiği gibi, insanda var olan irade hâkimiyetini bulutlandırarak, muhakeme kuvvetini tamamen yok ettiği bilinmektedir.

Buna istinaden zinaya neden olan davranışlarda bulunan bir kimsenin şehvet, aklına hâkim olacağından kişi zinanın çirkinliğini idrak edemez. Bundan dolayı Kur'an, zina fiiline yanaşmamayı, aksi takdirde aklın muhakemesini kaybedeceğini, zina etmenin artık kaçınılmaz olacağını ifade etmek üzere “*zinaya yaklaşmayın*” ifadesini kullanmaktadır.²⁸

Özetle; cinsellik, doğal bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyaçlar doğal/helal olan yoldan karşılanınca hiçbir soruna yol açmaz. Bilakis hayatın dengelenmesini sağlar. Ancak doğal bir ihtiyaç olan cinsellik, doğal olmayan yollardan karşılanmaya başlanınca cinsel sapkınlıklara neden olur. Bu sapkınlık da hem bireysel hem de toplumsal anlamda geri dönüşümü imkânsız sorunlara yol açar.

4.2. Sigmund Freud ve Doğal Bir İhtiyaç Olarak Cinsellik

Cinselliğe ilişkin anlatıları Freud öncesi ve sonrası diye ayırmak abartılı olmayacaktır. Zira Freud'un bakış açısı cinselliğe ilişkin birçok anlatıyı yeniden sorgulatmıştır.

Freud'un geliştirmiş olduğu Psikanalist Sistem kendi yaşantısıyla yakından ilişkilidir ve büyük bir dereceye kadar otobiyografiktir. Bu nedenle Freud'un yaşam öyküsü, oluşturduğu sistemi anlamak açısından çok önemlidir.²⁹

Freud'un en önemli eseri “Cinsellik Teorisi Üzerine Üç Deneme” adlı çalışmasıdır. Bu çalışmada gelişimsel ve evrimsel bir yaklaşım takip eder. Darwin'in etkisi en çok burada görülür. Darwin gibi Freud da olguları şimdiki durumlarında incelemiş ve zaman içinde nasıl geliştiklerinin, erken dönemlerde nasıl büyüyüp dönüştüklerinin izini sürerek yeni bir anlayış tarzı sunmuştur. Bu kitap homoseksüellik tartışmalarıyla başlıyor. Ardından çeşitli cinsel tercihleri ya da pratikleri ele alıyor. Son olarak da yetişkin cinsel kimliğini çocukluk ilişkilerinin karmaşık rotasında arayan bir modelle şekillendiriyor.³⁰

Freud'un cinsellik üzerine yaptığı çalışmaların merkezinde “libido” kavramı yer alır. Libido, halk dilinde cinsel açlık olarak nitelendirilmesine karşın³¹ Freud, libidoyu cinsel haz ve yaşam enerjisinin kaynağı olarak görür. Ona göre insan, libidonun yönettiği ve taşkınlıklarını en alt düzeyde tutma ilkesine göre ayarlanan bir makineden başka bir şey değildir.³²

Freud, cinsel uyarılma alanındaki süreci ve değişimleri ölçmek için libidonun niceliksel bir kuvvet olduğunu söyler.³³ Libido bütün psişik süreçlerin temelinde yer alan enerjidir. Libido çocuklukta başlamıştır. Sonradan dışa doğru yöneldiğinde maskelenmiştir. Aslında saklanmış olan bir ilk durum gibi görünmektedir.³⁴

²⁸ Aydın, 66

²⁹ Schultz, P. Duane. Schultz, Ellen Sydney. Modern Psikoloji Tarihi. Kaknüs Yayınları. Çeviren Yasemin Aslay. 2. Baskı. İstanbul 2002. s.508-509.

³⁰ Breger, Louis. Freud: Görüntünün Ortasındaki Karanlık. Yapı Kredi Yayınları. 2. Baskı, Çeviren Aslı Biçen. İstanbul 2005.

³¹ Freud, Sigmund. Cinsellik Üzerine. Alter Yayıncılık. Çeviren Hasan İlhan. Ankara 2013. s.3

³² Yıldız, Fatih. Freud'da Ahlak Duygusunun Kaynağı ve Kantı'nın Ahlak Düşüncesi” FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi), Yıl:2015. Sayı:19, s.141

³³ Freud, 2013/69.

³⁴ Freud, 201370.

Libido (içsel enerji) ve gelişimini ele alan kurama içgüdüsel kuram adı verilir. Bir canlı türünün öğrenme gerekmeden örgütlü, sürekli olarak bir amaca yönelik davranmasını sağlayan içsel güce libido denir. Freud'a göre içgüdüler doğuştan vardır. İçgüdüler gelişmeyle ayrışır. İçgüdülerin gelişmesi altı yaşına kadar olduğundan, psikanalitik görüş kişiliğin temelini çocuklukta yani üretken olmadan önceki çağda atıldığını savunur. Çocuk dünyaya geldiğinde libidonun gücüyle davranışta bulunmaya başlar. Çocuğun bedeni libidoya doyum sağlayabilecek niteliktedir. Bu doyum birçok dönem geçirerek toplumsal bir nitelik kazanır. Libidonun gelişme dönemlerine psikoseksüel dönem denir.

Freud, libidonun üremesi, artması, dağılması ve yer değiştirmesinin psikoseksüel olayların açıklanmasına olanak sağladığını belirtir.³⁵ Buna örnek olarak da nevroz ve sapık kişileri örnek verir. Freud, nevrozlu ya da sapık yetişkinlerde göze çarpabilen cinsel sapmaların büyük bir bölümünün çocuklukta uğranılan sözde cinsel olmayan etkilere ileri geldiğini söyler.³⁶

Freud, zalimlikle cinsel dürtünün birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu söyler. Ona göre her acının içinde bir haz vardır ve birçok psişik eğilim sapkınlığı ortaya çıkarmaktadır.³⁷

Sapıklar üzerine yaptığı araştırmada Freud, bütün sapıklıklarda gerçekten doğuştan gelen bir etken vardır. Fakat bu etken bütün insanlarda bulunmaktadır. Şiddetinde bir değişiklik olması ve ortaya çıkabilmesi için dışarıdan gelmiş izlenimlere gereksinimi vardır. Burada doğuştan gelen, bünyeye bağlı yatkınlıklar söz konusudur. Bunlar (sapıklarda) kimi durumlarda cinselliği belirleyen etkenler olurlar; kimi durumlarda ise ancak eksik bir şekilde önlendiklerinden (içe tıkma) marazi semptomlar haline gelerek dolaylı bir yolla cinsel enerjinin pek büyük bir bölümünü ele geçirebilirler. Oysa bazı mutlu durumlarda, iki uç arasında etkili bir sınırlama ile ve yatkınlıkların uğradığı değişikliklerle, normal cinsel yaşam dediğimiz durumu kuracaktır.³⁸

Freud, "Psikanaliz Üzerine" adlı eserinde çalışmalarının sadece cinselliğe indirgenmesine karşı çıkmıştır. "Başka birçokları arasında, bütün düşlerin cinsel olduğu gibi bizim asla tutmadığımız kimi formüller ün kazanmıştır. Ancak düş, bir gizin açığa vurulmasıdır. Ama eksik terimlerle açığa vurulmasıdır."³⁹

Özetle Freud, cinselliği hayatın merkezine oturtur. Onun dışındaki her şey cinsel yaşama göre ya başarı getirir ya da sorunların oluşmasına neden olur.

4.3. Zina Suçu

Zina, insanoğlunun bulunduğu bütün toplumlar da görülmüştür. Bu nedenle birçok dünya dilinin literatürüne zina kavramı girmiştir. Bunlardan bir kısmını şu şekilde sıralamak mümkündür: Almanca'da "ehebruch", Fransızca'da "adultere, fornication", İngilizce'de "adultery, ciiminal conversation", Latince'de "adultrium" kelimeleriyle ifade edilmektedir.⁴⁰

³⁵ Freud, 2013/69-70.

³⁶ Freud, 2013/91.

³⁷ Freud, 2013/21-22.

³⁸ Freud, 2013/31-32.

³⁹ Freud, Sigmund. Psikanaliz Üzerine. Say Yayınları. Çeviren A. Avni Öneş. 3. Basım İstanbul 1981.

⁴⁰ Tuğlacı, c. Vi, s. 3094; Türk Hukuk Lügatı, s. 371.

Zina kelimesi dilimize Arapça'dan geçmiş ve çeşitli anlamlarda değişik ekler alarak (zinakar, zinakari, veledi zina) kullanılmıştır.⁴¹ Zina kelimesi, Z-N-Y kökünden bir isim olup gayrı meşru münasebette bulunmak, evli erkek veya kadının, kendi rızasıyla eşinden başka bir kimseyle cinsel ilişkide bulunması, kanun dışı cinsel buluşma, aralarında şer'an cinsi münasabete imkân veren bir bağ olmadan bir erkekle (zani) bir kadının (zaniye) cinsi münasebette bulunması, haram ferc tasarruf eylemek şeklinde tarif edilmiştir.⁴²

Biyolojik bir ihtiyaç olan şehvet duygusunun İslam Hukuku çerçevesinde çizilen yolların haricinde, başka yollarla, karşı cins vasıtasıyla gidermeye çalışmak, cinsel temasta bulunmak anlamlarında kullanılmıştır.

İslam Hukuku'nda ise cezayı gerektiren zina şöyle tarif edilmiştir: Bir akd-ı şer'i'ye müstenit olmaksızın bilihtiyar yapılan haram bir mücamaattır. Bunu irtikap eden erkeğe "zani", kadına da zaniye denir. Rızası olmadan zina eden erkeğe "mezniyyün bih.", kadına da "mezniyye" denir.⁴³

Erkeğin zinası: Evlilik, şüphe ve mülkiyet gibi bir bağ bulunmadan hayatta olan bir kadın ile önden cinsi münasebette bulunmaktır.⁴⁴ Kadının zinası ise, yukarıda tarif edilen fiile kendi rızasıyla imkân sağlamaktır.

Muhammed Hamdi Yazır da "zaniye" ve "mezniyye" kelimeleri üzerinde durmuş ve aralarındaki farkı şöyle açıklamıştır: "Zaniye, zina eden kadın, zani, zina eden erkek demek olduğu belli, ancak zaniye ile mezniyyeyi farketmek lazımdır. Her zaniye mezniyyedir, lakin her mezniyye zaniye değildir. Çünkü mezniyye zina edilen kadın demektir ki, cebr ü ikrah ile de olabilir. İkrah ile zina edilen kadına ise mezniyye denilirse de zaniye denilemez. O zira ancak kendi tav ü rızasıyla zinaya temkin eden kadına denilir. Mütaveatı hasebiyle zina fiilinde faili müşarık olur. İkrah edilen kadın ise hiç bir veçhile fail değil, yalnız mefuldür."⁴⁵

Kur'an, mü'minlerin sıfatlarına temas ederken onlardan birinin zina etmemek olduğuna dikkatleri çekmektedir. "*Onlar ki, Allah ile birlikte başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler*"⁴⁶

Bi'setin 11. yılında Akabe mevkiinde İslâmiyet'le şereflenen altı Medineli, bir sene sonra aynı yerde buluşacaklarına dair Resûl-i Ekrem Efendimiz'e söz vermişlerdir. İlk görüşmelerinin üzerinden bir sene geçip, hac mevsimi gelince, içlerinde bir sene önce İslâm'la şereflenmiş bulunan altı kişinin de bulunduğu 12 kişilik bir kabile Mekke'ye doğru yola çıktı. Akabe denen küçük ve dar vadide, bir gece vakti gizlice Resûl-i Ekrem'le buluşarak görüştüler. Bu görüşme sonunda şu hususlarda Resûlullah'a biât ettiler:⁴⁷

- a) Allah'a hiçbir şeyi eş ve ortak koşmamak,
- b) Hırsızlık yapmamak,
- c) Zina etmemek,

⁴¹ Meydan Larousse, c. XII, s.941

⁴² Çalışkan İbrahim. "İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyet ve Cezası" Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Cilt 33. S.62. 1992 Ankara.

⁴³ Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuku İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiye Kamusu, Bilmen Basımevi, İstanbul 1967, s. III, s. 26, 197.

⁴⁴ İslam hukukçuların ittifak ettiği hususa göre cinsel ilişkinin önden veya arkadan olması bir şey değiştirmemektedir. Her iki halde de hadd cezası gerekmektedir. Çalışkan 74

⁴⁵ Muhammed Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili, Türkçe Tefsir, Nebioğlu Basımevi, İstanbul 1960, c. V, ss. 3468-3469.

⁴⁶ Furkan Suresi, 68.

⁴⁷ Benzer bir uygulama Hz. Musa'ya biat edenler için bahsedilen on emirde görülür. Bu emirler için de zina etmemek geçmektedir.

- d) Çocuklarını öldürmemek,
- e) Kimseye iftira etmemek,
- f) Hiçbir hayırlı işe karşı çıkmamak

Bu bîattan sonra Peygamber Efendimiz, kendilerine hitaben şöyle konuştu: "Sizden, verdiği sözde duranın ücret ve mükâfatını Allah, tekeffül etmiş, onlara Cenneti hazırlamıştır. Kim insanlık icâbı, bunlardan birini işler de ondan dolayı dünyada cezaya uğratılırsa, bu ona kefarettir olur. Kim de yine bunlardan, insanlık haliyle birini irtikab eder de işlediği o şeyi Allah gizler, açığa vurmazsa, onun işi de Allah'a kalır. Dilerse onu bağışlar, dilerse azaba uğratar." "

Kur'an'da bir çok ayette adam öldürme ile zinanın beraber anıldığı görülmüştür.

*"Onlar ki, Allah ile birlikte başka bir tanrıya yalvarmazlar, Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler"*⁴⁸

Bu durumda, zina ile cinayet arasında bir bağın mevcut olduğu ortaya çıkmaktadır ki, bu bağ da, suçta ortaklıktır. Çünkü zina da, cinayet gibi bir nevi nesli öldürmektir.⁴⁹

Kur'an, zina cezası ile aileyi korumakta, iki temel iradenin sahipleri arasında hıyanetin ortaya çıkmasına ve cemiyet hayatında izzet ve nezahetin yokluğuna sebep olan en deni fiilin önlenmesi hedeflemektedir.⁵⁰

Görüldüğü üzere İslam Dini zinayı sadece cinsel bir eylem olarak görmemiş, bu olgunun bireysel ve toplumsal hayatta yol açacağı etkileri önceden bildirmiş, buna yol açacak etkenleri ortadan kaldırmış, bireylerin dünya ve ahiret saadeti için maddi ve manevi ortamlar hazırlamıştır.

⁴⁸ Furkan Suresi, 68.

⁴⁹ Aydın, 65

⁵⁰ Bilmem, Ömer Nasuhu. Hukuku İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu. İstanbul. tsz. C.III, s.202.

5. PEYGAMBERLİK

Tez kapsamında peygamberlerin cinsel suçlulara nasıl müdahale ettiklerini öğrenmek için öncelikle peygamberlik olgusu açıklanacaktır. Ardından peygamberlerin sıfatları, peygamberlerin gönderiliş amaçları, peygamber mesajlarının evrenselliği ve peygamber kıssalarının tarihselliği ele alınacaktır.

5.1. Peygamberlik Nedir?

Lügat manası bakımından peygamber, haber veren kimse demektir. Din teriminde ise, Allah Teâlâ'nın kullarına dinlerini bildirmek için görevlendirdiği seçkin insanların her birine peygamber denir. Bu zatlar Yüce Allah'ın birer elçisi demektir. Bunların Allah'ın peygamberleri oldukları, kişiliklerindeki yüksek vasıflardan ve Allah tarafından kendilerine verilen mucizelerden sabit olmuştur.⁵¹

Arapça'da, peygamber kelimesinin karşılığı olarak, gönderilmiş elçi demek olan resul ve mürsel kelimesi kullanılır. Terim olarak resul yeni bir kitap ve yeni bir şeriat getiren peygamber için kullanılırken nebi ise Allah'ın emir ve yasaklarını insanlara haber veren, fakat yeni bir kitap ve yeni bir şeriatla gönderilmeyip, önceki bir peygamberin kitap ve şeriatını ümmetine bildirmekle görevli peygamberdir.⁵²

*“Allah, mü'minlere içlerinden, kendilerine ayetlerini okuyan, onları arındıran ve onlara Kitab'ı ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle lütüfta bulunmuştur...”*⁵³

Yüce Allah her müslümana, aralarında her hangi bir ayırım yapmadan bütün peygamberlere inanmayı farz kılmıştır. *“Peygamber de kendisine Rabbi tarafından indirilene iman etti, müminler de. Her biri Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine iman ettiler. Allah'ın peygamberlerinden hiçbiri arasında ayırım yapmayız...”*⁵⁴

Din, peygamberlerin hepsi için tek ve aynı dindir. Elçilik görevini üstlenen bütün peygamberler ve nebiler Allah'a kulluk ve ahlaki ilkelerden oluşan ortak ve tek bir din üzeredirler. Fakat onların şeriatları ve hukuki hükümleri birbirinden farklıdır. İnanç ve itikat anlamına gelen din şeriattan ayrıdır. Şeriat, ibadetler, emir ve yasaklar ile dini hükümleri içerir. Peygamberler, ibadetlerin miktarını ve sınırını bildirmek için gelmiştir.⁵⁵

5.2. Peygamberlerin Sıfatları

Peygamberlerin sıfatları denince onlarda bulunması caiz olan sıfatlarla gerekli (vacip) ve zorunlu olan sıfatlar anlaşılır. Kur'an-ı Kerim'in pek çok yerinde vurgulandığı gibi peygamberler de insandır. Onlar da diğer insanlar gibi oturup kalkar, yiyip içerler, gezerler, evlenip çocuk sahibi olurlar, hastalanır ve ölürlər; bu gibi özelliklere, peygamberler hakkında düşünülmesi caiz özellikler denir. İlahi emir ve yasaklara uyma konusunda peygamberler de diğer insanlar gibidirler. Fakat onlar her hareketleriyle Allah'ın insanlar için seçtiği kulları ve elçileri, insanların kendilerine

⁵¹ Bilmen, Nasuhi Ömer. Büyük İslam İlmihali. Timaş Yayınları. İstanbul 1998. S.21

⁵² Karaman, Hayrettin. Bardakoglu, Ali. Apaydın, H. Yunus. İlmihal. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. 22. Baskı Ankara 2014. c.1, s.106.

⁵³ Al-i İmran Suresi, 164.

⁵⁴ Bakara Suresi, 285

⁵⁵ Kutlu, 133.

bakarak davranışlarına çekidüzen verdikleri, birer örnek olduklarının bilinci içindedirler.⁵⁶

Peygamberlik, Allah vergisidir. Çalışmakla elde edilmez.⁵⁷ “Allah meleklerden ve insanlardan peygamber seçer.”⁵⁸ Her peygamberde insan olmanın da ötesinde bir takım sıfatların bulunması gerekli ve zorunludur. Bu sıfatlar şunlardır.⁵⁹

- Sıdk*: Doğru olmak demektir. Her peygamber doğru sözlü ve dürüst bir insandır. Onlar asla yalan söylemezler. Peygamberler, “*En doğru sözlü, en doğru özlüdür.*”⁶⁰
- Emanet*: Güvenilir olmak demektir. Peygamberlerin hepsi emin ve güvenilir kişilerdir. Emanete asla hainlik etmezler. Bu konuda şöyle buyrulur: “*Hiçbir peygambere, emanete ihanet yaraşmaz...*”⁶¹
- İsmet*: Günah işlememek, günahattan korunmuş olmak demektir. Peygamberlerde, insan olmaları sebebiyle, günah derecesinde olmayan birtakım küçük hatalar bulunabilirler. Ancak onların bu hatası Yüce Allah’ın kendilerini uyarması ile derhal düzeltilir. Peygamberlerin küçük hatalarına “zelle” denilir.
- Fetanet*: Peygamberlerin akıllı, zeki ve uyanık olmaları demektir. Peygamberler zeki ve akıllı olmasalardı hitap ettikleri kişileri ikna edemezler, toplumsal dönüşümü sağlayamazlardı.
- Tebliğ*: Peygamberlerin Allah’tan aldıkları buyrukları ve yasakları ümmetlerine eksiksiz iletmeleri demektir. Ayette: “*Ey Peygamber, Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer yapmazsan Allah’ın elçiliğini tebliğ etmemiş olursun.*”⁶² şeklinde geçerken başka bir ayette ise; “*O, hevâdan (kendi istek ve düşünce ve tutkularına göre) konuşmaz.*”⁶³ denilmektedir.

5.3. Peygamberlerin Gönderiliş Amacı

Allah’u Teâlâ tarafından peygamber gönderilmesinin birçok hikmeti vardır. Bunları şöyle sıralamak mümkündür:

- İnsanlar kendi akıllarıyla Allah’ın varlığını, birliğini anlayabilirlerse de, bunun ötesinde O’na ait birtakım yüce sıfatlarını tamamen kavrayamazlar. Allah’a nasıl ibadet edileceğini, âhiretle ilgili durumları dosdoğru bilemezler. En kısa ve pürüzsüz bir yoldan giderek dünya ve âhiret mutluluğuna kavuşmak, fikir ve ahlak yönüyle yükselmek, ancak peygamberlerin öğrettiği buyrukları yerine getirmekle mümkün olabilir. İşte Yüce Allah, insanların bu ihtiyaçlarını gidermek için peygamberler göndermiştir.
- Eğer peygamber gönderilmemiş olsaydı insanlar, gerçek, iyi, doğru ve güzeli bulmada, faydalı ve zararlıyı ayırt etmede zorlanacaklardır. Bunun için çok zaman harcayacaklar, çoğu zaman da bu konuda duygularının, geleneklerinin, geçici arzu ve isteklerinin baskısı altında kalacaklardır.

⁵⁶ Karaman-Bardakoğlu-Apaydın, c.1, s.109.

⁵⁷ Çakan, L. İsmail-Solmaz, N. Mehmed. Kur’an-ı Kerim’e Göre Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi. Altınoluk Yayınları, 1994 İstanbul, s.14

⁵⁸ Hacc Suresi, 75; Bakara Suresi, 90, 105; A’raf Suresi,144; Neml Suresi, 59.

⁵⁹ Karaman-Bardakoğlu-Apaydın, c.1, s.109-110.

⁶⁰ Meryem Suresi, 56

⁶¹ Al-i İmran Suresi, 161

⁶² Maide Suresi, 67.

⁶³ Necm Suresi, 3.

Gerçek, doğru ile pratik yararı birbirine karıştıracaklar ve isabetli karar veremeyeceklerdir. İşte bu ve benzeri sebeplerle Allah rahmetinin bir sonucu olarak peygamberler göndermiştir. “Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”⁶⁴ ayeti de bunun en somut göstergesidir.

- İnsanların belli işlerle sorumlu ve yükümlü tutulabilmesi ve bundan dolayı onlara sevap ve ceza verilebilmesi için bilgilendirilmelerine, dolayısıyla insanlara peygamber gönderilmesine ihtiyaç vardır. Böylelikle âhirette insanların “bilmiyorduk, peygamber gönderilmedi” diye Allah’a karşı mazeret ileri sürmelerinin peşinen önüne geçilmiş olmaktadır. Ayette: “Biz müjdeleyici ve sakındırıcı olarak peygamberler gönderdik ki artık peygamberlerden sonra insanların, Allah’a karşı bir bahaneleri olmasın.”⁶⁵ diye buyrulmaktadır.
- Peygamberler sanat, ticaret, ziraat ve çeşitli meslekleri topluma öğretmek suretiyle medeniyete, kültüre ve toplumsal gelişmeye katkıda bulunmuşlardır. Ümmetlerini hem bu dünyada hem de âhirette mutlu kılmaya çaba göstermişlerdir.
- Peygamberler aynı zamanda insanlar arasındaki ihtilafları çözmek için de gönderilmiştir. “...İnsanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere hak kitaplar indirdi...”⁶⁶
- Ehl-i Kitab’ın kitaptan gizlediklerini açıklamak için de peygamberler gönderilmiştir. “Ey Ehli Kitab! Size Kitap (Tevrat)’tan gizlemekte olduğunuz birçok şeyi açıklayan ve birçoğundan da (değınmeden) geçiveren Resulümüz gelmiştir. İşte size Allah’tan bir nur ve apaçık bir kitap (Kur’an) gelmiştir.”⁶⁷

Yukarıda sıralanan nedenler dışında Kur’an-ı Kerim’de peygamberlerin gönderiliş amaçlarına ilişkin birçok ayet daha bulunmaktadır.⁶⁸

5.4. Peygamber Mesajlarının Evrenselliği

Kur’ân-ı Kerim bütün insanlığa gönderilmiş ilâhi bir kitaptır. Bu Yüce Kitap, başları döndürecek ölçüde zengin bir kaynaktır ve her asra yetebilecek güce sahiptir. O’nun mesajı evrenseldir. Kur’ân’da birçok âyette “Ey insanlar” denilerek bu evrenselliğe işaret edilmiştir.⁶⁹ Bunun yanında, özellikle şu ayetlerde Kur’ân’ın ve onun tebliğ ve temsilcisi Peygamber Efendimiz’in (s.a.s.) evrenselliği vurgulanmıştır: “Hayır ve bereketi ne muazzamdır o Zât’ın ki, bütün ins ve cinni uyarsın diye o has kuluna doğruyu eğriden ayıran Furkan’ı indirdi”.⁷⁰

Bu âyet, Kur’ân’ın ve Peygamberimiz’in (s.a.s.) risaletinin belirli bir millet, dil ve coğrafya ile sınırlı olmayıp evrensel, yani bütün zaman ve mekânlar için geçerli olduğunu açıkça göstermektedir.⁷¹

⁶⁴ Enbiya Suresi, 107.

⁶⁵ Nisa Suresi, 165.

⁶⁶ Bakara Suresi, 213.

⁶⁷ Maide Suresi, 15.

⁶⁸ Aykan, Recep. Kelime ve Konularına Göre Alfabetik Kur’an Fihristi. Pınar Yayınları. İstanbul 1997. s.828-829. Konuyla ilgili ayetleri: 2/119, 213; 3/20; 4/64, 131, 165; 5/67, 92, 117; 6/14, 19, 48, 130; 7/59, 62, 65, 69, 73, 85, 164, 176, 188; 10/2; 11/12; 13/7, 30, 40; 16/2, 35, 36; 17/105; 18/56, 110; 33/45; 35/24; 36/6; 38/65, 70; 48/8; 71/1; 72/23; 73/15

⁶⁹ Çapar, Ergün. “Kur’an’ın Evrenselliği ve Tarihselci Yaklaşım.” Yeni Ümit Dergisi. Yıl: 2002, Sayı: 58.

⁷⁰ Furkan Suresi, 1.

⁷¹ Mevdudi, Tefhim, 2:1882

Şu âyette de net bir şekilde Kur'ân'ın evrenselliği vurgulanmıştır: *"Kur'ân, başka değil, sadece bütün insanlar için bir derstir, evrensel bir mesajdır"*.⁷²

Başka bir âyette, *"Buna karşı seninle münakaşaya kalkışanlara de ki: 'Ben yüzümü, özümü Allah'a teslim ettim. Bana bağlı olanlar da O'na teslim oldular. 'O Ehl-i Kitap'la, kitap ehli olmayan ümmîlere (müşriklere) de ki: 'Siz de teslim olup Müslüman olmaya var mısınız?' Eğer hakka teslim olup İslâm'a girerlerse doğru yolu bulmuş olurlar. Yok, eğer yüz çevirirlerse, sana düşen görev, sadece hakkı tebliğdir. Allah, kullarını hakkıyla görür."*⁷³ denmektedir.

Görüldüğü üzere bu ayetlerde, Peygamberimiz'in ve O'na gönderilen Kur'ân'ın bütün insanlığa hitap eden evrensel bir tebliğ olduğu ifade edilmektedir. Şöyle ki; buradaki tasnifin dışında insan topluluğu yoktur. Ehl-i Kitap: Hristiyanlar, Yahudiler gibi kutsal semâvi kitapları olanlar; ümmîler ise, genel olarak müşrikler, Arap müşrikleri gibi, herhangi semavî bir kitaba dayanmayan dinlere mensup olanlar veya hiçbir dine mensup olmayanlardır. Ayırım, Arap-Arap olmayan tarzında değil, böyle pek kapsamlı bir tasnif ile yapılmıştır.⁷⁴ Bugün yeryüzünde mevcut semavi dinlerden ikisinin evrensel olduğu kabul edilmektedir. Bunlardan biri Müslümanlık diğeri ise Hristiyanlıktır. Semavi dinlerden Yahudilik ise milli bir din niteliğindedir. Onun evrensellik özelliği yoktur.⁷⁵

Kur'ân evrensel olduğu gibi, onun tebliğ ve temsilcisi olan Peygamber'in (s.a.s.) misyonu da evrenseldir. Bu hakikat, ayette çok net bir şekilde şöyle ifade edilmiştir: *"De ki: 'Ey insanlar! Ben sizin hepinize Allah tarafından gönderilen peygamberim'"*.⁷⁶ Başka bir ayette; *"Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik."*⁷⁷ denmektedir.

Peygamberimiz (s.a.s.), Kur'ân'da bildirilen bu evrenselliği değişik hadislerinde de ifade etmişlerdir: *"Her peygamber sadece kendi kavmine gönderiliyordu; ben ise, bütün insanlığa elçi olarak gönderildim"*.⁷⁸ Bir başka hadisinde ise *"Ben, kırmızı ve siyah (insanlar ve cinler) herkese Peygamber olarak gönderildim."* buyurmuştur.⁷⁹

Misyonu evrensel olan Allah Resûlü'nün (s.a.s.) sözleri, beyanları da, sadece bir kişi, zaman, şahıs ve durumla ilgili olarak söylendiğine dair bir delil bulunmadığı sürece evrenseldir.⁸⁰

5.5. Peygamber Kıssalarının Tarihselliği

Araştırmamızda değinmemiz gereken bir diğer başlık da Kur'an'ın tarihselliği ve dolayısıyla peygamber kıssalarının tarihselliğidir. Tarihsellik, Kur'an'ın anlaşılmasında ve hüküm çıkarılmasında bugüne kadar kullanılan geleneksel usûlden, yani tefsir ve fıkıh usûlünden farklı anlama ve okuma biçimlerine dayandıklarından, yöntem açısından çok büyük önem taşımaktadır.⁸¹ Zira Kur'an'ın yarısından fazlası kıssalara dayanmaktadır.⁸²

⁷² Yusuf Suresi, 104.

⁷³ Âl-i İmran Suresi, 20.

⁷⁴ Elmalı, 2:1066-1067.

⁷⁵ Mısırlı, Hasan. "Ayet ve Hadislerle İslam'ın Evrenselliği". Altınoluk Dergisi. Yıl: 2003, Sayı: 205, s.9.

⁷⁶ A'raf Suresi, 158.

⁷⁷ Enbiya Suresi, 107.

⁷⁸ Buharî, salat 65; Nesâî, gusûl 26.

⁷⁹ Müslim, mesacid 3; Darimi, siyer 28.

⁸⁰ Çapar, age

⁸¹ Buluç, Ali. "Kur'an, Tarih ve Tarihsellik" Yeni Ümit Dergisi. Yıl: 2002. Sayı: 58.

⁸² Duman, Cengiz. Kur'an Kıssalarının Tarihselliği. Ekin Yayınları. 2. Baskı. İstanbul, 2015. s.11

Genel anlamda kullanıldığında tarihsellik, tarihsel olanın "tarihsel bir durum"u ifade etmesi, anlamın bu durumla sınırlı olması ve bugün için geçerliliğini kaybetmesi demektir. En kestirme ifadesiyle bir şeyin tarih içinde ortaya çıkmış olması, tarih bağımlı tabiatı dolayısıyla tarih-üstü ve tarih-dışı olmaması demektir. Bu kısa tanımsal çerçeve içinden Kur'an'ın tarihselliğinden söz ettiğimizde, anlamamız gereken, Kur'an'ın belli bir tarihe ve belli bir tarihsel duruma ait olarak ortaya çıktığı ve hiçbir zaman tarih-üstü ve tarih-dışı bir anlam bütününe sahip olmadığı hususudur.⁸³

İslam dünyasında gerek Kur'an, gerekse Kur'an kıssaları konusunda iki ana yaklaşım vardır. Bunlardan birincisi geleneksel eğilim ya da kadim anlayıştır. İkincisi modernist, seküler ya da rasyonel eğilimdir.

Geleneksel eğilim; Tefsir, hadis, siyer ve diğer İslami kaynaklarda bulunan rivayetlerin neredeyse tümünü doğru ve tartışılmaz gördüğü gibi, bu konularda söylenmesi gereken her şeyin geçmişte söylendiği için yapılması gerekenin önceki âlimlerin görüşlerini nakletmek olduğu, bunun dışında yeni bir usul ve bilgi üretiminin haddi aşma sayılacağı kanaatindedir.

Modernist anlayış ise kadim eğilimi kabul edilemez çeşitli İsrailiyat ve indi rivayetlerin yoğun etkisi altında şekillendiği ve titiz bir ilmi araştırma ve usule dayanmadığı için, geçmişten bize ulaşan birikimin ekserisinin üzerimizden bir an evvel atıp kurtulmamız gereken köhne bir tarihi yük olarak görmektedir.⁸⁴

Kur'an'da iki temel öge tarihe ait görünür. Biri dil (lâfız), diğeri nüzul zamanı. Aslında tarih icadıdır ve bu iddianın bizzat kendisi, kendi temel varsayımını yalanlamaktadır. Çünkü bu genel geçer bir iddia olarak kabul edildiğinde, bizzat kendisi reddettiği tarih üstü bir gerçeklik ve evrensel bir önerme haline gelmiş olur.

Tarihselliğin bir icad olması, bugünün meşrulaştırıcı aracı olmasına işaret eder ki, bu tarihin bizzat kendisinin suistimal ve tahrifi anlamına gelir. Tarihselcilğe başvurmak, tarihsel bir durumu açığa çıkarmak değil, bugünkü bir duruma, bir projeye engel olan evrensel ve ebedi bir hakikati, tarihe ve tarihsel bir duruma indirgeyerek, onu önemsizleştirerek bertaraf etmek demektir. Bir şey tarihe ait ise, geçmişte kalmış demektir.⁸⁵

Verilen mesajın her seviyeden insan tarafından anlaşılması için kıssaların önemi çok büyüktür. Allah, kıssalar hususunda; *"Andolsun biz bu Kur'an'da insanlara her çeşit örneği ayrıntılı bir biçimde anlattık"*⁸⁶ *"Resullerin kıssalarında akli olanlar için ibret vardır. Kur'an uydurulacak bir söz değildir. Fakat o, kendinden öncekilerin doğrulanması, her şeyin açıklanması ve inanan bir toplum için bir rehber ve rahmettir."*⁸⁷ diyerek; mesajı daha da anlaşılır kılmıştır. Verilen mesajın evrenselliğine inanarak dersler çıkarmak amacıyla günümüz sorunlarına çözüm bulmayı hedefliyoruz.

⁸³ Bulaç, age.

⁸⁴ Duman, 9.

⁸⁵ Bulaç, age.

⁸⁶ Kehf Suresi, 54.

⁸⁷ Yusuf Suresi, 111.

6. KUTSAL METİNLERDE CİNSEL SUÇLAR

Cinsel suçlar, bütün toplumu etkilediği ve yüz kızartıcı olduğu için bu eylem neredeyse bütün toplumlarda hor görülmüş ve bu suçu/günahı işleyenlere çok ağır cezai müeyyide uygulanmıştır. Araştırmamız kapsamında Hz. Adem, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed dönemleri ele alınacağından sırasıyla Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam Hukukları'nın cinsel suçlara bakışları ele alınacaktır.

6.1. Yahudilikte Cinsel Suçlar ve Cezası

Yahudilik, Yahudilerin hayatını düzenleyen ve uyulması gereken çeşitli türden kurallar ve anlatılar bütünüdür. Onun hukukî boyutu “Halakhah” şeklinde ifade edilir. Halakhah, “gidilen yol, takip edilmesi gereken yol” anlamına gelip genel olarak hayatın hukukla ilgili olan her yönünü ifade eden terimdir. Klasik Yahudi kaynaklarına göre, Halakhah'ın en temel kaynağı Sina'da Musa'ya verilen “yazılı vahiy”, yani Tevrat'tır. Tevrat bir hukuk kodu olmayıp genel anlatım tarzını esas alarak içinde farklı neviden hükümleri barındırdığı için din âlimleri hayata yön vermek için çeşitli yorum metotlarından yararlanarak Tevrat'ta yer alan ifadeleri tefsir etmiş, ortaya çıkan problemleri çözmek için bunlardan hükümler çıkarmışlar. Tevrat'ın yorumlanması ya kutsal metne paralel olarak ya da bir konuyla ilgili çeşitli yerlerde bulunan metinlerin toplamından hareketle, yani sistematik/konulu metotla gerçekleşmekteydi. Daha sonradan toplanan sözlü gelenekte, yani Mişna'da da yöntem olarak bu sistematik/konulu metot izlenmiştir.⁸⁸

Cezanın uygulanmasındaki hedefin suçluyu aşağılamak ve toplum içerisindeki itibarını düşürmek olmadığı Tevrat'ta ifade edilmiştir. Yahudi Ceza Hukuku'nda kabul edildiği veçhiyle cezalar, kuralın ihlâl edilmesiyle emirlerine karşı geline Tanrı'nın gazabını yatıştırmanın yanı sıra toplumdaki⁸⁹ kötülüğü ortadan kaldırıp “zehrin yayılmasını önlemek” ve başkalarının da bunu görüp ibret alarak suç işlemesini engellemek için uygulanır.⁹⁰ Bu amacın gerçekleşmesi için ceza açık alanda toplumun göreceği bir yerde uygulanırdı.⁹¹

Yahudilik'te cezalar ise uygulanan yaptırımının niteliği bakımından hapis cezası, sürgün, manevî cezalar, malî cezalar ve bedenî cezalar şeklinde kısımlara ayrılmaktadır. Recm cezası bedeni cezalar grubunda yer alır. Bedenî cezalar misilleme ve sakatlama cezası, kırbaç cezası ve ölüm cezası şeklinde alt gruplara ayrılmaktadır. Misilleme cezası, “cana karşılık can, göze karşılık göz, dişe karşılık diş, yaraya karşılık yara” gibi⁹² kişinin diğerine verdiği zararın misliyle cezalandırılmasıdır.⁹³

Tevrat, idam cezasının recm, yakma ve darağacına asmakla uygulanabileceğini önermiş, Rabbiler Hukuku'nda ise buna bir ekleme yapılarak idam cezasının, recm, yakma, kafayı kılıçla kesme ve boğarak öldürme şeklinde infaz edileceği kabul edilmiştir.⁹⁴

Recm cezası, diğer idam türlerinden farklı olarak, toplumun aşırı öfkesine, hincına neden olan eylemlere yönelik uygulanırdı. Nitekim Yahudilik'te de bu cezanın

⁸⁸ Hasanov, Eldar. “Yahıdı Şeriatında Recm Cezası”. İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, Sayı: 12, Yıl: 2008. s.183.

⁸⁹ Tevrat, Tesniye 17/12; 22/21-24.

⁹⁰ Tevrat, Tesniye 13/11; 17/13; 21/21.

⁹¹ Hasanov, 185.

⁹² Tevrat/Çıkış, 21/23-25, Levililer, 24/18-21.

⁹³ Hasanov, 186-187.

⁹⁴ Hasanov, 187.

en ağır suçlara yaptırım olarak uygulandığını görmekteyiz. İsrailoğulları'na hitap eden Tanrı bu sosyal duruma uygun olarak recmi ceza vasıtalarından biri olarak kurallaştırmıştır. Tevrat'ta recmin toplum tarafından iğrenç karşılanan eylemlerin vukuunda faile uygulandığını gösteren ifadeler mevcuttur.⁹⁵ Recm cezasını hak eden bir suç işleyen kişinin fiili, sadece kendisiyle ilgili olmayıp yaşadığı toplumu da kirletmekteydi ki Tevrat'ta hitap mükellef olan herkese yöneltmiş ve “aralarındaki suçluyu dışlayarak toplumun bu fiilin kirinden temizlemesi” önerilmiştir.⁹⁶ Tanrıya ahit vasıtasıyla bağlılığı olan toplumun fertleri, suçlunun cezalandırılmasına toptan iştirak etmekle kendilerini Tanrının gazabından muhafaza ederlerdi.⁹⁷ Ayrıca bu cezayı gerektiren olaydan o kadar nefret ediliyordu ki zihinlerden tamamen silinmesini sağlamak amacıyla bu cezanın belli durumlarda hayvanlara dahi uygulanması önerilmişti.⁹⁸ Rabbiler Hukuku'nda recm cezası, uygulanan yaptırımların en ağırı olarak kabul edilmiştir.⁹⁹

Recm tabiri Tevrat'ta birçok yerde geçmektedir. İşaret edelim ki Tevrat'ta recm etme eylemi sadece “taşlamak” şeklinde ifade edilmesinin yanı sıra¹⁰⁰ “taşlayıp öldürmek” şeklinde de geçmektedir¹⁰¹ ve her iki ifade ile aynı şey kastedilir. Her iki ifadede söz konusu olan, suçlunun toplum tarafından taşlanarak öldürülmesidir. Recm cezasını gerektiren suçun işlendiğini saptamak için gereken yargı prosedürü hakkında Tevrat'ta bir bilgi verilmemekte, sadece bu cezanın uygulanması için suçun vukuuna muttali olan en az iki şahidin gerektiği belirtilmektedir.¹⁰²

Tevrat, recm cezasını gerektiren suçların neler olduğu konusunu net olarak açıklamıştır. Tevrat şu suçların recm cezasını gerektireceğini önermiştir: öküzün bir insanı öldürmesi durumunda öküzün uygulanması;¹⁰³ İlah Molek'e çocuk kurban etmek;¹⁰⁴ cencilik ve ruh çağırma vasıtasıyla büyüculük yapmak;¹⁰⁵ Rabbe karşı gelerek küfretmek;¹⁰⁶ Şabat (Cumartesi) günü yasağına uymamak;¹⁰⁷ İsrailoğulları'nın, milli Tanrı'dan yüz çevirerek diğer ilahlara tapmayı teşvik etmek;¹⁰⁸ İsrailoğulları'nın milli Tanrı'sından yüz çevirerek diğer ilahlara tapmak;¹⁰⁹ ebeveyne karşı gelmek¹¹⁰ ve nişanlı kızla zina etmek.¹¹¹

İlahi kitaplar arasında cinsel suçlara ilişkin en detaylı açıklamalar Yahudilik'te dolayısıyla Tevrat'ta bulunmaktadır. Tevrat'a göre zinanın cezası idamdır. Tevrat zina suçunu işleyen kimselerin taşlanarak veya yakılarak öldürülmesini emretmiştir.¹¹²

Tevrat'a göre;

⁹⁵ Tevrat/Çıkış, 8/26; Samuel 16/5-6.

⁹⁶ Tevrat/Tensiye, 17/7.

⁹⁷ Phillips, Anthony. Ancient Israel's Criminal Law, New York: Schocken Boks, 1970, s.24

⁹⁸ Tevrat/Levililer, 20/15-16

⁹⁹ Hasanov, 188.

¹⁰⁰ Tevrat/Çıkış, 8/26; 17/4. Hezekeiel, 16/40; 23/47.

¹⁰¹ Tevrat/Çıkış, 19/12-13; 21/28-32; Levililer, 20/2, 27; 24/16, 23. Sayılar, 15/35-36, Tensiye, 13/9-10; 17/5-7; 21/21; 22/21, 24; Yeşu, 7/25; Samuel, 30/6; I Krallar, 12/18, 21/10,13; II Tarihler 10/18, 24/21.

¹⁰² Tevrat/Tensiye, 17/6.

¹⁰³ Tevrat/Çıkış, 21/28-32.

¹⁰⁴ Tevrat/Levililer, 20/2.

¹⁰⁵ Tevrat/Levililer, 20/27.

¹⁰⁶ Tevrat/Levililer, 24/15-16.

¹⁰⁷ Tevrat/Sayılar, 15/32-36.

¹⁰⁸ Tevrat/Tensiye, 13/7-12.

¹⁰⁹ Tevrat/Tensiye, 17/2-5.

¹¹⁰ Tevrat/Tensiye, 21/18-21.

¹¹¹ Tevrat/Tensiye, 22/21,24.

¹¹² Ateş, Osman Ali. İslam'a Göre Cahiliye ve Ehl-i Kitab Örf ve Adetleri. Beyan Yayınları. 2. Baskı, 2014, İstanbul. s.385.

“Bir adam yeni bir kadın aldığı zaman cenge çıkmayacak ve onun üzerine hiçbir iş yükletilmeyecek, bir yıl evinde serbest olacak ve aldığı kadını sevindirecek.”¹¹³

“Bir adam babasının karısını almayacak ve babasının eteğini açmayacaktır.”¹¹⁴

“Eğer bir adam, başka bir adamın karısı olan bir kadınla yatmakta olarak bulunursa, o zaman kadınla yatan adam ve kadın onların ikisi de öleceklerdir ve kötülüğü İsrail’den kaldıracaksın.”¹¹⁵

“Kızını fahişe ederek onu mundar etme, ta ki diyar diyar zina etmesin ve diyar alçaklıkla dolmasın.”¹¹⁶

“Fahişe yahut bozuk kadın almayacaklar ve kocasından boşanmış kadın almayacaklar çünkü kâhin Allah’ına mukaddestir.”¹¹⁷

“Ve bir kâhinin kızı fahişelik ederek kendini bozarsa, babasını bozmuş olur, ateşle yakılacaktır.”¹¹⁸

“Eğer kendisine başka bir kadın alırsa, evvelkinin nafakasını esvabını ve karılık hakkını eksiltmeyecektir. Ve eğer bu üç şeyi yapmazsa, o zaman meccanen parasız çıkacaktır.”¹¹⁹

“Eğer kız olan bir genç kadın bir adamla nişanlı ise ve bir adam onu şehirde bulup onunla yatarsa, o zaman onların ikisini de o şehrin kapısına çıkaracaksınız. Ve şehirde olduğu halde bağırmadığı için kadını ve komşusunun karısını alçalttığı için erkeği taşılayacaksınız. Ve ölecekler ve kötülüğü aranızdan kaldıracaksınız.”

“Fakat adam nişanlı genç kadını kırdı bulursa ve onu yakalayıp kendisi ile yatarsa, o zaman yalnız onunla yatmış olan adam ölecektir. Fakat genç kadına bir şey yapmayacaksın; genç kadın da ölüme müstahak suç yoktur. Çünkü bir adam komşusuna karşı nasıl kalkar ve onu öldürürse, bu şey de öyledir. Çünkü onu kırdı buldu, nişanlı genç kadın bağırması ve onu kurtaran olmamıştır.”¹²⁰

“Eğer kardeşler birlikte oturlarsa ve onlardan biri ölürse ve onun oğlu yoksa, ölenin karısı dışarıda yabancı bir adama varmayacaktır; kocasının kardeşi ona yaklaşacak ve kendisine karı olmak için onu alacak ve ona kayınbiraderlik vazifesini yapacaktır.”¹²¹

Yukarıda verilen alıntılar, üzere Tevrat ahlaksızlık noktasında yoğun bir vurgu barındıran bu hükümler sonraki yasaların da temelini teşkil etmiştir. M.Ö. 7. Yüzyılda yayınlanmış “Deuteronomie” adı altında toplanmış Musevi Kanunları “İsrail kavminden hiçbir kadının fahişelik yapamayacağı” belirtmiştir.¹²²

Her ne kadar Tevrat’ta recm eyleminin nasıl uygulanacağı söylenmemiş ise de bu anlamda Yahudilik Kültürü’nde bu uygulamanın uzun bir ritüeli olduğu görülmektedir.¹²³

Tevrat’ta recm cezasının infazının bizzat Hz. Musa (a.s.) tarafından gerçekleştiği örnekleri bulunmaktadır.¹²⁴ Recm uygulaması uzun yıllar devam etmiş ve nihayetinde II

¹¹³ Tevrat/Tesniye 24/5.

¹¹⁴ Tevrat/Tesniye 22/30.

¹¹⁵ Tevrat/Tesniye 22/22.

¹¹⁶ Tevrat/Levililer 19/29.

¹¹⁷ Tevrat/Levililer 27/7.

¹¹⁸ Tevrat/Levililer 21/9.

¹¹⁹ Tevrat/Çıkış 21/ 11.

¹²⁰ Tevrat/Tesniye 22/ 23-27.

¹²¹ Tevrat/Tesniye 25/ 5-6.

¹²² Uzun, Seyit Ahmet. Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat. Hayat Yayınları. İstanbul 2011. s.19.

¹²³ Hasanov, 194-195.

¹²⁴ Tevrat/Levililer, 24/23. Sayılar, 15/36.

Mabedin Romalıları tarafından tahrip edilmesinden (M.S. 70) 40 sene önce, yani M.S. 30 senesi civarında ölüm cezasının ve bunun içinde recm cezasının da uygulamadan kaldırılması resmi olarak kabul edilmiştir.¹²⁵

6.2. Hristiyanlık'ta Cinsel Suçlar ve Cezası

Hristiyanlığın ilk kaynaklarında zina ve fuhşun yasak olduğu belirtilmekle beraber, zina fiilinin cezası konusunda Tevrat'taki gibi açık ve kesin hükümler mevcut değildir.¹²⁶ İnciller'de, zina yapanın idam edilmesi gerektiğine dair herhangi bir kayda rastlanmamaktadır. Bununla birlikte İncil'de cinsel yaşamı düzenleyen ve zinanın kötü bir eylem olduğundan bahseden bölümler mevcuttur. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

“Ey kadınlar, Rabbe layık oluğu üzere kocalarınıza tabi olun. Ey erkekler kadınlarınızı sevin ve onlara karşı acı muamele etmeyin.”¹²⁷

“Kendini zevke veren kadın hayatta iken ölmüştür.”¹²⁸

“Onun işlerinden tövbe etmezlerse, kendisiyle zina edenleri büyük sıkıntıya atacağım. Ve onun çocuklarını ölümle öldüreceğim.”¹²⁹

“Zina etmeyeceksin” denildiğini işittiniz. Fakat ben size derim; bir kadına şehvetle bakan her adam zaten yüreğinde onunla zina etmiştir. Eğer sağ gözün seni günaha sokarsa onu çıkar at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, tüm vücudunun cehenneme atılmasından iyidir. Eğer sağ elin seni günaha sokarsa onu kes at.”¹³⁰

“Kim karısını boşarsa ona boş kâğıdını versin” denilmiştir. Ama ben size diyorum ki, karısını cinsel ahlaksızlıktan başka bir nedenle boşayan her adam onu zinaya itmiş olur. Boşanmış bir kadınla evlenen de zina etmiş olur.”¹³¹

“Yahya ona (hirodese) “kardeşinin karısıyla evlenmen kutsal yasaya aykırıdır” demişti.”¹³²

“Ebedi hayatta mutlu olmak isteyen adamın sorusuna İsa ; “zina etmeyecin” diye karşılık vermişti.”¹³³

“Hilkatin başlangıcından Tanrı onları erkek ve dişi yarattı. Bunun için bir adam babasını anasını bırakarak karısına yapışacaktır. İki de bir beden olacaktır. Şöyle ki, onlar artık iki değil bir bedendirler. İmdi Tanrı'nın birleştirdiğini insan ayırmasın.”¹³⁴

“Yazıcılar ve Ferisiler zinada tutulmuş bir kadın getiriler; onu ortaya koyarak İsa'ya dediler; Muallim, bu kadın zina işlemekte iken tutuldu. Bu gibilerin taşlanması Musa Şeriatı'nda bize emretmiştir. Sen ise ne dersin? İsa'yı suçlu çıkarmak ve kendisini denemek için bunu yaptılar. İsa kendinden sormakta devam etmeleri üzerine doğruldu ve onlara dedi; Kadının üzerine sizden günahsız olan önce taş atsın. Bunu işittikleri zaman ihtiyarlardan başlayarak sonuncusuna kadar birer birer çıktılar. İsa'yı yalnız bıraktılar. Kadın da ortada idi. İsa doğrulup ona dedi; Kadın, onlar nerede?

¹²⁵ Hasanov, 189.

¹²⁶ Matta, 5/27; Efesoslulara Mektup, 5/3-5; Galatyalılara Mektup, 5/19-21; I. Korintoslulara Mektup, 5/9-11, 13-18, 14, 19-20.

¹²⁷ İncil, Koloseliler 3/ 18-19.

¹²⁸ İncil, 1.Timoteyus 5/6.

¹²⁹ İncil, Vahiy 2/ 22-23.

¹³⁰ İncil, Matta 5/27-39.

¹³¹ İncil, Matta 5/ 31-32.

¹³² İncil, Markos 6/17-18.

¹³³ İncil, Luka 18/20.

¹³⁴ İncil, Markos 10/ 6-9.

Kimse sana hükmetmedi mi? Kadın; kimse ya Rab dedi. İsa; ben de sana hükmetmen, git bundan sonra artık günah işleme, dedi.”¹³⁵

6.3. İslam’da Cinsel Suçlar ve Cezası

İslam Dini’nin dört temel bilgi kaynağı vardır. Bunlar; Kur’an, sünnet, icmia ve kıyastır. Bu amaçla öncelikle Kur’an’da cinsel suçlara ilişkin bilgilere, ardından Hz. Muhammed (s.a.s.) döneminde cinsel suçlar ve cezalarına, en son da Peygamber Efendimiz’den sonraki uygulamalara yer verilecektir.

6.3.1. Kur’an-ı Kerim’de Cinsel Suçlar ve Cezası

Kur’an’ı Kerim, İslam Dini’nin temel bilgi kaynağıdır. İslam Dini’nde inanç, ahlak, ibadet ve insan ilişkilerini öğrenmede başvurulacak ilk kaynaktır. Tahrif edilmemiş son ilahi dinin temel kaynağı olan Kur’an’ı Kerim’de cinsel yaşamı düzenleyen birçok ayet vardır. Bu ayetlerin bir kısmı doğrudan cinsel suç teşkil eden eylemlere yönelik iken, bir kısmı da cinsel suça giden yolları kapatma ve aile yaşamını/cinsel yaşamı düzenlemeye yöneliktir. Aynı şekilde bu ayetlerin bir kısmı da önceki kitapları doğrulayıcı iken diğer bir kısmı ise yeni uygulamalar getirmiştir. Bu ayetleri şu şekilde sıralamak mümkündür:

“Zinaya yaklaşmayınız, çünkü o, açık bir kötülük, çok kötü bir yoldur.”¹³⁶

“Zina eden kadın ve zina eden erkekte her birine yüz değnek vurun; Allah’a ve âhiret gününe inanıyorsanız, Allah’ın dininde (hükümlerini uygularken) onlara acıyacağınız tutmasın. Müminlerden bir grup da onlara uygulanan cezaya şahit olsun.”¹³⁷

“Kadınlarınızdan fuhşu irtikab edenlere karşı içinizden dört şahid getirin. Eğer şahadet ederlerse onları ölüm alıp götürünceye, yahud Allah onlara bir yol açıncaya kadar kendilerini evlerde alıkoyun (insanlarla ihtilattan menedin)”.¹³⁸

“Sizlerden fuhşu irtikab edenlerin her ikisini de (kınayarak) eziyete koşun. Eğer tevbe edip (nefislerini) ıslah ederlerse artık onlara (eziyetten) vazgeçin. Çünkü Allah tevbeleri çok kabul eden, en çok esirgeyendir”.¹³⁹

“Evlenme imkânı bulamayalar, Allah’ın lutfu ile kendilerini varlıklı kılıncaya kadar iffetlerini korusunlar.”¹⁴⁰

“Sizi bir tek can’dan yaratan, ondan da yanında huzur bulsun diye eşini yaratan O’dur. Eşi ile (birleşince) eşi hafif bir yük yüklendi. Onu bir müddet taşıdı. Hamileliği ağırlaşınca, Rab’leri Allah’a; andolsun bize kusursuz bir evlat verirsen muhakkak şükredenlerden olacağız diye dua ettiler.”¹⁴¹

“Sana kadınların ay halini soruyorlar. De ki; o, bir rahatsızlıktır. Bu sebeple ay halinde olan kadınlardan uzak durun. Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikten sonra Allah’ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın. Şunu iyi bilin ki, Allah, tövbe edenleri de sever, temizlenenleri de sever.”¹⁴²

¹³⁵ İncil, Yuhanna 8/ 3-11.

¹³⁶ İsra Suresi, 32.

¹³⁷ Nur Suresi, 2.

¹³⁸ Nisa Suresi, 15.

¹³⁹ Nisa Suresi, 16.

¹⁴⁰ Nur Suresi, 33.

¹⁴¹ Araf Suresi, 189.

¹⁴² Bakara Suresi, 222.

“Kadınlarınız sizin tarlanızdır. Tarlanıza nasıl derseniz öyle girin. Kendiniz için önceden (uygun davranışlarla) hazırlık yapınız.”¹⁴³

“Geçmişte olanlar bir yana, babalarınızın evlendiği kadınlarla evlenmeyin; Çünkü bu bir hayâsızlıktır, iğrenç bir şeydir ve kötü bir yoldur.”¹⁴⁴

“Ey iman edenler kadınlara zorla varis olmanız size helal değildir.”¹⁴⁵

“Boşama iki defadır. Bundan sonrası ya iyilikle tutmak ya da güzellikle salıvermektir...”¹⁴⁶

“Eğer erkek kadını (üçüncü defa boşarsa) ,ondan sonra kadın bir başka erkekle evlenmedikçe onu alması kendisine helal olmaz.”¹⁴⁷

“Eğer yetimlerin haklarına riayet edememekten korkarsanız beğendiğiniz (size helal olan) kadınlardan ikişer, üçer, dörder alın. Haksızlık yapmaktan korkarsanız bir tane alın; yahut da sahip olduğunuz ile yetinin. Bu adaletten ayrılmamanız için en uygun olanıdır.”¹⁴⁸

“Dünya hayatının geçici menfaatlerini elde edeceksiniz diye namuslu kalmak isteyen cariyelerinizi fuhşa zorlamayın.”¹⁴⁹

“Üzerine düşüp uğraşsanız da kadınlar arasında adil davranmaya güç yetiremezsiniz; bari birisine tamamen kapılıp da diğerini askıya almış gibi bırakmayın”¹⁵⁰

“Lut, kavmine dedi ki: sizden önceki milletlerin hiçbirinin yapmadığı fuhuşu mu yapıyorsunuz? Çünkü siz, şehveti tatmin için kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yanaşıyorsunuz. Doğrusu siz taşkın bir milletsiniz.”¹⁵¹

Yukarıda verilen ayetlerde de açıkça görüldüğü üzere suç teşkil eden/günah olan cinsel eylem kınanmış ve bunun cezası da takdir edilmiştir. Bir diğer deyişle Kur'an' Kerim'de recm cezası yer almamaktadır.

Kur'an-ı Kerim'de *recm* ve çağulu *rucum* kelimeleri fiil, isim ve sıfat olarak ayet-i kerimede geçmesine rağmen bunlardan hiçbirisi zina suçunun cezası olarak taşlayarak öldürmek anlamında kullanılmamıştır. Bilakis taş atmak anlamında bu kelimenin geçtiği ayet-i kerimelerin hepsinde de hep peygamberlerin onun elçilerinin ve inanmaktan başka suçları olmayan birtakım masum insanların recmedilmesinden söz edilmektedir.¹⁵² Diğer ayet-i kerimelerde ise bu kelime, “gayba taş atmak, taşlamak”¹⁵³ “Yıldızları şeytanlar için atış, taşları (taneleri) yapmak”¹⁵⁴ gibi yukarıda işaret ettiğimiz sözlük anlamlarıyla yer almıştır.¹⁵⁵

Ancak bazı hadislerde Hz. Peygamber'in (sav), zina yapan evli (muhsan) kadın ve erkeklere recm cezası uyguladığı nakledilmektedir.¹⁵⁶ Bu hadisleri delil alan İslam âlimleri, İslam'da zina suçundan dolayı recm cezasının mevcut olduğu görüşündedirler.

¹⁴³ Araf Suresi, 223.

¹⁴⁴ Nisa Suresi, 22.

¹⁴⁵ Nisa Suresi, 19.

¹⁴⁶ Bakara Suresi, 229.

¹⁴⁷ Bakara Suresi, 230.

¹⁴⁸ Nisa Suresi, 3.

¹⁴⁹ Nur Suresi, 33.

¹⁵⁰ Nisa Suresi, 129.

¹⁵¹ Araf Suresi, 80-81.

¹⁵² Hud Suresi, 91; Kehf Suresi, 20; Meryem Suresi, 46; Yasin Suresi, 18; Duhan Suresi, 18.

¹⁵³ Kehf Suresi, 22.

¹⁵⁴ Mülk Suresi, 5.

¹⁵⁵ Gökmenoğlu, Hüseyin Tekin. “Kur'an-ı Kerim'de Olmayan Onunla Çelişen Ceza:Recm.” İslam Hukuk Araştırmaları Dergisi, Sayı, 2003, s.118.

¹⁵⁶ Buhari, Sahih, VIII, 21-22, 24; Müslim, Sahih, III, 1316-1317; Ebu Davud, Sünen, IV, 573-577; Tirmizi, Sünen, IV, 36-37; İbn Mace, Sünen, II, 853.

Ancak bu konudaki hadislerin isnad ve metin yönünden sahih olmadığı, sonuçta idam cezası gibi çok ağır ve telafisi mümkün olmayan bir cezanın uygulanması için bunların yeterli delil olamayacağı görüşünde olan İslam âlimleri de vardır.¹⁵⁷

Bu konudaki hadislerin, Medine antlaşması uyarınca Yahudilerin Hz. Peygamber'den isteği üzerine, evli olduğu halde zina eden Yahudi kadın ve erkeklere Tevrat'a göre uygulanan recm cezasına dair haberler olabileceği, zabt yönünden zayıf ravilerin, bunları, recm cezasının Hz. Peygamber tarafından Müslüman kadın ve erkeklere uygulandığı şeklinde nakletmiş olabilecekleri de ifade edilmektedir. Yine Kur'an ve hadislerden, zina yapan bekâr kimselere recim cezası uygulanmadığını, bunların yüzer değnek vurularak, birer yıl sürgün cezasına çarptırıldıklarını öğrenmekteyiz.¹⁵⁸

Kur'an'da zina edenlere hapis¹⁵⁹, eziyet¹⁶⁰ ve celde (sopa) cezası¹⁶¹ verileceğini öngören üç ayet vardır. *"Zina eden erkek ve zina eden kadının her birine yüz değnek vurun"* şeklindeki celde ayetinde, evli-bekar ayrımı yapılmamıştır. Ayrıca celde ayetinin, bu konuda en son indiği için, diğerlerini hükümden kaldırdığı (neshettiği) genellikle kabul edilmektedir. Bununla birlikte hapis ayetinin lezbiyen kadınlar, eza ayetinin livata yapan erkekler ve nihayet celde ayetinin de zina eden kadın ve erkek için olduğunu da ileri sürenler olmuştur.¹⁶² Görüldüğü üzere Kur'an'da zina cezası olarak recm yoktur.

Hz. Ömer'in, "Şüphesiz ki Allah Muhammed'i hak ve şeriatle göndermiş ve ona kitabı indirmiştir. Allah'ın ona indirdikleri arasında recm ayeti de vardı. Biz onu okumuş, bellemiş ve anlamışızdır. Hz. Peygamber recm yapmış, ondan sonra biz de yapmışızdır. Yalnız ben, insanların üzerinden uzun zaman geçip de birisinin çıkıp. Biz recmi Allah'ın kitabında bulamıyoruz" diyerek Allah'ın indirdiği bir farızayı terketmeleri sebebiyle dalaletle düşeceklerinden korkarım. Muhsan olmak ve delil getirilmek veya gebelik, yahut itirafta bulunmak şartıyla zina eden erkek ve kadınlara recm uygulanması Allah'ın kitabında mevcut olan bir haktır."¹⁶³ dediği rivayet edilmektedir.

Hz. Ömer'in bahsettiği ayet şöyledir: "İhtiyar erkekle ihtiyar kadın zina ederlerse onları Allah tarafından bir tenkil olmak üzere mutlaka recmedin. Allah aziz ve hâkimdir." Hatta Hz. Ömer'in "Halkın, Ömer Allah'ın kitabına ilave yaptı demesi olmasa bu ayeti elimle yazardım." dediği rivayet edilmektedir. Hz. Ömer'in ayet olarak kabul ettiği rivayet edilen bu sözün, metnin neshedilip hükmünün devam etmekte olduğu, her ne kadar bazı İslam Hukukçuları tarafından söylenmekte ise de, muhsan olup olmamasına bakılmaksızın zina eden erkeğe ve kadına, sadece yüz değnek vurulması gerektiği Kur'an'da açıkça belirtilmiştir. Kur'an'ın kesin olan bu hükmü dışındaki rivayetler ve yorumlar her zaman tartışılabilir.¹⁶⁴

¹⁵⁷ Ahmet Keleş, Hadis İlminde İsnadın Otoritesi veya Akla rağmen Hadis Okuyuculuğunun Çağdaş Bir Örneği Recm Cezası Çalışmasına Eleştirel Bir Bakış. Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, (4-1); Yusuf Ziya Keskin, Recm Cezası, Beyan yayınları, İstanbul 2001,

¹⁵⁸ Nur, 2; Buhari, Sahih, VIII, 24-25; Müslim, Sahih, III, 1316-1317; Ebu Davud, Sünen, IV, 569-563; Tirmizi, Sünen, IV, 41.

¹⁵⁹ Nisa Suresi, 15

¹⁶⁰ Nisa Suresi, 16

¹⁶¹ Nur Suresi, 2

¹⁶² Alusi, II, 236; Reşit Rıza, Tefsiru'l-Menar, IV, 1973, s. 435.

¹⁶³ İbn Mace, c. II, ss. 853-854 (20. Kitabu'l-Hudud, 9).

¹⁶⁴ Çalışkan, 92-93, Coşkun, Selçuk. "Hadis Değerlendirmelerinde Bütünlük" Aktif Yayınevi. Ankara, 2003. s.99.

Ayrıca rivayetlerin bir kısmında recm ayetinin metni yok, olanlarda da birlik söz konusu değildir. Keza bu rivayetlerde recm ayetinin mensuh, hükmünün ise baki olduğuna ilişkin bir değerlendirme de bulunmamaktadır. Yine kullanılan ifadeye bakılırsa genç evlilere recm uygulanmayacağı sonucu çıkarılabilir. Dolayısıyla bu rivayetlere dayanılarak, Kur'an'da recm ayeti olduğu ve daha sonra da lafzının nesh edildiği, fakat hükmünün baki kaldığı iddia edilemez. Diğer taraftan Kur'an'ın cem'i sırasında Hz. Ömer'in bu ayeti getirdiği ve başka şahit bulamadığı için Kur'an'a yazılmadığına ilişkin görüş de tarihi gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Keza Allah size öncekilerin (doğru) hayat tarzlarını göstermek istiyor...¹⁶⁵ hükmünden kastın Kitab-ı Mukaddes olduğu, iki kitap arasında zina gibi cinsel suçlarda büyük benzerlikler bulunduğundan recmin, Kur'an'da kaynağının bulunduğu görüşüne de katılmak mümkün değildir.¹⁶⁶ Zira aynı esaslar çerçevesinde Kur'an'da zina için öngörülen ceza ile Tevrat ve İncil'deki recm hükmünün neshedildiği sonucuna da varanlar olmuştur.¹⁶⁷

6.3.2. Sünnette Cinsel Suçlar ve Cezası

Sünnet, İslam dininde Kuran'dan sonra gelen ikinci büyük kaynak olup, Hz. Peygamber'in söz, fiil, takrir ve onaylarıdır. "Söz, haber, yeni şey" anlamlarına gelen hadis ise sünnetle eş anlamlı sayılabilir. Hadislerin bütünü sünneti oluşturmaktadır.

Evvela şunu belirtmek gerekir ki, Kur'an-ı Kerim'de hükmü bulunmayan bir hususta sadece Sünnet'in getirdiği hükmün geçerli olacağına hiçbir şüphe ve tartışma yoktur. Mesela âkile'nin diyet katılma yükümlülüğü, nikâhta şahitlerin gerekliliği, şuf'a hakkının meşruluğu, deniz hayvanlarının ölüsünün yenilebileceğine dair ahkâm Kur'an-ı Kerim'de bulunmayıp sadece Sünnet'te yer almaktadır. Ama Sünnet olduğu iddia edilen bu rivayetler Kitap'ta olmayan bir mesele hakkında hüküm bildirirken dolaylı olarak Kitab'ın başka konularda sarîh olarak bildirdiği hususlarda onun zahiri ile çelişiyorsa burada oldukça ihtiyatlı davranmak gerekir.¹⁶⁸

Hadis ve Sünnet, dinî hükümler içinde Kur'an'dan hemen sonra gelen çok önemli bir ana kaynaktır. Kur'an'daki hükümlerin açıklaması ve Kur'an'da bulunmayan hükümler için Sünnet'e bakılır. Helal ve haram kılma konusunda Kur'an'la sahih Sünnet arasında fark yoktur. Temel kaynak olarak Sünnet'in delil oluşunu gösteren Kur'an'dan bazı ayetler şöyledir:

"Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygamber'e itaat edin!"¹⁶⁹

"Kim Peygamber'e itaat ederse Allah'a itaat etmiş olur."¹⁷⁰

"Elçi size ne verirse O'nu alın, neden sakındırırsa ondan geri durun."¹⁷¹

"De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın."¹⁷²

İslam Hukuku'nda zina yasaklandığı gibi, kişiyi zina suçunu işlemeye götürecek ön filler de yasaklanmıştır. Nitekim Hz. Peygamber, İbn Abbas'tan rivayet edilen bir hadisinde şöyle buyurmaktadır:

"Allah insana zinadan nasibini takdir etmiştir. Hiç şüphesiz insan, ezelde takdir edilmiş olan bu sonuca erişecektir. Göz zinası, mahrem olmayan kadına şehvetle

¹⁶⁵ Nisa Suresi, 26

¹⁶⁶ Muhammed Hamidullah, Aziz Kur'an (Çev. Abdülaziz Hatip- Mahmut Kanık), İstanbul 2003, s. 229.

¹⁶⁷ Abdülaziz Bayındır, Doğru Bildiğimiz Yanlışlar, Süleymaniye Vakfı Yayınları. İstanbul 2006, s. 245.

¹⁶⁸ Gökmenoğlu, 119.

¹⁶⁹ Nisa Suresi, 59.

¹⁷⁰ Nisa Suresi, 80.

¹⁷¹ Haşr Suresi, 7.

¹⁷² Âl-i İmrân Suresi, 31.

bakmaktır. Dil zinası, zevkle görüşmektir. Nefsin de zina temenni ve iştihası vardır. (Bu arzu da nefsin zinasıdır.) Tenasül uzvu ise, bu uzuvların hepsinin arzularını ya gerçekleştirir (fiiliyata döker) yahut bırakarak yalanlar.”

Hadisten de anlaşılacağı gibi Allah, kulun göz, dil gibi organlarıyla, işlediği küçük hataları zina fiili gibi cezalandırmamakta, ancak zina fiili gerçekleşince hadd cezasını gerektirmektedir.¹⁷³

Hiz. Peygamber, başka bir Hadis’inde hadd cezasını gerektiren suçları işleyen kimsenin, bu suçları işlediği anda tam bir mü’min olmayacağını belirtmiştir:

“Zina eden kişi, zina ettiği sırada tam ve kâmil bir mü’min olduğu halde zina edemez. İçki içen de içki içtiği sırada kâmil bir mü’min olarak içemez. Hırsız da hırsızlık ettiği sırada kâmil bir mü’min olduğu halde hırsızlık edemez.”¹⁷⁴

Toplumda ahlak dışı davranışları da yasaklayan Hiz. Peygamber, “*Kadınlaşan erkeklere ve erkekleşen kadınlara da lanet etmiştir.*”¹⁷⁵ İslam toplum ahlakına göre, her iki insan türünün fazileti, asıl fitratlarını muhafaza etmekte olduğundan fitrat ve tabiatlarının aksine hareket edenleri lanetlemiştir. Giyim konusunda her beldenin örf ve âdeti birbirinden farklı olacağından, erkek ve kadın giyimlerinin benzemesinde hüküm, her beldenin örf ve âdetine göre olacaktır.¹⁷⁶

Hiz. Peygamber’in, zina suçu ve bu suçu işleyenlere uygulanacak cezalar hakkındaki hadisleri yanında, bu suçtan kaçınan kimseler hakkında müjdeler veren hadisleri de vardır.¹⁷⁷

Toplumda zina fiilinin çoğalması ve açıktan açığa işlenmesi Hiz. Peygamber’in hadislerinde bir kıyamet alameti olarak gösterilmiştir.¹⁷⁸ Bir diğer hadisi şerifte “Beş şey vardır ki beş şeye (musibet)e sebep olur. Bir toplum, sözleşmelerini bozarsa düşmanları üzerine musallat olur. Allah’ın indirdiğinin gayrısı ile hükmederlerse onlarda fakirlik yaygın hale gelir. Aralarında fuhuş zuhur eder. (ve bu kötü durum önlenmezse) onlar arasında ölümler çoğalır. Ölçüleri eksik yaparlarsa, bitkilerden bereket kalkar ve kıtlıkla karşılaşır. Zekâtlarını hak sahiplerine vermezlerse bol rahmetten (yağmurdan) mahrum bırakılırlar.”¹⁷⁹ denilmektedir.

Neslin korunması, İslam’da muteber olan maslahatlardan biri olarak kabul edilmiştir. Nesli korumak, bir noktada insan türünü korumak demek olacağından neslin bozulmasına sebep olacak zina da İslam Hukuku’nda yasaklanmış, hakkında dünyevi ceza takdir edildiği gibi uhrevi cezalar da belirtilerek insanların bu suçu işlemelerinin önüne geçilmesi gayesi güdülmüştür.¹⁸⁰

Fert ve toplum için fuhşun zararları çok büyüktür. Zina fertlerin sıhhatini bozar, akla zarar verir, dini tahrip eder, ahlakı yıkar, aileyi ve toplumu telafisi imkânsız zararlara sokar. Bu cürüm, iktisadi hayatı da sarsar. Bunların hepsinin daha elimi, bu suçun mürtekibi kişiler, Cenab-ı Hakk’ın gazabına maruz kalırlar.¹⁸¹

Resul-i Ekrem (sav) Efendimiz şöyle buyurmuşlardır: “Zinandan sakının, zira onda dört (büyük) zarar vardır. Fuhuş yüz güzelliğini giderir, rızkın daralmasına

¹⁷³ Çalışkan, 71

¹⁷⁴ Buhari ebu Abdillah Muhammed b. İsmâ’il, el-Cami’u’s-Sahih, Elif Ofset Tesisleri, İstanbul 1979, c. VIII, ss. 20.21. (86. Kitabul-Hudud, 20).

¹⁷⁵ Buhari c. VIII, ss.28 (86. Kitabul-Hudud, 28).

¹⁷⁶ Ez-Zebidi, c. XII, S.323

¹⁷⁷ Buhari c. VIII, s.20 (86. Kitabul-Hudud, 19).

¹⁷⁸ Buhari c. VIII, s.28 (86. Kitabul-Hudud, 20), c.VI, s. 241 (74. Kitabu’l-Eşribe, 1).

¹⁷⁹ El-Camiu’s-sağır şerhi şerhi Feyzü’l-kadır, c.3 s.452, Hadis No:3945

¹⁸⁰ Çalışkan, 71-72

¹⁸¹ Doğan, Lütfi, “Toplumun Temelini Sarsan Belli Başlı Problemler” Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 6. Baskı, 2000, Ankara. s.249

(kesilmesine) sebep olur, Allah Teâlâ'nın gazabını celbeder. Kişinin ateşte (Cehennemde) temeli kalmasına sebep olur.”¹⁸²

Sünnet'te recm ile ilgili şu Hadis'leri görüyoruz: “... Müslüman bir kimsenin kanını (akıtmak) şu üç şeyden biri dışında helal olmaz: Zina eden evli kimse...”¹⁸³ “Dulun dul ile zinasında recm vardır”.¹⁸⁴ Hapis ayetinin¹⁸⁵ nüzulünün hemen akabinde, ayette geçen “sebil” kavramının izah edildiği ve Ubade b. Samit'in rivayet ettiği hadiste de Hz. Peygamber “zina eden evlilere yüz sopa ve recm, bekârlara ise yüz sopa ve bir yıl sürgün”¹⁸⁶ cezası verileceğini ifade etmiştir.

Diğer taraftan Hz. Peygamber'in birkaç kez recmi uyguladığı da rivayet edilmektedir. Bunlardan ilki zina eden iki Yahudi'nin recmidir.¹⁸⁷ Bu recmin hicretin hemen akabinde uygulandığı ve zina edenler Yahudi olduğundan veya Kuran'da zina cezası bulunmadığından Hz. Peygamber'in Tevrat ile amel ettiği genellikle kabul edilmektedir.¹⁸⁸

Yine Hz. Peygamber'e, Maiz b. Malik el-Eslemi isminde birisi gelip: “beni temizle” diyerek zina ettiğini dört defa ikrar etmiş, Hz. Peygamber de akli melekesini, sarhoş olup olmadığını ve medeni halini sorduktan sonra onu recmettirmiştir. Recmedilirken kaçmaya teşebbüs eden Maiz için Hz. Peygamber “Keşke bıraksaydınız! Belki tövbe eder de Allah tövbesini kabul ederdi” demiştir. Ayrıca Maiz'i kendisine gönderen kişiye de “Ya Hezzal, Maiz'i elbisenle örtseydin, senin için daha hayırlı olurdu.” tavsiyesinde bulunmuştur.¹⁸⁹ Maiz hadisi, ifadeleri farklı olsa da yaklaşık 15 sahabe tarafından nakledilmiştir ve hadis kriterleri açısından da sahih kabul edilmiştir. Ancak hiç birisinde Maiz'in ne zaman recmedildiğine yer verilmemiştir. Oysa hukuk kurallarının zaman bakımından yürürlüğü son derece önemlidir.

Şafii, Maiz'in hicretin ilk yıllarında recmedildiği kanaatindedir.¹⁹⁰ Diğer taraftan rivayetlerde Maiz'in recmine şahit olduğu anlaşılan Nasr b. Dehr, hicretin yedinci yılındaki Hayber Savaşı'nda şehit olmuştur. O zaman bu olay hicri yedinci yıldan önce gerçekleşmiş olmalıdır. Celde ayeti ise hakim olan görüşe göre hicretin altıncı yılında gelmiştir. Bu durumda recm olayı ile celde ayetinin inişi birbirine yakın olmakla birlikte hangisinin önce olduğunu tam olarak tespit etmek mümkün değildir. Bununla birlikte Maiz'in recmini rivayet edenlerden birisinin hicretin dokuzuncu yılında Medine'ye gelen İbn Abbas olması da dikkat çekicidir. Ancak onun da başkasından duyduğu halde kendi ifadesi gibi nakletme ihtimali vardır.

Yine Cüheyne kabilesinden bir kadın zinadan hamile olarak Hz. Peygamber'e gelmiş ve kendisine haddi uygulamasını istemiştir. Hz. Peygamber onu geri çevirerek tövbe ve istiğfar etmesini istemiştir. Kadın daha sonra tekrar gelip yine geri çevrilince Mâiz gibi kendisini de geri çevirmemesini istemiştir. Kadının dul olduğu anlaşılmca Hz. Peygamber “Git doğuruncaya kadar bekle” demiştir. Çocuk doğunca kadın Hz. Peygambere tekrar gelmişse de bu defa da çocuğu sütten kesinceye kadar emzirmesi

¹⁸² El-Fethu'l-kebir, c.1, s.489

¹⁸³ Buhari, Diyat, 6; Müslim, Kasame, 25, 26; Tirmizi, Diyat, 10; İbn Mace, Hudûd, 1; Nesai, Kasame, 5, 6; İbn Hanbel, I, 382.

¹⁸⁴ Müslim, Hudûd, 12; Ebû Dâvud, Hudûd, 23; Tirmizî, Hudûd, 8.

¹⁸⁵ Nisa Suresi, 15

¹⁸⁶ Buhari, Tefsir, 4; Müslim, Hudûd, 12; İbn Mace, Hudûd, 7; Ebu Davud, Hudûd, 23; Tirmizi, Hudûd, 8; İbn Hanbel, V, 317

¹⁸⁷ Buhari, Hudûd, 24,37; Müslim, Hudûd, 26

¹⁸⁸ Serahsi, IX, 40; Reşit Rıza, V, 25; Zuhayli, VI, 42.

¹⁸⁹ Buhari, Hudûd, 25; Müslim, Hudûd, 22; Ebu Davud, Hudûd, 23; Hakim, Müstedrek, VI, 363; İbn Hanbel, V, 217.

¹⁹⁰ Beyhaki, VIII, 225.

istenmiştir. Kadın çocuğu sütten kestikten sonra getirdiğinde de Hz. Peygamber “Bu durumda kadını recmederek çocuğu kimsesiz bırakmayız” diyerek onu geri çevirmiştir. Bunun üzerine Ensar’dan bir adam çocuğun bakımını üstlenince Hz. Peygamber kadının göğsüne kadar çukur kazılmasını ve kadının elbiselerinin üzerine bağlanmasını istemiş sonra da onu recmetmelerini söylemiştir. Recmden sora kadını çukurdan çıkartmış ve cenaze namazını kıldırılmıştır.¹⁹¹

Cüheyneli (Gamidli) kadının ne zaman recmedildiğini de kesin olarak bilemiyoruz. Ancak kadının “Beni de Maiz gibi geri çevirmek mi istiyorsun” ifadesi bu olayın Maiz’in recminden sonra olduğunu göstermektedir. Ayrıca rivayetlerde ismi geçen İmran b. Husayn hicri yedinci yılda, kadını recmedenler arasında zikredilen Halit b. Velid ise hicri sekizinci yılda Müslüman olmuştur. Tarihçiler de bu recmi hicri dokuzuncu yıl olayları arasında zikretmişlerdir.¹⁹² Dolayısıyla söz konusu recmin celde ayetinden sonra uygulandığı anlaşılmaktadır.

Ebu Hüreyre ve Zeyd b. Halid’in rivayet ettiği bir hadiste de işverenin eşiyle zina eden bekâr işçi (Asif)ye yüz değnek ve bir yıl sürgün, kadına ise recm cezası uygulanmıştır.¹⁹³ Söz konusu olayın da ne zaman cereyan ettiği belli değildir. Ebu Hüreyre olayın şahidi olarak ravi olduğuna ve hicri yedinci yılda Müslüman olduğuna¹⁹⁴ göre en azından bu tarihten ve dolayısıyla celde ayetinden sonra olduğu anlaşılmaktadır.

Hadis kitaplarında yukarıda söz konusu edilen recm uygulamalarından başka Ebu Zer, Leclac, Vail el-Kindi, Cabir b. Abdillâh ve Huzeyme b. Mamer’den de rivayetler vardır.¹⁹⁵ Dolayısıyla recm konusu, ahad değil, mütevatir derecesindeki hadislerle sabittir. Ancak bu rivayetlerde zaman verilmemesi dikkat çekicidir.

Bazı rivayetlerde ise Hz. Peygamber’in recm cezasını kendisine müracat eden Yahudilere de Tevrat’ın bir hükmü olarak uyguladığı ifade edilmektedir.¹⁹⁶ Özellikle Hz. Peygamber’in evli müslümanlardan bu suçu işleyenlere recm tatbik ettiğine dair rivayetleri dikkate alarak Sünni Fıkıh Ekolleri’ndeki müctehidlerin hepsi bu cezanın şer’i ve gerekli bir ceza olduğu hususunda icma etmişlerdir. Hariciler, Mutezile’den Nazzam (ö.231/845) ve Şia’dan bir kısım hukukçunun bu cezayı şer’i bir ceza görmediklerine ilişkin bazı kaynaklarda bilgiler bulunmaktadır.

6.3.3. Hz. Muhammed’ten Sonraki Uygulamalar

Recm uygulamaları, Hz. Peygamber dönemi ile sınırlı olmayıp raşit halifeler, tabiin ve sonraki dönemlerde de devam etmiştir.¹⁹⁷

Hz. Ömer (ra)’e, zina yapmış olan deli bir kadın getirildi. (Recm edilip edilemeyeceği hususunda) halkla istişare ederek recmedilmesine hükmetti. Kadına Hz. Ali (ra) uğradı. (Hazırlığı görünce): "Bunun hali nedir?" diye sordu. Kendisine: "Falanca kabileden deli bir kadındır, zina yapmıştır. Hz. Ömer (ra), recmedilmesine hükmetmiştir" dediler. Hz. Ali (ra): "Kadını geri götürün!" dedi, sonra Hz. Ömer’e uğrayıp: "Ey müzminlerin emiri! Bilirsin ki, Resulullah (sav): "Kalem üç kişiden kaldırılmıştır (artık onlar yaptıklarından sorumlu değildirler): Buluğa erinceye kadar çocuktan, uyanıncaya kadar uyuyandan, şifa buluncaya kadar bunamıştan." Bu biçare

¹⁹¹ Müslim, Hudûd, 22; İbn Mâce, Diyât, 36; Mâlik, Hudûd, 2; İbn Hanbel V, 348.

¹⁹² Diyarbekri, II, 139

¹⁹³ Buhârî, Hudûd, 30, 34, 38; Müslim, Hudûd, 25; Malik Hudûd, 6.

¹⁹⁴ Ayni, XXII, 291.

¹⁹⁵ Ebu Davud, Hudûd, 23; Tirmizi, Hudûd, 22; İbn Hanbel, V, 179.

¹⁹⁶ Müslim, Hudud, 28; Ebu Davud, Hudud, 26.

¹⁹⁷ Buhari, Hudud, 21; Beyhaki, Sünen, VIII, 215; Malik, Hudûd, 9, 11; Şafii, Ümm, VI, 167; İbn Ebi Şeybe, Musannef, X, Bombay 1401, s. 89.

kadın falanca kabilenin bunağıdır. Ona tecavüz eden, muhakkak ki akli noksanlığı sırasında tecavüz etmiştir" dedi.¹⁹⁸

İmam Malik diyor ki: "Bana ulaştığına göre, Hz. Osman (ra)'a evliliğinin altıncı ayında doğum yapan bir kadın getirildi. Derhal recmedilmesini emretti. Ancak Hz. Ali (ra): Cenab-ı Hakk, Kur'an-ı Kerim'de "(insanın anne karnında) taşınma ve süten kesilmesi (müddeti) otuz aydır"¹⁹⁹ buyuruyor. Keza bir başka ayette de: "Anneler çocuklarını iki tam yıl emzirirler. (Bu hüküm) emmeyi tamam yaptırmak isteyenler içindir..."²⁰⁰ buyurmaktadır. Bu durumda hamilelik müddeti altı aydır." Bu açıklama üzerine Hz. Osman (r.a.) kadının geri gönderilmesini emretmişti, ancak kadın recmedilmiş bulundu.²⁰¹

Hz. Ali (r.a.) hutbede şöyle buyurdu: "Ey insanlar, kölelerinize -ister muhsan olsunlar, ister olmasınlar- haddleri tatbik edin. Zira, Hz. Peygamber (sav)'ın bir cariyesi zina yapmıştı, ona celde tatbik etmemi emretti. (Dövmek üzere) yanına geldim. Yeni nifas olmuştu. Döversem öldürürüm diye korktum. Durumu Resulullah'a arzettim. Bana: "İyi yapmışsın, iyileşinceye kadar ona dokunma" dedi."²⁰²

Ashab-ı Kiram'dan bazılarının zinanın sonuçlarıyla ilgili şu sözler dikkate değerdir.

"Zinadan sakının. Çünkü zinada üçü dünya ile üçü de ahiret ile ilgili olmak üzere altı kötü haslet vardır:

Dünya ile ilgili olanlar :

- Rızık ve kazançtaki bereketi kaldırır.
- Ömrü kısaltır.
- İnsanların nefretini mucip olur.

Ahiret ile ilgili olanlar da:

- Allah Teala'yı öfkelerendirir.
- Hesabı şiddetlendirir.
- Cehennem'e girmeye sebep olur."²⁰³

Osmanlı Kanunnameleri'nde de recm cezası düzenlenmiştir. Kanuni dönemine ait bir Kanunname'de zina için öngörülen para cezasından önce "lakin ala vechi's-şer recm kılmalı olmasa"²⁰⁴ ifadesinden recm yapılamadığı durumlarda para cezasının verileceği anlaşılmaktadır. Aynı şekilde şer'îye sicilleri²⁰⁵ ve şeyhülislam fetvalarında²⁰⁶ da zina eden muhsanların recmedileceği ifade edilmektedir.

Kuran'da recm hükmünü göremiyoruz diyen Haricilere, Ömer b. Abdülaziz, farz namazların vakit ve rekâtlarının sayısının, zekâtın kimlere farz olduğunun, miktarının ve nisabının da Kuran'da olmadığını bu hususları Hz. Peygamber'in yaptığını ondan sonra da müslümanların uygulamaya devam ettiklerini, recmin de aynı şekilde olduğunu belirtmiştir.

¹⁹⁸ Ebu Davud, Hudud 16, (4399, 4400, 4401, 4402).

¹⁹⁹ Ahkaf Suresi, 15.

²⁰⁰ Bakara Suresi 233.

²⁰¹ Muvatta, Hudud, 11 (2, 825).

²⁰² Ebu Abdurrahman es-Sülemi, Hudud, 1593.

²⁰³ Tenviru'l-Ezhan min Tefsir-i Ruh' il-Beyan. Beyrut 1988, C. 2, s. 342.

²⁰⁴ Uriel Heyd, Studies in Old Ottoman Criminal Law, Oxford 1973, s. 56, dpn.6.

²⁰⁵ Zanilerin ikrarı ile sabit olan örnek için bkz. Akgündüz, Şer'îye Sicilleri, II, 104; şahadetle sabit olup uygulanan recm cezası için bkz. Erdem Yücel, Osmanlı İmp. İlk ve Son Recm, Hayat Tarih Mecmuası, S. 7, İstanbul 1970, s. 88.

²⁰⁶ Abdürrahim Efendi, Fetevay-ı Abdürrahim, C. I, İstanbul 1827, s.99; Ali Efendi, Fetevay-ı Ali Efendi, İstanbul 1893, s. 134

7. İSLAM HUKUKUNDA SUÇ VE CEZA

İslam kaynaklarında suç; “mala ve cana karşı işlenen, şer’an haram kılınmış bir fiilin adı” ya da “Yüce Allah’ın hadd ve ta’zirle cezalandırdığı şer’î yasaklar” olarak tarif edilmiştir. Çağdaş İslam Hukukçuları ise suçu “yasak bir fiili yapmak veya yapılması emredilen bir fiili terk etmek”²⁰⁷ şeklinde tarif etmişlerdir.

Ceza genel anlamıyla iki amaçtan dolayı verilir. Birincisi ceza geçmişe yönelik olarak uygulanan bir tedbir niteliğinde değerlendirilmiştir. İkincisi ise geleceğe yönelik kabul ederek, cezaların hukukiliğini faydaya bağlayan görüşü ön plana çıkarmayı hedefler. Bu anlayışa göre suçlulara gerek acı ve ıstırap çektirmek, gerek yeniden suç işlemelerini önlemek için uygulanması gereken tedbirin farklı cezalar olması gerektiği fikrine dayanır.²⁰⁸

Kur’an ve Sünnet’in belirlediği cezalar, öncelikle toplumun huzur ve güvenliğini sağlamayı, ma’rufu fert ve toplum hayatına hâkim kılıp münkeri bertaraf etmeyi gaye edinmektedir. İslam Dini, ortaya koyduğu dini ve ahlaki sistemle suçluyu cezalandırmadan önce suçun işlenmesine zemin hazırlayan saiklerin en aza indiği bir toplumsal yapıyı ve işlenen suçun cezalandırılmasından çok o suçu işlemeyi teşvik eden ve kolaylaştıran sebepleri ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla cezalandırmaların İslam’ın amaç olarak gördüğü çözümler olmayıp, İslam’ın hedef aldığı gayelerin gerçekleştirilmesi ve korunması için, en son başvurulacak çareler olduğu rahatlıkla söylenebilir.²⁰⁹

İslam, cezai müeyyideleri uygularken toplumsal barış ve huzurun hakim kılınması ve oç alma duygusunun yok edilmesi bağlamında; suçluyu uslandırma, mağduru razı etme ve suç işlemeye yeltenmek isteyen kimseleri niyetlerinden caydırma olmak üzere başlıca üç gayeyi gözetmiştir.²¹⁰

Cezalar ancak kamu adına infaz edileceği için tatbikatta düzensizlik, aşırılık, dengesizlik, haksızlık ve şahsi düşmanlık söz konusu olmayacak dolayısıyla cezalandırmada kanunilik, genellik ve adalet gibi ilkeler ortaya çıkmış olacaktır. İslam hukukuna göre mağdur şahsi mağduriyetini gidermek adına suçluyu asla cezalandıramaz.²¹¹

İslam Hukuku’nda cezalandırılmayı gerektiren fiiller üçe ayrılır.²¹² Bunlardan birincisi farzları terk etmektir. İkincisi haramları işlemek, üçüncüsü ise devlet tarafından çıkartılan, bağlayıcılığı olan emredici veya yasaklayıcı kararlara aykırı davranmaktır. İslam Fıkhi düşüncesinde yukarıda belirtilen üç grup fiillerin dışındaki davranışlardan dolayı herhangi bir ceza yoktur.

²⁰⁷ Abdulkadir Udeh, et-Tesrî’l-Cinâi’l-İslâmî Mukaranen bi’l-Kanûni’l-Vad’î, Dâru’l-Kütübî’l-Azelî, Beyrut (t.y.), c. I, s. 66; Ebu Zehra, s. 19.

²⁰⁸ Kahveci, Nuri. “*Hukuk Açısından Ceza Vermenin Teleolojik Boyutu*.” Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Yıl:2003, Sayı:2. s.26

²⁰⁹ Karabulut, Fuat. “*Recm Cezasının Hz. Peygamber’in Uygulamaları Işığında Değerlendirilmesi*.” EKEV Akademi Dergisi. Yıl:16 (2012), Sayı:50, s.90.

²¹⁰ Karabulut, 90.

²¹¹ Kahveci, 27.

²¹² Maliki, Abdurrahman. “İslam Hukukunda Ceza”. Köklü Değişim Yayınları. 2002 İstanbul. S. 16

7.1. İslam Hukukunda Suçlar

Suç teşkil eden fiiller çağdaş İslam Hukukçuları tarafından farklı tasniflere tâbi tutulmuştur. Suça öngörülen cezalar açısından suçlar; hadd cezasını gerektiren, kısas ya da diyet gerektiren ve ta'zir cezasını gerektiren suçlar olarak üç kısma ayrılmıştır.²¹³

İslam Hukuku literatüründe suça öngörülen cezalar açısından suçların tasnifi, yerleşmiş olan en yaygın tasnif budur. Biz de bu tasnifi esas alarak suçları kısımlandıracağız.

7.1.1. Hadd Gerektiren Suçlar

Hadd kelimesinin aslı, birbirine karışmasını engellemek üzere iki şeyin arasını ayırandır. Evin sınırı, onu ayıran şeydir. Bir şeyin sınırı, kendisiyle onu kuşatan ve başkalarından onu ayıran niteliktir. Şeriat tarafından belirlenmiş olmasından dolayı, zina cezası ve benzerleri "hadd" olarak isimlendirilmiştir. Hudud kelimesiyle de aynı anlam kastedilmektedir.²¹⁴ Tıpkı şu ayette olduğu gibi: *"İşte bunlar, Allah'ın hudutlarıdır; onlara yaklaşmayınız."*²¹⁵

Hadd'in sözlük anlamı menetmek, yasaklamaktır.²¹⁶ Terim olarak ise, Allah'ın hakkı olmak üzere miktarı Şâri' (kanun koyucu) tarafından kesin olarak belirlenen cezadır.²¹⁷ Tanımından da anlaşıldığı gibi hadd, suçun değil, ona uygulanacak cezanın adıdır. Fakat İslam Hukuku'nun klasik kaynaklarında bu kavram, duruma göre hem suç, hem de ceza için kullanılmıştır. Ayrıca tanımında yer bulan "Allah hakkı" ifadesi ise çağdaş İslam Hukukçuları tarafından "kamu hakkı" olarak da yorumlanmıştır.²¹⁸ Allah hakkı olarak belirtilen ve miktarı Şâri' tarafından belirlenen bu suçlardır;

- Mülkiyet aleyhine işlenen hırsızlık ve hirâbe (yol kesme, eşkıyalık) suçları,
- Devlet aleyhine işlenen bağy (meşru devlete isyan) suçu,
- Hak din aleyhine işlenen irtidâd (dinden dönme) suçu,
- Beden sağlığı ve toplum aleyhine işlenen şürb (şarap içme) suçu,
- Aile düzenine karşı işlenen zina ve kazf (iffete iftira) suçlarından ibarettir.²¹⁹

Bu tür suçlar, şahısların hayatına ya da vücut bütünlüğüne karşı işlenen suçlardır. Kasten işlenmeleri durumunda öngörülen ceza kısas; kastın aşılması veya taksirle işlenmeleri durumunda öngörülen ceza ise diyettir.²²⁰

Kisas ve diyet cezaları da Kur'an ve Sünnet tarafından belirlenmiş olup arttırılıp azaltılmaları söz konusu değildir. Fakat bu cezalar (hadd cezasını gerektiren suçlarda olduğu gibi) Allah hakkını ihlal eden suçlar kapsamında değil, doğrudan fertlerin haklarını ihlal eden suçlar kapsamında yer almaktadır. Dolayısıyla mağdur ya da

²¹³ Akalın, Adnan. "İslam Hukuku Açısından Suçun Unsurları". İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı:X, s. 53, Kasım 2013

²¹⁴ Maliki 33

²¹⁵ Bakara Suresi, 187

²¹⁶ Geniş bilgi için bkz. Udeh, I, 76 vd.; Ebu Zehrâ, 39 vd.; Dağcı, s. 22 vd.

²¹⁷ İbn Manzûr, III, 140.

²¹⁸ Çalışkan, İbrahim. "İslam Hukukunda Ceza Kavramı", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1989, S. XXXI, s. 372; Dağcı, s. 23.

²¹⁹ Ömer Nasuhi Bilmen, Hukukî İslamiyye ve İstilahatı Fıkhiyye Kamusu, Bilmen Yayınevi, İstanbul 1971, III, 187 vd.; Dağcı, s. 24.

²²⁰ Akalın 54

mağdur yakınları isterse suçluyu affedebilme yetkisine sahiptirler. Af durumunda ise suçluya uygulanacak ceza düşer.²²¹

7.1.3. Ta'zir Cezasını Gerektiren Suçlar

Bunlar çoğunlukla Kur'an ve Sünnet tarafından yasaklanmakla birlikte cezası belirtilmeyen veya mubah olduğu halde, zamanla toplum için zararlı bir özellik kazandığından dolayı siyasi otorite tarafından suç sayılıp karşılığında cezalar öngörülen fiillerdir.²²²

Hadd ve kısas cezalarından farklı olarak ta'zide ana kaynaklarda önceden belirlenmiş sabit cezalar yoktur. Rüşvet, hakaret, sövme gibi kesin olarak yasaklanmalarına rağmen, bu fiilleri işleyenlere uygulanacak müeyyide Kur'an ve Sünnet'te açıkça ortaya konmamıştır. Failin durumu da dikkate alınarak işlenen suçun ağırlığına göre bunları, ta'zir kapsamında yer alan cezalardan uygun olanı ile cezalandırma hak ve yetkisi belirli kayıtlarla yargının takdirine bırakılmıştır. Hadd ve kısas gerektiren suçlar sınırlı sayıda olmasına karşılık ta'zir suçlarını belli bir sayı ile sınırlamak mümkün değildir.

İslam Hukuku, hangi fiillerin suç teşkil ettiğini, toplumun maslahatlarını da göz önünde bulundurarak karar verecek olan yetkili kurumlara bırakmıştır. Bu kurumlara tanınan yetki ise yine İslam'ın hükümleri, temel prensipleri ve teşrî' ruhu ile kayıtlıdır.²²³ İslam Hukuku'nda suçların hadd, kısas ve ta'zir cezası gerektiren suçlar şeklinde üçlü taksiminin, nazari olduğu kadar fiili de bir takım sonuçları vardır. Bunları şu şekilde sıralamak mümkündür:

1. Hadd ve kısas cezası gerektiren suçlarda, suçun unsurları tamamsa hâkim takdir yetkisine sahip değildir. Kur'an ve Sünnet'te tespit edilmiş cezayı uygulamak durumundadır. Buna karşılık ta'zir cezası gerektiren suçlarda hâkimin geniş bir takdir yetkisi vardır. Suça ve suçluya göre cezanın çeşidini ve miktarını seçmede takdir yetkisini kullanabilir.²²⁴

2. Hadd cezası gerektiren suçlar, Allah hakkına (kamu hukukuna) yönelik olmasına bağlı olarak takibi şikâyeteye bağlı değildir, re'sen soruşturulur (zina iftirası ve hırsızlık suçları dışında). Kısas suçları ise, şahıs hakkı yönü ağır bastığı için takibi şikâyeteye bağlı kılınmıştır. Ta'zir cezası gerektiren suçlarda ise Allah hakkına yönelik olanlar resen soruşturulur, şahıs hakkına yönelik olanların takibi şikâyeteye bağlıdır.

3. Hadd cezası gerektiren suçlarda, mağdurun veya siyasi otoritenin suçluyu affetme yetkisi yoktur. Kısas gerektiren suçlarda mağdurun veya yakınlarının suçluyu affetmesi ya cezayı tamamen ortadan kaldırmakta ya hafifletmekte veya türünü değiştirmektedir. Ancak belirtmek gerekir ki, kısas gerektiren suçlarda mağdur ya da yakınları haklarından vazgeçseler bile devlet, toplumun genel maslahatını gözeterek suçluya ta'zir cezası verme hakkına sahiptir. Ta'zir suçlarında ise şartlara göre hem devletin hem de mağdurun af yetkisi mevcuttur.²²⁵

²²¹ El-Kasanî, VII241; Udeh, I, 79; Bilmen, III, 27 vd.; Çalışkan, XXXI/374; Dağcı, s. 23.

²²² Akalın

²²³ Udeh, I, 127-128. 25 Udeh, I, 81. e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi -www.e-sarkiyat.com- ISSN: 1308-9633 Sayı:X Kasım 2013 55

²²⁴ Udeh, I, 81

²²⁵ Udeh, I, 82

4. Hadd veya kısas cezası gerektiren suçlarda hafifletici sebepler dikkate alınmazken, ta'zir cezası gerektiren suçlarda hafifletici sebepler göz önünde bulundurulur.²²⁶

5. Hadd cezası gerektiren suçlarda zaman aşımı (iffete iftira suçu dışında) geçerli iken, kısas gerektiren suçlarda ise geçerli değildir. Hanefî Hukukçulara göre ta'zir suçları da zaman aşımına uğrar.²²⁷

Görüldüğü üzere, İslam Hukuku'nda belirli suçlar ve bunların cezaları kapsamlı şekilde açıklanmış olmasına rağmen, diğer birçoğu ise siyasi otoritenin ya da yargının takdirine bırakılmıştır.

İslam Hukuku'nun tüm zamanlarda uygulanabilirliği göz önünde bulundurulduğunda, zaten bütün suç ve cezaları en ince ayrıntısına kadar düzenlemesi düşünülemezdi. Bu sebeple İslam Hukuku'nda, her dönemde rastlanabilecek tip suçlar düzenlenmiş, bu düzenlemenin ortaya koyduğu esaslar ışığında değişik zamanlarda rastlanabilecek farklı suçların düzenlenmesi ise yine İslamî esaslara bağlı olan ve yasama organı vazifesi gören kurumlara bırakılmıştır.²²⁸

7.2. İslam Hukuku'nda Cinsel Suçların Mahiyeti ve Cezası

İslam Hukuku'nda da konulmuş olan hükümler, insanların menfaatlerini gözetmiş ve onların en iyi bir şekilde hayatlarını sürdürmelerini hedef almıştır. Hz. Peygamber'in gönderilişinde de bu hikmet gizlidir.²²⁹ İslam Hukuku'nda, hükümler konulurken gözetilen bu menfaatleri beş noktada toplamak mümkündür. Bu esasları çığneyen kimse çeşitli şekillerde cezalandırılmıştır.²³⁰

a) *Canın Muhafazası*: İnsanın canının, uzuvlarının, şahsi hak ve hürriyetlerinin korunması, şeref ve haysiyetinin çığnenmemesidir. Bu sebeple, bir kimseyi haksız öldürene kısas; bir kimseye iftira edene de, kazf cezası uygulanır.

b) *Aklın Muhafazası*: Akla zarar verecek her şeyden aklın korunmasıdır ki, içki içmek ve uyuşturucu maddeleri kullanmak bunun için yasaklanmış ve bu yasağa uymayanlar hakkında cezalar konmuştur.

c) *Neslin Muhafazası*: İnsan türünün korunması demektir. Nesillerin ruh beden, zihin, din ve ahlak yönlerinden iyi yetiştirilmeleri, bu maddenin içerisinde yer alır. Neslin bozulmasına sebep olduğu, babası belli olmayan çocukların çoğalmasının toplumda maddi ve manevi büyük yaralar açacağı, toplumu temelden sarsacağı için zina fiili İslam Dini'nde suç sayılmış ve bu fiili işleyenler cezalandırılmıştır.

d) *Malın Muhafazası*: Malın, zulüm ve haksızlığa yol açmadan korunması ve insanların malvarlığına saygı duyulmasıdır. İslam'da başkasının malına haksızca yapılan tecavüz ve hırsızlık şiddetle cezalandırılmış ve bunun cezasının ahrette de ağır olacağı belirtilmiştir.²³¹

e) *Dinin Muhafazası*: İnsanların, dini duygularına saygı duyarak, din hürriyetini sağlamaktır.

²²⁶ Udeh, I. 83

²²⁷ Udeh, I. 81-83; Ebu Zehra, s. 62; Ayrıca bkz. M. Akif Aydın, *Türk Hukuk Tarihi*, Beta Basım Yayım, İstanbul, 1995, s. 185-186; Cin, Halil/Gül Akyılmaz, *Türk Hukuk Tarihi*, Seyram Yayınları, Konya 2003. s.202

²²⁸ Akalın, 55

²²⁹ Enbiya Suresi, 107; Yunus Suresi, 57.

²³⁰ Muhammed Ebu Zehra, *İslam Hukuku Metodolojisi Fıkıh Usulü*, Çev. Abdülkadir Şener, Fon Matbaası, Ankara 1979, s. 239.

²³¹ Ahmed b. Muhammed b. Hanbel, el- Musned, Daru'l-Maurif, Mısır 1946-1974, c. III, ss. 111-114; İbn Hanbel, c. XIII, ss. 90-91; c. XVI, s. 234.

İslam Hukuku her hükmünde en ince ve adil ölçüler dâhilinde yürümüştür. İslam'da kötü örneklerin yaşama hakkı yoktur. İslam Hukuku mutlak güzeli yerleştirmiş, ahlakın, ırz ve namusun, nesillerin kötülüklerle kirlenmemesine, karışmamasına gayret göstermiştir. İslam, kişinin nefsi arzuları ile mücadele etmesini emreder, yalnız helal yoldan şehvi arzuların tatminine müsaade eder ki o da evliliklerdir. Kişiyi bülûğ çağına geldiğinde nefsinin kötülüklerle karşılaşmaması veya tahammül edemeyeceği şeyi yüklenmemesi gayesi ile evlenmeye sevk etmiştir.²³²

İslam Hukuku, suç ve ceza konularını "Ukubat" adı altında toplamıştır. İslam Hukuku'nun ilk ve en esaslı kaynağı olan Kuran'da Ukubat diye ayrı bir bölüm yer almamaktadır. Ancak Kur'an hükümlerinin sınıflandırılmasında ceza hukuku kapsamına giren konular, "Ukubat" adıyla anılır ve ayrıca İslam Hukuku'nun ana kaynaklarından olan Sünnet, İcma ve Kıyas yoluyla elde edilen ceza hükümlerini de kapsar.²³³ Buna göre İslam Hukuku'nda cinsel suçlara verilen cezalar dört türdür.

7.2.1. Celd/Sopa Cezası

Celde, deriye vurmaktır anlamına gelmektedir. Her vuruşa da celde denmektedir. Celd cezasından maksat kişiyi telef etmek değil, onu terbiye etmektir.²³⁴

Bazıları, zina eden erkek ve kadının evli veya bekâr olmalarına bakılmaksızın ve aralarında herhangi bir fark olmaksızın her ikisine de yüz sopa vurulacağını söylemektedir ve buna delil olarak da şu ayeti göstermektedirler: *"Zina eden erkek ve kadının her birine yüzer değnek vurun. Allah'ın dini hususunda onlara acımayın."*²³⁵

Zina edecek kişiyi zinaya sürükleyen şey, bünyesinde mevcut cinsi arzusu, lezzetleri, iştihasıdır. İnsanı, lezzetlerinden uzaklaştıracak tek müdafaa elem ve acıdır. İnsan cezanın zararını tattığında cinsi his ve arzularını tatmine cesaret edemez.²³⁶

Bugünkü kanunlar zina cezasını hapisle tecziye etmektedir. Hapis, zinakara, suçunun neticesinde şehvi arzularından kurtulmak, lezzetlerini terk etmek için elem ve ızdırap vermez, hapis cezasında suça sürükleyen psikolojik tesirlere karşı koyacak, suçu önleyecek ruhi amilleri, engelleri ihtiva etmez, suç saiklerine tesiri yoktur.

İslam Hukuku, sopayı zina için ceza olarak koyarken, hislerle mücadeleden önce bizzat suçla mücadele etmekte ve başka bir tedbirin, cezanın fayda vermediği bir ilaçla zinayı tedavi etmesiyle tanınır. Bugünkü kanunlarda mevcut suç saiklerine zarar vermemektedir. Zira hapis cezası diğer suçlar için münasip bir tedbir olsa bile zina için uygun ve önleyici bir ceza görünümünde değildir.²³⁷

7.2.2. Sürgün Cezası

İslam Hukuku zina eden bekâr kişiyi sopa cezası ile tecziyeden sonra bir yıl sürgün cezası ile de cezalandırır. Bu konuda hukuki kaynak Hz. Peygamberin şu

²³² Udeh, Abdulkadir. "Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk". Rehber Yayınları. Cilt II, s. 217. 1990 Ankara

²³³ Akbulut. İlhan. "İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar." Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 2003, C.52, Sayı:1, s.167.

²³⁴ Çalışkan, 95.

²³⁵ Nur Suresi, 2.

²³⁶ Udey 213

²³⁷ Udey 215

hadisidir. “Bekâr kişi bekârla zina ettiğinde yüz değnek ve bir yıl sürgün cezasıyla tecziye edilir”.²³⁸

Sopa cezasına nispetle sürgün, tamamlayıcı bir ceza sayılır. Bunun iki sebebi vardır. Birincisi; mümkün olan en kısa zamanda suçun unutulmasını sağlamak için bir tedbirdir, bir ıslaktır. Bu da suçun işlendiği yerden suçlunun uzaklaştırılmasını gerektirir. Suçlunun, suçu işlediği toplum içerisinde bulunması, cürmün tekrar tekrar hatırlanmasına, kolayca unutulmamasına sebep olur.

İkinci neden ise; suçlunun cürmü işlediği yerden uzaklaştırılması, uzaklaştırılmadığında maruz kalacağı pek çok sıkıntılardan kurtarır. Bu sıkıntılar yiyecek ve içeceğin verilmemesi gibi ağır bir halde olabilir, bazen de hakaret ve psikolojik baskıdan öteye de gitmez. Sürgün cezası, suçluya yepyeni güzel bir hayatın hazırlanmasına sebep olur.

Özetle sürgün, her ne kadar ceza ise de ilk olarak suçlunun, ikinci olarak da cemiyetin yararına konulmuştur.²³⁹

7.2.3. Recm/Taşlama Cezası

Recm, birine taş atma, taşa tutma, taşla öldürme, sövme, lânet etme, kovma, birinin namusuna iftira etme, kötü zanda bulunma anlamlarına gelen bir kelimedir.²⁴⁰ Aynı kökten "racîm"; recm olunan, taşlanan, kovulan ve lânetlenen anlamındadır. Kur'an-ı Kerim'de bir konu hakkında bilmeden konuşmak²⁴¹ ve şeytanları taşlamak²⁴² anlamında kullanılmıştır. Terim olarak recm, zina eden muhsan kadın veya erkeği taşılayarak öldürmek demektir.

Zina edenlere recm veya başka şekilde ölüm cezası verilmesi İslam'a has bir uygulama değildir. Recm konusunda Kur'an'da bir hüküm yoktur. Bu sebeple Hariciler taşlama cezasını inkar ederler. Onların mezhebinde zina eden evli ile zina eden bekâr arasında cezada eşitlik vardır, onlara da sopa cezası tatbik edilir. Hariciler'in dışındaki mezhepler recm cezasının varlığı konusunda icmada bulunmuşlardır. Çünkü Resulullah (s.a.s) recmi emretmiş, Resulullah'dan sonra da sahabeler icmada bulunmuşlardır. Bu yönüyle recm cezası, ikisi bir anda söylenen ve tatbik edilen kavli ve fiili bir sünnettir.²⁴³

Gerek dinî gerekse beşerî hukuk sistemlerinde zina eden kimselere genellikle sürgünden ölüme kadar ağır cezalar verildiği bilinmektedir. Mesela Hammurabi Yasası'na göre zina edenler suda boğularak öldürülürlerdi. Eski Yunan'da da evli kadınla zina eden erkek öldürülürdü.²⁴⁴ Diğer taraftan Tevrat'ta, zina eden evli kimselere recm cezası verileceği hüküm altına alınmıştır.²⁴⁵ İncil'de ise, Hz. İsa'ya zina etmiş bir kadının recmedilmek üzere getirildiğinden söz edilmektedir.²⁴⁶

İnsanların çoğu karşılaştıkları elem ve sıkıntılardan ötürü zihinlerinde ölümü düşündükleri vakit ölümden korkmamakta ama ölümü meydana getiren azaptan korkmaktadırlar. Böyle olunca ölüme mahkûm edilen kişiye azabın da kıymeti yoktur.

²³⁸ Buhari; Tefsiru Sureti'n-Nisa fi't-Terceme, Müslim; Hudut 12-14. Ebu Davud; Hudud 23, Tirmizi; Hudud 8, İbnu Mace; Hudud 7.

²³⁹ Udeh 215-216

²⁴⁰ İbn Manzur, Lisanü'l-Arap, C. XII, Beyrut Ty. s. 226.

²⁴¹ Kehf Suresi, 22.

²⁴² Mülk Suresi, 5.

²⁴³ Udeh, c.2, s.217

²⁴⁴ Sadri M. Arsal, Umumi Hukuk Tarihi, İstanbul 1944, s. 128.

²⁴⁵ Levililer, 20/10; Tensiye, 22/23.

²⁴⁶ Yuhanna, 8/3-11.

Suçtan menetmek, insanları korkutmak için ölümü meydana getirici yolun muhafazası gerekli olup, asıl kıymet ondandır. İnsanlara, cezasının kolay ve azap verici veya korkutmaya değer olmadığını anlatmakta cemiyet lehine hiçbir menfaat yoktur. Bu manayı çıkarmadaki gayeyi zina ayeti şöyle hükme bağlar: *“Zina eden kadın ve erkekten her birine yüzer değnek vurun. Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsanız, Allah’ın dinini tatbik hususunda acıyacağınız tutmasın. Mü’minlerden bir toplulukta onların cezalandırılmasına şahit olsun”*.²⁴⁷ denilmektedir.

Şu duruma göre suçlulara acımak, suça teşvik eder, cesaret verir. Ceza ile birlikte bulunan elem ve acılar ise, suç işleyeni tedip, suç işlemeyenleri de suça teşebbüsten meneder.²⁴⁸

İslam Hukuku’nda zina suçuna verilen cezalar akla geldiği gibi intikam almak, zulümde bulunmak kastı ile konulmamıştır. İnsanın yaratılışı, akli durumu sağlam bir şekilde anlaşılabilir, insanın yapısı, meyilleri ve duyguları en ince şekilde düşünülerek konulmuştur. Cemiyet ve fert menfaatini korumak için konulmuştur. Zina suçları ilmi ve hukukidir.²⁴⁹

7.2.4. Kazf/Şahitliğini Kabul Etmeme

Sözlükte; atmak, taş vs. fırlatıp atmak²⁵⁰ anlamlarına gelen kazf kelimesi, bir İslam Hukuku terimi olarak; bir kimseye ayıplama ve sövmek maksadıyla zina isnad etmek, muhsan olan bir şahsa zina nispet etmek veya bir kimsenin nesebini reddetmek" anlamında kullanılmaktadır.

Kazf suçu; ceza ehliyetine sahip bir şahsın, iffetli (muhsan) bir kimseye, iffetini zedeleyecek veya onun nesebini reddedecek nitelikte sözlü olarak zina ya da zinaya delalet edecek kelimeleri isnad etmesi şeklinde tanımlanabilir.²⁵¹

Kazf suçunun cezası, Kitap, Sünnet ve İcma delilleri ile sabittir *"İffetli kadınlara zina isnad edip de, sonra bu iddialarını doğrulayacak dört şahit getiremeyenlere seksener sopa vurun ve artık onların şahitliklerini asla kabul etmeyin. İşte onlar fasıkların ta kendileridir."*²⁵² ayeti, kazf suçunun cezasını ve böyle bir davranışın haram olduğunu belirtmektedir.

Resulullah (s.a.v.) da pek çok hadislerinde bu suçun ne derece büyük bir günah olduğuna işaret etmiştir. Bu hadislerden birinde; *"Helak edici yedi şeyden kaçın."* *Buyurduğunda ashab-ı kiram; "Nedir onlar Ey Allah'ın Resulü? diye sordular. Peygamber (s.a.v); "Allah'a şirk koşturmak, sihir (büyü) yapmak, Allah'ın öldürülmesini haram kıldığı kimseyi öldürmek, faiz yemek, savaş sırasında ordudan kaçmak, iffetli ve hiç bir şeyden habersiz kadına zina isnadıyla iftira etmek.,;"*²⁵³ şeklinde cevap verdi.

Kazf suçunun unsurları üçtür. Bunlar: Zina isnadı veya şahsın nesebini reddetme, mağdurun muhsan olması ve failin suç kastı oluşturmaktadır.²⁵⁴ İftira suçuna İslam Hukuku’nda iki ceza verilir. Birisi asıl cezadır ki, o da sopa (celd)’dir. Diğer tabi ceza olup o da iftira edenin şahitliğinin kabul edilmeyişidir.

Bekr İbnu Leys kabilesinden bir adam, Resulullah (sav)’a gelerek, bir kadınla (itiraf ederek) dört kere zina yaptığını söyledi. Resulullah (sav) ona yüz sopa

²⁴⁷ Nur Suresi, 2.

²⁴⁸ Udeh 218-219

²⁴⁹ Udeh 219

²⁵⁰ İbn Manzur, Lisanu’l-Lisan, Beyrut 1993. C. II, s.364.

²⁵¹ Yiğit, Yaşar. “İnsanlık Onur ve Şerefının Korunması Açısından Kazf Suçu ve Cezasının Değerlendirilmesi.” Diyanet İlmi Dergi. Sayı:40, Yıl: 2004. s. 133-134

²⁵² Nur Suresi, 4.

²⁵³ Buhari, Hudud, 44.

²⁵⁴ Udeh, c.II, s. 461.

vurulmasına hükmetti. Zira adam bekârdı. Sonra, kadın aleyhine beyyine sordu. Kadın: "Ey Allah'ın Resulü! Vallahi yalan söylüyor" dedi, bunun üzerine, Resulullah (sav) , adamı iftira (kazf) haddine, yani seksen sopaya mahkûm etti.²⁵⁵

7.3. İslam Hukuku'nda Cinsel Suçlara Verilen Cezaların Tatbiki

Günümüz ceza hukuku terimleriyle ifade edecek olursak, Yahudi Ceza Hukuku'nda da cezayı mücip suçun oluşması için suç unsurlarının, suç ve ceza kuramıyla ilgili prensiplerin bulunması gerektiği kuralı mevcuttu. Bunlarla maddi ve manevi unsur, fail ve ehliyet, suçun kanuniliği ve hukuki konusu, cezalandırmada şahsılık ve cezanın amacı gibi prensipleri kastetmektedir.²⁵⁶

Tevrat'a göre, bir kâhinin kızı fahişelik ederse yakılacaktır.²⁵⁷ Bir adam, bir kadınla beraber, kadının anasını da alırsa, kendisi ve kadınlar ateşte yakılacaktır.²⁵⁸ İslam Dini ise zina yapan kimselerin ateşte yakılarak cezalandırılmasını benimsememiştir. Hz. Peygamber (sav): "Ateşle, ancak ateşin sahibi olan Allah azab edebilir" buyurmuştur.²⁵⁹

Celd ve recm hadlerinde şüphenin ortadan kaldırılması şarttır. Bu şartlar şunlardır:²⁶⁰

- 1) Kesinlikle haram olmalıdır.
- 2) Fail, bu işi isteyerek yapmalıdır. İkrahi mülci gibi zinaya zorlanmamış olmalıdır.
- 3) Akıl ve buluğ çağına ermiş olmalıdır. Çocuğa, deliye, sarhoşa ve kendinden kaynaklanmayan bir irade ile zina yapan kimseye had uygulanmaz.
- 4) Zina, şer'î delillerde yer alan beyyinelerle sabit olmalıdır.

Diğer suçların tespitinde iki şahitle yetinildiği halde zina suçunda dört şahit aranmasının sebebinin, zina fiilinin ancak iki kişiyle işlenebileceği ve bir kişinin fiilinin de ancak iki şahitle ispat edilebileceği olduğu söylenmişse de bu görüş zayıf olarak nitelendirilmiştir. Dört şahit aranmasının gerçek sebebi olarak, Allah'ın kullarının ayıplarının örtülmesini sevmesi gösterilmiş, dört şahit aranmasıyla da bunun gerçekleştirilmiş olduğu belirtilmiştir.²⁶¹

Zinada şüphenin varlığı, uygulanacak cezanın kaldırılması için yeterli, fakat olayın ispatı için yetersizdir. Kinayeli sözlerde geçerli değildir.²⁶²

Şahitlikte bulunmak Kur'an'da²⁶³ ve hadislerde²⁶⁴ teşvik edilmiştir. Hz. Peygamber'in belirttiği gibi, Müslümanlar'ın ayıplarını ortaya çıkarmak değil, onları elden geldiğince örtmeye çalışmak yine her Müslüman'ın görevidir. Zina fiilinin tespitinde de, diğerlerinin aksine dört şahit aranması bu sebeptir. Zina fiili için şahitlik yapan kimse, diğer üç kişinin şahitlik yapmaması halinde kendisine kazf cezasının uygulanacağını bilerek dikkatli hareket edecektir. Bunun sonucunda, kendisine kazf cezasının uygulanmasından korkan kimse şahitlik yapmaktan

²⁵⁵ İbnu Abbas, Hudud, Zina Haddi, 1604.

²⁵⁶ Hasanov, 183

²⁵⁷ Tevrat, Levililer, 21/9.

²⁵⁸ Tevrat, Levililer, 20/14.

²⁵⁹ Buhari, Sahih, IV, 7,21; Tirmizi, Sünen, IV, 137-138.

²⁶⁰ Maliki, Abdurrahman. "İslamda Hukukunda Ceza" birinci baskı 2002. S. 54

²⁶¹ Merginani'den aktaran Çalışkan 79-80

²⁶² İbn Rüşt, c. II, s. 367.

²⁶³ Talak Suresi, 2; Bakara Suresi, 140; 282; 283.

²⁶⁴ Zebidi, c. VII, ss, 360-361

çekinecektir. Böylece kişilerin şeref ve itibarlarını sarsan ayıpları kolayca ortaya çıkmayıp gizli kalacak ve insanların ırz ve namusları korunmuş olacaktır.²⁶⁵

Selçuklu ve Osmanlı Devleti dönemlerinde recm cezasının, suçun ispat şartlarındaki ağırlık sebebiyle birkaç defa uygulandığı şer'îye sicillerindeki kayıtlardan anlaşılmaktadır. Bu şekilde ispat edilemeyen zina suçlarında berat kararları verilmemiş tazir veya örfî ceza olarak o dönemde yürürlükte olan kanunnamelerde öngörülen para cezalarına hükmedilmiştir.²⁶⁶

7.3.1. Recm Cezasının Tatbiki

Recmedilecek olan kimse, şehrin dışında bir meydana çıkarılır. Burada ölünceye kadar taşlanır. Eğer zina fiili, şahitlerle ispat edilmişse, devlet başkanı veya onun tayin ettiği kimse yahutta hâkim, suç failinin recmedilmesini emreder. Taşlamaya önce şahitler başlar, sonra hâkim, daha sonra da orada hazır bulunanlar devam eder.²⁶⁷ Eğer şahitler taşlamaya başlamaktan kaçınırlarsa, şahitler ölmüşse veya kaybolmuşlarsa, tamamı veya bir kısmı, şahitlikte bulundukları kimseye recm cezası uygulanmaz.

Bizce âlimlerin recm için taşlamaya şahitlerce başlanması yerinde bir karardır. Çünkü zina gibi hem toplum tarafından hem de Allah tarafından şiddetle kınanan cezanın bir iftiraya meydan vermemek için her aşamada şahitleri vicdanları ile karşı karşıya getirilmiş olunur. Şahitlerden sonra da hâkimlerce taşlanmanın devam etmesiyle aynı yüzleşmenin hâkimlerce de yapılması sağlanmaktadır.

Zina fiilini işlediği şahitlerle tespit edilen kimse, taşlanırken kaçarsa, takip edilir ve yakalanarak taşlanıp öldürülür. Taşlamada bulunan kimselerin, namazda olduğu gibi saf saf olmaları ve ön saftakiler taşladıktan sonra çekilerek arka saftakilerin sırayla devam etmeleri gerektiği bazı hukukçularca belirtilmektedir.²⁶⁸

Hâkim uygun gördüğü takdirde, recmedilecek kimse için bir çukur kazılır ve kişi bu çukura sokularak recmedilir. Hâkim isterse çukur kazdırmadan da recmedilmesini emredebilir. Recmedilecek olan kadın ise, hâkim onun için göğsüne kadar bir çukur kazılmasını emreder.²⁶⁹

Eğer zina fiili, failin kendi ikrarıyla olmuşsa, önce hakim taşlamaya başlar, daha sonra onu orada bulunanlar takip ederler. Kendi ikrarıyla recmedilen kimse, taşlama esnasında kaçarsa takip edilmez, serbest bırakılır. Recmden önce veya recm esnasında ikrarından dönerse, kendisine recm cezası uygulanmaz ve serbest bırakılır.²⁷⁰

Recmedilecek kimse hamile bir kadın ise, çocuğunu doğuruncaya kadar recmedilmez yani recm cezası tehir edilir. Recmedilecek kimse hasta ise, bu konuda çeşitli görüşler vardır. İmam Şafii, İmam Ebu Hanife ve İmam Malik, hastalık ve benzeri şeylerin recm cezasını tehir ettiremeyeceği görüşündedirler. Çünkü recmden maksat, bu kimsenin öldürülmesidir. Mervezi ise, hastalık, şiddetli soğuk ve sıcak, recm cezasının tehiri için yeterli sebeptir, demektir.²⁷¹

²⁶⁵ Çalışkan, 81.

²⁶⁶ Menekşe, Ömer. "Osmanlıda Zina Cezası Olarak Recm", Ma'rife, 3/2 (2003), s.13.

²⁶⁷ Ebu Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Sellame et-Tahavi, Muhtasaru't-Tahavi, Matbaatu Dari'l-Kitabi'l Arabi, Kahire 1370 (1950 M.). s. 263. Akt. Çalışkan, s.95

²⁶⁸ et- Tahavi, s. 263. Akt. Çalışkan, 96

²⁶⁹ et- Tahavi, s. 263. Akt. Çalışkan, 96

²⁷⁰ et-Tab avi, s. 263; Dilmad, c. 1,8. 595; İbnu N"uceym, c. V, s. 8. Akt. Çalışkan, 96

²⁷¹ eş-Şevkani, c. VII, ss. 128. Akt. Çalışkan, 96

7.3.2. Celd Cezasının Tatbiki

Celde, deriye vurmak anlamına gelmektedir. Her bir vuruşa celd denmektedir. Celd cezasından maksat kişiyi telef etmek değil, onu terbiye etmektir. Bunun için bu cezada dikkat edilecek hususlar şöyle sıralanabilir:²⁷²

- a) Değnek kalın olmadığı gibi, çok ince de olmayacak, parmak kalınlığında, düz ve budaksız olacaktır.
- b) Vuran kimse, vururken kolunu omuzu hizasına kadar kaldıracak, kolu omuz hizasını aşmayacaktır.
- c) Çıplak bedene vurulmayacak. Ancak sırtında kalın elbise ve kürk gibi bir şey varsa çıkarılacak.
- d) Yüz, karın ve cinsel organlarına vurulmayacak.
- e) Hep aynı uzuvlara vurulmayıp diğer uzuvlara eşit şekilde dağıtılmak suretiyle vurulacak.

İmam Malik'e göre, celd vurulurken kişinin sırtına ve çevresine vurulur. İmam Ebu Hanife ve İmam Şafii'ye göre ise, yüz ve tenasül organları dışında bütün vücuduna vurulur. Buna İmam Ebu Hanife, kişinin başını da ilave etmiştir.²⁷³ İmam Ebu Yusuf ise, başa da vurulacağı görüşündedir.²⁷⁴

Erkek ayakta, bağlanmadan ve yatırılmadan bu cezaya tabi tutulur. Erkeğin üzerindeki gömleğinden başka elbiseleri çıkarılır. Burada gömleğin çıkarılmamasının sebebi, avret yerinin görülmemesi içindir. Kadına ise, bu ceza otururken uygulanır. Sırtında ancak çok kalın elbise veya kürk varsa çıkarılır. Normal elbisesi çıkarılmadığı gibi elbise açılmayacak şekilde iyice vücuduna bağlanır. Çünkü burada da maksat, celd tatbiki sırasında kadının avret yerinin açılmasını önlemektir.²⁷⁵

Recm cezasının aksine, celd cezasının tatbikinde hastalık, şiddetli sıcak ve soğuk, cezanın ertelenmesi için yeterli sebeptir. Çünkü celd cezasından maksat, kişiyi telef etmek değil, onu te'dip etmektir. İmam Ahmed b. Hanbel ve İshak b. Rahuye ise hastalık halinde de celd cezasının uygulanacağı kanaatindedir.²⁷⁶

Kendisine celd cezası uygulanacak olan kimse, çok zayıf ve halsiz ise, bu kimseye ince çubuklardan yapılmış yüz değneklik bir deste ile bir defa vurularak bu ceza infaz edilebilir. Çünkü Hz. Peygamber'den şöyle bir hadis rivayet edilmektedir: "Sa'id b. Ubade şöyle demiştir: Evlerimizin arasında dolaşan zayıf bir adamcağız vardır. Bu adam, evlerin cariyelerinden biri ile zina etmiş. Sa'id bunu Hz. Peygamber'e söyledi. Hz. Peygamber: "Ona haddini vurun" dedi, Sahabiler: Ey Allah'ın Resulü, bu adamcağız buna tahammül edemez, çok zayıftır, dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber: "İçinde yüz tane filiz bulunan bir hurma salkımı alın. Sonra o adama bununla bir defa vurun." buyurdu. Onlar da öyle yaptılar.²⁷⁷

Peygamber Efendimiz'in bu uygulamasında da görüldüğü gibi İslam kolaylık dinidir. Hem suç cezasız kalmamış hem de suç işleyene gücü üzerinde bir şey yüklenmemiştir.²⁷⁸

²⁷² Yazır, c. V, ss. 3469-3470.

²⁷³ İbn Rüşd, c.II, s. 366. Akt. Çalışkan, 97

²⁷⁴ Damad, c.I, s. 597. Akt. Çalışkan, 97

²⁷⁵ Tahavi, s. 264; Damad, c.I, s. 597. Akt. Çalışkan, 97.

²⁷⁶ İbn Rüşd, c.II, s. 66. Akt. Çalışkan, 98

²⁷⁷ Askalani, c. W, ss, 29-30

²⁷⁸ Bakara Suresi, 286

7.4. Zina Cezasının Uygulanmasını Önleyen Sebepler

Yukarıda da, değindiğimiz gibi, bazı durumlarda uygulanması gereken ceza, uygulanamaz hale gelir. Bunları şöyle sıralayabiliriz:²⁷⁹

- a) Zina fiilini işlediğini ikrar eden kimsenin, daha sonra bu ikrarından dönmesi. Kişi itirafından dönerse kendisine zina suçunun gerektirdiği ceza uygulanmaz.
- b) Zina ettiğini itiraf eden bir erkek için, erkeğin zina ettiğini söylediği kadının bu erkeği tanımadığını veya yalan söylediğini iddia etmesi.
- c) Erkeğin zina ettiği kadın, haddin uygulanmasından önce nikâh ve mehir iddiasında bulunması.
- d) Şahitlikte bulunanların haddin uygulanmasından önce, şahadetlerinden rücu etmeleri.
- e) Şahitlerin şahitliklerinin, fısk, delilik, riddet, körlük, dilsizlik ve hadd-i kafz gibi sebeplerle batıl olması. Şahitlerin ölmüş olması.

Bu sebeplerin her hangi birinin veya birden fazla sebebin aynı anda varolması infazı önlemekte veya cezanın nevini değiştirmektedir. Örneğin şahitlerin şahitliklerinden vazgeçmeleri durumunda sanık cezalandırılmaz. Ancak yalan yere şahitlik yapanlara kazf cezası uygulanmaya başlar.

²⁷⁹ Kasını, c. VII., ss. 61-62. Akt. Çalışkan, 98

8. PEYGAMBER KISSALARI

Peygamber sadece Allah Teâlâ'nın emir ve yasaklarını kullarına bildirmekle kalmaz aynı zamanda bu emir ve yasakları bizzat uygulayarak gönderildikleri topluma örnekte olurlar. Bu yönüyle peygamberler; şahit, müjdeleyici, uyarıcı, davetçi, aydınlatıcı ve ışık veren bir kandildir. İnsanların dünya ve ahiret mutluluklarını sağlamak için Allah'ın birer lütfu ve nimetidirler. Kur'an'da anlatılan kıssalar "...gerçek bir haber olarak..."²⁸⁰ aktarılmaktadır. Ve şüphesiz "...temiz akıl sahipleri için ibretler vardır..."²⁸¹ denilmektedir.

Tez kapsamında kronolojik sırasına göre Hz. Adem ve Oğulları, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in kıssalarına yer verilecektir. Kıssaları ele alınan peygamberlerin öncelikle hayatları ve kişilik özelliklerine değinilecektir. Ardından peygamberlerin yaşadıkları toplumun sosyo-kültürel yapısına ve bu dönemde yaşanan cinsel suç örneklerine değinilecektir. Son olarak da peygamberlerin cinsel suçlulara müdahale şekline yola çıkarak peygamberi müdahalenin ipuçları yakalanmaya çalışılacaktır.

8.1. Hz. Âdem Ve Oğullarının Kıssası

8.1.1. Hz. Âdem'in Yaratılışı

Kur'an'ı Kerim'de Hz. Âdem'le ilgili en geniş malumat Bakara sûresi, 30-39; A'râf sûresi, 19-27 ve Tâhâ sûresi, 117-123 ayetlerinde geçmektedir. Bu âyetlerin tefsirlerinde konu genellikle üç ayrı noktadan ele alınmıştır. Birincisi, onun varlık türleri arasındaki mevkisinin yüksekliği üzerinde durulmuş; ikinci olarak Hz. Âdem'in sıradan bir madde olan topraktan yaratılışı ve onun kâmil bir insan oluncaya kadar geçirdiği evrelerden bahsedilerek Allah'ın kudretine vurgu yapılmış; üçüncü olarak ise O'nun peygamberliği ele alınmıştır.²⁸²

Yüce Allah, Âdem Aleyhisselam'ı yaratmak istediği zaman Azrail Aleyhisselam'a yeryüzünü gönderdi. Azrail Aleyhisselam da yeryüzünden kırmızı, beyaz ve siyah topraktan alıp karıştırdı. Böylece yeryüzünden yaratıldığı için Âdem Aleyhisselam'a 'Âdem' ismi verildi. Allah, önce Âdem Aleyhisselam'ın bedenini yarattı sonra da kendi ruhundan üfledi. Böylelikle bedeninin her tarafına kan yayıldı.²⁸³

Yüce Allah, meleklerle Âdem Aleyhisselam'a secde etmelerini emretti. Meleklerin hepsi secde etti. İblis ise secde etmeğe yanaşmadı. Bu durum Kur'an-ı Kerim'de şöyle anlatılmaktadır.

"*Hani, meleklerle: Âdem'e secde ediniz! Demiştik te, iblis'den başkası hemen secde etmişlerdi.*"²⁸⁴

"*(İblis): Ben, kuru bir çamurdan, suretlenmiş bir balçıktan yarattığın beşer için secde edeyim diye (var) olmadım.*"²⁸⁵

"*Ben, ondan (Âdem'den) hayırlıyım. Çünkü beni ateşten yarattın, onu ise, çamurdan yarattın!*"²⁸⁶

²⁸⁰ Yusuf Suresi, 3.

²⁸¹ Yusuf Suresi, 111.

²⁸² Kahraman, Ferruh. "Bir Tefsir-Kelam Problemi: Hz. Adem'in Yasak Ağaca Yaklaşması" Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dergisi, Cilt: XV, SAYI:27 (2013/1). S.194

²⁸³ Köksal, 29-31.

²⁸⁴ Bakara Suresi, 34; Kehf Suresi, 50; Taha Suresi, 116.

²⁸⁵ Hicr Suresi, 33.

²⁸⁶ Araf Suresi, 12; Sad Suresi, 76.

*Böylelikle Yüce Allah da, İblis'i, isyanının cezası olarak, her hayırdan ümit kesmiş, taşlanmış bir Şeytan yaptı.*²⁸⁷

*"Yüce Allah; melekleri, Âdem'e (a.s.) secde ettirdikten sonra, Ona, her şeyin, hatta zürriyetinden geleceklerin isimlerine varıncaya kadar, bütün yaratıkların, meleklerin bile, isimlerini birer birer öğretti. Böylece Âdem Aleyhisselam'ın meleklerle üstünlüğü gösterilmiş olundu.*²⁸⁸

8.1.2. Yasak Meyveden Yeme ve Avret Yerlerinin Görülmesi

Yüce Allah; Âdem Aleyhisselam'la Hz. Havva'nın Cennet'te yaşamalarına ve orada, yaklaşımlarını yasakladığı bir tek ağaç dışında, Cennet meyvelerinin hepsinden ve Cennet'in her nimetinden bol bol yararlanmalarına müsaade etti.²⁸⁹ Ayrıca İblis'in de, kendilerine düşman olduğunu açıklayıp; *"O, sakın sizi, Cennet'ten çıkarmasın!"*²⁹⁰ buyurarak uyardı.

Hz. Âdem ile Hz. Havva'ya, Cennet'teki belli bir ağaçtan yararlanmalarının yasaklanması ise, kendileri için, bir imtihan olup bu da, hem kendileri, hem zürriyetleri hakkında, yerine getirilecek İlâhi hükmün bir gereği idi. İblis; Hz. Âdem, Hz. Havva'yı, tuzağa düşürme işine, önce ağıtla başladı.²⁹¹ Öyle bir ağıtla ağladı ki, onları hüznün içinde bıraktı. Âdem Aleyhisselam ile Hz. Havva, İblis'in ağıtını işittikleri zaman, ona: *"Sen ne için ağlıyorsun?"* diye sordular. İblis: *"Sizin, öleceğinize ve içinde bulunduğunuz şu nimet ve ikramlardan ayrılacağınıza ağlıyorum!"* dedi. İblis'in bu sözü, onların kalbine tasa düşürdü.

Bundan sonra, İblis, onların yanına tekrar geldi. Kendilerinin iyiliklerini istediğine yemin edip onları, aldattı. Yasak ağacın meyvelerinden yedirerek edep yerlerinin açılmasına, Cennet'ten çıkarılmalarına sebep oldu.²⁹²

Kur'an'ı Kerim'de bu durum şöyle anlatılmaktadır;

"Ve ey Âdem! Sen ve zevcen cennette yerleşin (oturun) sonra da, dilediğiniz yerden yeyin. Ve bu ağaca yaklaşmayın. O zaman (yaklaşırsanız ikiniz) zalimlerden olursunuz."

"Şeytan, onların (o ikisinin) görünmesi ayıp olan ve kendilerinden örtülmüş (gizlenmiş) yerlerinin açığa çıkarılması için onlara vesvese verdi ve sonra da şöyle dedi: "Rabbiniz (ikinizin Rabbi) sadece iki melek olursunuz veya (orada) ebedi kalanlardan olursunuz, diye bu ağaçtan sizin ikinizi menetti (nehyetti)."

"Ve ikisine yemin etti: "Muhakkak ki ben, sizin ikinize nasihat edenlerdenim."

"Böylece o ikisini aldatarak öncülük (önderlik) etti. Ağaçtan tadınca (meyvesini yeyince) ayıp yerleri kendilerine göründü (açığa çıktı) ve üzerlerine cennet yaprakları yapıştırmaya başladılar ve Rab'leri (ikisinin Rabbi), ikisine şöyle seslendi: "Sizin ikinizi bu ağaçtan nehyetmedim mi (yasakladım mı)? Ve sizin ikinize, muhakkak ki şeytan apaçık düşmandır." demedim mi?"

*"İkisi şöyle dedi: "Rabbimiz, biz nefslerimize zulmettik, şâyet Sen bize mağfiret ve rahmet etmezsen, biz mutlaka hüsrana uğrayanlardan oluruz."*²⁹³

²⁸⁷ Taberi Tarih c.1, s.48.

²⁸⁸ Köksal, 33.

²⁸⁹ Bakara Suresi, 35; Araf Suresi, 19.

²⁹⁰ Taha Suresi, 117.

²⁹¹ Taberi Tarih c.1, s.53-55.

²⁹² Araf Suresi, 20-22; Taha Suresi, 120; Bakara Suresi, 36.

²⁹³ Araf Suresi, 20-23.

8.1.3. Hz. Âdem'in Çocukları ve Evlilik Çatışması

Rivayetlere göre Hz. Âdem, yüz yıldan sonra Hz. Havva'ya yaklaştı. Taberî (ö. 310/923), Beğavî (ö. 516/1122), İbn Kesîr (ö. 774/1372) ve Suyûtî (ö. 911/1505) gibi müfessirlerin naklettikleri rivayetlere göre Hz. Âdem'in karısı Hz. Havvâ biri kız, biri erkek olmak üzere her batında iki ve toplam yirmi batında kırk çocuk dünyaya getirmiştir. Bu çocuklardan ilki Kâbil ve Aklîmâ (İklîmâ), ikinci batındaki ikizler ise Hâbil ve Lebûda (Lübüz)'dir.²⁹⁴

Yüce Allah; birinci batında doğanı, ikinci batında doğanla; ikinci batında doğanı da, birinci batında doğanla evlendirilmesini, Âdem Aleyhisselam'a emretti.²⁹⁵ Evliliğe ilişkin kurala Habil razı olmasına karşın Kabil itiraz ediyordu. Çünkü kendisi ile birlikte doğan kız kardeşi çok daha güzeldi. Habil'in kız kardeşi ise çirkindi. Kabil bu kuralın Hz. Âdem'in (a.s.) uydurduğunu söyleyerek itiraz ediyordu.²⁹⁶ Oysa bu talep, indirilen Hz. Âdem'in şeriatına, yani ilk beşer topluluğunun ahlak ve hukuk normlarına aykırıydı. Böylece ilk toplulukta ilk anlaşmazlık da başlamış oldu ve Kabil, önce Habil'e sonra da kendi ailesine karşı tavır aldı.²⁹⁷

Bu anlaşmazlık üzerine Hz. Âdem, "Gidiniz, Allah'a birer kurban takdim ediniz! Muhakeme olunuz! Hanginizin kurbanı kabul olunursa, O, bununla evlenmeğe, diğerinden daha layık ve müstahak olur. Hanginiz onunla evlenmeğe layık ise, Allah, semadan bir ateş indirir, onun kurbanını yakar! dedi. İkisi de bu teklifi kabul etti.

Habil, davar sahibi idi. Birçok davarı vardı. Kurban için, davarının süt ve kaymak gibi en nefis gıdasını hazırladı. Kabil ise çiftçi idi. Kurban için ekinin en kötü olanından aldı. Kurbanlarını yaklaştırmaları kendilerine emr olunca davar sahibi davarının en değerlisini, semizini ve güzelini, gönlünden koparak; çiftçi olan ise pek çok buğday başağı bulunduğu halde, elinde onları ufalayıp yemiş, ancak, bir avuç kötüsünü, karamuklusunu, hem de, gönülsüz olarak takdim etmek üzere, Nevz Dağı'na çıktılar.²⁹⁸ Sunulan iki kurbandan Habil'in kurbanı üzerine gökten beyaz bir ateş düşüp kabul edilince buna Kabil yine itiraz etti ve kız kardeşinden vazgeçmeyeceğini söyledi. Sonra da Habil'i öldürdü ve böylece ilk cinayet işlenmiş oldu.²⁹⁹

Mücahit'ten nakledildiğine göre Kâbil'in soyundan gelenler, hep oyun, eğlence, ateşe tapıcılık, zina gibi faydasız ve çok kötü işlerle meşgul olmuştur. Tâ ki Allah onları Nuh Tufanı'nda yok etmiş ve geriye sadece Şî't'in nesli kalmıştır.³⁰⁰

Değişik mitolojik ve farklı dinlerin kaynakları incelendiğinde, Habil ve Kabil arasında bir çatışmanın çıktığı kesindir. Ancak bu çatışmanın sebebi kız meselesi olup olmadığı kesin olarak bilinmemektedir. Elimizde kız meselesi yüzünden anlaşmazlığın çıktığına dair bilgiler olduğuna göre bizim de bunu böyle kabul etmemizde önemli bir sakınca yoktur.³⁰¹

Bu olayda beklenen davranış Kabil'in ilahi hükme boyun eğmesi ve Aklîmâ'yla evlenmekten vazgeçmesi olmalıydı. Ne var ki insan Allah'a karşı itaate meyilli bir

²⁹⁴ Öztürk, Mustafa. "Kur'an, Kitab-ı Mukaddes ve Sümer Mitolojisinde Kabil Kabil Kıssası". Ç.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl 2004, Cilt 4, Sayı 1, s.149-150

²⁹⁵ İbn. Sa'd-Tabakat c.1, s.36

²⁹⁶ Köksal, 50-51.

²⁹⁷ Bulaç, Ali. Tarih, Toplum ve Gelenek. İz Yayıncılık. 2. Baskı, İstanbul 1997.

²⁹⁸ Taberî Tarih c.1, s.71; Köksal, 52.

²⁹⁹ Bulaç, 1997/93. Aynı olay Kitab-ı Mukaddes'te Ahd-i Atik'teki Tekvin (4/1-26) ayrıntılı olarak anlatılmaktadır. Benzer bir olayın Sümer mitolojisinde 'Dumuzi ve Enkimdu' öyküsü olarak geçtiği bilinmektedir. Öztürk, 2004/159.

³⁰⁰ Beğavî, *Meâlimü't-Tenzîl*, II. 244.

³⁰¹ Bulaç, 1997/94-95.

fitratta yaratıldığı gibi, isyana da meyilli bir fitratla yaratılmıştır. Kabil'in tepkisi bunun ilk örneğidir.³⁰²

Esasen, kardeşlik ve akrabalıktan doğan sevgi ve merhamet duygularına baskın çıkan kıskançlık duygusunun yol açtığı kötülüğün tercihiyle ilgili olan bu hikayeden şöyle bir manâ çıkarılabilir: Âdemoğlu'nun içgüdüleri ile akrabalıktan kaynaklanan yakınlık duygusu arasında bir çatışma potansiyeli her zaman için mevcuttur. Bunun içindir ki kişisel arzu, istek ve çıkarlar sebebiyle yakın akraba arasında üstünlük ve imtiyaz çekişmesi ortaya çıkabilmektedir. Bu tür bir çekişme kıskançlığa, kıskançlık da zulüm ve düşmanlığa yol açmaktadır. İşte bu kıssada, din duygusu ve bizzat dinin yol göstermesi sayesinde bâtil yerine hakkın, kötülük yerine iyiliğin tercih edilmesiyle insan doğasının anılan türden kötülüklerden arınacağı sonucunu çıkarmaya yönelik bir örnek verilmiştir. Bu örnekte Kâbil kötülük duygusunun egemen olduğu insan tipini, Hâbil ise iyilik ve hayır işleme eğiliminin egemen olduğu insan tipini temsil etmektedir.³⁰³

8.2. Hz. Âdem ve Oğullarının Kıssasından Peygamberi Müdahalenin İpuçları

Her peygamber kıssasında olduğu gibi Âdem (a.s.) kıssasında da önemli dersler vardır. Bu anlamda Hz. Âdem kıssasının en önemli mesajlarından biri yasak ağacın meyvesinden yeme durumudur. Yasak ağacın meyvesinden yemenin tüm insanoğlunu ilgilendiren bir sonucu vardır. Yasak ağaç veya meyve aslında Hz. Âdem'in, karşısında duramadığı, onun beşerî duygu ve arzularıdır. Bunların başında da cinsel arzu ve yeme-içme gelmektedir. Nedense müfessirler ve kelâmcılar daha çok işin yeme-içme kısmına vurgu yapmışlar cinsellik kısmına pek değinmemişlerdir. Oruçta bir insan yeme-içmeden hem de cinsel ilişkiden men edilmektedir. Bu yasak da böyle olsa gerektir. Bu duygu ve arzu sayesinde insanoğlu neslini devam ettirecek ve çoğalacaktır. Aynı duygu kadın için de geçerlidir. Yasak ağaca/şecereye dokunmak neslin devamını sağlayacak olan işlemi yerine getirmek demektir. Yani insanlık ağacına ve onun gelişimine dokunmaktır. Zaten İslâm Kültürü'nde soy ağacı veya şecere diye bir kavram mevcuttur. Bu da insanın sülale ve nesline delâlet etmektedir. Çünkü İslâm'a göre mevcut yasaklanmış bir ağaç olmamakla birlikte, ilişki belli kurallar dışında her zaman yasaktır.³⁰⁴

Hz. Âdem'in yasak meyveden yemesi ile birlikte dünyevi arzular belirdi ve ağaçtan tattıklarında çıplaklıkları onlara göründü.³⁰⁵ İşledikleri bu hatanın sonucunda;³⁰⁶

1. Hz. Âdem ve eşi cennetteki üstünlüklerini kaybetti ve *"İniniz birbirinize düşman olarak. Sizin için yeryüzünde bir ikamet ve belli bir zamana değin az bir geçim vardır."* hitabıyla yeryüzünde yaşamaya mecbur kaldılar.

2. Hz. Âdem Rabbi'nden bir takım kelimeler öğrenip içine³⁰⁷ düştüğü hatadan af ve mağfiret diledi. Allah da onun tövbesini kabul etti, O'na hidâyet verdi.³⁰⁸

3. Böylece Hz. Âdem, içine düştüğü durumdan, tövbesi sonucu affedildi, Allah onu tekrar birçok mükâfaatlar vererek onu doğru yola ulaştırdı. Ancak Cenneti'n rahat ve meşakkatsiz hayatına mukabil yeryüzünün çalışma ve mücadele hayatına maruz

³⁰² Bulaç, 1997/95.

³⁰³ Öztürk, 2004/163.

³⁰⁴ Kahraman, 201.

³⁰⁵ A'raf Suresi, 24.

³⁰⁶ Kahraman, 218-219.

³⁰⁷ A'raf Suresi, 24.

³⁰⁸ Taha Suresi, 122.

kaldı. Bu üç aşama aslında cinsel suçlara verilecek cezalarla da ilişkilendirilebilir. Bu üç aşama şöyle açıklanabilir:

1. Aşama: Bir ceza olarak elindeki nimetleri alma.
2. Aşama: İşlenen suçtan samimi bir pişmanlık duyma halinde cezada indirimine gitme.
3. Etkin bir pişmanlık varsa hayata yeniden başlamak için imkân verme.

Cennet'te yasaklanan bir meyvenin olması insana bir sınır çizilmesi ile doğrudan ilgilidir. Çünkü insan eksiklerden münezzehe değildir. Yasak meyveden yenilmesi ile birlikte avret yerlerinin gösterilmesinin ne hikmeti olabilir? Avret yerleri kişinin özeldir/mahrem yerlerdir ve bir başkasına gösterilemez. Bu durumda avret yerlerinin açılması ve örtünme ihtiyacı fitrattan gelmektedir. Avret yerlerinin açılması ile birlikte Hz. Âdem ve Hz. Havva'da cinsel bir istem doğmuş olma ihtimali yüksektir. Zira Kabil, kendi ikizini kastederek, "Bizim doğum yerimiz Cennet'tir. Onlar (Hâbil ve Lebûda) ise yeryüzü doğumludur."³⁰⁹ ifadesi bu görüşü desteklemektedir.

Yasaklanan meyve aslında haram kılınan bir meyvedir. Yasaklanan meyveden yemek haram bir davranışa, bir günaha ve dolayısıyla bir suça neden olmaktadır. Bu anlamda yasaklanan her davranışı yapmak haram bir fiile ve dolayısıyla cinsel bir günaha/suçta neden olduğu düşünülmektedir.

İsra Suresi 32. ayetin meali şöyledir: "Zinaya yaklaşmayınız! Zira o, bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur." Bu uyarı yeterli ve açıklayıcı bir kaynaktır. Zinaya yaklaşmak tehlikelidir. Yaklaşırsan kendini ondan alamazsın. En iyisi uzak durmaktır. Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın içinde bulunduğu durum da böyledir; yasaklanan meyvenin yakınında bulunmak. Yasakların yakınında bulunulunca ondan kendini alı koymak mümkün olmamaktadır.

Hz. Âdem ve Oğullarının Kıssası Kur'an'ı Kerim'de geçen ayetler ışığında maddeler halinde verildiğinde bu kıssadan önemli peygamberi müdahalenin ipuçlarının çıktığı görülecektir. Bu bilgiler aşağıdaki tabloya şu şekilde yansıtılmıştır.

Tablo 8.1: Hz. Âdem ve Oğullarının Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları

	Kuran'da Hz. Âdem Kıssası	Peygamberi Müdahalenin İpuçları
Birinci Aşama	"Ve ey Âdem! Sen ve zevcen Cennet'te yerleşin (oturun) sonra da, dilediğiniz yerden yeyin. Ve bu ağaca yaklaşmayın. O zaman (yaklaşırsanız ikiniz) zalimlerden olursunuz." (Araf Suresi, 19)	Ayet'te öncelikle yasaklar hakkında net, açıklayıcı bilgiler verilmiştir. Ardından yasak fiilin işlenmesi durumunda nelere yol açacağı detaylandırılmıştır. Yani cezanın ne olacağı belirtilmiştir.
İkinci Aşama	"Şeytan, onların (o ikisinin) görünmesi ayıp olan ve kendilerinden örtülmüş (gizlenmiş) yerlerinin açığa çıkarılması için onlara vesvese verdi ve sonra da şöyle dedi: "Rabbimiz (ikinizin Rabbi) sadece iki melek olursunuz veya (orada) ebedî kalandan olursunuz, diye bu ağaçtan sizin ikinizi menetti (nehyetti)." (Araf Suresi, 20)	Her yasaklı fiilin işlenmesinde vesveselerle güçlendirilmiş teşvik vardır. Hz. Âdem Kıssası'nda vesvese melek olma, Cennet'te ebedi kalma iken günümüzdeki yasaklı fiillerin işlenmesinde ise benzer nefsi arzular uyandıran (zengin olma, makam, mevki, kadın vb), teşvikler söz konusu olabilmektedir. Ancak ayet'te de belirtildiği gibi İblis'in asıl amacı Onlara ayıp yerlerini göstermektir.
Üçüncü Aşama	"Ve ikisine yemin etti: "Muhakkak ki ben, sizin ikinize nasihat edenlerdenim." (Araf Suresi, 21)	Suçta teşvik eden İblis (kişi) dost görünümüdür. Ve zanlının iyiliğini istediğini dile getirir. Bunu da yeminleri ile destekler.

³⁰⁹ Beğavî, Meâlimü't-Tenzîl, II. 240.

Dördüncü Aşama	<i>“Böylece o ikisini aldatarak öncülük (önderlik) etti. Ağaçtan tadınca (meyvesini yeyince) ayıp yerleri kendilerine göründü (açığa çıktı) ve üzerlerine cennet yaprakları yapıştırmaya başladılar ve Rab’leri (ikisinin Rabbi), ikisine şöyle seslendi: “Sizin ikinizi bu ağaçtan nehyetmedim mi (yasakladım mı)? Ve sizin ikinize, muhakkak ki şeytan apaçık düşmandır.” demedim mi? (Araf Suresi, 22)</i>	Yasaklı meyveden yeme (yasaklanan eylemi gerçekleştirme/suç) ayıpların açığa çıkmasına neden olur. Suça teşvik (zengin olma, kimse görmeyecek, bir defadan bir şey çıkmaz...) sırasında hesapta olmayan etkenler ortaya çıkmaya başlar. Edep yerlerin açığa vurulması fitrat gereği örtünmeyi gerekli kılar. Suçun ortaya çıkması da suçlu durumun ortaya çıkmasına neden olabilir. Ancak buna rağmen insanoğlu hatasını fark etmeyebilir. Böyle bir durumda ayette geçtiği gibi yasaklar/uyaranlar yeniden verilir.
Beşinci Aşama	<i>“İkisi şöyle dedi: “Rabbimiz, biz nefşlerimize zulmettik, şâyet Sen bize mağfiret ve rahmet etmezsen, biz mutlaka hüsrana uğrayanlardan oluruz” (Araf Suresi, 23)</i>	Suç işlenmesinde en önemli faktörün nefis olduğu vurgulanmıştır. Evet suça teşvikte bir çok dış faktör olabilir. Ancak suçu işleyen bireyin kendisi olduğu için dış faktörler (şeytan, devlet, sistem, başkaları vb) devre dışı kalmıştır. Dış faktörler teşvik edicidir. Ancak suçu işleyen bizzat bireyin kendisidir.
Altıncı Aşama	<i>Allah, “Birbirinize düşman olarak inin! Sizin için yeryüzünde bir süreye kadar yerleşme ve faydalanma vardır” buyurdu; (Araf Suresi, 24)</i>	İbrahim Suresi 22. ayette belirtildiği gibi İblis’in “...aslında benim sizi zorlayacak bir gücüm yoktu; benim yaptığım size çağrıda bulunmaktan ibaretti; siz de benim çağrıma uydunuz. O halde beni kınamayın, kendinizi kınayın...” söylemi yeterli bir açıklamadır. Araf Suresi 23. ayetin devamında ise etkin bir pişmanlıktan söz etmektedir. Kişi yaptığı hatanın nelere yol açtığını fark etmesidir. Ve hatayı dönüştürecek olan makam sahibinin kim olacağını da fark etmesidir. Bu ayette verilen cezanın birçok amacı vardır. İlk sonuç cennetten atılma, yani elindeki nimetlerin alınmasıdır. İkinci sonuç ise suç sonrası durumun düşmanlığa sebebiyet verdiğidir. Hz. Âdem Kıssası’nda düşmanlık Kabil’in Habil’i öldürmesi ile gün yüzüne çıkmıştır. Diğer insanlar için ise suç hasımlıklara neden olmuştur. Üçüncü sonuç yeni yerleşim yerinin geçici olduğuna işaret etmektedir. En geniş anlamda dünyanın geçiciliği dar anlamda ise suça karşılık verilen hapis veya diğer cezaların geçiciliğidir.

8.2. Hz. Lut Kıssası

Hz. Lut ve Kavmi’ne ilişkin bilgilere Kur’an’ı Kerim’de çokça yer verilmiştir. 15 sürede 21 defa ele alınan konuya ilişkin 118 ayet bulunmaktadır. Lut Kıssası’nın anlatıldığı ayetlerin tamamı Mekke Dönemi’nde inmiştir. Yapılan araştırmalara göre her hangi bir eşcinsel olayın tespit edilemediği Mekke’de Lut Kıssası neyi anlatıyor olabilir? Mekke’de eşcinsellik yoktu, bu konuda Kur’an’da Lut Kıssası dışında bir uyarı görmüyoruz. Ama Mekke’de fuhuş, zorbalık, baskı, yol kesme, kadınlara el koyma, cariyecilik, kölelik hepsi vardı.³¹⁰

³¹⁰ Eliaçık, R. İhsan. Lut Kıssası Neyi Anlatıyor? <http://www.adilmedya.com/lut-kissasi-ne-anlatiyor-h48250.haber> Erişim tarihi: 29/06/2015, 23:20

Hidâyet kaynağı olan Kur'ân-ı Kerim, hayatının her safhası için insanlara yol gösterir. Cinsel konularda da helâl-haram sınırlarını çizer, insan hayatının tabii bir parçası ve aynı zamanda neslin devamı için gerekli olan cinsel ihtiyaçlarda da; yapmalarını istediği işleri emreder. Düşükleri yanlışları gösterir. Toplumu ifsâd edecek davranışlardan kaçınmalarını ister. Böylece toplumu refah ve mutluluğa götürecektir yöne sevkeder. Bütün bunları anlatırken geçmiş kavimlerden cinsel konularda sapmalar gösteren; hatta bu sebepten azâba uğrayan Lût Kavmi'ni örnek vererek; gerek indiği dönem içerisindeki câhiliyye Araplarına ve gerekse kıyâmete kadar İlâhî vahye muhâtap diğer toplumlara da bu kıssa örneğinde kendilerinden bu hal ve tavırlarını düzeltmelerini ister.³¹¹ "...Sen bu kıssayı anlat, belki üzerinde düşünürler."³¹² Mesajı gereği Peygamber kıssalarından yola çıkarak günümüzün önemli sorunlarından olan cinsel suçların artışına bir çözüm bulunmaya çalışılacaktır. Bu çevrede Hz. Lut kıssası ele alınacaktır. Amacımız bir peygamber tarihi yazmak olmadığı için konumuzla ilgili ayetlere yer verilecektir.

8.2.1. Hz. Lut'un Hayatı ve Kişiliği

Hz. Lut, Hz. İbrahim'in yeğeni, yani kardeşi Haran'ın oğludur.³¹³ Hz. Lut, Hz. İbrahim'e ilk iman eden³¹⁴ ve Allah yolunda, O'nunla birlikte hicret etmek şerefine eren ve O'nun şeraitine uyanlardandır. Hz. Lut; ibadet ehli, cömert, sabırlı, muttaki, konuksever, elinin emeğiyle geçinen ve çiftçilik eden mübarek bir zattır.³¹⁵ Tarihçiler Hz. İbrahim ve Hz. Lut'un M.Ö. 2000 yıllarında yaşadığını kabul etmektedirler.³¹⁶

Ahmet Cevdet Paşa, Hz. İbrahim ve Hz. Lut'un doğdukları bölgenin Babil adı verilen yer olduğunu belirtmektedir.³¹⁷ Hz. Lut, Kavmi'nin helak edilmesinden sonra, tekrar Hz. İbrahim'in yanına göç etti. Rivayetlere göre kavmine gelen azaptan sonra yedi yıl daha Şam-Filistin toprağında yaşadı.³¹⁸

Kur'an'ı Kerim'de Hz. Lut'un yaşadığı yerlerden örnek verilirken; Arap ticaret kervanlarının geçiş yolu olan ve yaz seferlerinin yapıldığı ticaret yolları üzerinde olduğu ihsas edilmektedir.³¹⁹ "Kureyş'liler, kış ve yaz yolculuklarını emniyetle yapmalarını sağlayarak onları açlıktan kurtaran ve her türlü tehlikeden koruyan Kâbe'nin Rabb'ine kulluk etsinler." ³²⁰

Ayet'te bahsedilen kış seferi; güneyde Yemen'e, yaz seferi ise kuzey'den Suriye, Lübnan, İskenderiye taraflarına kervanlar yolu ile ticaret seferleri şeklinde düzenlenmekteydi.³²¹ Felakete uğramış ve harap olmuş bu bölge Hicaz'dan Suriye'ye

³¹¹ Kalkan, Ahmet. Lut (a.s.) ve Homoseksüel Olan Kavmi. <http://www.ahmedkalkan.com.tr/kavram-tefsiri/item/278-lut-a-s-ve-homoseksuel-kavmi.html> Yayın Tarihi 08/05/2016, Erişim Tarihi: 17/03/2016

³¹² Araf Suresi, 176

³¹³ İbn. Sa'd-Tabakat c.1, s.54, Taberi-Tarihi c.1, s.125, Köksal, Peygamberler Tarihi c.1, s.245

³¹⁴ Ankebut Suresi, 26.

³¹⁵ Köksal, Peygamberler Tarihi c.1, s.245

³¹⁶ Mevdudi, Tarih boyunca Tevhid mücadelesi ve peygamberler, Çeviren Ahmet Asrar, Pınar Yayınları.

³¹⁷ Baskı, Ankara, 1992,cilt 1, s. 466

³¹⁸ Paşa, Ahmet Cevdet. Kısas-ı Enbiya ve Tevarih-i Hûlefa tercümesi,Çeviren Mahir İz, Ankara 1985, c.1, s.7

³¹⁹ Köksal, c.1, s.258

³²⁰ Duman, Cengiz. Kur'an ve Tevrat'a Göre: Hz. Lut Kıssası. Haksöz Dergisi. Sayı: 216, İstanbul 2009

³²¹ Kureyş Suresi, 1-4.

³²² Duman, Cengiz. İslam Dininin Hızlı Yayılmasında Dünya Ticaret Yollarının önemi, <http://kurankissalari.tr.gg/%26%23304%3Bslam-Dininin-H%26%23305%3Bzl%26%23305%3B-Yay%26%23305%3Blmas%26%23305%3Bnda-D.ue.nya-Ticaret-Yollar%26%23305%3Bn%26%23305%3Bn-Etkisi.htm> Erişim Tarihi 16/03/2016

ve Irak'tan Mısır'a giderken yolda görülür. Bu bölge Lut Gölü'nün güneydoğusunda yer almaktadır.³²² Kur'an bu bölgeyi şöyle bildirir *"Siz sabah akşam, onların yaşadıkları yerlerden geçmektesiniz. Düşünmeyecek misiniz?"*³²³

Tanah'a göre; amcası Hz. İbrahim ile yolları ayrılan Hz. Lut'un, Tevrat çevirilerinde ismi Erden Havzası /Şeria Havzası/Siddim Vadisi³²⁴ olarak bilinen, şimdiki Ürdün ile İsrail arasında kalan vadide bulunan iki büyük şehirden biri olan Sodom'a yerleşir.³²⁵ Talmûd'daki kayıtlara göre Lut Kavmi'nin başlıca kentleri arasında Sodom'un dışında dört şehir daha vardı.³²⁶ Taberî'ye göre bu şehirler beş olup, adları: Sab'a, Su'ra, Umre, Duma ve Sedum (Sodom) idi. Bunların içersinde en büyüğü Sedum'du.³²⁷ Mevdudi ise bu beş şehrin adlarını şöyle vermektedir: Sodom, Gomore, Adma, Sanbuyem ve Zogr.³²⁸ Mü'tefike diye anılan beş şehirden en büyüğü Sedum'dur. Her bir şehrin yüzzer bin nüfusu olduğu belirtilmektedir.³²⁹

8.2.2. Sodom ve Gomore Halkının Yaşantısı

Hz. Lut Kavmi'ne gelen ilahi azabın ayrıntılarını İncil'de, eski Latince eserlerinde ve Kur'an'da görmek mümkündür. Ayrıca zamanımızda yapılan çeşitli tarihi, arkeolojik ve jeolojik araştırma ve incelemeler bu olaya ışık tutmaktadır. Bunlardan elde edilen bilgilere göre bu bölgelerde yeşilliğin ve verimin bol olduğu bir vadiydi. Bu vadinin en verimli yılları M.Ö. 2300 ile M.Ö. 1900 arasındadır.³³⁰ Tevrat'a göre Hz. Lut'un, sürülerini otatabileceği verimli, sulak topraklar olarak gördüğü ve bu bölgeye yerleşmeye karar verdiği Sodom Vadisi'nin zengin doğal yapısı vardı.³³¹

İncil, Tevrat ve Kur'an'ın Sodom Halkı için ittifak ettikleri konu onların ahlaksızlık ve zorbalığıyla ön plana çıkmalarıdır. Çevre insanları onlardan soygun ve zorbalık açısından korkar olmuşlardı. Dolayısıyla mecbur kalmadıkça Sodom'a uğramıyorlardı.³³²

Sodom ve diğer şehirler halkının, şehir dışında, yol üzerinde bostanları ve meyve bahçeleri vardı. Kuraklık ve kıtlık zamanlarında birbirilerine "içinde geçimliğiniz bulunan meyve bahçelerinizi, dışarıdan gelecek yolculardan koruyalım." dediler. "Nasıl koruyalım?" diye birbirlerinin yanına gelip gittiler. "Yurtlarımızın içinde bulunduğumuz ve tanımadığımız yabancıların elbisesini, soyunuz, çekip ırzına geçiniz!" dediler ve dediklerini de, yapmaya başladılar.³³³

Sodom Halkı, Kur'an deyimi ile hayâsız-çirkin işler yapmaktaydı. *"...Sizden önce âlemlerden hiç kimsenin yapmadığı"*³³⁴ hayâsız-çirkinliği mi yapıyorsunuz?

³²² Mevdudi, a.g.e. c.1, s. 468

³²³ Saffât Suresi, 137-138.

³²⁴ Kitab-ı Mukaddes, Tekvin 14/3

³²⁵ Kitab-ı Mukaddes, Tekvin 13/12

³²⁶ Mevdudi a.g.e. c.1, s.430

³²⁷ Taberî, Tarih el- Ümem ve-l Mülûk, Türkçe tercümesi, Çeviren Zâkir Kadirî Ugan-Ahmet Temir, İstanbul, 1991, c.1, s.422

³²⁸ Mevdudi a.g.e. c.1, s.466

³²⁹ Taberî-Tarihi c.1, s.156, İbn. Esir-Kamil c.1, s.122, Köksal, Peygamberler Tarihi c.1, s.246

³³⁰ Mevdudi a.g.e. c.1, s.466

³³¹ Kitab-ı Mukaddes, Tekvin 14/8-9

³³² Taha, Hüseyin. Nübevvet Kervanı. Süre Yayınları. 1992, İstanbul, s.59

³³³ Hakim-Müstedrek c.2, s.562, Köksal, Peygamberler Tarihi c.1, s.246-247

³³⁴ Bu konudaki genel kanaat homoseksüelliğin bundan önce hiçbir ülkede görülmediği değil, hiçbir ülkede toplumsal bir boyutta görülmediği yönündedir.

Gerçekten siz kadınları bırakıp şehvetle erkeklere yaklaşıyorsunuz. Doğrusu siz, ölçüyü aşan (azgın) bir kavimsiniz”³³⁵

Sodom Halkı’nın hayâsız-çirkin işleri homoseksüellik veya livata/oğlancılıktı. Onlar cinsel birleşme için kadınları bırakıp erkeklerle birlikte oluyorlardı. Bu hayâsızlığı da ulu orta yapmaktan çekinmiyorlardı. Aynı zamanda kadınlarla birliktelik kurmak istediklerinde ise ters ilişki şeklinde bir yol tercih ediyorlardı. Bu dönemde ahlaksızlık ve zulüm ferdi olmaktan çıkmış, toplumsal bir hal almıştı.³³⁶ Bu işte o kadar ileri gitmişlerdi ki kendilerini uyarmak isteyenleri yurtlarından sürgün etmekle tehdit ediyorlardı.³³⁷

Bütün bu kötü fiillerin sonucu olarak “Lût Kavmi’nin, Tevhid’e aykırı şu olumsuz özellikleri ortaya çıkarttığı tespit edilmektedir.

- 1) Kadınlarla normal ilişkiyi bırakıp erkeklerle cinsel ilişki kurmak (eşcinsellik),
- 2) Haddi aşmak, müsriflik (nimetleri kötüye kullanmak, nankörlük),
- 3) Yol kesmek,
- 4) Meclislerde edebe aykırı davranışlarda bulunmak,
- 5) Yeryüzünde bozgunculuk yapmak ve kendilerini uyaran peygamberleri tehdit etmek,
- 6) Fıtrata aykırı davranışta bulunarak cahillik yapmak,
- 7) Kötü işlerden ve pisliklerinden uzak durmaya çalışan peygamber ve inananları alaya almak.
- 8) Günahkârlık ve Hakk’a şüphe ile yaklaşmak.³³⁸

8.2.3. Hz. Lut’un Tebliği ve Kavminin Tepkisi

Hz. Lut Peygamberlik sıfatının gereği olarak kavmini sürekli olarak uyarıyordu. Yaptıkları fiilin Allah nezdinde geçerli olmayan bir fiil olduğunu hatırlatıyordu. Kur’an’ı Kerim, Hz. Lut’un Kavmini uyarma konularını ve onlara hitap şeklinde şu şekilde aktarmaktadır:

“Kardeşleri Lut onlara şöyle demişti: Allah’a karşı gelmekten sakınmaz mısınız? Bilin ki, ben size gönderilmiş bir elçiyim. Artık Allah’a karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin. Buna karşı sizden hiç bir ücret istemiyorum. Benim ecrimi verecek olan, ancak Âlemlerin Rabbidir. Âlemlerin içinde erkeklere mi gidiyorsunuz? Rabbinizin sizler için yaratmış bulunduğu eşlerinizi bırakıyor musunuz? Hayır siz sınırı çiğneyen bir kavimsiniz.”³³⁹

Bütün bu uyarılara rağmen Lut Kavmi sapıklıkta ısrar eder. İşledikleri günahlar kalp ve gözlerini öylesine köreltmış ki, Hz. Lut’u önce susturmaya çalıştılar. “*Dediler ki: Ey Lut, eğer (bu söylediklerine) bir son vermeyecek olursan...*”³⁴⁰ Bunda başarılı olamayınca Hz. Lut’la alay etmeye başlayıp sürgünle tehdit ettiler. “*...Onları (Lût’u ve taraftarlarını) kentinizden çıkarın, çünkü onlar, fazla temizlenen insanlarmış!*”³⁴¹

Onlar zulümlerine³⁴² devam ettikçe Hz. Lut da tebliğine devam ediyordu. Ve durmadan onları Allah’ın yoluna davet etmeye ediyordu. Onlar ise Hz. Lut’a doğru

³³⁵ Araf 80-81; Hûd 77-80; Hicr 67-71; Şuarâ 165-166; Neml 54-55; Ankebût 28-29; Kamer 37.

³³⁶ Çakan-Solmaz, c.1, s.247-248

³³⁷ Araf-82, Ankebut-28

³³⁸ Güneş, Abdülhalim. Kur’an-ı Kerim ve Kitab-ı Mukaddes’te Hz. Lut (as) kıssası, basılmamış yüksek lisans tezi, s.29

³³⁹ Şuara Suresi, 161-166.

³⁴⁰ Şuara Suresi, 167.

³⁴¹ Araf, 82

³⁴² Ankebut, 31

söylüyorsan azabı getir de görelim diyorlardı. *"(Bu ilâhî ikazdan sonra) siz, ille de erkeklere yaklaşacak, yol kesecek ve toplantılarınızda edepsizlik yapacak mısınız?" Kavminin cevabı ise, şöyle demelerinden ibaret oldu: "Doğru söyleyenlerden isen Allah'ın azabını getir bize!"³⁴³ dediler.*

Kavmi'nin bütün bu azgınlıklarına karşın Peygamber Allah'tan azap değil, yardım istemektedir. *"(Lut:) "Ey Rabbim! Şu fesatçılar güruhuna karşı bana yardım eyle" dedi.*³⁴⁴

Peygamberin yardım talebi çok geçmeden geldi. Hz. Lut Kavmi kendilerini helak etmeye gelen insan kılığındaki meleklerle de yeltendiler. Buna karşılık Hz. Lut onlara şöyle der: *"Ey kavmim! İşte şunlar kızlarımdır; sizin için onlar daha temizdir. Allah'tan korkun misafirimin önünde beni rezil etmeyin! İçinizde akli başında bir adam yok mu?"³⁴⁵* Hz. Lut, evine konuk olarak gelen Meleklerle yeltenenlere *"İşte şunlar kızlarımdır; sizin için onlar daha temizdir"* diyerek, yaptıkları sapıklığa karşı helal bir alternatif teklif eder. Buradaki teklif hususunda müfessirlerin bir kısmı "hakiki kızlarıdır" bir kısmı ise "kavminin kızlarıdır" demişlerdir. "İşte şunlar kızlarımdır" ifadesi ister Lut'un kızları isterse kavminin kızlarını kapsasın fark etmez. Bu teklif Lut Kavmi'nin yaptığı işin kötü olduğunu, temiz olanın kadın erkek arasındaki cinsel ilişki olduğunu göstermek içindir.³⁴⁶

Hz. Lut'un bütün çabalarına karşın kavmi niyetlerini açığa vurmaktan çekinmezler: *"Dediler ki: Senin kızlarında bizim bir hakkımız olmadığını biliyorsun. Sen bizim ne istediğimizi bilirsin."³⁴⁷ "Onlar şöyle dediler: Ey Lut (bizim yaptığımıza karşı gelmekten) vazgeçmezsen, iyi bil ki sürgün edileceksin."³⁴⁸ "Doğru sözlü isen bize Allah'ın azabını getir."³⁴⁹*

Hz. Lut (a.s.), Kavmi'nin doğru yola geleceğine dair tüm ümidini yetirmişken bile dua etmekten vazgeçmez: *"Keşke size yetecek bir kuvvetim olsa veya sağlam bir yere sığınsam."³⁵⁰* Hz. Lut, Allah'a sığınarak O'ndan yardım istedi. *"Rabbim! Bozgunculara karşı bana yardım et."³⁵¹ "Ey Rabbim! Beni ve ailemi, onların yaptıkları çirkin işten kurtar."³⁵² Allah, Hz. Lut'un duasını; ailesinden karısının kalması haricinde kabul etti: *"Bunun üzerine geride kalan yaşlı bir kadın dışında, onu ve ailesini, hepsini kurtardık."³⁵³**

8.2.4. Azabın Gelişi ve Helak

Hz. Lut Kavmi'ne gelen ilahi azabın ayrıntılarını İncil'de, eski Latince eserlerde ve Kur'an'da görmek mümkündür. Ayrıca zamanımızda yapılan çeşitli tarihi, arkeolojik ve jeolojik araştırma ve incelemeler bu olaya ışık tutmaktadır. Bunlardan elde edilen bilgilere Hz. Lut kavmine gelen azabın M.Ö. 2000 yıllarda olduğu kabul etmektedirler. Bu tarihte yaşanan depremle vadinin çökmesine Sodom şehri ile birlikte Gomora,

³⁴³ Ankebut, 29

³⁴⁴ Ankebut, 30

³⁴⁵ Hud, 78

³⁴⁶ Duman, Cengiz. Hz. Lut ve Helak Olan Kavmi. Haksöz Dergisi. Sayı: 40, İstanbul 1994.

³⁴⁷ Hud, 79

³⁴⁸ Şuara, 167

³⁴⁹ Ankebut, 29

³⁵⁰ Hud, 80

³⁵¹ Ankebut, 30

³⁵² Şuara, 169

³⁵³ Şuara, 170-171

Adma, Sanbuyem ve Zogr şehirlerinin üzerine Ölü Deniz veya Lut Gölü'ne suların dolmasına yol açmıştır.³⁵⁴

Yüce Allah; Lut Kavmi hakkındaki emrini Meleklerle bildirir. Melekler Lut Kavmi'ne varmadan evvel Hz. İbrahim'e uğrayarak ona Allah'ın ihsan ettiği, erkek çocuğu müjdeliler. Melekler Hz. İbrahim'e Lut Kavmi'nin helak haberini de bildirirler. Kur'an bize bu muhavereyi şöyle anlatır.

*"Andolsun ki elçilerimiz İbrahim'e müjde getirdiler ve 'selam' dediler. O da: 'Selam' dedi ve hemen kızartılmış bir buzağı getirdi. Ellerini yemeğe uzatmadıklarını görünce, onları yadırgadı ve onlardan dolayı içine korku düştü. Dediler ki: 'Korkma! (Biz melekleriz.) Lut kavmine gönderildik.'"*³⁵⁵

*"...İbrahim'den korku gidip kendisine müjde gelince, Lut kavmi hakkında (adeta) bizimle mücadeleye başladı. İbrahim cidden yumuşak huylu, bağıryanık, kendisini Allah'a vermiş biri idi. Ey İbrahim! Bundan vazgeç. Çünkü Rabbinin emri gelmiştir. Ve onlara, geri çevrilmez bir azab mutlaka gelecektir."*³⁵⁶

Herhalde bir peygamber için en zor durumlardan birisi de kavminin helak edilmesidir. Böyle bir son ile karşı karşıya kalacağı için Hz. Lut, azgın da olsa, kavmi için üzüldü ve içi daraldı.

*"Elçilerimiz Lut'a gelince, (Lut) onların yüzünden üzüldü ve onlardan dolayı içi daraldı da 'Bu çetin bir gündür' dedi."*³⁵⁷

Bütün bunlara rağmen kavmi azgın davranışlarına devam etti. Ve Melekler'den nasiplenmek istediler.

*"Melekler dediler: "Ey Lut! Şundan emin ol ki, biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar sana asla zarar veremezler. Sen, gecenin bir kısmı olunca ailenle birlikte hemen buradan çık git. İçinizden hiç kimse geri kalmasın, eşin başka. Çünkü ona da onlara gelecek olan musibet gelecektir. Haberin olsun, helâk zamanları sabah vaktidir. Zaten sabah yakın değil mi?" Ne zaman ki, emrimiz geldi, o ülkenin altını üstüne getirdik ve üzerlerine istif edilip pişirilmiş çamurdan taşlar yağdırdık. Bu taşlar Rabbinin katında damgalanmışlardı. Bunlar zalimlerden uzak şeyler değildir."*³⁵⁸

Böylelikle azgınlığı yüzünden bir kavim daha helak oldu. Allah Teâlâ yaşanan olaydan dersler çıkarılması için Kur'an'da bol bol Lut Kavmi'nden örnekler vermektedir. Benzer durumların, benzer sonuçları getireceği bildirilmiştir. Bu ayet kerime bu varsayımı doğrulamaktadır.

*"Ey kavmim! Bana karşı gelmeniz sakın sizi, Nuh kavminin veya Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelen musibetler gibi bir musibete uğratmasın. Lut kavmi de sizden uzak değildir."*³⁵⁹

8.2.5. Hz. Lut Kıssası'ndan Peygamberi Müdahalenin İpuçları

Allah'ı Teâlâ'nın peygamberler göndermesinde çeşitli hikmetler vardır. Peygamberler tarihine baktığımızda genelde toplumların ihtiyaçları nisbetinde peygamberlerin belli mesajlarının daha fazla ön plana çıktığı görülmektedir. Hz. Lut'un geldiği toplumda ise birçok azgınlık görülmektedir. Ancak öyle bir azgınlıklardı ki daha

³⁵⁴ Mevdudi, a.g.e. c.1, s.466

³⁵⁵ Hud Suresi, 69-70.

³⁵⁶ Hud Suresi, 74-76.

³⁵⁷ Hud Suresi, 77.

³⁵⁸ Hud Suresi, 81-83; A'râf Suresi, 80-84; Hicr Suresi, 61-66, 72-77; Sâffât Suresi, 99; Enbiyâ Suresi, 74; Furkan Suresi, 40; Şuarâ Suresi, 170-175; Neml Suresi, 56-58; Ankebût Suresi, 30-35, 40; Sâffât Suresi, 134-136; Kaf Suresi, 13-14; Zâriyât Suresi, 35-37; Necm Suresi, 53; Kamer Suresi, 33-39.

³⁵⁹ Hud Suresi, 889

önceki hiçbir toplumda görülmemiştir. Bu azgınlık, cinsel sapkınlık/eşcinsellikti. Araştırmamızın kapsamına giren husus da budur. Hz. Lut, kavminin cinsel sapmalarına müdahale ederken bazı hususiyetleri göz önünde bulundurmıştır. Bu hususların bir kısmı insan olmasından, ancak büyük bir çoğunlu ise peygamber olma özelliğinden kaynaklanmıştır. Bu müdahale yöntemlerini şu şekilde sıralamak mümkündür:

- 1) Hz. Lut, kavminin bütün azgınlıklarına rağmen onlara karşı nazik davranmaktan geri durmuyordu. Kur'an bu durumu "*Kardeşleri Lut*" diye dile getirir.³⁶⁰ Yani bir kardeşin kardeşe gösterdiği nezaket neyse Hz. Lut da onu kendi kavmine göstermiştir. Bunun iki nedeni vardır. Bunlardan ilki Hz. Lut'un peygamber olmasından kaynaklıdır. Bütün peygamberler sıdk, emanet, ismet, fetanet ve tebliğ³⁶¹ sıfatlarını taşırlar. İkinci neden ise Hz. Lut'un, önünde Hz. İbrahim gibi güzel bir örnek vardır. O, put imal edip satan babasına bile '*babacığım*'³⁶² diye hitap edebilmiştir. Bu yönüyle de insani bir terbiye almıştır.
- 2) Hz. Lut, kavmine tebliğde bulunurken öncelikle onlardan, Allah'a karşı gelmekten sakınmalarını, istemiştir.³⁶³ Yani diğer toplumlarda görülmeyen cinsel sapkınlık davranışını doğrudan hedef almamıştır. Genel bir değerlendirme yapmıştır. Bu amaçla çağdaş bilimde de belirtildiği gibi kişilik değil, davranış hedef alınmıştır.
- 3) Hz. Lut'un peygamber olarak geldiği toplum güvensiz bir toplum olduğu için öncelikle onlara kendisine güvenmesini ve Allah'ın elçisi olduğunu anlatmıştır.³⁶⁴
- 4) Yine belli ki bu toplumda her şey karşılıklı bir menfaat veya ücretle yapılıyor ki Hz. Lut, bu konuyu açıklığa kavuşturuyor. "*Bunun karşılığından sizden her hangi bir ücret istemiyorum.*"³⁶⁵
- 5) Hz. Lut, bu üç durumu netliğe kavuşturduktan sonra asıl meseleye geliyor ve onları cinsel isteklerinin Allah'ın istemiş olduğu gibi kadınlarla gidermelerini istiyor.³⁶⁶ Rum Suresi 21. ayet bunun en somut delilidir. Ayette: "*Kaynaşmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun ayetlerindendir. Doğrusu bunda düşünen bir topluluk için ibretler vardır.*"
- 6) Buna rağmen bu söylediklerini yapmayacak olursanız azgın bir millet olarak anılmaya devam edileceklerini kendilerine tebliğ ediyor.³⁶⁷
- 7) Bütün bu inceliklere dikkat eden Hz. Lut'a, kavminin belli ki seçkinleri/yöneticileri; onu dinlemek istemediklerini, konuşmaya devam ederse onu başkalarını da sürdükleri gibi sürgün edeceklerini söylemektedir.³⁶⁸
- 8) Lut Kavmi'nde görüldüğü gibi cinsel sapkınlığa başvuru yapanların aslında varlık içinde yaşayan zenginler olduğu görülüyor. Belki de maddi zenginliği eğlence ve tüketim ile özdeşleştirilmesinden kaynaklıyor olabilir. Benzer bir

³⁶⁰ Şuara Suresi, 160

³⁶¹ Karaman, c.1, s.109.

³⁶² Meryem Suresi, 43, 47.

³⁶³ Şuara Suresi, 163.

³⁶⁴ Şuara Suresi, 162.

³⁶⁵ Şuara Suresi, 164.

³⁶⁶ Şuara Suresi, 165.

³⁶⁷ Şuara Suresi, 166.

³⁶⁸ Şuara Suresi, 167.

eşcinsellik yaklaşık iki bin yıl önce İtalya'nın Pompei³⁶⁹ şehrinde de görülmüştür. Pompei yakınlarda bulunan Vezüv Yanardağı'nın patlaması sonucu onların da *"Üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar düşmüştür."*³⁷⁰

- 9) Tehdit ve sürgüne rağmen Peygamber kavmine tebliğ devam etmiştir. Bu da bize, yanlışta ısrar edenlerin birkaç uyarı ile yanlışından vazgeçmeyeceğini peygamberi bir yöntemi olarak aralıksız bir şekilde tebliğ/doğruya çağırmaya devam edilmesi gerektiği gösterilmiştir. Şunu da belirtmek gerekir ki şehvet/cinsellik/zinanın göz döndürücü ve akli baştan götüren bir etkisi vardır.
- 10) Gücümüz tükendiğinde Allah'tan yardım istemeliyiz. Bazen çıkmaza girildiğinde ve umutlar tükendiğinde Allah'tan öyle bir hikmet gelir ki her şeyi yeniden şekillenir.³⁷¹ Hz. Lut'un duası da tam böyle bir zamanda gelir. *"Ey Rabbim! Şu fesatçılar güruhuna karşı bana yardım eyle..."*³⁷² Söz konusu durum cinsellik olunca bu alanda çok fazla fesat mümkün olabilmektedir. Bu nedenle Yaradan, kulunu bilerek Kur'an'da zina iftirasında bulunmanın önüne geçmek için dört şahit istemiştir. Dört şahit getiremeyene ise ceza verileceğini belirtmiştir. *"Namuslu ve hür kadınlara (zina isnadıyla) iftira atan, sonra (bu babda) dört şahit getirmeyen kimseler (in her birine) de seksen değnek vurun. Onların ebedi şahitliğini kabul etmeyin. Onlar fasıkların ta kendileridir..."*³⁷³
- 11) Bazen verilen bütün emeklere rağmen yanlış yolda olan birini veya birilerini doğru yola yönlendiremeyiz. Lut Kavmi örneğinde oldu gibi. Bu başarısız olunduğu anlamına gelmez. Çünkü hidayet Allah'tandır.³⁷⁴
- 12) Ancak bununla birlikte peygamberler kavmi ile anıldığından onların yapmış olduğu kötü bir amel peygamberini de etkilemektedir. Bundan dolayıdır ki hiç kimse kendi çocuğuna Lut ismini koymamaktadır. Lut Kavmi'ne azap geldiği ve Lut Gölü'nün dibine gömüldükleri yerde yapılan jeolojik çalışmalarda deniz seviyesinin 400 metre altında olduğu, bu yönüyle dünyanın en alçak noktası olduğu bilinen bir durumdur. Bu gölde hiçbir canlının yaşamaması ise ayrı bir ibrettir. Adeta yer ve gök böyle bir suçu kabul etmediğini bildirmektedir. Bu nedenle batılılar Lut Gölü'ne "Dead Sea" (Ölü Deniz) derler.

³⁶⁹ Yahya, Harun. Kavimlerin Helakı. Vural Yayıncılık. 4. Baskı. İstanbul, 1999.

³⁷⁰ Hud Suresi, 82.

³⁷¹ Hz. Yunus'un kavmi Ninovaların azaba ramak kala tövbe etmelerinde olduğu gibi.

³⁷² Ankebut Suresi, 30.

³⁷³ Nur Suresi, 4

³⁷⁴ İnsan Suresi, 3.

8.3. Hz. Yusuf Kıssası

Hz. Yusuf'un hayatı ibretlerle doludur. Annesi Râhıl, kardeşi Bünyamin'in doğumu sırasında vefat etmiştir. Babası, Hz. Yusuf'a baksın diye, onu, halasına vermişti. Hz. Yusuf'un ilk iptilası İshak'ın (a.s.) kızı olan bu halası ile başladı. Hz. Yakup, kız kardeşinden Hz. Yusuf'u isteyince halası çok sevdiği Hz. Yusuf'u vermek istememiş, bunun için de ona bir tuzak hazırlamıştı. Bu amaçla kuşağını Hz. Yusuf'un beline bağlayıp etrafa kuşağının çalındığını haber etti. Arama sonucunda kuşak Hz. Yusuf'un üzerinde çıkınca o dönemin geleneklerine göre 'hırsız, mal sahibi tutar' prensibi gereği Hz. Yusuf'u rehin aldı. Hz. Yusuf, halasının vefatına kadar onun yanında kaldı. Sonra Hz. Yakup'un yanına yerleşti.³⁷⁵

Hz. Yusuf, Hz. Yakup'un on iki oğlundan en sevgilisi idi. Çünkü güzel yüzü ve mükemmel ahlakıyla eşi benzeri yoktu.³⁷⁶ Hz. Yusuf'un üvey annelerinden doğma kardeşleri, babalarının, Hz. Yusuf'u gerek çocukluğunda gerek gençlik çağında böyle çok sevdiğini ve onun üzerine titredikçe, onu, kıskanmağa başladılar.³⁷⁷ Bu nedenle kardeşleri Hz. Yusuf'a iptila olacak olan ikinci olayı tasarladılar. Rivayetlere göre Hz. Yusuf, gördüğü rüyayı kardeşleri öğrenince onu kuyuya atma planları yaptı. Kur'an'ı Kerim'de bu olay şöyle başlamaktadır.

*"Bir gün Yusuf, babasına demişti ki: "Babacığım! Ben (rüyamda) on bir yıldızla güneşi ve ayı gördüm; gördüm ki onlar bana secde ediyorlardı." Babası, "yavrucuğum, dedi, rüyayı sakın kardeşlerine anlatma, sonra sana tuzak kurarlar! Çünkü şeytan insana apaçık bir düşmandır.""*³⁷⁸

Rivayetlere göre Hz. Yusuf kuyuya bırakıldığında on yedi yaşındaydı.³⁷⁹ Kuyuya atılmasının dördüncü gününde bir yolcu kaflesi tarafından bulunduğu kardeşleri Hz. Yusuf'un kendilerinin kölesi olduğu ellerinden kaçtığını söyleyip az bir paraya kafileye sattılar.³⁸⁰ Onu, Malik satın aldı. Mısır'a vardıklarında onu yıkatıp, güzel elbiseler giydirdi. Sonra da Mısır çarşısında açık artırma yoluyla onu Mısır Aziz'i (Mısır Hazinelei Bakanı) Kutfir veya Utfir'e sattı.³⁸¹ Karısı Rail'e: *"Bu genç, olgunluk çağına, bizim görmekte olduğumuz işleri anlayacak bir yaşa gelince, bize yararlı, yardımcı olur, ya da onu oğul ediniz."*³⁸² dedi.

Mısır Aziz'i, kadınlarla münasebette bulunmayan bir zat idi. Karısı ise, hem güzel hem de devlet ve dünya nimetleri içinde yaşayan bir kadındı.³⁸³

Hz. Yusuf, ergenlik çağına varınca güzelliğine daha da güzellik katıldı. Ve nihayet Aziz'in karısı ondan murad almak istedi. Bu olay Kur'an'ı Kerim'de şöyle anlatılmaktadır:

"Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi ve kapıları sınıksız kapatarak: "İsteklerim senin içindir, gelsene" dedi. (Yusuf) Dedi ki: "Allah'a sığınırım. Çünkü o benim Efendimdir, yerimi güzel tutmuştur. Gerçek şu ki, zalimler kurtuluşa ermez."

³⁷⁵ Köksal, 271-272.

³⁷⁶ Savaş, Nevzat. İnsanlık Semasının Ayları-Güneşleri Peygamberler. Işık Yayınları. 2003 İstanbul. s.98

³⁷⁷ Köksal, 272.

³⁷⁸ Yusuf Süresi, 4-5.

³⁷⁹ Taberi Tarih c.1, s.172; Ahmed b. Hanbel-ezzühed s.103.

³⁸⁰ Taberi Tarih c.1, s.172; İbn. Esir-Kamil c.1, s.141.

³⁸¹ Taberi Tarih c.1, s.172; Salebi-Arais s. 118.

³⁸² Yusuf Süresi, 21.

³⁸³ Taberi Tarih c.1, s.172-173.

"Andolsun kadın onu arzulamıştı, -eğer Rabbinin (zinayı yasaklayan) kesin kanıt (burhan)ını görmeseydi- o da (Yusuf da) onu arzulamıştı. Böylelikle Biz ondan kötülüğü ve fuhşu geri çevirmek için (ona delil gönderdik). Çünkü o, muhlis kullarımızdandı."

"Kapıya doğru ikisi de koşular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. (Tam) Kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar. Kadın dedi ki: "Ailene kötülük isteyen, zindana atılmaktan veya acı bir azaptan başka cezası ne olabilir?"

"(Yusuf) Dedi ki: "Onun kendisi benden murad almak istedi." Kadının yakınlarından bir şahit şahitlik etti: "Eğer onun gömleği ön taraftan yırtılmışsa bu durumda kadın doğruyu söylemiştir, kendisi ise yalan söyleyenlerdendir."

"Yok eğer onun gömleği arkadan çekilip-yırtılmışsa, bu durumda kadın yalan söylemiştir ve kendisi doğruyu söyleyenlerdendir."

"Onun gömleğinin arkadan çekilip-yırtıldığını gördüğü zaman (kocası): "Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi.

"Yusuf, sen bundan yüz çevir. Sen de (kadın) günahın dolayısıyla bağışlanma dile. Doğrusu sen günahkârlardan oldun."³⁸⁴ dedi.

8.3.1. Masumiyetin İspatı: Gömleğin Arkadan Yırtılması

Hız. Yusuf'un yaşamında zorluklarla dolu zıtlıklar vardır. Kıskançlıklarını kin ve düşmanlığa döndüren kardeşlerine, merhametli davranmaktan asla vazgeçmemiştir. Allah'ın kendisine ihsan ettiği bilgi sayesinde toplumunu kılıklardan kurtararak bolluğa kavuşturmuştur. İftira sonucu hapse atılırken bile onurlu duruşundan taviz vermeden, özgürlüğün ancak Allah'ın izniyle olabileceğinin farkında olarak, hükümdarın nezaretinde hapisten çıkmıştır. İhanete uğramasına rağmen, efendisine sadakatten asla vazgeçmemiştir. Aziz'in eşi Hız. Yusuf'tan murad almak istemesine karşın Hız. Yusuf, Allah'tan korkmuş ve olay yerinden uzaklaşmaya çalışırken şehvetinin esiri olan ve gözü dönen kadın Hız. Yusuf'un gömleğini arkadan yırtmıştır. Olay üzerine kocası ile kapıda karşılaşan kadın Hız. Yusuf'a iftira atmaktan geri durmamıştır. Hız. Yusuf'un masum olduğu ispatlanmasına rağmen Aziz makamına ve eşine yakıştırmadığı bu olay nedeniyle suçsuz olduğunu bile bile Hız. Yusuf'u hapis haneye atmaktan geri durmamıştır. Yüce Allah, Hız. Yusuf'a hapis sonrası azizin makamına getirerek³⁸⁵ makam sahibinde bulunması gereken aslolan şeyin onur ve şeref olduğu hatırlatılmıştır. Böylelikle makam ve itibar gerçek sahibine verilmiştir.

İblis'in kıskançlık ve hazmedememe duygusu onu Hız. Âdem'e karşı tuzaklar hazırlamaya yöneltmiştir. Kıskançlık ve hazmedememe duygusu Kabil'de de çok yoğun bir şekilde görülmüştür. Kabil, kardeşi Habil'in kurbanının kabul edilmesi ve güzel olan kız kardeşi ile evlenmesine dayanamayıp O'da tuzaklar hazırlamaya başlamıştır. Bu tuzaklardan sonuç elde edemeyince kardeşini öldürmüştür. Benzer bir durum Hız. Yusuf'un kardeşlerinde de görülmektedir. İblis, Hız. Yusuf'un ağabeylerini küçük kardeşe karşı haset damarını kullanarak kıskırtmıştır. On ağabey, haset ettikleri küçük kardeşini öldürmeye karar veriyorlar. En büyük ağabeyin müdahalesiyle, bu kararı, kendi elleriyle öldürmek yerine, ölüme terk etmek şeklinde yumuşatılıyor. Hız. Yakup olup bitenler karşısında hiçbir şey yapamıyor. Ne çocuk babasından bir haber alıyor, ne de baba çocuğundan.³⁸⁶

³⁸⁴ Yusuf Süresi, 23-29.

³⁸⁵ Hız. Yusuf (a.s.) otuz yaşında Maliye Veziri oldu. Taberi Tarih c.1, s.178.

³⁸⁶ Karabaşoğlu, Metin. Oyuncak Tamirhanesi. Nesil Karakalem Yayınları. 9. Baskı 2013 İstanbul. s.39

Hız. Yusuf da diğery peygamberler de kendilerine karşı duyulan kin, nefret ve düşmanlığa karşı mukabilince cevap vermemiş, onların yöntemleri ile kendilerine savaş açmamışlardır. Her şartta onurlu ve şereflili davranmışlardır.

Hız. Yusuf'un asıl imtihanı ergenlik çağına ulaşınca başlamıştır. Öyle bir imtihandı ki eşi benzeri görülmemiştir. Hız. Yusuf (a.s.)'un yaşında bir delikanlının hayalini bile kuramayacağı bir durum ortaya çıkmıştı. Efendisinin eşi O'na kimsenin görmediğı bir yerde birlikte olmayı teklif ediyordu.

*“Andolsun kadın onu arzulamıştı, -eğer Rabbinin (zinayı yasaklayan) kesin kanıt (burhan)ını görmeseydi- o da (Yusuf da) onu arzulamıştı. Böylelikle Biz ondan kötülüğü ve fuhşu geri çevirmek için (ona delil gönderdik). Çünkü o, muhlis kullarımızdandı.”*³⁸⁷

Yusuf Suresi'nin 24. ayeti çok önemli mesajlar vermektedir. Bu mesajları şöyle sıralamak mümkündür:

- 1) Ayette “... Eğer Rabbinin burhanını görmeseydi O da kadına meyledecekti...” ifadesi, Hız. Yusuf'un peygamber olmasına rağmen, kadına doğru çirkin işe meyledebileceğini ifade etmektedir. Hâlbuki kendisi peygamberdi. Peygamberler ise ismet sıfatına sahiptir. Zinaya teşebbüs onlar için söz konusu edilmez. Bir Peygamberi bile bu teklifi düşündürecek kadar etkili olan dürtüyü basit görmemek gerekir.
- 2) Ayette, Allah'ın yardımı yetişmeseydi, Hız. Yusuf'un çirkin işe meyledeceğı belirtilmektedir. Ancak bunun, Allah'ın kendisini uyaracak bir işareti özel bir yardımı ile yani, bir nevi basiretinin açılması sayesinde engelleyebildiğı görülmüştür.
- 3) Hız. Yusuf'un iffet ve ihlasında, Allah'ın direkt etkisinin olduğu belirtilmektedir; çünkü, ayette edilgen olan ismi *mef'ul*'ün kipi kullanılmaktadır. *“O, ihlasa erdirilmiş (temiz) kullarımızdandır.”*³⁸⁸ denilmektedir. Bu da ihlâsın kendi çabasının bir sonucu olmadığını Allah vergisi bir durum olduğu bildirilmiştir.

İnsanın biyolojik zaafına delalet eden diğery bir materyal de, Yusuf Süresi'nin 33. ayetinde dile getirilmektedir. Bu ayette, Hız. Yusuf'a karşı kadınların aşırı meyli ve teveccühleri dile getirilmekle beraber, ifadeler arasında onun biyolojik ve psikolojik durumuna ışık tutan ifadeler de bulunmaktadır.³⁸⁹

*“Rabbim, zindan bana, bunların beni çağırdukları şeyden daha iyidir. Eğer Sen onların tuzağını benden savmazsan şehvetle onlara uyarım ve cahillerden olurum”*³⁹⁰

Ayette Hız. Yusuf'un kullandığı ifadeler arasında geçen ‘asbu’ kelimesi, gençlik şehvetini temsil eden, insanın düşünce dengesini bozan, doğru ve eğriyi ayırt edemez bir duruma getirip şaşkına çeviren, zaptedilmez bir şehvete yenik düşmeyi ifade eden bir terimdir.³⁹¹ Bundan dolayı Hız. Yusuf *“Rabbim, zindan bana bunların beni çağırdukları şeyden daha iyidir. Eğer Sen onların tuzağını benden savmazsan şehvetle onlara uyarım...”*³⁹² demiştir.

Yukarıda izahı yapıldığı şekilde insanların şehvet hususundaki bu zayıflığı ve şehvet mahallinde iradesinin tamamen yok olacağı gerekçesiyle Kur'an'da “Zinaya

³⁸⁷ Yusuf Suresi, 24.

³⁸⁸ Yusuf Suresi, 24.

³⁸⁹ Aydın, 66

³⁹⁰ Yusuf Suresi, 33.

³⁹¹ İzutsu, Toshihiko, Kur'an'da Allah ve İnsan, (Tercüme: Süleyman Ateş), Kevser Yayınları, Ankara, s.195

³⁹² Yusuf Suresi, 33.

yaklaşmayınız”³⁹³ ifadesi kullanılmıştır. “Nitekim taşkın bir sevgi (şehvet) adet itibariyle insanı mahkûm ettiği için, sahibi kınanamaz” denilmektedir.

Nazan Bekiroğlu, Züleyha’nın Hz. Yusuf’u davetini edebi bir dille şu şekilde anlatmaktadır: Züleyha’nın odası Yusuf’a gecikmiş bir kuyu ve erken bir zindandı. Nasıl kuyu zahirinde karanlık, batında aydınlık olduysa Yusuf’a, öylece başlangıçta karanlık, son/ucunda aydınlık olacak Yusuf’a Züleyha.³⁹⁴ Rabbim, dedi. Yusuf, sen bana, kendi isteğimin dışında şu iklimde ve şu odada bulunduğum şu anda, Züleyha’yı istememeyi isteyebilmeyi nasib et. Katından bir esirgeme ver. Değil mi ki isteğe yaklaşıncı, istememeyi istemek artık imkânsızlaşır. Bu yüzden değil mi Rabbim, senden gelen yasaklar “yapma” ile değil “yaklaşma” emri ile başlar. Yaklaşırsam eğer yapmamayı da artık dua edemem. Daha kolay olan “yapma” değil “yaklaşma”.³⁹⁵

Nefsi arzu efendiye köleye çevirmiştir. Mevlana bu durumu şöyle özetler: “Şehvet isteği, gönlü sağır ve kör yaptı mı eşeği bile Yusuf gibi nurdan meydana gelmiş bir ateş parçası gösterir...”³⁹⁶

8.3.2. Hz. Yusuf Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları

Allah’u Teâlâ’nın Peygamberler göndermesinde şüphesiz önemli hikmetler/mesajlar vardır. Her peygamber Allah’ın emir ve yasaklarını topluma iletirken çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Ancak bir kısım peygamberler bazı kişisel özellikleri ile ön plana çıkmıştır. Hz. Yunus’un samimi yakarışı, Hz. Musa’nın Firavun karşısındaki kararlılığı, Hz. Eyüp’ün sabrı, Hz. İbrahim’in yumuşak huyluluğu, Hz. Muhammed’in güvenilirliği olduğu gibi Hz. Yusuf da iffeti ile ön plana çıkmıştır.

Hz. Yusuf Kıssası’nda da peygamberi müdahalenin ipuçlarını görmek mümkündür. Bu bağlamda temel kaynak olan Kur’an-ı Kerim’den (Yusuf Süresinden) yola çıktığımızda şu ipuçlarını görmek mümkün olabilecektir.

Tablo 8.2: Hz. Yusuf Kıssasında Peygamberi Müdahalenin İpuçları

	Kuran’da Hz. Yusuf Kıssası	Peygamberi Müdahalenin İpuçları
Birinci Aşama	“Evinde kalmakta olduğu kadın, ondan murad almak istedi ve kapıları sımsıkı kapatarak: “İsteklerim senin içindir, gelsene” dedi. (Yusuf) Dedi ki: “Allah’a sığınırım. Çünkü o benim Efendimdir, yerimi güzel tutmuştur. Gerçek şu ki, zalimler kurtuluşa ermez.” (Yusuf Suresi, 23)	Hz. Yusuf’a yapılan teklif kimsenin görmediği kapalı bir mekânda yapılmıştır. Ancak Hz. Yusuf, kimse görmese de Allah’tan korktuğu ve Allah’ın olup biten herşeyi gördüğünü bildiği için bu çirkin eylemden uzak durmuştur. Allah’tan korkulduğu için uzak durulan eylemin sonucunda da hem efendiye hem de yakın kişi veya kamuya yarar sağlayacağı kesindir. Zira ayetin devamında bu eylemi yapan kişinin zalim olacağı belirtilmiştir.
İkinci Aşama	“Andolsun kadın onu arzulamıştı, -eğer Rabbinin (zinayı yasaklayan) kesin kanıt (burhan)ını görmeseydi- o da (Yusuf da) onu arzulamıştı. Böylelikle Biz ondan kötülüğü ve fuhşu geri çevirmek için (ona delil gönderdik). Çünkü o, muhlis kullarımızdan-dı.” (Yusuf Suresi, 24)	Cinsel arzunun doğal, ancak zinanın yasak olduğu kesin bir dille ifade edilmiştir. Doğal olan bu arzunun Allah’ın izniyle dizginlenebileceği belirtilmiştir.

³⁹³ İsra-32

³⁹⁴ Bekiroğlu, 104.

³⁹⁵ Bekiroğlu, 108.

³⁹⁶ Rumi, Mevlana Celaleddin. Akcağ Yayınları. Çeviren: Adnan Karaismailoğlu. İstanbul 2004. II. Cilt 5. Defter 1365. Beyit, s.193.

Üçüncü Aşama	<i>Kapıya doğru ikisi de koştular. Kadın onun gömleğini arkadan çekip yırttı. (Tam) Kapının yanında kadının efendisiyle karşılaştılar. Kadın dedi ki: "Ailene kötülük isteyen, zindana atılmaktan veya acı bir azaptan başka cezası ne olabilir?" (Yusuf Suresi, 25)</i>	Yapılan incelemelerde bazı suçların beraberinde yeni suçları getirdiği görülmüştür. Bunun en bariz örneği uyuşturucu suçlarında görülür. Uyuşturucu madde kullanımı beraberinde hırsızlık, dolandırıcılık ve yağma gibi suçları getirir. Bu ayette de görüldüğü üzere zina suçuna en çok eşlik eden suç iftiradır.
Dördüncü Aşama	<i>(Yusuf) Dedi ki: "Onun kendisi benden murad almak istedi." Kadının yakınlarından bir şahid şahitlik etti: "Eğer onun gömleği ön taraftan yırtılmışsa bu durumda kadın doğruyu söylemiştir, kendisi ise yalan söyleyenlerdendir. Yok eğer onun gömleği arkadan çekilip yırtılmışsa, bu durumda kadın yalan söylemiştir ve kendisi doğruyu söyleyenlerdendir."</i> <i>Onun gömleğinin arkadan çekilip yırtıldığını gördüğü zaman (kocası): "Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi.</i> <i>"Yusuf, sen bundan yüz çevir. Sen de (kadın) günahın dolayısıyla bağışlanma dile. Doğrusu sen günahkârlardan oldun." (Yusuf Suresi, 26-29)</i>	Bir önceki ayette belirtildiği üzere; zina suçu beraberinde iftira suçunu da getirir. Bu ayette de görüldüğü gibi Aziz'in karısı Hz. Yusuf'a iftirada bulunmaktadır. Şüphesiz böyle bir durumda erkeğin kadına meyletmesi veya kölenin efendisine meyletmesi daha çok olağan bir durum iken burada durum tam tersi şeklinde vuku bulmuştur. Böyle bir durumda çaresiz kalan Hz. Yusuf'un, Allah'a inanmak ve güvenmekten başka çaresi kalmamıştır. Zira Allah korkusundan, zina yapmaktan sakınanları ancak Allah'ın yardımı kurtarır. Ayette belirtildiği üzere zina ve iftira suçu büyük bir düzendir. Bu düzeni suç öncesi, suç anı ve suç sonrası her aşamada geçmek mümkündür. Ancak inanlar bilir ki "...Allah düzen kurucuların en hayırlısıdır." (Ali İmran, 54) onların kurduğu düzeni başlarına geçirir.
Beşinci Aşama	<i>Şehirde (birtakım) kadınlar: "Aziz (Vezir)'in karısı kendi uşağının nefsinden murad almak istiyormuş. Öyle ki sevgi onun bağrına sinmiş. Biz doğrusu onu açıkça bir sapıklık içinde görüyoruz." dedi.</i> <i>(Yusuf Suresi, 30)</i> <i>(Kadın) Onların düzenlerini işitince, onlara (bir davetçi) yolladı, oturup dayanacakları yerler hazırladı ve her birinin eline (önerindeki meyveleri soymaları için) bıçak verdi. (Yusuf'a da:)</i> <i>"Çık, onlara (görün)" dedi. Böylece onlar onu (olağanüstü güzellikte) görünce (insanüstü bir varlıkmiş gibi gözlerinde) büyüttüler, (şaşkınlıklarından) ellerini kestiler ve: "Allah'ı tenzih ederiz; bu bir beşer değildir. Bu, ancak üstün bir melektir" dediler. (Yusuf Suresi, 31)</i> <i>Kadın dedi ki: "Beni kendisiyle kınadığınız işte budur. Andolsun onun nefsinden ben murad istedim, o ise (kendini) korudu. Ve andolsun, eğer o kendisine emrettiğini yapmayacak olursa, mutlaka zindana atılacak ve elbette küçük düşürülenlerden olacak." (Yusuf Suresi, 32)</i>	Toplumumuzda cinsel suçlar 'yüz kızartıcı suç' sınıfında değerlendirilir. Bu suçu işleyenler toplumda kabul görmeleri çok zordur. Belli ki Hz. Yusuf döneminde de benzer bir algı vardır. Cinsel suçu işleyenler, kendi suçlarını söylemekten çekindikleri gibi başkalarının kendi haklarında konuşmalarını da istemezler. Cinsel suçu/günahı ortaya çıkmış olanlar, kendi suçlarını hafifletmek için savunmaya geçer ve kendisi hakkında küçük düşürücü tarzda konuşanlara da yaptıkları ince hesaplarla tuzak hazırlamaya çalışırlar. Başarılı olmak için sinsice planlar yaparlar. Tuzaklarında başarı elde etseler bile bu onları tatmin etmeyecektir. Yarım kalan sapkın eylemlerini tamamlamak için bu defa da tehdit ve küçük düşürme eylemlerine kalkışacaklardır.
Altıncı Aşama	<i>(Yusuf) Dedi ki: "Rabbim, zindan, bunların beni kendisine çağırdıkları</i>	Birçok nefsi arzuda olduğu gibi cinsel arzu isteği de kendini güçlü bir şekilde hissettirir.

	<i>şeyden bana daha sevimlidir. Kurdukları düzeni benden uzaklaştırmazsan, onlara (korkarım) eğilim gösterir, (böylece) cahillerden olurum."</i> (Yusuf Suresi, 33) <i>Böylece Rabbi, duasını kabul etti ve onların hileli düzenlerini kendisinden uzaklaştırdı. Çünkü O, işitendir, bilendir.</i> (Yusuf Suresi, 34)	Bu arzunun gücünü bilen, onu tanıyan ancak Allah'ın izniyle onun tuzağına düşmekten kendini kurtarabilir. Aksi takdirde, Said Nursi'nin de belirttiği gibi, 8-9 dakikalık bir zevk için bazen telafisi imkânsız sıkıntılara yol açıla-bilmektedir.³⁹⁷ Hz. Yusuf, Allah'ın kendisine verdiği ilim ile bu nefsi arzuyu çok iyi tanıdığı ve tuzağa düşmemek için Rabbi'nden yardım istemiştir.
Yedinci Aşama	<i>Sonra onlarda (Yusuf'un ifetine ilişkin) delilleri görmelerinin ardından, mutlaka onu belli bir vakte kadar zindana atmak (görüştü) ağır bastı.</i> (Yusuf Suresi, 35)	Cinsel suçu işleyenler veya bunu tasarlayanlar kendilerinin suçları ortaya çıkmasından korktukları için masum insanlara iftira atmaktan çekinmedikleri gibi onları cezalandırmak için de ellerinden geleni yaparlar. Bazen bu ceza ilk etapta, hâşâ, ilahî adaletin tecelli etmediği gibi gözükse de kısa bir süre içinde bunun böyle olmadığı, Allah'ı Teâlâ'nın daha büyük bir ödül için kulunu hazırladığı, görülecektir. Hz. Yusuf'un büyük ödülü masu-miyetinin kralın eliyle ispatı ve hazine bakanı olması şeklinde tecelli etmiştir. Allah'ın yardımı şüphesiz gelecektir.
Sekizinci Aşama	<i>Hükümdar dedi ki: "Onu bana getirin." Ona elçi geldiğinde (Yusuf:) "Efendine (Rabbine) dön de ona sor: "Ellerini kesen o kadınların durumu neydi? Doğrusu benim Rabbim, onların hileli düzenlerini gerçekten bilendir. (Hükümdar topladığı o kadınlara:) "Yusuf'un nefsinden murad almak istediğinizde sizin durumunuz neydi?" dedi. Onlar: "Allah için, haşa" dediler. "Biz ondan hiçbir kötülük görmedik." Aziz (Vezir)in de karısı dedi ki: "İşte şu anda gerçek orta yere çıktı; onun nefsinden ben murad almak istemiştim. O ise gerçekten doğruyu söyleyenlerdendir. (Yusuf aracıya şunu söyledi:) "Bu, (itiraf vezirin) yokluğunda gerçekten kendisine ihanet etmediğimi ve gerçekten Allah'ın ihanet edenlerin hileli-düzenlerini başarıya ulaştırmadığını kendisinin de bilip öğrenmesi içindi. (Yusuf Suresi, 50-52)</i>	Bütün masumiyetine rağmen Hz. Yusuf bir süre hapiste kalmıştır. Buna rağmen hiçbir zaman kendisini zindanlara düşüren kişiler hakkında çirkin bir söz telaffuz etmemiş ve kötü bir davranışta bulunmamıştır. Doğruluktan taviz vermeyen Hz. Yusuf, hükümdarı ayağına getirmiştir. Ve hükümdarın idarecilik teklifini kabul etmeden önce kendisine atılan iftirayı ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Hz. Mevlana'nın belirttiği gibi "Doğruluk, Musa'nın asası gibidir. Eğrilik ise sihirbazların sihrine benzer. Doğruluk ortaya çıkınca, bütün eğrilikleri yutar." Hz. Yusuf, ilmi ve Allah'ın yardımı kendisine kurulan bütün tuzakları bizzat tuzakları hazırlayanlarca ve herkesin huzurunda itiraf ettirmeyi başarmıştır. Böylelikle masumiyeti alenilemiştir.
Dokuzuncu Aşama	<i>(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir. Şüphesiz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirgeyendir.</i> (Yusuf Suresi, 53)	Masumiyeti en yetkili merci huzu-runda ispatlanan Hz. Yusuf, bütün bu olup bitenler karşısında gayet mütevazı bir şekilde kendi nefsinin temize çıkaramayacağını beyan etmiştir. Böyle davranmakla hem cinsel arzusunun doğallığına işaret eder hem de nefsi mücadelenin ömür boyu süreceğine ilişkin önemli ipuçları verir.

³⁹⁷ Nursi, Said. Lem'alar. Söz Basım Yayın. İstanbul 2006. s.327.

Özetle Hz. Yusuf Kıssası'ndaki en önemli peygamberi müdahale mesajı bütün nefsi arzularına rağmen zina suçundan, sırf Allah yasakladığı için, uzak durmak gerekir. Allah yasakladığı için uzak durulan her eylemde temize çıkma durumu elbet olacaktır. Hz. Yusuf'un masumiyetinin delili gömleğinin arkadan yırtılmasıdır. Belki de günümüz Yusuf'larının masumiyetini minnacık bir kriminal delil ispatlayacaktır. Ve Allah bir musibet vasıtasıyla bizleri gerçek hak ettiğimiz makamlara kavuşturacaktır.

8.4. Hz. İsa Kıssası

Hz. İsa'ya ilişkin bilgi veren birçok kaynak vardır. Bunların başında günümüze kadar hiç değişmeyen ve içinde hiçbir çelişki bulunmayan Kuran-ı Kerim gelir. Bu yüzden tarih boyunca tahrif edilmiş olma ihtimali olan diğer kaynaklardaki bilgilerin doğruluğu ancak Kuran'da haber verilen bilgilere uygun oldukları ölçüde kabul edilecektir.

8.4.1. Hz. İsa Döneminin Sosyo-Kültürel Yapısı

Hz. İsa'nın getirdiği mesajı ve bu mesajın toplumsal etkisini anlamak için öncelikle Hz. İsa'nın yaşadığı döneme bakmak gerekir. Tarihi kaynaklar bu dönemde Akdeniz'in tümüyle Roma İmparatorluğu'nun egemenliği altında olduğunu yazmaktadır. İmparatorluk büyük askeri fetihlerle topraklarını genişletmiş, Akdeniz'i bir iç göl haline getirmişti. İmparatorluk askeri alanda olduğu kadar kültürel alanda da en güçlü dönemlerinden birini yaşıyordu.

Bu dönemde Yahudiler arasında büyük mezhep ayrılıkları vardı. M.Ö. 2. yüzyıla dek Yahudiler arasında birbiriyle çatışan mezheplerin varlığı söz konusuydu. Ancak milattan önceki son yüzyılda Yahudi Toplumu büyük bir parçalanma yaşamış, Yahudiliğin özü ve gerçek anlamı konusunda birçok farklı görüş belirmiştir. Bu mezheplerin gelişmesinde Eski Ahit Kitapları'nın ve dinsel kuralların farklı yorumlanmasından başka, siyasi faktörler, özellikle de Roma yönetiminin büyük bir rolü vardır. O dönemin yazılarına bakıldığında, özellikle de dönemin ünlü Yahudi tarihçisi Josephus Flavius'un kayıtları incelendiğinde, Yahudi toplumu içinde çok sayıda akımın geliştiğini söylemek mümkündür. Farklı akımlar içinde dört tanesi fikirleriyle öne çıkmışlardır. Bunlar: Zengin Saddukiler; Muhafazakâr Ferisiler; Roma yönetimine ve işbirlikçi Yahudilere karşı silahlı mücadeleyi savunan Zealotlar ve kendilerini mağaralarda ibadet ve zikre adayan Essenilerdir.³⁹⁸

Bununla birlikte neredeyse bütün Yahudiler arasında bir Mesih/kurtarıcı beklentisi vardı. Bunun için bütün şartlar hazır. Bu şartlar şöyle sıralanmıştır: “Mesih, devri öncesinde dünyaya dinsizlik ve ahlaksızlık hâkim olacak, Tanrı'nın düşmanı olan kuvvetler Kudüs'e hücum edeceklerdir. İnsanlarda utanma duygusu azalacak, pahalılık artacaktır. Ülkeye zındıklar hâkim olacak, hakka kulak asılmayacaktır. Âlimlerin meclisi fahişeler yuvasına dönülecektir. Tevrat alimlerinde bilgi kalmayacak, günden kaçınanlar hor görülecek, büyüklere saygı kalmayacak, oğul babasının şerefini ayaklar altına alacak, kız annesine, gelin kaynanasına karşı gelecektir. Felaketler birbirini kovalayacak, savaş, hastalık, pahalılık gibi şeyler insanları sarsacaktır. Dünya verimsizleşecek, ülke çöle dönecektir. Kudüs harap olacak, yabani eşeklerin gezinti yeri ve sürülerin otlağı haline gelecektir. Sınırdaki halklar yoksulluk içinde şehir şehir dolaşacaklar, fakat yüzlerine bakan olmayacaktır. Babilliler İsrail topraklarına ayak

³⁹⁸ Yahya, Harun. Hz. İsa. [http://m.harunyahya.org/tr/works/865/Mesih-Mujdesi/chapter/5633/Hz-Isa-\(as\)](http://m.harunyahya.org/tr/works/865/Mesih-Mujdesi/chapter/5633/Hz-Isa-(as)) Erişim Tarihi 25/03/2016.

basacaklar, Fars atları da İsrail mezarlarını çiğneyecektir. Ayrıca Mesih'in gelmesi yaklaştığında güneş de karacaktır..."³⁹⁹

Müslim'de geçen şu kıssa da Yahudiler'in içinde bulunduğu bir durumu anlatmaktadır. Bera b. Azıb'ten nakledilen, iki Yahudi'nin recmedilmesi olayı ise şöyledir: Hz. Peygamber'e, yüzü kömürle karartılmış ve dayak vurulmuş bir Yahudi getirildi. Allah Elçisi, Yahudiler'e evlilerin zinasının Tevrat'taki hükmünü sordu. Onlar, bu şekilde olduğunu söyleyince, bir Yahudi bilginine "Sana, Tevrat'ı Musa'ya indiren Allah aşkına soruyorum. Zina edenin Tevrat'taki hükmü nedir?" diye sordu. Yahudi bilgini; Tevrat'ta recm var. Fakat zina eşraf arasında artınca, şerefli birini getirirlerse serbest bırakır, yoksul biri yakalanırsa onu recmeder olduk. Bu iki sınıfa eşit ceza için recmi terkttik, kömürle boyayıp, dayak vurmaya recmin yerine koyduk".⁴⁰⁰

İşte böylece Hz. İsa'nın doğumu için gerekli sosyal ortam da sağlanmıştı. Hz. İsa, Roma'nın Filistin Valisi Herdos zamanında Filistin'de (Nasara) doğdu.⁴⁰¹ Rivayetlere göre doğum tarihi milat (sıfır) sayılmıştır. O'nun dünyaya gelişi de, yaşayışı da ve nihayetinde ölümü de mucizelerle doludur. Hz. Meryem daha doğmadan anası tarafından Beyt-i Makdis'e adanmıştır.⁴⁰² Böylelikle Allah, Hz. İsa'nın soyunu ta evvelden kutlu kılmaktadır. Kur'an'ı Kerim'de Hz. Meryem üstün bir kadın olarak övülmekte ve Hz. İsa ile müjdelanmaktadır.

*"Hani melekler, "Ey Meryem! Allah seni seçti. Seni tertemiz yaptı ve seni dünya kadınlarına üstün kıldı. Ey Meryem! Rabbine divan dur. Secde et ve (onun huzurunda) rükû edenlerle beraber rükû et" demişlerdi."*⁴⁰³

*"Hani melekler şöyle demişti: "Ey Meryem! Allah seni kendi tarafından bir kelime ile müjdeliyor ki, adı Meryemoğlu İsa Mesih'dir. Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah'a çok yakın olanlardandır. O, beşikte de, yetişkin çağında da insanlarla konuşacak, salihlerden olacaktır."*⁴⁰⁴

Hz. Meryem; yirmi veya on beş, ya da, on üç yaşında bulunduğu sırada idi ki, Cebrail Aleyhisselam'la karşılaşmıştı.⁴⁰⁵ Gerek bu karşılaşma ve gerek İsa Aleyhisselam'a hamile kalış hadisesi, Kur'an'ı Kerim'de şöyle açıklanır:

*(Ey Muhammed!) Kitapta (Kur'an'da) Meryem'i de an. Hani ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmiş ve (kendini onlardan uzak tutmak için) onlarla arasında bir perde germişti. Biz, ona Cebrail'i göndermiştik de ona tam bir insan şeklinde görünmüştü. Meryem, "Senden, Rahmân'a sığınırım. Eğer Allah'tan çekinen biri isen (bana kötülük etme)" dedi. Cebrail, "Ben ancak Rabbinin elçisiyim. Sana tertemiz bir çocuk bağışlamak için gönderildim" dedi. Meryem, "Bana hiçbir insan dokunmadığı ve iffetsiz bir kadın olmadığım halde, benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi." Cebrail, "Evet, öyle. Rabbin diyor ki: O benim için çok kolaydır. Onu insanlara bir mucize, katımızdan bir rahmet kılmak için böyle takdir ettik. Bu zaten (ezelde) hükme bağlanmış bir iştir" dedi."*⁴⁰⁶

Yüce Allah; gebelik ve doğum hadisesini ve bu hadise üzerine, olan bitenleri de, Kur'an'ı Kerim'de şöyle açıklar:

"Böylece Meryem çocuğa gebe kaldı ve onunla uzak bir yere çekildi. Doğum sancısı onu bir hurma ağacına yöneltti. "Keşke bundan önce ölseydim de unutulup

³⁹⁹ Sarmış, İbrahim. Hz. İsa ve Mesih İnancı. Düşün Yayıncılık. İstanbul 2010. s.59

⁴⁰⁰ Müslim, Hudûd, 28.

⁴⁰¹ Eliaçık, R. İhsan. Adalet Devleti. İnşa Yayınları. 5. Baskı. İstanbul 2016. S.137

⁴⁰² Çakan-Solmaz, 71; Taha, 69-70; Köksal.1, 196.

⁴⁰³ Al-i İmran Suresi, 42-43.

⁴⁰⁴ Al-i İmran Suresi, 45-46.

⁴⁰⁵ Köksal, Asım. Peygamberler Tarihi. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. İstanbul 2005. s.307

⁴⁰⁶ Meryem Suresi, 16-21.

gitmiş olsaydım!" dedi. Bunun üzerine (Cebrail) ağacın altından ona şöyle seslendi: "Üzülme, Rabbin senin alt tarafında bir dere akıttı.", "Hurma ağacını kendine doğru silkele ki sana taze hurma dökülsün." "Ye, iç, gözün aydın olsun. İnsanlardan birini göreceksin, "Şüphesiz ben Rahmân'a susmayı adadım. Bugün hiçbir insan ile konuşmayacağım" de. Kucağında çocuğu ile halkının yanına geldi. Onlar şöyle dediler: "Ey Meryem! Çok çirkin bir şey yaptın!" "Ey Hârûn'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kimse değildi. Annen de iffetsiz değildi."⁴⁰⁷

Hiz. Meryem, doğumdan sonra insanların yaşadığı yere gelince İsrailoğulları, O'nu zina isnadı ile öldürmek için ellerine taş almışlardı.⁴⁰⁸ İsrailoğulları'nın küfre düşmelerinin sebeplerden birisi de⁴⁰⁹ namusunu, bir kale gibi koruyan⁴¹⁰ Hiz. Meryem'e zina isnad ve iftira etmeleri idi.⁴¹¹ Allah'ın izniyle beşikte olan İsa Aleyhisselam, konuşunca, Hiz. Meryem'i serbest bıraktılar.⁴¹² Bunun üzerine kalabalık dağıldı. Hiz. İsa hayatında iki kadını recm edilmekten kurtarmıştır. Bunlardan ilki annesi Hiz. Meryem'dir. İsrailoğulları Hiz. Meryem'i serbest bırakmışlardı ancak tehlike devam ediyordu. Hiz. Meryem ile İsa Aleyhisselam'ı, amcasının oğlu Yusuf Neccar, merkebe bindirip acele Mısır'a kadar götürdü.⁴¹³

Verilen bilgilerde de görüldüğü üzere Hiz. İsa döneminde de zina suçu için recm cezası öngörülmektedir. Bunu kanıtlayan ikinci olay ise İncil'de şu şekilde anlatılmaktadır: "İsa ise Zeytin dağına gitti. Ertesi sabah erkenden yine tapınağa döndü. Bütün halk O'nun yanına geliyordu. O da oturup onlara ders vermeye başladı. Din bilginleri ve Ferisiler, zina ederken yakalanmış bir kadın getirdiler. Kadını orta yere çıkararak İsa'ya, "Öğretmen, bu kadın zina ederken yakalandı" dediler. "Musa, Yasa'da bize böyle kadınların taşlanması buyurdu, sen ne dersin?" Bunları İsa'yı sınamak amacıyla söylüyorlardı; O'nu suçlayabilmek için bir neden arıyorlardı.

İsa eğilmiş, parmağıyla toprağa yazı yazıyordu. Durmadan aynı soruyu sormaları üzerine doğruldu ve "Aranızda günahsız olan, ona ilk taşı atsin!" dedi.

"Sonra yine eğildi, toprağa yazmaya koyuldu. Bunu işittikleri zaman, başta yaşlılar olmak üzere, birer birer dışarı çıkıp İsa'yı yalnız bıraktılar. Kadın ise orta yerde duruyordu. İsa doğrulup ona, "Kadın, nerede onlar? Hiçbiri seni yargılamadı mı?" diye sordu.

Kadın, "hiçbiri, efendim" dedi.

İsa, "Ben de seni yargılamıyorum" dedi. "Git, artık bundan sonra günah işleme!"⁴¹⁴

Aynı olay Barnabas İncili'nde ise şu şekilde anlatılmaktadır: "İsa mabede girince, Yazıcılar ve Ferisiler kendisine zina suçu işlemiş bir kadın getirdiler. Aralarında dediler: "Eğer onu kurtarırsa, bu Musa'nın kanununa aykırıdır ve böylece onu suçlarız; eğer mahkûm ederse, bu kendi akidesine aykırıdır, çünkü o merhameti tebliğ etmektedir. Bu şekilde İsa'ya varıp, dediler: "Muallim, bu kadını zina ederken bulduk. Musa, böylesinin recm edilmesini emretmişti; buna sen ne dersin?"

Bunun üzerine İsa eğilip, parmağıyla yerde bir ayna yaptı ve içinde herkes kendi kötülüklerini gördü. Cevap için sıkıştırlırken, İsa doğrulup parmağıyla aynayı gösterdi

⁴⁰⁷ Meryem Suresi, 22-29.

⁴⁰⁸ Taberi Tarihi c.2, s.22; İbn Esir Kamil c.1, s.311

⁴⁰⁹ Nisa Suresi, 156.

⁴¹⁰ Enbiya Suresi, 91; Tahrim Suresi, 12.

⁴¹¹ Meryem Suresi, 27-28, Nisa Suresi, 156.

⁴¹² Köksal, 312

⁴¹³ Taberi Tarihi c.2, s.20; Selabi-Arais s.383; İbn Esir Kamil c.1, s.312

⁴¹⁴ İncil, Yuhanna 8. Bölüm. Zinada yakalanan kadın bahsi. Yeni Yaşam Yayınları. 2. Baskı1995. s.220-221

ve dedi: “Aranızda günahsız olan ona ilk taşı atsin.” Ve yeniden eğilip, aynayı çizdi. Bunu gören insanlar, en yaşlısından başlayarak bir bir çıktılar, çünkü kirli işlerini görünce utanıyorlardı. İsa yeniden doğrulup, kadından başka kimseyi göremeyince dedi: “Kadın, seni ayıplayanlar nerede?” Kadın ağlayarak cevap verdi, “Rab, gittiler; eğer beni bağışlarsan, Allah sağ ve diridir ki, bir daha günah işlemeyeceğim.” O zaman İsa dedi: “Allah’ı tesbih ederim! Huzurla yoluna git ve bir daha günah işleme, çünkü Allah beni seni mahkûm etmek için göndermedi.” Sonra, Yazıcılar ve Ferisiler toplanınca, İsa kendilerine dedi: “Söyleyin bana; eğer sizden birinizin yüz koyunu olsa ve onlardan birini yitirse doksan dokuzunu bırakıp, onu aramaya gitmez misiniz? Ve onu bulunca, onu omuzlarınıza atıp, komşularınızı çağırarak, onlara demez misiniz? Benimle birlikte sevinin, çünkü, yitirdiğim koyunu buldum. Mutlaka böyle yaparsınız. Şimdi söyleyin bana, Allah’ımız, dünyayı kendisi için yarattığı insanı daha mı az sever? Allah sağ ve diridir ki, tevbe eden günahkâr üzerine Allah’ın meleklerinde böylesine bir sevinç meydana gelir; çünkü, günahkârlar Allah’ın rahmetini bildirirler.”⁴¹⁵

Böylelikle Hz. İsa, hayatında ikinci defa bir kadını rem edilmekten kurtarıyordu. Merhamet Peygamberi Hz. İsa’nın, 33 yıllık hayatı⁴¹⁶ boyunca, hep bir mücadele içinde olduğu görülmüştür. En fazla mücadele ettiği kesim ise hiç şüphesiz bağınaz Yahudi din adamları ve putperest Roma iktidarı olmuştur. Çünkü İsrailoğulları, Hz. İsa’nın kendileri için milli bir kurtarıcı olmasını ve başka milletleri egemenlikleri altına almasını bekliyorlardı. Böylece kurtarıcı rolünü çığırından çıkararak ulusalcı bir kralın egemenliğine dönüştürmek istediler. Ancak, kurtuluş için diğer peygamberlerin getirdikleri mesaj ne ise, Hz. İsa’nın İsrailoğullarına ilettiği mesaj da odur.⁴¹⁷

Daha önce belirttiğimiz üzere Hristiyanlığın ilk kaynaklarında zina ve fuhşun yasak olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte zinanın cezası konusunda Tevrat’taki gibi açık ve kesin hükümler mevcut değildir.⁴¹⁸ Yukarıda verilen örnek dışında İncil’de/Matta’da zina ve boşanma hususunda şunları söylemektedir:

“Zina etme denildiğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, zaten yüreğinde o kadınla zina etmiştir. Eğer sağ gözün seni günaha sokarsa, onu çıkar, at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, tüm vücudunun cehenneme atılmasından iyidir. Eğer sağ elin seni günaha sokarsa, onu kes, at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, tüm vücudunun cehenneme gitmesinden iyidir. ‘Kim karısını boşarsa ona boş kâğıdını versin’ denilmiştir. Ama ben size diyorum ki, karısını cinsel ahlaksızlıktan başka bir nedenle boşayan her adam, onu zinaya itmiş olur. Boşanmış bir kadınla evlenen de zina etmiş olur.”⁴¹⁹

8.4.2. Hz. İsa Kıssası’ndan Peygamberi Müdahalenin İpuçları

Verilen bu bilgiler dışında Hristiyanlık kaynaklarında cinsel suçlarla ilgili geçen başkaca bilgiye⁴²⁰ rastlanmamıştır. Bu örnekten yola çıkarak Hz. İsa’nın cinsel suçlara müdahalesi ile ilgili şunları söylemek mümkündür:

⁴¹⁵ İnceli Barnabas, 201.

⁴¹⁶ Bir kısım İslam düşünürleri Maide Süresi 117. Ayette geçen “... beni öldürdüğünde artık onları sen gözlüyordun...” ifadesinden yola çıkarak Hz. İsa’nın aslında çarımıha gerilen kişi olmadığını, eceliyle çarımıha germe olayından sonra vefat ettiği belirtilmiştir. Ayrıntı bilgi için; Sarmış, s.147-154

⁴¹⁷ Sarmış, 135

⁴¹⁸ Matta, 5/27; Efesoslulara Mektup, 5/3-5; Galatyalılara Mektup, 5/19-21; I. Korintoslulara Mektup, 5/9-11, 13-18, 14, 19-20.

⁴¹⁹ İncil, Matta, Zina ve Boşanma Bahsi. Yeni Yaşam Yayınları. 2. Baskı 1995. s.13

⁴²⁰ Evlilik ve cinsel yaşama ilişkin ise birkaç ayet vardır. Bunlar: Koloseliler 3/18-19; Vahiy 2/22-23; Markos 5/17-18; Luka 18/20.

- 1) Hz. İsa, cinsel suç işleyen kişilerin cezalandırılmasını talep eden kişilerin öncelikle kendi günahlarına/suçlarına bakmalarını istemiştir. Özeleştiril bir metot takip edilmiştir.
- 2) Özeleştiril bakış açısı sayesinde her günahkar/suç işleyen kişi kendi günahı ile meşgul olması durumunda ortada fitneye mahal veren bir durum olmayacaktır. Böylelikle tek başına dile getirildiğinde bile antipati oluşturan ‘zina’ kavramı veya eylemi konuşulmayacak, böylelikle bu eylem normalleştirilmeyecektir.
- 3) Suç işleyen kişi, suçunun hesabını kullara değil, Yaradan’a vermesi gerektiği vurgulanmış ve tövbeye yönlendirmiştir.
- 4) Suç işleyen kişinin günahından pişman olması durumunda yeni bir hayata başlaması için imkân olacaktır. Eğer aksi bir durum olsaydı yani suç işleyen kişi suçundan dolayı alenileştirilmiş/etiketlendirilmiş olsaydı belki de o kişinin yeniden topluma kazandırılması, iyi bir insan olması, mümkün olamayacaktı. Böylelikle her insana yanlış/hata yapma payı verilmiştir. Çünkü *“Noksanlardan münezzeh olan bir tek Allah’tır.”*⁴²¹
- 5) Tövbe yitik bir mal olarak değerlendirilmiş, beklenmeksizin aranması gerektiği vurgulanmıştır.

8.5. Hz. Muhammed Dönemi

Risalet/nübüvvet zincirinin son halkası Hz. Muhammed’dir. Allah’u Teala, O’nu kendisinden önceki peygamberleri doğrulayıcı ve üstün kılmıştır. O’nun yasasını kıyamete kadar ölümsüz kılmış, koruma sorumluluğunu da kendileri delil sayılan, sözleriyle şüphenin kalktığı sahabe ve tabiun’a vermiştir. Onlar kanunu gözetme ve ince anlayışın zorunlu olduğu fakihlerdir.⁴²²

Hz. Muhammed son peygamber olması nedeniyle O’nun getirdiği mesaj hem güncelliği hem de güvenilirliği açısından çok önemlidir. Hz. Muhammed’in getirdiği mesajı iyi analiz edip doğru anlamak gerekir. Bu anlamda Hz. Muhammed’in mesajını doğru anlamak için öncelikle İslam öncesi Arap Toplum yapısını inceleyeceğiz. Ardından Hz. Muhammed döneminde vuku bulan cinsel suç olaylarından bir kısmı verilecektir. Son olarak da bu dönemde vuku bulan olaylara Peygamber’in nasıl müdahale ettiği konusunda bilgi verilmeye çalışılacaktır.

8.5.1. İslam Öncesi Arap Toplumunun Genel Yapısı

İslam Dini’nin getirdiği güzellikleri anlayabilmek için, ondan önceki dönemle karşılaştırılmasının konunun daha iyi anlaşılması açısından uygun olacağı düşünülmektedir. Bu amaçla araştırmamızda Hz. Muhammed’e peygamberlik gelmeden önceki Arap Toplumu’nun genel yapısına bakılacaktır.

Bu dönemde kadın ve erkek haklarına baktığımızda genel olarak şunları görmek mümkündür. Erkek kendisine özgü seçkin bir yere sahiptir. O, ailenin başkanı ve idarecisi; yaşamından, rızkindan ve işlerinden sorumludur. Savaş ve savunmadan da o sorumludur. Kan bedeli ve borçlanmalar ondan istenirdi. Çeşitli sosyal sorumluluklarda o muhatap alınırdı. Etkin söz ve görüşe belirleyici bir konuma sahiptir. Kadın ise genel

⁴²¹ Neml Suresi, 8.

⁴²² Krawulsky, Dorothea. “Ehli-i Sünnet Ve’l-Cemaat Örneği: Temel Kaynaklara Göre Sünni Öğreti.” Çeviren, Şule Şeker. Makalat. Sayı: 1991/1. s.72.

olarak erkeğe uyar, onunla beraber olur, erkeğin himayesinde ve sorumluluğu altındadır. erkeğin emriyle yürür. Kadının yararına olan şeylerde kadını temsil eden erkektir.⁴²³ Bu durumun gerçekliği Kur'an'da birçok ayette de belirtilmiştir.⁴²⁴

Değişik ayetlerin⁴²⁵ içerdiği emir, nehiy ve yasalar, o günkü aldatılan, horlanan, aşağılanan, zulme uğrayan kadının durumunun düzeltilmesine yöneliktir.⁴²⁶

Boşanma geleneği ise kendi başına bir zülüm niteliği taşıyordu. Boşanma yoluyla ayrılık yetkisi tümüyle erkektedir. Araplarda kesin ve ric'i (dönme imkânı olan) olmak üzere iki türlü boşanma vardır. Ric'i boşanma genelde koca, bazen de kadının ailesi tarafından istismar edilip, kadına mali yönden zarar veriyordu. Koca, kadını kesin olmayan şekilde boşadığında, kadın onun nikâhına bağlı kalıyordu. Koca, kadını ne bırakıyor ne de kadına karşı güzel ve iyi ilişkilerde bulunuyordu. Ya da boşanma, kadının ailesi onun kocadan bir miktar mal alabilmek için veya kin saiki ile yapılıyordu.

Araplarda koca, karısıyla evlilik ilişkilerini terk ettiği halde, onu nikahı altında ve evinde kalmaya mecbur kılan bir diğer adet ise "zihar" dır. Zihar, kocanın, karısına "sen bana annemin sırtı gibisin" demesiyle gerçekleşirdi. Böylece karısı cinsel yönden ona haram olurdu. Fakat onun himayesi ve nikâhı altından çıkmazdı. Bu işi genelde karısı kız çocuk doğurduğunda veya doğurduğu kız çocuğunu gömmesini istediğinde yaparlardı. Bundan dolayı kadınlar, eşleriyle arası bozulmasın, kötü uğursuz olarak algılanmasın diye kız çocuk doğurduğunda onları annelerinin yanına bırakırlardı.⁴²⁷ Kur'an'da yer alan bazı ayetlerde⁴²⁸, kız çocukların doğumunun hoş karşılanmadığı, kâfirlerin erkek çocukları kendilerine, kız çocukları ise Allah'a nisbet edişlerini ayıplanmaktadır.⁴²⁹ Cahiliye döneminde yeni evlenen bir kimseyi "anlaşmanızın tam ve oğullarınız olması" dileğiyle tebrik ederlerdi. Bu da kız çocuklarından nefret duyma hislerinden kaynaklanmaktadır. Peygamber Efendimiz evlenenlere bu şekilde konuşulmasını yasaklamıştır.⁴³⁰

Araplarda varolan bir diğer gelenek de çok yaygın olmamakla birlikte kişinin vefat eden babasının karısıyla evlenmesiydi.⁴³¹ Kur'an'ı Kerim bunu fuhuşla eşdeğer tutup yasaklamıştır.⁴³²

Bir diğer gelenek ise iki kız kardeşin aynı zamanda bir nikâh altında bulundurulmasıdır. Nitekim bu nikâh şekli de Kur'an'da haram kılınmıştır.⁴³³

Cahiliye döneminde erkek istediği kadar kadınla evlenebiliyordu. Kur'an bu durumu yasaklamış ve adil olan yeni bir sınır getirmiştir.⁴³⁴ Araplar'da çok evliliğin temel sebebi erkek evladı çoğaltmak ve düşmana karşı güçlü görünmektir.⁴³⁵

⁴²³ Derveze, c.1, s.123

⁴²⁴ Bakara Suresi, 228, 233, 234; Al-i İmran Suresi, 14; Nisa Suresi, 3-4, 34; Nahl Suresi, 43; Nur Suresi, 37; Ahzap Suresi, 4; Zuhuruf Suresi, 31; Talak Suresi, 6; Tegabun Suresi, 14; Cin Suresi, 6.

⁴²⁵ Bakara Suresi, 229, 231, 232; Nisa Suresi, 7, 19, 20, 127, 128; Ahzap Suresi, 49; Mücadele Suresi, 1, 2; Talak Suresi, 1-7.

⁴²⁶ Derveze, c.1, s.128

⁴²⁷ Derveze, c.1, s.135.

⁴²⁸ Nahl 57-59; Zuhuruf 17-19; Saffat 149; Necm 21-22; Tekvir 8-9.

⁴²⁹ Derveze, c.1, s.129.

⁴³⁰ Ateş, Osman Ali. İslam'a Göre Cahiliye ve Ehl-i Kitab Örf ve Adetleri. Beyan Yayınları. 2. Baskı, 2014, İstanbul. s.249

⁴³¹ Günaltay, Şemsettin. "İslam'dan Önce Araplar Arasında Kadının Durumu, Aile ve Türlü Nikah, Şekilleri", Belleken, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1951, C. XV, s. 698-699

⁴³² Nisa Suresi, 22.

⁴³³ Nisa Suresi, 23.

⁴³⁴ Nisa Suresi, 3.

⁴³⁵ Ateş, 287

Araplarda varolan bir diğer gelenek ise adamın kendi cariyesinden istediği kadarıyla, evlenmeden ve mehirsiz olarak ilişkiye geçebilmesiydi. Cariyeler, bir mal gibi görülüyordu. Eğer ondan çocuğu olmamışsa onları başkasına bağlayabilir ya da onunla ilişkiye geçecek birine satabilirdi.⁴³⁶ İslam'dan önce cahiliye devrinde genellikle orta ve aşağı tabakalarda kadının hiçbir değer ve önemi yoktu. Şehirlerdeki cariyeler sahipleri tarafından fuhşa teşvik edilir, kazandıkları paralar da sahipleri tarafından ellerinden alınır.⁴³⁷ İslam cariyeye sistemini⁴³⁸ kaldırmamış ancak buna insani düzenlemeler/standartlar getirmiştir.⁴³⁹

Cahiliye devrinde beş nikâh çeşidi vardı. Bunlar; mut'a, şığâr, haden, istibda ve bedel'dir.⁴⁴⁰ *Mut'a* nikâhı, tarafların belli bir zaman için evlilik yapmasıdır. Kadın ve erkek, belli bir vakit üzerinde anlaşırldı. Bu zaman tamamlandığında her biri arkadaşından ayrılırdı.⁴⁴¹ *Mut'a* nikâhında yuva kurmak, çocuk edinmek gibi gayesi yoktur. Bu tür evlilikler daha çok yabancı bir memlekette geçici olarak bulunan erkekler tarafından akdedilmekteydi.⁴⁴² *Şığâr*, mehirsiz olarak iki kadını karşılıklı değiştirmek suretiyle nikâh yapmaktır. Cahiliye döneminde Araplar arasında, kızlarını, kız kardeşlerini, akrabalarını mübadele ederek, birinin kadınlık kıymetini ötekine mehir sayıp, ayrıca bir mehir vermeksizin nikâhlamanın mevcut olduğunu görmekteyiz.⁴⁴³ *Haden* nikâhı ise, hür olduğu için zina yapamayan bir kadının, bir erkekle metres hayatı yaşamasıdır. Böyle kadınlara "müttehizatiahdan" denilirdi.⁴⁴⁴ *İstibda*, soylu bir evlat sahibi olmak için başvurulmuş bir nikâh çeşididir. Kabile ve soy asabiyetine fazlaca önem veren Araplar toplulukları arasında uzun müddet uygulama sahası bulmuştur.⁴⁴⁵ Bir diğer nikâh çeşidi ise bedel'dir. Bedel, nikâhlı iki erkeğin, karılarını karşılıklı olarak değiştirmesidir.⁴⁴⁶

Yukarda belirtilen beş nikâh çeşidinin dışında daha çok grup halinde gerçekleşen sapkın davranışlar olduğu da bilinmektedir. Bunlardan iki örnek vermek istiyoruz. İlk örnekte; on kişiden az olan bir grup toplanır, bir kadının yanına girerler ve hepsi ona temas ederlerdi. Kadın hamile kalıp çocuğunu dünyaya getirince, beraber olduğu erkeklere haber yollardı. Bu kimselerin hiçbiri gelmemezlik edemezdi. Gelenler toplandığı zaman, kadın onlara "yaptığınız işi biliyorsunuz, ben bir çocuk dünyaya getirdim. Ey filan, o, senin oğlundur" der, çocuğu içlerinden sevdiği birisine nisbet ederdi. Böylece çocuk bu adama nispet edilirdi.⁴⁴⁷

İkinci örnekte ise; birçok kişi toplanır ve bir kadına temas ederlerdi. Kadın fahişe olduğu için temas edeceklerden kaçınmazdı. Bu kadınlar, kendileriyle temas edeceklerle işaret olsun diye kapılarına bayrak asarlardı. O kadına gelenlerden dileyen, kadının yanına girer ve kadına temas ederdi. Kadın hamile kalıp doğurduğu zaman, erkekler kadının yanına toplanırdı. Çocuğun kime ait olduğunu tespit için "kaif" denilen

⁴³⁶ Derveze, c.1, s.137

⁴³⁷ Çağatay, Neşet. İslam'dan Önce Arap Tarihi ve Cahiliye Çağı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1963, ss. 124-125 .

⁴³⁸ Demircan, Rıza Ali. Kur'an ve Sünnet Işığında Cariyeler ve Sömürülen Cinsellik. Beyan Yayınları. İstanbul 2008. s. 57

⁴³⁹ Mü'minin 5-6; Nisa 3, 24; Ahzab 52.

⁴⁴⁰ Ateş, 288-303

⁴⁴¹ Derveze, c.1, s.138

⁴⁴² Ateş, 288-289

⁴⁴³ Ateş, 297

⁴⁴⁴ Şemsettin, Mehmet. Kable'l-İslam Araplarda İçtimai Aile, Daru'l-Fünun İlahiyat Fakültesi Mecmuası, sayı: IV, İstanbul, 1926. s.90.

⁴⁴⁵ Ateş, 299

⁴⁴⁶ Şemsettin, 91

⁴⁴⁷ Buhâri, Sahih, VI, 132, Ebu Davud, Sünen, II, 703.

bir bilirkişi çağrılırdı. Bilirkişi çocuğun eşkâlini inceler ve kadına temas eden erkeklerden kime benzediğine karar verirse, çocuk ona nisbet edilir, onun oğlu diye çağrılırdı. Çocuk kendisine nisbet edilen kimse, çocuğu kabulden kaçınmazdı.⁴⁴⁸

Bu her iki nikâh çeşidinde de fuhşun meşru bir kalıba sokulmak istendiği açıktır. Bu nikâhların genelde fahişeler tarafından başvurulmuş bir yöntem olduğu belirtilmektedir.⁴⁴⁹

Nisa Suresi'nin 25. ayeti ile Maide Suresi'nin 5. ayetlerinden de anlaşıldığı üzere İslam öncesi Arap Toplumu'nda erkeklerin kendilerine metresler, kadınların da kendilerine dostlar edinmeleri geçerli görülen bir adettir. Tabii ki bu ilişkilerde anlaşma, akit yoktur. Bu dostluk daha çok evlenmemiş kişiler arasında görülürdü. Kısmen de cariyeler ve ehl-i kitap kadınları arasında görülürdü. Bu dostlukta yaşanan cinsel ilişkiler kısa süreli değil uzun süreli ilişkilerdir. Fuhuş/musefaha ise, genel olarak anlaşma akdini gerçekleştirmeden cinsel şehvetini tatmin etmenin adı olarak kullanılır.⁴⁵⁰

Yine bu devirde çarşıda pazarda fuhuş amaçlı kadınlara sataşma ve nahoş hareketler çoğalmıştı. Hatta fırsat bulduklarında kadınlara tecavüz edilirdi.⁴⁵¹ Taberi'nin bildirdiğine göre cahiliye döneminde erkeklerin kadınlara hayızlı dönemde arkadan/haram yoldan yaklaştıkları bildirilmektedir.⁴⁵² Bu amaçla hür ve Müslüman kadınları birbirinden ayırt etmek için örtü emri gelmiştir.⁴⁵³ Bununla birlikte cinsel yaşamı düzenleyen birçok ayet gelmiştir.⁴⁵⁴

Mekke'de bir kısım insan da fuhuş yaptırarak, özellikle de diğer kabilelerden saldırılar sırasında esir aldıkları kadın ve kızları bu çirkin işlerde çalıştırarak ve buna zorlayarak para kazanıyorlardı.⁴⁵⁵

Cahiliye döneminde evlenme bir satın alma şeklinde görülmektedir. Bu nedenle genç kızın mehri kendisine değil, babasına verilirdi.⁴⁵⁶

Yukarda sayılan geleneklere ek olarak konumuzla ilgili olan birkaç geleneğe de kısaca değinmek gerekir. Onları şu şekilde sıralamak mümkündür: Doğmamış kız çocuğunu nikâhlamak.⁴⁵⁷ Davetsiz ve evlere arkadan girmek, kadın ve erkek beraberce geceleme. Kadınların kendilerini erkeklere göstermesi için süslü püslü bir şekilde boyun ve göğüsleri açık dolaşmak. Kadınların ellerine, kulaklarına, boyunlarına ve ayaklarına süs ve ziynet eşyası takmak. Aile üyelerinin ayrı evlerde ikamet etmesi ve kız çocuklarını küçük yaşta evlendirmek. Erkek çocukları dini bir görev olarak tanrılara kurban etmek. Kurlsız miras dağıtmak ve yetim hakkı yemek gibi adetler sayılabilir.⁴⁵⁸

Yukarıda verilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda İslam öncesi Arap Toplum yaşantısını, cahiliye toplumu olarak nitelemenin abartılı bir tanımlama olmadığı görülecektir. Bu dönemde cahili yaşam biçimi hayatın her alanına sirayet ettiği gibi cinsel yaşam alanına da sirayet etmiştir. Bireysel ve toplumsal alanda yaşanan cinsel sapkınlıklar toplum tarafından normal görülmeğe başlanmıştı. Böyle bir toplumda

⁴⁴⁸ Buhâri, Sahih, VI, 132-133, Ebu Davud, Sünen, II, 703.

⁴⁴⁹ Ateş, 301.

⁴⁵⁰ Derveze, c.1, s.139-140

⁴⁵¹ Çağatay, ss. 124-125 .

⁴⁵² Taberi, Ebu Ca'fer Muhammed b. Cerir. *Camii'l-Beyan an Te'vil-i Ayi'l-Kur'an*. 2. Baskı. Mısır, 1954. c.II, S.310

⁴⁵³ Derveze, c.1, s.140

⁴⁵⁴ Nisa Suresi, 15-16; İsra Suresi, 32; Mü'minun Suresi, 6-7; Nur Suresi 2-3, 33; Furkan Suresi, 68.

⁴⁵⁵ Elmalı, Hüseyin. "Hz. Peygamber'in (s.a.s.) Yetiştirdiği Çevre" Yeni Ümit Dergisi 2003, sayı 60.

⁴⁵⁶ Ateş, 253

⁴⁵⁷ Ateş, 301.

⁴⁵⁸ Derveze, c.1, s.142-150

Peygamber'in toplumsal bir dönüşüm gerçekleştirmesi çok zordu. Ancak imkânsız değildi. Peygamber Efendimiz uzun mücadelesi sonunda çölün ortasında yükselen bir medeniyet inşa etmiştir.

8.5.2. Hz. Muhammed Döneminde Yaşanan Cinsel Suçlar ve Cezalar

Daha önceki bölümlerde de belirtildiği üzere Hz. Peygamber döneminde cinsel suç/zina işleyenlere dört türlü ceza verilirdi. Bunlar; sopa ile dövme (celd), sürgün (tağrib), taşlama (recm) ve şahitlikleri kabul etmemedir.

Peygamber Efendimiz döneminde değişik kaynaklardan rivayet edilen birçok cinsel suç/zina olayı bulunmaktadır. Ancak bunların bir kısmı ravi güvenilirliği açısından şüphelidir. Bir kısmı da farklı kaynaklarda değişik şekillerde anlatıldığı için bunlara yer verilmeyecektir. Hz. Peygamber'in cinsel suçlulara nasıl müdahale ettiği ve hüküm verdiği konusunda sabit görülen ve Medine-i Münevvere'de ikisi müslüman, ikisi zimmi tebâdan olmak üzere 4 kişiye recm tatbik edilmiştir. Ancak bunun yanında zinanın önlenmesine ilişkin birçok uygulama da mevcuttur. Şimdi bunları tarihi sırasına göre ele alalım.

8.5.2.1. İşverenin Karısıyla Zina Eden Bekâr İşçi Olayı

Konuyla ilgili verilecek ilk örnek işverenin karısıyla zina eden bekâr işçi olayıdır. Bu konuda rivayet edilen hadisler aralarında açık bir farklılık bulunmamasından dolayı sadece Ebû Hureyre ve Zeyd b. Halid'in rivayetine yer verilecektir. Hadis metni şöyledir:

“Ebu Hureyre, Zeyd b. Halid'den nakledilmiştir ki; Bedeviler'den bir adam Resûlallah'a gelerek: “Ya Resulallah! Allah aşkına, aramızda sadece Allah'ın Kitabı'yla hükmedin”, dedi. Kendisinden daha anlayışlı olan hasmı da: “Doğru söyledi. Aramızda Allah'ın Kitabı'yla hükmedin. Ya Resulallah, konuşmam için izin verin” dedi. Bunun üzerine Resûlallah: “Söyleyin” buyurdu. O da şöyle konuştu: “Gerçekten oğlum şunun ailesinin yanında işçiydi. Derken onun karısıyla zina etmiş. Bundan dolayı ben ona yüz koyun ile bir cariyeye fidye verdim. Sonra da ben, gerçekten ilim ehli olan bazı zatlara, bu meseleyi sordum da onlar bana; oğluma yüz değnek vurma ile bir yıl sürgün gerektiğini, bunun karısına ise recm gerektiğini haber verdiler”. Bunun üzerine Resûlallah da şöyle buyurdular: “Canım elinde olan Allah'a yemin olsun ki, mutlaka aranızda Allah'ın Kitabı'yla hükmedeceğim. Yüz koyun ile cariyeye sana geri verilecek. Oğluna yüz değnek vurma ile bir yıl sürgün gerekir. Ey Uneys! Sen de şunun karısına git de ona sor. Şayet (suçunu) itiraf ederse, onu recmet”. Uneys kadına gidip sormuş. Kadın (zina ettiğini) itiraf edince, kadını recmetmiştir.⁴⁵⁹

İşverenin karısıyla zina eden bekâr işçi olayına ilişkin rivayetler ilahiyatçılar tarafından değerlendirilmiş ve bu konuda şunlar söylenmiştir.⁴⁶⁰

1) Hadis, Ebu Hureyre ve Zeyd b. Halid'den sadece Ubeydullah b. Abdillâh b. Urve'nin rivayet etmesi sebebiyle “ferd hadis” olan hadis, hadis usulü kurallarına göre değerlendirildiğinde, sadece bir iki senedinde cerhe uğrayan ravisi olsa da, diğer sahih tarikleri göz önünde bulundurulduğunda, genel olarak sahih kabul edilebilir.

⁴⁵⁹ Buharî, 1986: Hudud, 30,34,38,46, Ahkam, 39, Eyman, 3, Şurût, 9; Müslim, 1981: Hudud, 25; Ebu Davud, 1409/1988: Hudud, 24; Tirmizî, 1994: Hudud, 8, Ahkam, 3; Nesâî, t.y.: Kada, 22; İbn Mace, 1975: Hudud, 7; Darimi, 1986: Hudud, 12; Muvatta, t.y.: Hudud, 1; İbn Hanbel, 1982: IV, 115.

⁴⁶⁰ Karabulut, 105-108.

2) Hz. Peygamber'e gelen şahısların; "aramızda Allah'ın Kitabı'yla hükmet" ifadelerine karşılık, Peygamber'in de; "Canım elinde olan Allah'a yemin olsun ki gerçekten aranızda Allah'ın Kitabı'yla hükmedeceğim" buyurması ve recm cezasını da zikretmiş olması, recm cezasının da Kur'an'da bulunduğu gibi bir durumu akla getirmektedir. Oysaki recm cezası Kur'an'da bulunmamaktadır. Burada "Allah'ın Kitabı ile hükmetmek" ifadesi ile "Allah'ın hükmüyle hükmetmek" kastedilmektedir. Zira "kitap" kelimesi bazen "farz kılma"⁴⁶¹ anlamında kullanılabilir.⁴⁶²

Bu hususta Şevkanî de şöyle der: " Bu hadiste yer alan "Allah'ın Kitabı" ifadesinden murad edilen, Allah'ın, ister Kur'an'dan olsun ister Peygamber'in (s.a.s) dilinden olsun, kulları için hüküm vermesidir.⁴⁶³ Çağdaş yazarlardan Abdulaziz Bayındır, recmedilen Yahudiler'den hareketle Allah'ın Kitabı'yla Tevrat'ın kastedildiğini ifade etmektedir.⁴⁶⁴ Ancak cezanın uygulanmasını isteyenlerin Müslüman olduğu göz önünde bulundurulduğunda, burada "Allah'ın Kitabı" ifadesinden Tevrat'ın anlaşılması mümkün görünmemektedir.

Bu rivayette yer alan problemlerden birisi de, Peygamber'in (s.a.s), kendisine kötülük yapmış olarak gelen şahısları geri çevirip onların bu kötülüklerini setretmeye yönelik tavrına rağmen, bizzat itirafta bulunmayan kadına, hatasını ifşa edecek mahiyette bir şahıs göndererek durumu sordurmasıdır.

Ancak olay, İslam Hukuku'nda yer alan cezai müeyyideler göz önünde bulundurularak derinlemesine irdelendiğinde söz konusu bu uygulamanın, kadının hatasını ifşaya yönelik olmayıp kadının kabul veya reddine göre ayrıca iftira cezasının da gerekip gerekmediğini anlamaya yönelik bir tavır olduğu söylenebilir.⁴⁶⁵

3) Kaynaklarda, "işverenin karısıyla zina eden bekâr işçi" olayında söz konusu olan kadının recmedildiği tarihi ile ilgili net bilgi verilmemektedir. Ancak olayın tanıklarından biri olan Ebû Hureyre'nin hicri 7. yılda Müslüman olduğu göz önünde bulundurulursa olayın hicri 7. yıldan önce olmasının mümkün olamayacağı sonucu çıkar. İbn Hacer de Ebû Hureyre'nin hadisi nakletmesinden hareketle olayın Nur Suresi'nden sonra olduğunu ifade eder.⁴⁶⁶ Diğer taraftan aynı olayda bekâr olan gence yüz değnek vurma cezasının uygulanıp evli olan kadına ise recm cezasının uygulanması, olayın Nur Suresi'nin nüzul tarihinden sonra olduğunu ortaya koymaktadır. Şayet Nur Suresi'nin nüzulünden önce olduğu düşünülecek olunursa, zina edenlere yüz değnek vurma cezasının da Nur Suresi'nin nüzulünden önce sabit olduğu gibi bir problem söz konusu olacaktır. Ayrıca recm uygulamalarının, Peygamber'in (s.a.s) vefatından sonra, Hz. Ömer⁴⁶⁷ ve Hz. Osman⁴⁶⁸ dönemlerinde de uygulanması, uygulamaların Nur Suresi'nin nüzulünden sonra da yapıldığını ortaya koymaktadır.

Ebû Hanife'ye göre, yüz değnek yanında bir yıl sürgün, ayete ilâve niteliğinde olup, ayet inince bu ilâve kısım neshedilmiştir. Ancak İslâm devlet başkanı böyle bir cezayı ta'zir cezası olarak verebilir.

⁴⁶¹ Bakara Suresi, 2, 178; Nisa Suresi, 4, 24, 77.

⁴⁶² İbn Kuteybe, 1989: 106-107.

⁴⁶³ Şevkanî, 1423/2002: II, 1530.

⁴⁶⁴ Bayındır, 2010: 306.

⁴⁶⁵ Şevkanî, 2002: II, 1530.

⁴⁶⁶ İbn Hacer, 1996: XII, 159.

⁴⁶⁷ Ebu Davud, 1988: Hudud, 17,23; Tirmizi, 1994: Hudud, 7; Muvatta, t.y.: Hudud, 9.

⁴⁶⁸ Muvatta, t.y.: Hudud, 11.

8.5.2.2. Mâiz b. Mâlik (r.a)'in Recmedilmesi

Maiz b. Malik'in recm edilmesi ile ilgili çok fazla rivayet bulunmaktadır. Bu rivayetlerin senedlerinin doğruluğu araştırmamızın kapsamı dışında olduğu için bu konuya girilmeyecektir.⁴⁶⁹ Biz çok fazla hadis rivayet eden Ebu Hureyre'den aktarım yapmayı uygun gördük.

Ebu Hureyre'den rivayet edildiğine göre; Eslemli'lerden bir adam (Mâiz b. Mâlik), Resulallah'a geldi. "Beni temizle" dedi. O sırada Hz. Muhammed mescidde idi. Hz. peygamber "Yazık sana, çık git, Allah'a tövbe ve istiğfar et" buyurdu. Mâiz, pek uzaklaşmadan geri döndü ve "Ey Allah'ın Resülü! Beni temizle" dedi. Hz. Peygamber aynı sözlerle üç defa daha geri gönderdi. Dördüncü ikrarında "Seni hangi konuda temizleyeyim?" diye sordu. Mâiz; "Zinadan" dedi. Hz. Peygamber "Bunda akıl hastalığı var mıdır?" diye sordu. Böyle bir rahatsızlığı olmadığını söylediler. "Şarap içmiş olabilir mi?" diye sordu. Bir adam kalkıp içki kontrolü yaptı. Onda şarap kokusu tespit edemedi. Hz. Peygamber tekrar "sen zina ettin mi?" diye sordu. Mâiz "Evet" cevabını verdi. Artık emir buyurdular ve Mâiz recmedildi.

Recmedilirken kaçmaya teşebbüs eden Maiz için Hz. Peygamber "Keşke bıraksaydınız! Belki tövbe eder de Allah tövbesini kabul ederdi" demiştir. Ayrıca Maiz'i kendisine gönderen kişiye de "Ya Hezzal, Maiz'i elbisenle örtseydin, senin için daha hayırlı olurdu." tavsiyesinde bulunmuştur.⁴⁷⁰

Recimden sonra onun hakkında sahabeler iki kısma ayrıldılar. Bir bölümü Mâiz'in helâk olduğunu, başka bir grup ise onun en faziletli tövbeyi yaptığını söylediler. Bu farklı yaklaşım üç gün sürdü. Daha sonra yanlarına gelen Resulallah (s.a.s), "Mâiz b. Mâlik için dua edin" buyurdu. "Allah Mâiz'e mağfiret eylesin" dediler. Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Mâiz öyle bir tövbe etti ki, bu tövbe bir ümmet arasında paylaştırılırsa onlara yeterdi"⁴⁷¹

Ebû Said el-Hudrî'nin Müslim'de yer alan rivayetinde, Maiz'in ölümünden sonra, akşam vakti olunca, Resûlallah'ın (s.a.s) bir hutbe irad ettiğini, hutbeden anlaşıldığına göre bu olayın Müslümanlar'ın savaşta olduğu zaman diliminde meydana geldiğini ve Hz. Peygamber'in (s.a.s) bundan dolayı çok kızdığını görmekteyiz: "...Yoksa biz Allah yolunda her gazaya gittiğimizde, çoluk çocuğumuz arasında melemesi teke meleyişi gibi olan bir adam mı kalacak? Boynuma borç olsun ki, bunu yapan bir adam bana getirilmesin! Yoksa onu (ibret olsun diye) cezalandırırım" buyurdular. Ravi diyor ki: Artık ne onun için istiğfar etti, ne de ona hakaret etti.⁴⁷²

Maiz b. Malik olayını ele alan hadislerin değerlendirilmesi yapılacak olursa şunları söylemek mümkündür.⁴⁷³

1) Maiz b. Malik olayını anlatan hadislerin geneli sened açısından, sahih veya hasen hadislerdir.

2) Uygulamayla ilgili rivayetler incelendiğinde, hadislerin metinlerinde bazı farklılıkların bulunduğu müşahade edilmektedir. Ortaya çıkan ihtilaflar şu husustadır: cenaze namazının kılınıp kılınmadığı, Maiz'in bağlanıp bağlanmadığı, kendisi için bir çukur kazılıp kazılmadığıyla ilgili ihtilaftır. Maiz'in Peygamber'e (s.a.s) kendisinin mi geldiği, yoksa velisi Hezzal tarafından mı getirildiği meselesidir.

⁴⁶⁹ Ayrıntılı bilgi; Karabulut, 93-101.

⁴⁷⁰ Buhari, Hudûd, 25; Müslim, Hudûd, 22; Ebu Davud, Hudûd, 23; Hakim, Müstedrek, VI, 363; İbn Hanbel, V, 217.

⁴⁷¹ Müslim, Hudûd, 22; eş-Şevkânî, Neylül-Evtâr, VII, 95,109; ez-Zeylaî, Nasbu'r-Râye, III, 314 vd.

⁴⁷² Müslim, 1981:Hudud, 20,21.

⁴⁷³ Karabulut, 99-101.

3) Maiz b. Malik'e recm cezası uygulamasının tarihiyle, dolayısıyla Nur Suresi'nden önce veya sonra gerçekleşip gerçekleşmediği ile ilgili net bir bilgiye sahip değiliz.

Ancak bütün bunlarla birlikte Maiz b. Malik adından bir şahsın zina suçundan dolayı Peygamber Efendimiz döneminde ve yine O'nun emriyle recm edildiği gerçeğini değiştirmemektedir.

8.5.2.3. Gâmidiyeli Evli Kadının Recmedilmesi

Hz. Muhammed Dönemi'nde vuku bulan ikinci recm uygulaması ise Gamidiyeli (Cuheyneli) kadınla ilgilidir. Gamidiyeli kadın ile ilgili uygulamaları ortaya koyan rivayetler; Gamidiyeli veya Cuheyneli kadın şeklinde açıkça ifade edildiği İmran b. Husayn ve Büreyde rivayetleri ile nisbesi belirtilmeden "bir kadın" mutlak ifadesiyle Cabir b. Abdullah, Ebu Bekre Nufey' b. el-Haris, Enes b. Malik ve Ebu Zerr'den gelen rivayetler olmak üzere altı sahâbeden nakledilmiştir.⁴⁷⁴

Gamidiyeli/Cuheyneli kadının recmedilmesine dair Büreyde'den gelen rivayet şöyledir: "... Bilahare Gamidiyeli kadın Peygamber'e gelmiş ve: "Ya Resulallah, ben zina ettim. Bu sebeple beni temizle" demişti. Peygamber de onu geri çevirmiş. Ertesi gün olunca kadın (tekrar gelip): "Ya Resulallah, beni niçin geri çeviriyorsun? Herhalde beni de, tıpkı Maiz'i geri çevirdiğin gibi geri çevireceksin. Ancak Allah'a yemin ederim ki, ben hamileyim" demiş. Peygamberimiz de: "O halde, haydi doğuruncaya kadar git" buyurmuşlar. Kadın doğum yapınca çocuğu bir bezin içine sarılmış olarak getirdi ve: "İşte, onu doğurdum" demiş. Peygamber bu defa da: "Git de bu çocuğu süttten kesilinceye kadar emzir" buyurmuş. Kadın çocuğu süttten ayırdıktan sonra, elinde bir parça ekmek olduğu halde getirmiş ve: "İşte ey Allah'ın Peygamberi, onu süttten kestim, yemek de yemeye başladı" demiş. Bunun üzerine Peygamber çocuğu Müslümanlar'dan birine vermiş. Sonra da emir buyurmuş ve kadın için göğsüne kadar bir çukur kazılmış. Ve orada bulunanlara (bir daha) emir buyurmuş, onlar da onu recmetmişler.

Halid b. Velid elinde bir taşla ona doğru yönelip taşı kadının başına atmış ve kadının kanı da Halid'in yüzüne sıçramış. Bunun üzerine Halid de ona çirkin söz söylemiş. Peygamber onun kadına çirkin söz söylediğini duymuş ve: "Ya Halid, yavaş ol. Canım elinde olan Allah'a yemin olsun ki, bu kadın öyle bir tövbe etti ki, o tövbeyi, haksız yere fazladan vergi alan zalim bir tahsildar yapsaydı mutlaka mağfiret olunurdu" buyurmuşlar. Sonra (kadının hazırlanmasını) emir buyurdu. Onun cenaze namazını kıldı ve kadın defnedildi.⁴⁷⁵

İmran b. Husayn'dan gelen rivayette kadının elbisesi üzerine bağlanmış olarak recmedildikten sonra Peygamber'in (s.a.s) cenaze namazını kıldığı ve bunun üzerine Hz. Ömer kendisine: "Bunun cenazesini kılacak mısın ya Nebiyyallah? Halbuki zina etmiştir" demiş. Efendimiz (s.a.s): "Gerçekten öyle bir tövbe etti ki, bu tövbe Medineliler'den yetmiş kişi arasında taksim edilse onlara yeterdi. Sen Allah için canını vermekten daha fazla faziletli tövbe gördün mü?" buyurmuşlar.⁴⁷⁶

⁴⁷⁴ Karabulut, 102.

⁴⁷⁵ Müslim, 1981: Hudud, 23; Ebû Davud, 1988:Hudud, 24; Darimî, 1986: Hudud, 17; Malik, t.y.: Hudud, 5; İbn Hanbel, 1982: V, 348.

⁴⁷⁶ Müslim, 1981: Hudûd, 24; Ebu Davud , 1988: Hudud, 25, Tirmizi, 1994: Hudud, 9; İbn Mace, 1975, Hudud,9; Darimi, 1986: Hudud, 17.

Tarihçiler de bu recmi hicri dokuzuncu yıl olayları arasında zikretmişlerdir. Dolayısıyla söz konusu recmin celde ayetinden sonra uygulandığı anlaşılmaktadır.⁴⁷⁷

Gamidiyeli kadın olayı ile ilgili rivayetlerin değerlendirilmesi neticesinde şunları söylemek mümkündür.⁴⁷⁸

1) Gamidiyeli kadın olayını nakleden hadislerin sened açısından, sahih veya hasen hadisler oldukları söylenebilir.

2) Konu ile ilgili rivayetlere baktığımızda, rivayetler arasında bir takım ihtilaflar bulunduğu görülmektedir. Söz konusu ihtilaflardan birincisi, Recm uygulamasının doğumdan hemen sonra mı yoksa emzirme işlemi tamamlanıp da çocuğun kendi başına bir şeyler yiyebildiği dönemde mi gerçekleştiği hususudur. İkincisi cenaze namazının kılınıp kılınmadığı hususudur. Üçüncüsü kadın için bir çukurun kazılıp kazılmadığı hususudur.

3) Gamidiyeli kadının; "... Görüyorum ki, beni de Maiz'i geri çevirdiğin gibi geri çevirmek istiyorsun..." ifadesi, olayın Maiz olayından sonra vuku bulduğunu ortaya koymakla beraber Gamidiyeli kadına uygulanan recm cezasının Nur Suresi'nden önce veya sonra olup olmadığı kaynaklarda açıkça beyan edilmemektedir.

Maiz b. Malik olayında da görüldüğü üzere tüm tartışmalara rağmen Gamidiyeli kadın olayının Peygamber Efendimiz döneminde gerçekleştiği ve yine O'nun emriyle recm cezanın uygulandığı kesindir.

8.5.2.4. Evli Yahudilerin Recm Edilmesi

Peygamber Efendimiz döneminde gerçekleşen bir diğer recm olayı ise Yahudi erkeği ile Yahudi kadınının zina sebebiyle recm edilmesidir. Abdullah b. Ömer(r.a)'tan nakledildiğine göre, Hz. Peygamber'e, zina etmiş bir Yahudi erkeği ile bir Yahudi kadını getirmişler. Allah Elçisi, Yahudilere, Tevrat'taki zina hükmünü sormuştur. Yahudiler; "yüzleri karaya boyanır, sırt sırta hayvan üzerine bindirilip sokaklarda dolaştırılır" demişler. Tevrat getirilmiş, ancak okuyan Yahudi genci recm ayetine gelince ceza kısmını parmağı ile kapatıp atlayınca durumu farkedene ve Yahudi iken İslâm'a giren Abdullah b. Selâm, Hz. Peygamber'e Yahudi'nin Tevrat'ın üzerinden elini kaldırmasını emir buyurmasını istemiştir. Yahudi elini kaldırıncaya recm ayeti görülmüş ve her iki Yahudi hakkında da evli olarak zina ettikleri için recm uygulanmıştır.⁴⁷⁹

Bera b. Azıb (r.a)'tan nakledilen, iki Yahudi'nin recmedilmesi olayı ise şöyledir: Hz. Peygamber'e, yüzü kömürle karartılmış ve dayak vurulmuş bir Yahudi getirildi. Allah elçisi Yahudiler'e evlilerin zinasının Tevrat'taki hükmünü sordu. Onlar, bu şekilde olduğunu söyleyince, bir Yahudi bilginine "Sana, Tevrat'ı Musa'ya indiren Allah aşkına soruyorum. Zina edenin Tevrat'taki hükmü nedir?" diye sordu Yahudi bilgini; Tevrat'ta recim var. Fakat zina eşraf arasında artınca, şerefli birini getirirlerse serbest bırakır, yoksul biri yakalanırsa onu recmeder olduk. Bu iki sınıfa eşit ceza için recmi terkettik, kömürle boyayıp, dayak vurmayı recmin yerine koyduk". Bunun üzerine, Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Allah'ım! Senin emrini onlar değiştirdikten sonra ilk uygulayan benim. Bunun üzerine emir verdi ve Yahudi recmedildi".⁴⁸⁰

Bazı İslâm müctehidlerine göre ehl-i küfür, müslüman mahkemesine başvurursa, hâkimin mutlaka Allah'ın hükmü ile amel etmesi gerekir. Onlar bu konudaki

⁴⁷⁷ Kaçıkçı, Osman. "İslam Hukukunda Recm Cezası". e-akademi hukuk, ekonomi ve siyaset bilimleri aylık internet dergisi eylül 2008, sayı 79

⁴⁷⁸ Karabulut, 104-105.

⁴⁷⁹ Müslim, Hudûd, 26.

⁴⁸⁰ Müslim, Hudûd, 28.

muhayyerliğin neshedildiğini söylerler, Hanefiler ve İmam Şâfiî'den bir görüşe göre bu esas geçerlidir. Ancak Ebû Hanîfe şöyle demiştir: "İslâm mahkemesine inkârcı karı-koca birlikte gelirlerse aralarında adaletle hükmetmek gerekir. Yalnız kadın gelir, kocası razı olmazsa hâkim hüküm veremez". Ebû Yusuf ve İmam Muhammed'e göre ise hüküm verebilir.⁴⁸¹

Hiz. Muhammed Dönemi'nde zina suçundan dolayı recm edilen evli Yahudiler'in durumuna ilişkin rivayetler çok güçlüdür. Ravilerin güvenilir olması bu konudaki tartışmaları gölgede bırakmıştır. Bizce bu konuda vurgulanması gereken bir diğer husus da, Peygamber Efendimiz'in adil olmasından dolayı, müslüman olmayanların bile adaleti sağlasın diye kendilerine gelmesidir.

8.5.2.5. Zina İçin İzin İsteyen Genç'in Olayı

Bir zina suçu olmamasına rağmen cinsel suçlulara peygamberi müdahale yönteminin anlaşılması açısından, örneklik teşkil eden önemli bir olay olduğu için, genç bir delikanlının Peygamber Efendimiz'den zina yapmak için izin istemesi ve Peygamber Efendimiz'in, gençle diyalogu verilecektir.

Bahse konu olay şu şekilde gerçekleşmiştir. İmam Ahmed b. Hanbel, Ebu Uthane (r.a.)'dan şöyle bir hadis rivayet etmiştir: "Genç bir delikanlı Resul-i Ekrem'in (s.a.s.) huzuruna gelerek "Ey Allah'ın resulü! Zina etmeme izin ver!" dedi. Sahabeler onu bu cüretinden dolayı gence bağırıp azarlamak isterler. Bunun üzerine Resul-i Ekrem (sav): "Genci yaklaştırınız" buyurmuş ve onun yanına oturmasını emretmiştir. Genç de hemen Resul-i Ekrem'in yanına gelmiş ve önüne oturmuştur. Resul-i Ekrem, delikanlıya şöyle buyurmuştur. "Söyle bakalım. Bir başkasının senin annenle zina etmesine razı olur musun?"

- Genç: "Canım feda olsun, hayır, olmam."
- Efendimiz: "Zaten hiç kimse annesiyle zina edilmesine razı olmaz. Peki kızınla zina edilmesini ister misin?"
- Genç: "Uğrunda öleyim ya Resulallah! Hayır, istemem."
- Efendimiz: "Diğer insanlar da kızıyla zina edilmesini istemez. Bir başkasının kız kardeşinle zina etmesini ister misin?"
- Genç: "Yoluna feda olayım, hayır, istemem."
- Efendimiz: "Diğer insanlardan da hiç kimse, kız kardeşiyle zina edilmesini istemez. Peki, halanla zina edilmesi seni memnun eder mi?"
- Genç: "Canım size feda olsun, hayır, kesinlikle."
- Efendimiz: "Halasıyla zina edilmesi hiç kimsenin hoşuna gitmez. Peki, birinin teyzenle zina etmesine razı olur musun?"
- Genç: "Uğrunda öleyim, hayır buna da razı olmam."
- Efendimiz: "Hiç bir insan teyzesiyle zina edilmesine razı olmaz."

Allah Resulü, gencin akıl ve vicdanını tatmin edip ikna ettikten sonra, elini bu gencin göğsüne koyar ve şöyle dua eder: "Allah'ım! Onun günahını bağışla, kalbini temizle ve namusunu muhafaza buyur." Genç, bu duadan sonra iffet abidesi haline gelmiştir.⁴⁸²

Verilen örnekte de görüldüğü üzere İslam zinaya giden yolları sadece ceza uygulamak suretiyle, yani caydırma yoluyla, kapatmaz. Aynı zamanda zina yapmak isteyen kişinin akıl ve vicdanına da seslenerek bu olayın kimsenin olmadığı/görmediği bir yerde bile olsa Yusuf'ça bir iffetle kendini sakınmayı öğretir. Akıl ve vicdan tatmin edilmeden, mutmain olunmadan, sakınılan bütün eylemler bilinçaltına atılır ve ilk

⁴⁸¹ Davudoğlu, Ahmed. Sahih Müslim Terceme ve Şerhi, İstanbul 1978, VIII, 376.

⁴⁸² Ahmed b. Hanbel, Müsned, 5/256-257

fırsatta şiddetli bir şekilde dışa vurur. Bu anlamda Peygamber Efendimiz'in uygulaması yerinde ve örneklik teşkil eden önemli bir peygamberi yöntemidir.

Zira Peygamber Efendimiz, "Her kim ağzın iki kemiği arasındaki dilini ve iki budu arasında bulunan (edeb yerini) kötülükten korumayı bana temin ederse ben de o kişiye Cennet'i temin ederim."⁴⁸³ buyurmakla zinaya götüren etkenlere vurgu yapılmıştır. Bu nedenle zina suçunu önlemeye yönelik çalışma yapılırken bu her iki etkeni göz önünde bulundurmalı ve çalışmalar bu alana yoğunlaştırılmalıdır. Aslında İslam Dini gıybeti yasaklama ile dili frenlerken "zinaya yaklaşmayın" ayeti ile de edep yerini zinadan korumuş olmaktadır.

8.5.3. Hz. Muhammed Döneminde Vuku Bulan Olaylardan Peygamberi Müdahalenin İpuçlarına

Hz. Muhammed'in son peygamber olması, diğer peygamberlere oranla daha yakın zamanda yaşamış olması ve yine bu dönemde çok fazla cinsel suç örneğinin bulunması nedenleriyle çok daha fazla peygamberi müdahale yöntemi öğrenmemize imkan sağlamıştır. Peygamber Efendimiz Dönemi'nde gerçekleşen olaylara baktığımızda şu hususların öne çıktığını görmek mümkündür.

1) Peygamber (s.a.s) döneminde uygulanan recm cezalarının tamamının itirafa binaen tatbik edildikleri görülmektedir. Ayrıca Peygamber'in (s.a.s) kendisine itiraf için gelen suçluları defaatle geri çevirmesi, cezalandırmanın asıl amaç olarak görülmediğinin bir delili ve bu fiilin şüyu halinde bile toplumsal hayata yapacağı olumsuz tesirlerini engellemeye yönelik bir tedbir olarak görülebilir.⁴⁸⁴

2) Zina suçunun şahitlerle sübutu konusunda ortaya konulan şartların çok ağır olması ve en ufak bir şüpheyle bile suçun düşürülmesi de İslam'ın cezalandırmayı asıl hedef olarak görmediğini ortaya koymaktadır.⁴⁸⁵

3) Recm uygulamalarını nakleden hadislerin bazılarının senedlerinde, haklarında hem cerh hem de ta'dil söz konusu olan bir kaç ravi bulunsa da, hadislerin genelinin sened açısından sahih veya hasen hadisler olduğu görülmektedir.⁴⁸⁶

4) Hadislerin metinlerinde mana ile rivayetten kaynaklanan bazı lafzî farklılıklar ve çelişkiler söz konusu olsa da cezai uygulamaların sübutu ile ilgili bir ihtilafın söz konusu olmadığı görülmektedir.⁴⁸⁷

5) Kur'an'da recm uygulamasını konu alan bir ayet bulunmaması gibi, onun geçersizliğini ortaya koyan bir ayet de yoktur. Ayrıca Peygamber'e itaat etmeyi, onun verdiği hükme uymayı ve yasakladığı şeylerden kaçınmayı emreden ayetler göz önünde bulundurulursa, Peygamber'e itaat etmenin Allah'a itaat demek olduğunun, Kur'an tarafından ortaya konulan bir gerçek olduğu görülecektir.⁴⁸⁸

6) Recm cezasıyla ilgili tartışmalardan birisi de, uygulamaların Nur Suresi'nin nuzûlünden önce mi, yoksa sonra mı olduğu konusundadır. Konuyla ilgili rivayetlere bakıldığında, uygulamaların Nur Suresi'nin inişinden önce veya sonra olduğuyla ilgili açık bir bilgiye rastlanılmamaktadır. Muahhar tarihçilerden Diyarbekri'nin "Gamidiyeli Kadın "olayını hicri dokuzuncu yıl olayları arasında sayması bir tarafa bırakılacak

⁴⁸³ Buhari, Rikak-23.

⁴⁸⁴ Karabulut, 109.

⁴⁸⁵ Karabulut, 109.

⁴⁸⁶ Karabulut, 109.

⁴⁸⁷ Karabulut, 109.

⁴⁸⁸ Karabulut, 110.

olunursa, kaynaklarda net bilgi bulunmaması, uygulamaya bizzat katılan veya uygulamaları rivayet eden sahabelerin Müslüman oluş veya ölüm tarihlerinin bilinmesini, uygulamaların tarihleriyle ilgili bilgi vermesi açısından önemli kılmaktadır. Dolayısıyla recm uygulamalarına katıldığı ifade edilen sahabelerin durumuna baktığımızda, hem Maiz'in recm edilmesi olayına katıldığını ifade eden Ebu Hureyre, hem de Gamidiyeli kadının recm edilmesi olayına katıldığını ifade edilen Halid b. Velid, Nur Suresi'nin nüzûlünden sonra müslüman olmuşlardır. Ayrıca recm cezası uygulamasının Hz. Ömer ve Hz. Osman dönemlerinde de söz konusu olması gibi karinelere bakarak, uygulamaların Nur Suresi'nden sonra da söz konusu olduğu söylenebilir.⁴⁸⁹

⁴⁸⁹ Karabulut, 110.

9. PEYGAMBERİ MÜDAHALE YÖNTEMİNDEN BİLİMSEL METODOLOJİYE

Tez kapsamında Hz. Âdem ve oğulları, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed döneminde yaşanan cinsel suçlara, Kur'an merkez kaynak olmak üzere, incelenmeye çalışılmıştır. Bu kıssalar bir bütün olarak ele alındığında peygamberi müdahale yöntemine ilişkin önemli ipuçları olduğu görülecektir. Bu ipuçlarından yola çıkılarak hem sosyal bilimler için hem de hukuk sistemi için önemli metodolojik veriler elde edilmiştir. Peygamber kıssalarından elde ettiğimiz ipuçlarını, dört aşamalı olarak tablo halinde, şöyle sıralamak mümkündür.

Tablo 9.1. Peygamberi Müdahalenin İpuçları

Aşama	Temel Mesaj
1. Aşama: Suçu Önleme	Birinci aşamada cinsellik doğal bir ihtiyaç olarak görülmüştür. Bu doğal ihtiyacın meşru/helal olan yollarla giderilmesi sağlanmıştır. Bu amaçla öncelikle helal ve haram sınırları çizilerek bilgilendirici bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma yapılırken güven temelleri üzerinde ücretsiz hizmet sunulmuştur. Buna rağmen haram/sapkın davranışlara devam edenlere belirsiz aralıklarla gayet nazik bir dille helal ve haram dairesi hatırlatılmak suretiyle uyarılar verilmiştir. Bu amaçla zinaya götüren açık seçik giyinmeye karşı örtünme; haram lokmaya karşı da helalinden kazanç için çalışma önce teşvik edilmiş, ardından farz kılınmıştır. Aynı şekilde evlenme kolaylaştırılmış, buna rağmen evlenme imkânı bulamayanlara elleri altındaki cariyelerle evlenmesi önerilmiş buna da imkânı olmayanlara oruç tutmaları tavsiye edilerek alternatifler oluşturulmuştur. Zina yüz kızartıcı suç olarak kabul edilerek toplumsal duyarlılık sağlanmış ve mahalle baskısı uygulanmıştır.
2. Aşama: Adil Yargılama	İkinci aşamada suçun ortaya çıkması ve failerin itirafta bulunması durumunda suç ve suçlu ile ilgili çok ayrıntılı bir araştırma yapılmıştır. Hukuksal/adli bir süreç başlatılmadan önce bireysel olarak itirafta bulunanlar tövbeye yönlendirilerek suçları ile yüzleşmeleri/hesaplaşmaları sağlanmıştır. Bireyler yargılanırken kişilikleri değil suç teşkil eden davranışları hedef alınmıştır. Suçüstü yakalananlarda ise, bir araya gelmesi çok zor olan ve şahitliklerinden şüphe duyulmayan, dört şahit aranmıştır. Bu şartları sağlamadan suç duyurusunda bulunanlara celd cezası uygulanmış ve ölene kadar şahitlikleri kabul edilmemiştir. Suç duyurusunda bulunanlardan öncelikle özeleştirme yapılmaları istenmiştir. Zinaya eşlik eden iftira ve cinayetin önüne geçmek için önlemler alınmıştır.
3. Aşama: İnfaz	Titiz bir yargılama sürecinden sonra üçüncü aşama olan infaz sürecine geçilmiştir. Yargılama sürecinde olduğu gibi infaz sürecinde de şahitler ve hâkim sürekli vicdanı ile karşı karşıya getirilerek keyfi uygulamaların önüne geçilmeye çalışılmıştır. Yargılama sürecinde aktif rol alan şahit ve hâkimin görevi yargılama süreci ile tamamlanılmayıp bizzat infaz sürecini başlatan kişiler olarak görevlendirilerek yanlış yargılama varsa dönüştürme imkânı verilmiştir. Yargılama sürecinde mahkeme halka açık tutulmuştur. Ancak infaz sürecinde toplumsal katılım farz-ı kifaye kılınarak toplumsal katılım sağlanmıştır. Böylelikle cezaların caydırıcılığı ön plana çıkarılmıştır.
4. Aşama: Sosyal Yaşama Uyum	Dördüncü aşama infazdan sonraki aşamadır. Bu aşama; hem fail, hem de toplum için normal yaşama dönme aşamasıdır. Normalleşme sürecinde devletin de önemli sorumlulukları vardır. Devlet, failin hızla normal bir hayata dönmesi için maddi şartlar sağlamıştır. Faillerin yeniden suç işlemesinin önüne geçmek için tedbirler almıştır. Mağduru ve toplumu korumak için sürgün cezasını uygulamıştır. Sürgün cezası aynı zamanda faili de korur. Çünkü failin bu sayede, kendisi hakkında önyargıya sahip olmayan bir toplumda, yeni bir hayata başlaması daha kolay olacaktır.

Dört aşama halinde verdiğimiz peygamberi müdahale yöntemlerini biraz açmak gerekecektir. Şimdi bunları sırayla verelim.

1) Cinsellik Bir İhtiyaçtır: Cinsellik doğal bir ihtiyaçtır. Yusuf Suresi'nin 24. ayetinde bunun bir ihtiyaç olduğu net olarak açıklanmıştır. *“Andolsun kadın onu arzulamıştı, eğer Rabbinin (zinayı yasaklayan) kesin kanıt (burhan)ını görmeseydi, o da (Yusuf'da)*

onu arzulamıştı...⁴⁹⁰ Cinsel arzunun doğal ancak zinanın yasak olduğu kesin bir dille ifade edilmiştir. Doğal olan bu arzunun Allah'ın izniyle dizginlenebileceği belirtilmiştir.

İslam Dini de, cinselliği doğal bir ihtiyaç olarak kabul etmiştir. Ancak bu ihtiyacı doğru bir şekilde yani bireylerin helalleri olan eşleri ile gidermesini ister. Bu isteğin dışına çıkan evlilere, bekârlardan daha fazla ceza verilmesinin bir hikmeti de budur.

İnsanın biyolojik zaafına delalet eden diğer bir materyal de, Yusuf Süresi'nin 33. ayetinde dile getirilmektedir. Bu ayette, Hz. Yusuf'a karşı kadınların aşırı meyli ve teveccühleri dile getirilmekle beraber, ifadeler arasında onun biyolojik ve psikolojik durumuna ışık tutan ifadeler de bulunmaktadır.⁴⁹¹

*"Rabbim, zindan bana bunların beni çağırdıkları şeyden daha iyidir. Eğer Sen onların tuzağını benden savmazsan şehvetle onlara uyarım ve cahillerden olurum"*⁴⁹²

Ayette Hz. Yusuf'un kullandığı ifadeler arasında geçen 'asbu' kelimesi, gençlik şehvetini temsil eden, insanın düşünce dengesini bozan, doğru ve eğriyi ayırt edemez bir duruma getirip şaşkına çeviren, zaptedilmez bir şehvete yenik düşmeyi ifade eden bir terimdir.⁴⁹³ Bundan dolayı Hz. Yusuf *"Rabbim, zindan bana bunların beni çağırdıkları şeyden daha iyidir. Eğer Sen onların tuzağını benden savmazsan şehvetle onlara uyarım..."*⁴⁹⁴ demiştir.

Yukarıda izahı yapıldığı şekilde insanların şehvet hususundaki bu zayıflığı ve şehvet mahallinde iradesinin tamamen yok olacağı gerekçesiyle Kur'an'da "Zinaya yaklaşmayınız"⁴⁹⁵ ifadesi kullanılmıştır. "Nitekim taşkın bir sevgi (şehvet) adet itibarıyla insanı mahkûm ettiği için, sahibi kınanamaz" denilmektedir.

2) Cinsel Suça/Zinaya Giden Yollar Kapatılıyor: Kur'an, zina hususuna temas ederken şu ifadeyi kullanmaktadır: *"Zinaya yaklaşmayınız, çünkü o, açık bir kötülük, çok kötü bir yoldur."*⁴⁹⁶ Ayette zina yapmayız denmeyerek "Zinaya yaklaşmayınız" denilmiş ve bu ifadeyle de, fertlerin biyolojik bir zaafına işaret edilmiştir. Çünkü şehvet, ısının şiddetli bir şekilde fazlalaşması sonucunda, meydana gelen pozitif bir enerjinin yükselerek beyne ulaşmakta, göze dolan dumanın gözü bulutlandırıp, görme yetisini körelttiği gibi, insanda var olan irade hâkimiyetini bulutlandırarak, muhakeme kuvvetini tamamen yok ettiği bilinmektedir.

Kur'an ve Sünnet'in belirlediği cezalar, öncelikle toplumun huzur ve güvenliğini sağlamayı, ma'rufu fert ve toplum hayatına hâkim kılıp münkeri bertaraf etmeyi gaye edinmektedir. İslam Dini, ortaya koyduğu dini ve ahlaki sistemle suçluyu cezalandırmadan önce suçun işlenmesine zemin hazırlayan saiklerin en aza indiği bir toplumsal yapıyı ve işlenen suçun cezalandırılmasından çok o suçu işlemeyi teşvik eden ve kolaylaştıran sebepleri ortadan kaldırmayı hedeflemektedir.⁴⁹⁷

Bu amaçla erken yaşta evliliği teşvik etmiş, evliliğin kolaylaştırılması sağlanmış, birden fazla eşle evliliğe izin vermiş ve evlenmeye imkân bulamayanlara oruç tutması önerilmiştir.

⁴⁹⁰ Yusuf Suresi, 24.

⁴⁹¹ Aydın, 66

⁴⁹² Yusuf Suresi, 33.

⁴⁹³ İzutsu, Toshihiko, Kur'an'da Allah ve İnsan, (Tercüme: Süleyman Ateş), Kevser Yayınları, Ankara, s.195

⁴⁹⁴ Yusuf Suresi, 33.

⁴⁹⁵ İsrâ-32

⁴⁹⁶ İsrâ Suresi, 32.

⁴⁹⁷ Karabulut, Fuat. "Recm Cezasının Hz. Peygamber'in Uygulamaları Işığında Değerlendirilmesi." EKEV Akademi Dergisi. Yıl:16 (2012), Sayı:50, s.90.

Kur'an, toplumunda şehveti tahrik ve iffeti ihlal edebilecek her türlü menfezi kapatmaya çalışır: *“Ey mü'minler! Ellerinizi altında bulunan (köle ve cariyeleriniz) ve içinizden henüz ergenlik çağına girmemiş olanlar, sabah namazından önce, öğleyin soyunduğunuz vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza girecekleri zaman) sizden üç defa izin istesinler. Bunlar, mahrem halde bulunacağınız üç vakittir. Bu vakitlerin dışında ne sizin için, ne de onlar için bir mahzur yoktur...”*⁴⁹⁸

3) Ceza Amaç Değil Araçtır: İslam Hukuku'nda ceza amaç değil, ancak bazı suçların önüne geçilebilmesi için, bir araçtır. Bu sebeple cezalarda teşhir esas olarak alınmış ve cezaların toplum üzerindeki olumlu etkileri göz önünde tutulmuştur. Zina suçunun cezasının uygulanmasını, çok ağır şartlara bağlayan İslam hukuku, bir kimseye zina ettiğini söyleyip ispat edemeyen kimseyi kazf cezasıyla cezalandırmış ve kazf cezası uygulanan kimsenin şahitliğini kabul etmemiştir.

Suçunu itiraf etmiş olan kimsenin, kendisine zina cezası uygulanmadan önce veya uygulandığı anda itirafından dönmesi kabul edilerek, cezanın uygulanmaması için en ufak bir şüphenin bile değerlendirilmesi yoluna gidilmiştir. Her ne kadar diğer hukuk sistemlerinde de zina suç olarak kabul edilmiş ve bu suçu işleyenler çeşitli şekillerde cezalandırılmış ise de, İslam Hukuku, zina suçuna karşı daha akılcı bir şekilde yaklaşmış, zina fiilini işleyenleri cezalandırmaktan öte, bu fiili toplumdan kaldırmaya çalışarak ve yayılmasını önleyerek, toplumun temeli olan aileyi korumuş ve sağlam nesillerin yetişmesi için güvenilir bir ortam hazırlamayı hedef edinmiştir.⁴⁹⁹

İslam Dini, cezayı merkeze alan bir yapıya sahip değildir. Bu yaklaşım sadece teorik düzeyde değil, pratikte de kendisini göstermiştir. Ortada en ufak bir şüphe varsa, bu durum cezaların düşmesine sebep teşkil etmiştir.⁵⁰⁰ Affetmede yanılmanın, cezalandırmada yanılmadan daha hayırlı görülmesi sebebiyle cezalar düşmüştür. Bir çıkış yolu bulunabilirse cezanın düşürülmesi yoluna gidilmiştir.⁵⁰¹ Suçun ispatı için gerekli olan şartların ağırlaştırılmış olması ve suç işlediğini ifade eden şahısların bizzat Peygamber tarafından defalarca geri çevrildikten sonra cezalandırılması bu anlayışın somut göstergelerindendir.⁵⁰²

Dolayısıyla cezalandırmaların İslam'ın amaç olarak gördüğü çözümler olmayıp, İslam'ın hedef aldığı gayelerin gerçekleştirilmesi ve korunması için, en son başvuru olan çareler olduğu rahatlıkla söylenebilir.

4) Günahı Örtme: Peygamberi bir yöntem olarak günahı örtme prensibi esas alınmıştır. Bu prensibi en çok uygulayan peygamberlerin başında da Hz. Muhammed gelmektedir. Peygamber Efendimiz Maiz'i kendisine gönderen kişiye de “Ya Hezzal, Maiz'i elbisenle örtseydin, senin için daha hayırlı olurdu.” tavsiyesinde bulunmuştur.⁵⁰³

Peygamber Efendimiz'in aşağıya çıkarılan hadislerinde de görüldüğü üzere bu konuyu aleni konuşmak yerine örtme esas alınmıştır.

Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular;

“Günahı açıktan işlemekten sıkılmayanlar hariç bütün ümmetim bağışlanmıştır. Geceleyin bir günah işleyip, Allah da yaptığı bu günahı örtmüşken sabahleyin kalkıp,

⁴⁹⁸ Nur Suresi, 58

⁴⁹⁹ Çalışkan, 100.

⁵⁰⁰ İbn Mace, 1975: Hudud, 5; Şevkani, 2002: II, 1541.

⁵⁰¹ Tirmizî, 1994: Hudud, 2.

⁵⁰² Karabulut, 90.

⁵⁰³ Buhari, Hudûd, 25; Müslim, Hudûd, 22; Ebu Davud, Hudûd, 23; Hakim, Müstedrek, VI, 363; İbn Hanbel, V, 217.

‘akşam şöyle şöyle yaptım’ diyen kişi, açıkça günah işlemekten sıkılmayan kimselerdendir. Rabbi geceleyin suçunu örtmüşken, sabahleyin kalkıp Allah’ın örttüğü bu örtüyü kaldırıyor.”⁵⁰⁴

“Bir kul dünyada bir kulun ayıbını örterse, Allah da kıyamet gününde onun ayıbını örter.”⁵⁰⁵

“İnsanların gizli yanlarını araştırmayın. Ayıplarını öğrenmeye çalışmayın”⁵⁰⁶

“Günah işlediğinde hemen tövbe et. Gizli işlediğin günaha gizlice, açıktan işlediğin günaha da açıktan tövbe et.”⁵⁰⁷

“Günah gizli kaldıkça sadece sahibine zarar verir. Ortaya çıktığında ise düzeltilmezse, topluma zarar verir.”⁵⁰⁸

“Allah’tan kusurlarınızı örtmesini ve sizi korktuklarınızdan emin kılmasını isteyin.”⁵⁰⁹

“Allah Teala şöyle buyuruyor: “Ben dünyada Müslüman bir kulumun örttüğüm bir kusurunu, ahrette ortaya çıkarıp onu rezil ve rüsvay etmeyecek kadar büyük kerem ve af sahibiyim.”⁵¹⁰

Yukarda belirtilen hadislerde şöyle bir sonuç da çıkmaz. Kim ne yaparsa yapsın bizi ilgilendirmez. Bana ne. O konular bizi aşar. Her koyun kendi bacağından asılır gibi yanlış anlaşmalara mahal vermemek gerekir. Çünkü dikkat edilirse hadislerde bahsedilen durumların daha çok bireysel yaşama ilişkin hususlardır. İslam Hukuk’unda ise yukarıda da belirttiğimiz gibi aleni suçla mücadele esas alınmıştır.

5) Güzel Söz: Hz. Lut, Hz. İbrahim ve Hz. Muhammed Kıssaları’nın temel öğretilerinden birisi de azgınlıkları ile ön plana çıkanlara güzel sözle muamele etmektir. Bu çerçevede Hz. Lut, Kavmi’nin azgınlıklarına ‘*Kardeşlerim*’⁵¹¹ diye seslenmiştir. Hz. İbrahim, put imal edip satan babasına ‘*Babacığım*’⁵¹² diye hitap edebilmiştir. Kur’an’ Kerim, bu hususa Hz. Muhammed’in de dikkat ettiğini şu ayetle bize bildirmektedir: “*Allah’ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah’tan bağışlanma dile...*”⁵¹³

Her üç peygamber örneklerinde görüldüğü üzere zaten kötü ve çirkin bir yol üzerinde olanların kaba ve katı bir yöntem ile değil ancak güzel bir yolla ıslahlarının mümkün olabileceğini bildirmiştir. Bu peygamberi yöntem sonuç getirir. Zira mahkumlar üzerinde yapılan araştırmalarda cezaevinde bulunan kişilerin % 38.1’nin daha önce cezaevine girmesine rağmen, ıslah olmayarak yeniden suç işlediği görülmüştür.⁵¹⁴ Bu peygamberi metod bize suçlularla yapılacak çalışmalarda güzel söz ve örnek davranışın etkili sonuçlar verebileceğini öğretmektedir.

6) Suç ile Yüzleşme: Fail suç işledikten sonra kendisini bekleyen önemli bir durum vardır. O da suçla yüzleşmesidir. Bu yüzleşme iki şekilde sonuçlanabilir. Birincisi

⁵⁰⁴ Riyâzu’s-Sâlihîn, 24; Câmiü’s-Sağîr, 3000.

⁵⁰⁵ Riyazu’s-Salihin, 240.

⁵⁰⁶ Camiü’s-Sağîr, 1576.

⁵⁰⁷ Câmiü’s-Sağîr, 419.

⁵⁰⁸ Câmiü’s-Sağîr, 332.

⁵⁰⁹ Câmiü’s-Sağîr, 638.

⁵¹⁰ Câmiü’s-Sağîr, 2893.

⁵¹¹ Şuara Suresi, 160

⁵¹² Meryem Suresi, 43, 47.

⁵¹³ Al-i İmran Suresi, 159.

⁵¹⁴ Bilgiç, Şükrü. Hapsedilme, İyileştirme ve Yeniden Suç İşleme. Vadi Yayınları. Ankara 2012. S.213.

işlenen suçtan veya günahtan pişmanlık duyma ve bunun sonucunda ceza verici makama teslim olma. İkinci durum ise inkâr etme, kaçma, iftiraya başvurmaktır. Eğer birinci seçenekte olduğu gibi birey pişman olup ceza verici makama cezalandırılmak/temizlenmek için başvurmuşsa bir cezayı indirimine gidilir. Peygamber Efendimiz'in Maiz b. Malik ve Gâmidyeli kadını tövbe ve istiğfar için göndermesindeki bir hikmet de herhalde budur. Zira kimsenin görmediği bir suçu gelip itirafta bulunmak ve cezalandırılmayı istemek ancak etkin bir pişmanlığın sonucudur. Etkin pişman olan bir insanın iki şekilde cezalandırılması söz konusudur. Birincisi dünyada iken verilen cezadır. İkincisi ise ahirete bırakmadır. Peygamber Efendimiz Gâmidyeli kadını öncelikle tövbe ve istiğfara yönlendirmiştir. Bu konuda âlimlerin ağırlıklı görüşü tövbenin günahın affı için kesin sonuç vermediği ancak kefaretin/cezanın ise kesin sonuç verdiğidir. Gâmidyeli kadın kesin olan sonucu tercih etmiştir. Özetle peygamberi müdahaledeki bu ilke ağır/asıl olan cezanın hemen verilmediği, bireyin kendisi ile yüzleşmesi için zaman tanındığıdır. Böylelikle failin günahından tövbe ve pişmanlık duyması ve gerçek kararını vermesi için zaman tanınmıştır. Bazen yaşanan olayın etkisi ile bireylerin duygusal karar verebildikleri görülebilmektedir. Tövbe ve istiğfar için tanınan bu zamanda bireyin yaşanan olayı daha objektif değerlendirmesine imkân tanınmıştır.

7) Önce Güven: Peygamber sıfatlarının başında emin ve güvenilir olmak gelir. Bu bağlamda peygamberlerin içinde bulundukları toplum tarafından daha kendilerine peygamberlik gelmeden önce de emin ve güvenilir insanlar olduğu bilinir. Ancak sapkın davranışlarda bulunanlar kendileri güvensiz işler yaptıklarından herkesi kendileri gibi bilmektedirler. Hz. Lut, peygamber olarak geldiği toplumdan öncelikle kendisine güvenmelerini istemiştir. Ardından Allah'ın elçisi olduğunu anlatmıştır.⁵¹⁵

Cinsel suçtan hüküm giymiş bekâr erkeklerle yaptığımız görüşmede de bu kişilerin benzer duygular taşıdığı görülmüştür. Hükümlülerin bu konuya ilişkin düşüncelerini şöyle özetlemek mümkündür: “Çok pişmanım. Cezaevinden çıktıktan sonra elimi eteğimi her şeyden çekeceğim. Köye gidip gözü kulağı açılmamış bir kız getirip onunla evleneceğim...”

Bu bilgiler göz önünde bulundurulduğunda cinsel suçlulara ilişkin yapılan çalışmalarda öncelikle güven ortamının oluşturulması gerektiği düşünülmektedir. Ancak güven ortamı oluşturulduktan sonra bireylerin samimi olarak duygu ve düşüncelerini paylaştığı görülmüştür.

8) Ücretsiz Hizmet: Peygamber kıssalarına baktığımızda birçok peygamberin toplumlarına nasihatle bulunurken “*Bunun karşılığında sizden her hangi bir ücret istemiyorum.*”⁵¹⁶ dedikleri görülür. Buradan hareketle bir başka peygamberi müdahalenin ipuçları yakalanmış olmaktadır. Her hangi bir ücret karşılığında yapılan iyileştirme, topluma kazandırma, ıslah etme çalışmalarından sonuç elde etmenin zor olduğu görülmüştür. Çünkü işin içine para girince samimiyet ve iyi niyetlerin devre dışı kaldığı bilinmektedir. Bu sorun sadece devletin sorunu olmadığına göre toplumsal katılım şarttır. Ancak toplumsal katılım olduğu takdirde güzel sonuçlar elde edilebilir. Dünya genelinde mahkûmlara yönelik yapılan çalışmaların birçoğunda da bu husus göz önünde bulundurulmuştur.⁵¹⁷ Sivil toplum kuruluşları ve gönüllü kişilerce yapılan

⁵¹⁵ Şuara Suresi, 162.

⁵¹⁶ Şuara Suresi, 164.

⁵¹⁷ Hristiyanlık merkezinde Tahliye Olanlar İçin ALPHA (*ALPHA for Ex-Prisoners*) gibi kilise bağlantılı gönüllü teşekküller de tahliye olanlara dini ve manevi yönden destek sağlanmaktadır. Hristiyanlık

faaliyetlerden daha fazla olumlu sonuç alındığı kesindir. Bu durumda ıslah çalışmalarında resmi devlet memuru eliyle gerçekleştirme yerine devletin gözetiminde gönüllü kişilerce veya sivil toplum kuruluşlarınca yerine getirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

9) Alternatif Oluşturma: Mahkûmların suç algısında önemli bir sorun vardır. Bu sorunun temel sebebi mahkûmlar arasında bir alt kültürün oluşmasıdır. Bu alt kültüre göre suç, normal bir davranıştır. Hatta bu alt kültürde iş o kadar çığıından çıkmıştır ki bireyler suçlarının çokluğu veya büyüklüğü ile övünebilmektedir. Bu durumda öncelikle yapılması gereken şey bireylerin suç algısını değiştirmektir. Hz. Lut, eşcinsellikleri ile ön plana çıkmış kavmine kızlarını teklif etmekle aslında algılarını değiştirmeyi hedeflemektedir. Çünkü alternatif sunmaksızın yapılan bilgilendirme/nasihat havada kalacaktır. Bu durumda peygamberi bir yöntem olarak suçlularla çalışılırken öncelikle yapılması gereken şey onlara hayata bakış açılarını değiştirecek olan alternatifler sunmaktır.⁵¹⁸

10) Akıl ve Vicdanın Mutmain Edilmesi: Peygamber Efendimiz'e bir genç gelip, kendisine zina etmesi için izin istemesi olayını daha önce anlattığımızdan yeniden değinmeyeceğiz. Ancak burada vurgulanması gereken İslam Dini'nin zinaya giden yolları sadece ceza vermek suretiyle, yani caydırma yoluyla, kapatmadığıdır. İslam Dini, aynı zamanda zina yapmak isteyen kişinin akıl ve vicdanına da seslenerek mü'minlere, bu olayla, kimsenin olmadığı/görmediği bir yerde bile olsa Yusuf'ça bir iffetle, kendini sakınmayı öğretir. Akıl ve vicdan tatmin edilmeden, mutmain olunmadan, sakınılan bütün eylemler bilinçaltına atılır ve ilk fırsatta şiddetli bir şekilde dışa vurulur. Bu anlamda Peygamber Efendimiz'in uygulaması yerinde ve örneklik teşkil eden önemli bir peygamberi yöntemdir.

Zira Peygamber Efendimiz, "Her kim ağzın iki kemiği arasındaki dilini ve iki budu arasında bulunan (edeb) yerini kötülükten korumayı bana temin ederse ben de o kişiye Cennet'i temin ederim."⁵¹⁹ buyurmakla zinaya götüren etkenlere vurgu yapmıştır. Zina suçunu önlemeye yönelik çalışma yapılırken bu her iki etkeni göz önünde bulundurmalı ve çalışmalar bu alana yoğunlaştırılmalıdır. Aslında İslam Dini giybeti yasaklama ile dili söz ile yapılan zinadan alıkoyarken, "zinaya yaklaşmayın" ayeti, risk teşkil eden ortamdan uzaklaştırma yoluyla da, edep yerini zinadan korumuş olmaktadır.

11) Özeleştiril Yaklaşım: Yazıcılar ve Ferisiler zina etmekte olan bir kadını recm etmesi için Hz. İsa'ya getirmişlerdi. Hz. İsa, onların talepleri doğrultusunda kadını cezalandırmak yerine onlara "içinizde en günahsızınız ilk taşı atın" demiştir. Bu yöntem sonuç getirmiştir. Kadın recm edilmekten kurtulmuştur. Biz bu yöntemi özeleştiril yöntem olarak isimlendirdik. Bu yöntemden temel amaç, bireylerin başkalarının ayıp ve günahlarını/suçlarını araştırmak yerine kendi iç muhasebelerini yapmalarını ve olumsuz davranışlarını tartışma/konuşma konusu yapmalarının önüne geçmektir. Söz konusu yöntem uygulandığında her şeyden önce giybet, fitne ve ifiranın

merkezli ALPHA, İngiltere ve Galler'de bulunan cezaevlerinin yaklaşık olarak %85'inde faaliyet göstermektedir. Işık, Harun. "İnanç ve Maneviyatın Rehberliğinde Suç Azalımının İngiltere ve Türkiye'de Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi". Uluslararası Denetimli Serbestlik Sempozyum Kitabı. 8-10 Aralık İstanbul. s.359-362.

⁵¹⁸ Bilgiç, Şükrü. "Mahkûmların Suç Algısı". Karaman Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi. Yıl: 2014. Sayı: 16.

⁵¹⁹ Buhari, Rikak-23.

büyük oranda önüne geçilecektir. Böylelikle cinsel içerikli konuşmalar yapılmayacak ve cinsel suç normalleştirilmeyecektir.

Benzer bir olayın Hz. Ömer döneminde de gerçekleştiğini görüyoruz. Hicret'in 17. ve 18. yıllarına tekabül eden dokuz ay boyunca toprağa bir damla su düşmemiştir. Hz. Ömer, "Kıtlığın hüküm sürdüğü yılda hurma salkımı için yapılan hırsızlıklara hadd cezasını uygulamayacağını" belirtmiştir. Bu dönemde Hatı b. Ebi Beltea'nın köleleri Müzeyne kabilesinden bir adamın devesini çalıp kesmişti. Olay Hz. Ömer'e intikal edip suç sabit görülünce hadd cezasına⁵²⁰ hükmetmiştir. Daha sonra Hatıb'ın onları aç bıraktığını tespit edince Hz. Ömer köleleri cezalandırmaktan vazgeçmiş ve Allah'a yemin olsun ki eğer ben, sizin onları çalıştırdığınızı ve kendilerine yemenin haram kılınmış olduğu şeylerin helal hale geldiği ölçüde aç bıraktığınızı bilmemiş olsaydım kesinlikle hadd cezasını uygulardım" demiş ve bu suçu işlemeye sebebiyet veren Hatıb'ı değeri 400 dirhem olan deve için 800 dirhem tazminat ödemeye mahkum etmiştir.⁵²¹

12) Örtünme Fıtrattan Gelir: Örtünme insanın fıtratı ile ilgilidir. Kadın ve erkek farkı gözetmeksizin bütün insanları kapsar. Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın yasak meyveden yenmesi ile birlikte avret yerleri açılınca örtünme ihtiyacı hissetmişlerdi. Avret yerlerinin açılması ile birlikte Hz. Âdem ve Hz. Havva'da cinsel bir istem doğmuş olma ihtimali yüksektir. İslam Dini'nce örtünmenin farz kılınmasındaki bir hikmet de bireyi dış faktörlerden, helal olmayan cinsi istemden korumasıdır.

13) Din Bir Bütündür: Cinsel suçların artmasının bir sebebi de dinin bir kısmını yaşanıp diğer bir kısmının ise yaşam dışına itilmesidir. Meryem Suresi 59. ayet konuya ışık tutmaktadır. Ayette: *"Nihayet onların peşinden öyle bir nesil geldi ki, bunlar namazı bıraktılar, şehvetlerine uydular. Bu yüzden ileride azgınlıklarının cezasını çekecektir."*⁵²² Peygamber Efendimiz de Hadisi Şerifleri'nde: "...Allah'ın indirdiğinin gayrisi ile hükmederlerse onlarda fakirlik yaygın hale gelir. Aralarında fuhuş zuhur eder. (ve bu kötü durum önlenmezse) onlar arasında ölümler çoğalır...."⁵²³ buyurmuştur. Ayet ve Hadisler'de yapılan temel vurgu dinin bir bütün olduğu, bunun bir kısmına inanıp bir kısmına inanmamanın, yaşamımıza geçirmemenin, mümkün olmayacağını, böyle bir durumda başta inanç dünyamız olmak üzere hayatımızın her alanını olumsuz etkileyeceği açıktır.

14) Uyarıların Sürekliliği Esas Kılınmalıdır: Tez kapsamında ele alınan Peygamber Kıssaları'na bir bütün olarak baktığımızda yasaklara ilişkin uyarıların belirsiz aralıklarla sürekli verildiği görülmektedir. Çünkü insan yanılmaya ve hata yapmaya meyillidir. Bu nedenle uyarılar canlı ve güncel kılınmalıdır. Tıpkı sahabelerin birbirilerin yanlarına geldiklerinde "gelin imanlarımızı tazeleyelim" dedikleri gibi. Bu prensibi günümüzde kitle iletişim araçlarının çok iyi yapabileceği düşünülmektedir. Özellikle kamu spotları ile başta istismar konuları olmak üzere bir konu işlenebilir.

15) Hesap Sorucu Ancak Allah'tır: Peygamberi bir müdahale yöntemi olarak vurgulanması gereken bir diğer husus da; bireysel veya toplumsal zararlardan ötürü hiç kimsenin, bireysel ve kamusal zararını gidermek için, faili veya yakınına cezalandıramayacağıdır. Bu eylemin yasaklanmasının bireysel ve toplumsal birçok

⁵²⁰ Maide Suresi, 38.

⁵²¹ Özhazar, Hüseyin. 2014. Adalet ve Yenilikleriyle Hz. Ömer. Türe Kitap Yayınları.İstanbul. s.220

⁵²² Meryem Suresi, 59

⁵²³ El-Camiu's-sağır şerhi şerhi Feyzü'l-kadir, c.3 s.452, Hadis No:3945

faıdası vardır. Bu yararları şu şekilde sıralamak mümkündür: Taraılar arasında kan davası oluşmasını engeller. Sanıkların adil yargılanmasına imkân sağlar. Faillerin en uygun ceza ile cezalandırılmasını sağlar. Bu hassasiyet bütün peygamberler döneminde göz önünde bulundurulmuştur.

16) İnsan Merkezli Hukuk: Modern hukuk sistemi ceza merkezlidir. İslam Hukuku ise insan merkezlidir. İslam'da suçun önlenmesine ilişkin alınan tedbirlerde, yargılama sürecinde ve nihayetinde infaz sürecinde de hep insanın yüksek yararı gözetilmiştir.

17) Aleni Suçla Mücadele Esas Alınmıştır: İslam Hukuku'nda zina isnat'ında bulunup dört şahit getirmeyenlere kazf cezası uygulanmıştır. Bu prensipte görüldüğü üzere suç teşkil eden olayın daha çok toplumsal görünürlüğü ile mücadele edilmiştir. Bireysel anlamda suç işleyen kişiler ise öncelikle tövbe etmeye yönlendirilmiştir. Faillerin ısrarla cezalandırılması/temizlenmesi yönündeki talepleri üzerine infaz gerçekleştirilmiştir.

18) Maddi Refah Cinsel Sapıklığı Tetikler: İnsanoğlu tabiatı gereği zorunlu olan temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra üst gereksinimlere yönelir. Lut Kavmi ve Pompei şehir Halkları'nı incelediğimizde her halkın birçok ortak özelliği bulunmaktadır. Bunlar; her iki toplumun da maddi bir refah içinde yaşamaları, eşcinsel olmaları ve üzerlerine balçıktan pişirilmiş taşlar düşmesi yoluyla helak olmalarıdır. Bu ortak özellikler göz önünde bulundurulduğunda peygamberi mesajlarının evrenselliği daha net anlaşılmaktadır. Aynı durumlar benzer sonuçları ortaya çıkarır.

Aşırı yeme içme, mal biriktirmenin kalbi öldürdüğüne ilişkin birçok hadis bulunmaktadır. Bu her iki toplumdaki maddi refah dünya sevgisi onları farklı fantezileri tatmaya sürüklemiştir. Burada vurgulanması gereken temel peygamberi mesaj şudur: Yoksulu gözetmeyen, zenginler arasında bir alışveriş konusu olan maddi refahın azgınlıkları tetikleyen bir unsura dönüşmesidir.

19) Haram Lokma, Haram Eyleme Yol Açar: Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın yasaklanan meyveden yemeleri ile avret yerleri birbirine gözükmüştür. Buradan yola çıkarak cinsel eyleme yönlendiren fillilerden birinin de haram lokma olduğu söylenebilir. Daha önce de belirtildiği üzere dini hükümler bir bütündür. Birinde gösterilen bir taviz beraberinde yeni tavizleri doğurabilmektedir.

20) Kıskançlık/Çekememezlik: Tez kapsamında verilen Peygamber kıssaları içinde ilk kıskançlık duygusunun İblis'in Hz. Âdem'i kıskanması ile zuhur ettiğini görmüştük. Ardından bu duygu Hz. Âdem'in oğlu Kabil'in kardeşi Habil'i kıskanması ile devam etmiştir. Son olarak da Hz. Yusuf'un kardeşlerinin Hz. Yusuf'u kıskanmaları ile neticelenmiştir. Her üç örneğe baktığımızda bu duygunun genelde suç işlemeye özelde ise cinsel tuzaklara yol açtığı görülmüştür. Günümüzde de iftira suçlarının arkasında kıskançlık ve çekememezlik duygusunun olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle cinsel taciz olaylarının arkasında en önemli sebeplerden birinin bu olduğu çok net olarak görülmektedir.

21) Kişilik Değil Davranış Hedef Alınmıştır: Hz. Lut, Kavmi'ne tebliğde bulunurken öncelikle onlardan, Allah'a karşı gelmekten sakınmalarını istemiştir.⁵²⁴ çünkü Allah'tan sakınan bir toplumun çirkin bir iş üzerinde olması zaten beklenemez. Bununla birlikte

⁵²⁴ şuara Suresi, 163.

Hız. Lut, Kavmi'nin cinsel sapkınlıklarını doğrudan hedef almamıştır. Bu durum çağdaş bilimde de 'kişilik değil, davranış hedef alınmalı' prensibine uygundur. Bu yöntemin peygamberi müdahale yöntemine uygun olduğu kesindir.

22) Bilmek Hükmelmektir: Daha önce de belirtildiği üzere İslam Dini zinaya giden yolları kapatmıştır. Ancak bireylerin zinaya giden yolların ne olduğu iyi bilinmeden bu yollardan kendini kurtarması söz konusu olmayacağı düşünülmektedir. Bu amaçla zinaya/cinsel suça giden yolların da ne olduğunu öğreten cinsel eğitim programının verilmesi gerektiği düşünülmektedir. Çünkü insan bilmediğinin ya düşmanı olmakta yada merak duygusu ile bu duygunun esiri olabilmektedir. Ancak erdeme götüren doğru bir bilgi bizi bu cinsel sapkınlık bataklığından kurtarabilir.

23) Zina Suçu Önceden Tasarlanan Bir Suçtur. İftira ve Cinayet Suçuna Eşlik Eder: Zina suçu libidonun yükselmesi ile birlikte ortaya çıkan ani bir suç değildir. Genelde önceden tasarlanır.⁵²⁵ Yusuf Suresi 28. ayetinde bu durum net olarak anlaşılmaktadır. "Yusuf'un gömleğinin arkadan çekilip-yırtıldığını gördüğü zaman (kocas): "Doğrusu, bu sizin düzeninizden (biri)dir. Gerçekten sizin düzeniniz büyüktür" dedi.

Ayette belirtildiği üzere zina ve iftira suçu büyük bir düzendir. Bu düzenin suç öncesi, suç anı ve suç sonrası gibi aşamaları mevcuttur. Ancak failler her ne kadar düzen kurmaya çalışırlarsa çalışsınlar inanlar bilir ki "...Allah düzen kurucuların en hayırlısıdır."⁵²⁶ Bazen düzenlerini alt üst eden bir gömleğin arkadan yırtılması bazen de bir örümceğin ağı olabilmektedir.

Kur'an'ı Kerim'in bir çok ayette adam öldürme ile zinayı beraber andığı görülmüştür: "Onlar ki Allah'ın yanına başka bir tanrı (katıp) tapmazlar. Allah'ın haram kıldığı cana haksız yere kıymazlar, zina etmezler..."⁵²⁷

Bu durumda, zina ile cinayet arasında bir bağın mevcut olduğu ortaya çıkmaktadır ki, bu bağ da, suçta ortaklıktır. Çünkü zina da, cinayet gibi bir nevi nesli öldürmektir.⁵²⁸

Toplumumuzda cinsel suçlar 'yüz kızartıcı suç' sınıfında değerlendirilir. Bu suçu işleyenlerin toplumda kabul görmeleri çok zordur. Belli ki Hız. Yusuf döneminde de benzer bir algı vardır.

Cinsel suçu işleyenler kendi suçlarını söylemekten çekindikleri gibi başkalarının kendi haklarında konuşmalarını istemezler. Cinsel suçu/günahı ortaya çıkmış olanlar kendi suçlarını hafifletmek için savunmaya geçer ve kendisi hakkında küçük düşürücü tarzda konuşanlara da yaptıkları ince hesaplarla tuzak hazırlamaya çalışırlar. Tuzaklarında başarılı olmak için sinsice planlar yaparlar. Tuzaklarında başarı elde etseler bile bu onları tatmin etmeyecektir. Yarım kalan sapkın eylemlerinin tamamlamak için bu defa tehdit ve küçük düşürme eylemlerine kalkışacaklarıdır.

Cinsel suçu işleyenler veya bunu tasarlayanlar kendilerinin suçluları ortaya çıkmasından korktukları için masum insanlara iftira atmaktan çekinmedikleri gibi onları cezalandırmak için de ellerinden geleni yaparlar. Bazen bu ceza ilk etapta hâşâ ilahi adaletin tecelli etmediği gibi gözükse de kısa bir sürede bunun böyle olmadığı, Allah'ı Teâlâ'nın kulunu daha büyük bir ödülle ödüllendirmek için kulunu hazırladığı, anlaşılmaktadır. Hız. Yusuf'un büyük ödülü masumiyetinin kralın eliyle ispatı ve hazine

⁵²⁵ Yusuf Suresi, 28.

⁵²⁶ Al-i İmran Suresi, 54.

⁵²⁷ Furkan Suresi, 68.

⁵²⁸ Aydın, 65

bakanı olması şeklinde tecelli etmiştir. Allah'ın yardımı şüphesiz gelecektir. Allah'ın yardımından ümidini kesenler ancak kâfirlerdir.⁵²⁹

24) Cezanın Tatbikinde Acıma Duygusu ve Toplumsal Katılım Sağlanması: Nur Suresi 2. ayette bu durum açıkça belirtilmiştir: *"Zina eden kadın ve zina eden erkekten her birine yüz değnek vurun; Allah'a ve âhiret gününe inanıyorsanız, Allah'ın dininde (hükümlerini uygularken) onlara acıyacağınız tutmasın. Müminlerden bir grup da onlara uygulanan cezaya şahit olsun."*⁵³⁰

İslam Dini zinaya götüren yolları kapatmış ve bu yollara başvuranlar hakkında cezayı müeyyidenin uygulanacağını belirtilmiştir. Buna rağmen özgür iradesi ile suç işleyenler hakkında gerekli cezanın uygulanması gerektiği açıkça belirtilmiştir. İnfaz sırasında duygusal atmosfer nedeniyle cezanın infazından vazgeçilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Bu suçu bilerek işleyenlere acınmaması gerektiği özellikle vurgulanmıştır. Bugün bilimsel çalışmalarda Kur'an'ı Kerim'de belirtilen bu bilgiyi doğrulamaktadır. Şöyle ki cinsel suçların üzerinde yapılan araştırmalarda cinsel suçların, diğer suçlulara oranla, daha fazla mükerrer olduğu görülmüştür. Örneğin teşhircilerin hayatlarında ortalama 300 defa bu eylemi gerçekleştirdikleri bilinmektedir. İnfaz sırasında toplumsal katılım olması, grup etkisi nedeniyle hem duygusal bir etmenin ortaya çıkmasını engelleyecek hem de caydırıcı bir faktör olacaktır.

25) Toplumsal Baskı Suçu Öner: Kur'an'ı Kerim'de şehvetin saptırıcı etkisi vurgulanmıştır. Müslümanlar'ın cinsel dürtülerini kontrol etmeleri için toplumsal yaşam özendirilmiştir. Onların cinsel hislerine tesir edecek, onları galeyana getirebilecek ortamlardan uzak durmaları istenmiştir. Toplumsal yaşam, bireyleri bu tür suçlardan uzak durmasına katkı sağlamaktadır. Özellikle cinsel suç gibi yüz kızartıcı suçlar mahalle baskısıyla engellenebilmektedir. Bu münasebetle Allah'ı Teala Müslümanlar'a önemli bir uyarıda bulunmaktadır: *"(Resul'üm Mü'min erkeklere, gözlerini (harama) dikmemelerini, ırzlarını da korumalarını söyle. Çünkü bu, kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah, onların yapmakta olduklarından haberdardır..."*⁵³¹

26) İtiraf Rahatlatır: Dârimî'nin (v. 255/869) kaydettiğine göre, bir gün bir Müslüman, bu çirkin fiili kendisinin cahiliye döneminde nasıl işlediğini Resûlullah'a şöyle anlatmıştır: "Ey Allah'ın Resûlü, biz bir cahiliye toplumuyduk. Putlara tapar, çocuklarımızı öldürürdük. Benim küçük bir kızım vardı ve beni çok severdi. Öyle ki, onu çağırdığım zaman koşa koşa yanıma gelirdi. Bir gün yine onu çağırdım ve koşa koşa yanıma geldi. Sonra beraberime alarak, yolda rastladığımız bir kuyuya onu elinden tutarak attım. Kulaklarıma gelen son sözleri, 'babacığım, babacığım' çığlıklarıydı." Bunları duyunca Resûlallah'ın (s.a.s.) gözlerinden yaşlar süzüldü. Bunun üzerine orada hazır bulunanlardan biri, "Ey filan! Sen ne yaptın? Resulallah'ı üzdün." dedi. Resûlallah (s.a.s.), "Ona engel olmayın, neler hissettiğini anlatsın. O, kendisini ilgilendiren bir şeyi soruyor." dedi ve adama "Bu olayı bir daha anlat." diye buyurdu. O şahıs bu olayı bir daha anlatınca, Resûlallah (s.a.s.), mübarek sakalı ıslanına kadar ağladı. Daha sonra adama, "Bunu cahiliye döneminde yaptığın için Allah seni affetti. Kendi hayatına yeniden başla." buyurdu. (Darimî, Sünen, 1/3-4).⁵³² Bu olayda da görüldüğü üzere peygamberi metot en kötü suçları işleyenlere bile yeni fırsatlar vermektedir.

⁵²⁹ Yusuf Suresi, 87.

⁵³⁰ Nur Suresi, 2.

⁵³¹ Nur Suresi, 30

⁵³² Elmalı, age.

10. SONUÇ VE TARTIŞMA

Cinsellik doğal bir dürtüdür. Bu dürtü normal sınırlarının dışına çıkınca sapkınlığa dönüşür. Bu durum kimi toplumlarda zina, kimisinde fuhuş, kimisinde de suç olarak nitelendirilmiştir. Ancak vuku bulduğu her ortamda ırk, renk, kültür ve inanç farkı gözetmeksizin kötü, çirkin, yüz kızartıcı ve istenmeyen bir davranış olarak nitelendirilmiştir.

Dini bir terim olarak zina, hukuki bir terim olarak cinsel suç, bütün toplumlarda görülen bir olgudur. Toplamların ekonomik, hukuki, siyasal, inanç ve sosyo-kültürel yapısına göre bu suç ya artış göstermiş ya da minimum seviyelere inmiştir. Bu suçu minimum seviyelere indirmek için insanlık ortak akıldan yola çıkarak toplumsal sözleşmeler oluşturmuş ve bunları hukuki yaptırımlarla desteklemişlerdir. Hukuki yaptırımlar, toplumların gelenek, inanç, örf ve adetlerinden beslenir. Bir inanç sistemi olarak Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam dininin kutsal kaynaklarına baktığımızda zinanın/cinsel suçun yasaklandığı ve bu suçu işleyenlere çok ağır cezalar verildiği görülecektir. İslam Hukukunda zina suçu, Allah'ın hakkı olmak üzere miktarı Şâri' (kanun koyucu) tarafından kesin olarak belirlenen cezadır. Allah hakkını ihlal eden suçlar kapsamında değil hadd cezaları cinsel suçlara verilen cezalar dört türdür. Bunlar; celd, sürgün, recm ve şahitliğin kabul edilmemesidir.

Zina edenlere recm veya başka şekilde ölüm cezası verilmesi İslam'a has bir uygulama değildir. Recm konusunda Kur'an'da bir hüküm yoktur. Bu sebeple Hariciler taşlama cezasını inkar ederler. Onların mezhebinde zina eden evli ile zina eden bekâr arasında cezada eşitlik vardır, onlara da sopa cezası tatbik edilir. Haricilerin dışındaki mezhepler recm cezasının varlığı konusunda icmada bulunmuşlardır. Çünkü Rasullullah (s.a.s) recmle emretmiş, Rasullullah'dan sonra da sahabeler icmada bulunmuşlardır. Bu yönüyle recm cezası, ikisi bir anda söylenen ve tatbik edilen kavli ve fiili bir sünnettir.⁵³³

Allah'ı Teâlâ, emir ve yasaklarını kullarına iletme üzere peygamberler göndermiştir. Peygamberler, içinde bulundukları toplum tarafından herkesçe örnek davranışları ile bilinen seçkin insanlardır. Peygamberlerin kendi nefislerinden bir şey söylemeleri veya topluma dayatmaları söz konusu değildir. Onlar, Allah tarafından korunan emin, güvenilir ve fetanet sahibi kimselerdir. Peygamberler sadece Allah'ın emir ve yasaklarını toplumlara iletmekle kalmaz aynı zamanda bu hükümleri önce kendileri uygulayarak topluma örnek olurlar.

Allah'ı Teâlâ hiçbir topluma uyarıcı/peygamber göndermeden o toplumu helak etmez.⁵³⁴ Son peygamber Hz. Muhammed Mustafa (s.a.s.)'de geldiğine göre toplumları uyarma işlevini değiştirmiştir. Allah nurunu tamamlayıcıdır.⁵³⁵ Artık insanları uyaran ete kemiğe bürünmüş peygamberler değil onların emanetleri olacaktır. Allah Resulünün veda hutbesindeki vasiyeti de budur. *Ey müminler "size iki emanet bırakıyorum, onlara sarılıp uydukça yolunuzu hiç şaşmazsınız. O emanetler Allah'ın kitabı Kur'an-ı Kerim ve Peygamberin sünnetidir."*

Peygamber mesajlarının evrenselliğinden yola çıkılarak sosyal fıkıh açısından beş peygamber döneminde görülen cinsel suçlar analiz edilecektir. Kronolojik sıraya göre ilk olarak Hz. Âdem dönemi ele alınacaktır.

Hz. Âdem (a.s.) cennette kendisi ve eşine yasaklanan meyveden tadınca avret yerleri birbirine gözükmuştür. Ve Allah'ı alem bu olaydan sonra cinsel birleşme

⁵³³ Udeh, c.2, s.217

⁵³⁴ İsrâ Suresi, 15; Şuara Suresi, 208.

⁵³⁵ Saff Suresi, 8; Tevbe Suresi, 32.

meydana gelmiştir. Böylelikle yasak bir fiili işlemek beraberinde uygun düşmeyen yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Benzer bir durumun Hz. Âdem'in çocukları Habil ve Kabil arasında da geçtiği bilinmektedir. Kabil'in, örf gereği kendisine haram kılınan kız kardeşi ile evlenme konusundaki ısrarcı tutumu onu ilk cinayeti işlemeye sürüklemiştir. Allah'ı alem ilk cinayetin ardında yatan bir neden de nefsi bir arzusun olduğudur. Ancak şu kıssa bize bir gerçeği de hatırlatmaktadır. Din bir bütündür. Dinin bir kısmının alınıp diğer bir kısmının alınmaması mümkün değildir. Ayeti kerimede: "... Yoksa siz, Kitabın bir bölümüne inanıp da bir bölümünü inkâr mı ediyorsunuz? Artık sizden böyle yapanların dünya hayatındaki cezası aşağılık olmaktan başka değildir; kıyamet gününde de azabın en şiddetli olanına uğratılacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir." ⁵³⁶ denilmektedir.

Hz. Lut kıssasında da birçok ibretler vardır. Hz. Lut'un Peygamber olarak gönderilmiş olduğu Sodom ve Gomore Halkları o güne kadar âlemlerden hiç kimsenin yapmadığı hayâsızlığı yapmaktaydılar. ⁵³⁷ Bu amaçla Hz. Lut gönderilmiş olduğu kavme peygamberi bir yöntemle onları dosdoğru olan Allah'ın dinine ⁵³⁸ davette bulunarak, onlardan üzerinde bulunmuş oldukları sapıklığı terk etmelerini istemiştir. Ancak hayâsızlıklarını terk etmek yerine Hz. Lut'u alaya almışlar, sürgün ile tehdit etmişlerdir. Bu da yetmezmiş gibi kötü eylemlerini Hz. Lut'un misafirlerine de uygulamaya çalışmışlardır. Bu eylem ise bardağı taşıran son damla olmuş ve helak olmuşlardır. Hz. Lut'un gönderilmiş olduğu kavmin toptan helak edilmesinin en önemli sebebi ise sapkınlıklarının/eşcinselliğin toplumsal bir boyuta ulaşmasıdır. Zira benzer sapkın davranışlar bütün toplumlarda görülmüştür. Ancak bunun toplumsal bir boyutta görülmesine ilk defa Sodom ve Gomore Kentleri'nde rastlanmıştır. Bu düzeyde görülen bir sapkınlığı ancak helak temizleyebilirdi. Ki öyle de oldu.

Hz. Yusuf (a.s.) deyince akla ilk gelen kelime 'iffet'tir. Oysa günümüzde iffet kavramı daha çok bayanlarda bulunması gereken bir hasletmiş gibi anlatılmaktadır. Modern toplumun en çok ihtiyaç duyduğu değerlerden biri de şüphesiz iffettir. Son yıllarda artışa geçen cinsel suçları önlemede iffet değerinin önemli bir işlevi olabilir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Hz. Yusuf kıssasında önemli mesajlar görmek mümkündür. Hz. Yusuf, kimsenin olmadığı bir ortamda kendisine yapılan cinsel teklifi sırf Allah'tan korktuğu için ret etmiştir. Ancak bu onurlu davranışta bulunurken de nefsinin temize çıkarmamıştır. Çünkü nefis kötülüğe meyillidir. ⁵³⁹

Hz. Yusuf kıssası bize aynı zamanda cinselliğin doğal bir dürtü olduğunu da bildirmektedir. Nefsin cinselliği arzulaması gayet doğaldır. Ancak zina haramdır. Ayette zina kesin bir dille yasaklanmıştır. ⁵⁴⁰ Cinsellik doğal bir ihtiyaçtır. İslam bu ihtiyacı doğru bir şekilde yani bireylerin helalleri olan eşleri veya cariyeleri ile gidermesine izin vermiştir. Bu isteğin dışına çıkan evlilere, bekârlardan daha fazla ceza verilmesinin bir hikmeti de budur. Hz. Yusuf kıssası bize aynı zamanda cinsel suçun libidonun birden yükselmesi sonucu gerçekleşmediğini ve bunun önceden tasarlandığını göstermektedir. Bu kıssa iftiranın da cinsel suça eşlik ettiğini bildirmektedir. Cinsel suçlularla yaptığımız eğitim ve iyileştirme faaliyetlerinde de bu suçu işleyenlerin veya işleme potansiyeli bulunanların sık sık iftiraya başvurdıkları görülmüştür. Bu suçu işleyenler mahalle baskısına maruz kalmamak için suçlarını itiraf etmekte zorlanırlar. Suç işlediklerinin alenileşmesi durumunda ise savunmaya geçip kendisi hakkında küçük

⁵³⁶ Bakara Suresi, 85.

⁵³⁷ Araf Suresi, 80-81.

⁵³⁸ Fatih Suresi, 6-7.

⁵³⁹ Yusuf Suresi, 53.

⁵⁴⁰ Yusuf Suresi, 24.

düşürücü şekilde konuşanlara da aynı sonu hazırlamak için ince planlar yaparlar. Kurdukları tuzaklarında başarı elde etseler bile bu onları tatmin etmeyecektir. Cinsel arzunun baş döndürücü etkisi ile yarım kalan sapkın eylemlerini tamamlamak için bu defa da tehdit etmeye ve küçük düşürmeye kalkışacaklardır.

Konuyla ilgili ayetler incelendiğinde Hz. Yusuf kıssasında şöyle bir mesaj da çıkarmak mümkündür. Cinsel arzunun baş döndürücü etkisinden, Allah'ın izniyle, kurtulmak için bu arzuyu iyi tanımak gerekir. Zira tanımadığımız bir dürtüyü dizginlememiz mümkün değildir. Bu açıdan günümüzde artan cinsel suç oranlarını düşürmenin yollarından biri de cinsel eğitimin verilmesidir.

Cinsel suçları sosyal fıkıh açısından analiz etmeye çalışırken ele aldığımız bir diğer peygamber ise Hz. İsa'dır. Yaptığımız araştırma neticesinde Hz. İsa (a.s.) döneminde rastlanan tek cinsel suç ferisilerin zina etmekte olan kadını suçüstü yakalamalarıdır. Hz. İsa'nın bu olaya daha çok öz eleştirel bir yöntemle yaklaştığı görülmektedir. Hz. İsa, zina etmiş kadını recm etmek isteyen ferisilere kendi günahlarına bakmalarını istemiştir. Herkesin kendi günahına bakması durumunda başkalarının günahının bir fitne vesilesi olarak ortada konuşulmasının da önüne geçilecektir. Böylelikle konuşulmayan bir husus normalleşmeyecektir. Hz. İsa'nın suç işleyen kadını tövbeye yönlendirmesi aslında onun yeni bir hayata başlaması için olanak tanınmasıdır. Oysa modern yaşantıda suç işleyen birçok kişinin sabıkası olduğu için çok yoğun bir toplumsal baskıya maruz kalmaktadır. Bu nedenle kendisine yakıştırılan suçları yeniden işleyebilmektedir.

Son olarak ele alınan ve en güncel bilgilerin yer aldığı kısma ise Hz. Muhammed (s.a.s.)'dir. İslam'dan önce Arap toplumunda fuhşun çok yaygın olduğu bilinmektedir. Bu nedenle Hz. Muhammed döneminde birçok cinsel suç olayı görülmesi doğaldır. Bu dönemde rastlanan cinsel suçların bir kısmına celd, bir kısmına sürgün, bir kısmı da recm cezası uygulanmıştır. Ancak faillere ceza uygulanmadan önce detaylı bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalarda; olayın yeri, zamanı, nasıl olduğu, suçun hangi saikle yapıldığı, kiminle gerçekleştirdiği, suça iştirak edenlerin bulunup bulunmadığı, zina eden tarafların medeni durumları, itirafları, olay anında alkollü olup olmadıkları, sosyal çevresinde nasıl bilindikleri, farik ve mümeyyiz olup olmadıkları, daha önce benzer eylemler gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri, şikâyetçilerin olup olmadığı, şahitliklerine engel olmayan dört şahidin bulunup bulunmadığı gibi ayrıntılar yer almaktadır. Bununla da yetinilmeyerek şahit ve hâkimin adil davranması için faillere her ne ceza verilmiş ise cezanın tatbiki sırasında şahitler ve hâkimin bizzat cezalandırmaya eşlik etmesi istenmiştir. Böylelikle keyfi ve takdire dayalı bir uygulamanın önüne geçilmiştir. Ne yazık ki çağdaş ceza sisteminde bile bu kadar detaylı bir araştırma yapılmamaktadır.

Hz. Muhammed (s.a.s) döneminde uygulanan recm cezalarının zinaya ilişkin inen Nur Suresi ikinci ayetinden önce mi, sonra mı gerçekleştiği konusunda ihtilaf vardır. Bununla birlikte ağırlıklı görüş Nur Suresi'nin nüzulünden önce olduğudur. Böyle bir durum recmin daha önceki toplumların bir örfü/şeriatı olarak uygulandığı gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Hz. Muhammed (s.a.s) döneminde tatbik edilen recm cezalarının tamamında faillerin kendi itirafları vardır. Peygamber Efendimiz zina itirafında bulunanları defaatle geri çevirerek tövbe etmelerini istemiştir. Ancak faillerin temizlenme yönündeki ısrarları üzerine ceza tatbik edilmiştir. Bu durum cezalandırmanın bir amaç olarak görülmediği, bir delili ve bu fiilin şüyu halinde bile toplumsal hayata yapacağı

olumsuz tesirlerini engellemeye yönelik bir tedbir olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır.⁵⁴¹

İslamiyet'ten önce bir fuhuş bataklığını andıran Arap Yarımadası, Allah'ın izniyle İslamiyet'le birlikte çok kısa sürede saadet toplumuna dönüşmüştür. Cinsel suçların yoğun olduğu toplumlarda İslami tedbirlerin uygulanması durumunda benzer bir dönüşümün yaşanmaması için her hangi bir engel bulunmamaktadır.

Tez kapsamında Hz. Âdem, Hz. Yusuf, Hz. Lut, Hz. İsa ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) kıssalarına yer verilecektir. Tezde ele alınan kıssalar kronolojik sıraya göre işlenmiştir. Farklı bölgelerde ve farklı zamanlarda yaşayan peygamberlerin, kendi dönemlerindeki cinsel suçlara müdahale yönteminde küçük farklılıklar olmasına karşın ağırlıklı olarak benzer yöntemler kullandığı görülmüştür.

Bu yöntemleri dört aşamaya ayırmak mümkündür. Birinci aşamada cinsellik doğal bir ihtiyaç olarak görülmüştür. Bu doğal ihtiyacın doğal/helal olan yollarla giderilmesi sağlanmıştır. Bu amaçla öncelikle helal ve haram sınırları çizilerek bilgilendirici bir çalışma yapılmıştır. Bu çalışma yapılırken güven temelleri üzerinde ücretsiz hizmet sunulmuştur. Buna rağmen haram/sapkın davranışlara devam edenlere belirsiz aralıklara gayet nazik bir dille helal ve haram dairesi hatırlatılmak suretiyle uyarılar verilmiştir. Bu amaçla zinaya götüren açık seçik giyinmeye karşı örtünme; haram lokmaya karşı da helalinden kazanç için çalışma önce teşvik edilmiş ardından farz kılınmıştır. Aynı şekilde evlenme kolaylaştırılmış, buna rağmen evlenme imkânı bulamayanlara elleri altındaki cariyelerle evlenmesi önerilmiş buna da imkân olmayanlara oruç tutmaları tavsiye edilerek alternatifler oluşturulmuştur. Zina yüz kızartıcı suç olarak kabul edilerek toplumsal duyarlılık sağlanmış ve mahalle baskısı uygulanmıştır.

İkinci aşamada suçun ortaya çıkması ve faillerin itirafta bulunması durumunda suç ve suçlu ile ilgili çok ayrıntılı bir araştırma yapılmıştır. Hukuksal/adli bir süreç başlatılmadan önce bireysel olarak itirafta bulunanlar tövbeye yönlendirilerek suçları ile yüzleşmeleri/hesaplaşmaları sağlanmıştır. Bireyler yargılanırken kişilikleri değil suç teşkil eden davranışları hedef alınmıştır. Suçüstü yakalananlarda ise, bir araya gelmesi çok zor olan ve şahitliklerinden şüphe duyulmayan, dört şahit aranmıştır. Bu şartları sağlamadan suç duyurusunda bulunanlara celd cezası uygulanmış ve ölene kadar şahitlikleri kabul edilmemiştir. Suç duyurusunda bulunanlara öncelikle özeleştirme yapmaları istenmiştir. Zinaya eşlik eden iftira ve cinayetin önüne geçmek için önlemler alınmıştır.

Üçüncü aşamada ise infaz gerçekleşmiştir. İnfazda başta kararı veren hâkim ve şahitlerle birlikte bir grup Müslüman'ın bulunması sağlanmıştır. Cezaların toplumsal katılımı infaz edilmesi sayesinde cezaların caydırıcılığı ön plana alınmıştır. Bireysel veya toplumsal cezalarda yargılanma olmadan bireysel bir intikamın önüne geçilmiştir.

Dördüncü aşama infazdan sonraki aşamadır. Bu aşama; hem fail, hem de toplum için normal yaşama dönme aşamasıdır. Normalleşme sürecinde devletin de önemli sorumlulukları vardır. Devlet, failin hızla normal bir hayata dönmesi için maddi şartlar sağlamıştır. Faillerin yeniden suç işlemesinin önüne geçmek için tedbirler almıştır. Mağduru ve toplumu korumak için sürgün cezasını uygulamıştır. Sürgün cezası aynı zamanda faili de korur. Çünkü failin bu sayede, kendisi hakkında önyargıya sahip olmayan bir toplumda, yeni bir hayata başlaması daha kolay olacaktır.

Peygamberi müdahale yöntemleri ve Nur Suresi'ndeki '*zinaya yaklaşmayın*' ayeti bize disiplinler arası bir çalışmayla cinsel eğitim programı oluşturmayı zorunlu

⁵⁴¹ Karabulut, 110.

kılmaktadır. Zira cinsel suça/zinaya giden yolları bilmeden bu yolları kapatmak mümkün değildir.

KAYNAKLAR

- AKBULUT, İlhan. 2003. "İslam Hukukunda Suçlar ve Cezalar." Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.52, Sayı:1
- AKALIN, Adnan. 2013. "İslam Hukuku Açısından Suçun Unsurları". İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı:X, s. 53.
- ARSLAN, Gıyasettin. 2005. "Erken Dönem Fıkıh Ekolleri ve Aşırı Yorum Problemleri". Bilimname Dergisi Sayı: VII,
- ATEŞ, Ali Osman. 2014. İslam'a Göre Cahiliye ve Ehl-i Kitab Örf ve Adetleri. Beyan Yayınları. 2. Baskı, İstanbul.
- AYDIN, Hayati. 1999. Kur'an'da İnsan Psikolojisi. Timaş Yayınları, İstanbul.
- AYKAN, Recep. 1997. Kelime ve Konularına Göre Alfabetik Kur'an Fihristi. Pınar Yayınları. İstanbul.
- BAYINDIR, Abdülaziz. 2006. Doğru Bildiğimiz Yanlışlar, Süleyman Vakfı Yayınları. İstanbul.
- BEKİROĞLU, Nazan.2001. Yusuf ile Züleyha. Timaş Yayınları. 7. Baskı. İstanbul.
- BİLGİÇ, Şükrü. 2012. Hapsedilme, İyileştirme ve Yeniden Suç İşleme. Vadi Yayınları. Ankara.
- _____, 2014. "Mahkûmların Suç Algısı". Karaman Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi. Sayı: 16. Karaman.
- BİLMEN, Ömer Nasuhi. 1967. Hukuku İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu. Bilmen Basımevi, c. III. İstanbul.
- _____,1955. Hukuku İslamiyye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu. C.III, İstanbul.
- _____, 1998. Büyük İslam İlmihali. Timaş Yayınları. İstanbul.
- BREGER, Louis. 2005. Freud: Görüntünün Ortasındaki Karanlık. Çeviren Aslı Biçen. Yapı Kredi Yayınları. 2. Baskı, İstanbul.
- BODUR, Hüsnü Ezber. Gelenek ve Modernite Sempozyumu. KSÜ İlahiyat Fakültesi.
- BULAÇ, Ali. 1997. Tarih, Toplum ve Gelenek. İz Yayıncılık. 2. Baskı, İstanbul.
- _____, 2002. "Kur'an, Tarih ve Tarihsellik" Yeni Ümit Dergisi. Sayı:58.
- COŞKUN, Selçuk. 2003. "Hadis Değerlendirmelerinde Bütünlük. Aktif Yayınevi. Ankara.
- ÇAĞATAY, Neşet. 1963. İslam'dan Önce Arap Tarihi ve Cahiliye Çağı, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- ÇAKAN, L. İsmail. SOLMAZ, N. Mehmed. 1994. Kur'an-ı Kerim'e Göre Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi. Altınoluk Yayınları, 1994 İstanbul.
- ÇALIŞKAN, İbrahim. 1992. "İslam Hukukunda Zina Suçunun Mahiyet ve Cezası" Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Cilt 33. S.68. Ankara.
- ÇAPAR, Ergün. 2002. "Kur'an'ın Evrenselliği ve Tarihselci Yaklaşım." Yeni Ümit Dergisi. Sayı: 58.
- DAVUDOĞLU, Ahmed. 1978. Sahihi Müslim Terceme ve Şerhi, VIII, İstanbul.
- DEMİRCAN, Ali Rıza. 2008. Kur'an ve Sünnet Işığında Cariyeler ve Sömürülen Cinsellik. Beyan Yayınları. İstanbul.
- DERVEZE, İzzet. 1998. Asru'n Nebi Kur'an'a Göre Hz. Muhammed'in Hayatı. Ekin Yayınları. 3. Baskı. c.1, s.123. İstanbul.
- DOĞAN, Lütfi, 2000. "Toplumun Temelini Sarsan Belli Başlı Problemler" Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 6. Baskı, Ankara.
- DUMAN, Cengiz. 2015. Kur'an Kıssalarının Tarihselliği. Ekin Yayınları. 2. Baskı. İstanbul.
- _____, 1994. "Hz. Lut ve Helak Olan Kavmi." Haksöz Dergisi. Sayı: 40, İstanbul

- _____, 2009. "Kur'an ve Tevrat'a Göre: Hz. Lut Kıssası." Haksöz Dergisi. Sayı: 216, İstanbul.
- _____, 2016. "İslam Dininin Hızlı Yayılmasında Dünya Ticaret Yollarının önemi", <http://kurankissalari.tr.gg/%26%23304%3BslamDinininH%26%23305%3Bzl-%26%23305%3B-Yay%26%23305%3Blmas%26%23305%3Bnda-D.ue.nya-Ticaret-Yollar%26%23305%3Bn%26%23305%3Bn-Etkisi.htm> Erişim Tarihi 16/03/2016.
- DÜZGÜN, Şaban Ali. 2010. İnsanın Yeryüzü Serüveni Sosyal Teoloji. Lotus Yayınları. İstanbul.
- DÖNMEZ, Kafi İbrahim. 2004. "İctihadın Bağlayıcılığı Meselesi ve Fıkıh Mezheplerine Bağlamanın Anlamı". Usul Dergisi, C.I, Sayı:1,
- ELMALI, Hüseyin. 2003. "Hz. Peygamber'in (s.a.s.) Yetiştği Çevre" Yeni Ümit Dergisi sayı 60.
- ELİAÇIK, R. İhsan. 2016. Adalet Devleti. İnşa Yayınları. 5. Baskı. İstanbul.
- _____, 2015. "Lut Kıssası Neyi Anlatıyor?" <http://www.adilmedya.com/lut-kissasi-ne-anlatiyor-h48250.haber> Erişim tarihi: 29/06/2015, 23:20
- ERDOĞAN, Fırat. 1986. "Bir Eğitim Programı Olarak Cinsiyet Eğitimi", İzmir, DEÜİFD, Sayı: III.
- ERDOĞAN, Suat. 2014. Kur'an ve Sünnet Işığında Suç Ceza Uygunluğu. Süleymaniye Vakfı Yayınları. İstanbul.
- ERTURHAN, Sabri. 2007. "İslam Hukukunda Suçla Mücadele Yöntemleri". İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi. Sayı: 9, s.100.
- FOUCAULT, Michel. 2013. Cinselliğin Tarihi. Ayrıntı Yayınları. Çeviren: Hülya Uğur Tanrıöver. 5.Baskı, İstanbul.
- FREUD, Sigmund. 1981. Psikanaliz Üzerine. Say Yayınları. Çeviren A. Avni Öneş. 3. Basım, İstanbul.
- _____. 2013. Cinsellik Üzerine. Alter Yayıncılık. Çeviren: Hasan İlhan Ankara.
- GİDDENS, Antony. 2014. Mahremiyetin Dönüşümü. Ayrıntı Yayınları. Çeviren: İdris Şahin, 3. Baskı, İstanbul.
- GÜNALTA, Şemsettin. 1951. "İslam'dan Önce Araplar Arasında Kadının Durumu, Aile ve Türlü Nikah, Şekilleri", Belleten, Türk Tarih Kurumu Basımevi, C. XV, s. 698-699. Ankara.
- GÜNEŞ, Abdülhalim. Kur'an-ı Kerim ve Kitab-ı Mukaddes'te Hz. Lut (as) kıssası, basılmamış yüksek lisans tezi, s.29
- GÖK, Şemsi. 1975. Adli Tıp, Garanti Matbaası, İstanbul 1970l, e. I, 8. 52; Rasim Adasal, Normal ve Anormal Cinsiyet ve Evlilik, Gürsoy Hasımevi, Ankara.
- HAMİDULLAH, Muhammed. 1980. İslam Peygamberi. Çeviren: Salih Tuğ, İrfan Yayınları, c.I. 165. İstanbul.
- _____, 2003. Aziz Kur'an(Çev. Abdülaziz Hatip- Mahmut Kanık, İstanbul.
- HASANOV, Eldar. 2008. "Yahudi Şeriatında Recm Cezası". İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi, Sayı: 12, s.183.
- IŞIK, Harun. 2015. "İnanç ve Maneviyatın Rehberliğinde Suç Azalımının İngiltere ve Türkiye'de Karşılaştırmalı Olarak Değerlendirilmesi". Uluslararası Denetimli Serbestlik Sempozyum Kitabı. 8-10 Aralık, İstanbul.
- İZUTSU, Toshihiko. 2012. Kur'an'da Allah ve İnsan, (Trc: Süleyman Ateş), Kevser Yayınları, Ankara.
- KAHVECİ, Nuri. 2003. "Hukuk Açısından Ceza Vermenin Teleolojik Boyutu." Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. Sayı:2. s.26

- KARABAŞOĞLU, Metin. 2013. Oyuncak Tamirhanesi. Nesil Karakalem Yayınları. 9. Baskı, İstanbul.
- KARABULUT, Fuat. 2012. "Recm Cezasının Hz. Peygamber'in Uygulamaları Işığında Değerlendirilmesi." EKEV Akademi Dergisi. Sayı:50, s.89-112.
- KALKAN, Ahmet. 2016. "Lut (a.s.) ve Homoseksüel Olan Kavmi." <http://www.ahmedkalkan.com.tr/kavram-tefsiri/item/278-lut-a-s-ve-homoseksuel-kavmi.html> Yayın Tarihi 08/05/2016, Erişim Tarihi: 17/03/2016
- KAHRAMAN, Ferruh. 2013. "Bir Tefsir-Kelam Problemi: Hz. Adem'in Yasak Ağaca Yaklaşması" Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dergisi, Cilt: XV, SAYI:27 s.194
- KARAMAN, Hayrettin. BARDAKOĞLU, Ali. APAYDIN, H. Yunus. 2014. İlmihal. Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları. 22. Baskı c.1, s.109. Ankara.
- KAŞIKÇI, Osman. 2008. "İslam Hukukunda Recm Cezası". E-akademi Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi. Sayı 79
- KELEŞ, Ahmet. 2004. "Hadis İliminde İsnadın Otoritesi veya Akla rağmen Hadis Okuyuculuğunun Çağdaş Bir Örneği Recm Cezası Çalışmasına Eleştirel Bir Bakış." Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi.
- KEMALİDİN, Muhammed b. Abdülvahid b. Abdülhamid. 2002. İbnü'l-Hümmam, Şerhu Fethü'l-Kadir, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, V, 195. Beyrut.
- KESKİN, Yusuf Ziya. 2001. Recm Cezası, Beyan yayınları, İstanbul.
- KIRMAN, Mehmet Ali. 2011. Din Sosyolojisi Terimler Sözlüğü. Rağbet Yayınları. İstanbul.
- KRAWULSKY, Dorothoa. 1991. "Ehli-i Sünnet Ve'l-Cemaat Örneği: Temel Kaynaklara Göre Sünni Öğreti." Çeviren, Şule Şeker. Makalat.
- KUTLU, Sönmez. 2011. Türkler ve İslam Tasavvuru" İsam Yayınları. İstanbul.
- MALİKİ, Abdurrahman. 2002. İslam Hukukunda Ceza. Köklü Değişim Yayınları. İstanbul.
- MENEKŞE, Ömer. 2003. "Osmanlıda Zina Cezası Olarak Recm", Ma'rife, Sayı: 3/2. s.13.
- MEVLANA, Calaladdin Rumi. 1993. Mesnevi, Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara.
- MEVDUDİ, Seyyid Ebul Ala. 1992. Tarih boyunca Tevhid Mücadelesi ve Peygamberler. Çev: Ahmet Asrar, Pınar Yayınları. 3. Baskı, c. 1. Ankara
- MISIRLI, Hasan. "Ayet ve Hadislerle İslam'ın Evrenselliği". Altınoluk Dergisi. Yıl: 2003, Sayı: 205, s.9
- NURSI, Said. 2006. Lem'alar. Söz Basım Yayın. İstanbul.
- ÖZHAZAR, Hüseyin. 2014. Adalet ve Yenilikleriyle Hz. Ömer. Tire Kitap Yayınları, İstanbul.
- ÖZTÜRK, Mustafa. "Kur'an, Kitab-ı Mukaddes ve Sümer Mitolojisinde Kabil Kabil Kıssası". Ç.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl 2004, Cilt 4, Sayı 1.
- ÖZTÜRK, Yaşar Nuri. 1993. Kur'an ve Sünnet Göre Tasavvuf, Yen, Boyut Yayınları, İstanbul.
- PAŞA, Ahmet Cevdet. 1985. Kısas-ı Enbiya ve Tevarih-i Hülefa tercümesi, Çeviren Mahir İz. c.1. Ankara.
- PHİLLİPS, Anthony. 1970. Ancient Israel's Criminal Law, Schocken Boks. New York.
- SADRİ, M. Arsal. 1944. Umumi Hukuk Tarihi, İstanbul.
- SARMIŞ, İbrahim. 2010. Hz. İsa ve Mesih İnancı. Düşün Yayıncılık. İstanbul.
- SAVAŞ, Nevzat. 2003. İnsanlık Semasının Ayları-Güneşleri Peygamberler. Işık Yayınları. İstanbul.

- SCHULTZ, P. Duane.- SCHULTZ, Ellen Sydney. 2002. Modern Psikoloji Tarihi. Çeviren Yasemin Aslay. 2. Baskı. Kaknüs Yayınları. İstanbul.
- ŞENTÜRK, Recep. 2000. "Fıkıh ve Sosyal Bilimler Arasında Son Dönem Osmanlı Aydını". İslami Araştırmalar Dergisi, Sayı:4
- TAHA, Hüseyin. 1992. Nübevvet Kervanı. Süre Yayınları. İstanbul.
- UDEH, Abdulkadir. "Mukayeseli İslam Hukuku ve Beşeri Hukuk". Rehber Yayınları. Cilt II, s. 217. 1990 Ankara
- UDEH, Abdulkadir. Et-Teşrû'l-Cinâi'l-İslamî Mukaranen bi'l-Kanûni'l-Vad'î, Dâru'l-Kütübi'l-Azeli, Beyrut (t.y.), c. I, s. 66; Ebu Zehra, s. 19.
- URİEL, Heyd. 1973. Studies in Old Ottoman Criminal Law, Oxford.
- UZUN, Seyit Ahmet. 2011. Kutsal Metinlerden Günümüze Cinsel Hayat. Hayat Yayınları. İstanbul.
- YAHYA, Harun. 1999. Kavimlerin Helakı. Vural Yayıncılık. 4. Baskı. İstanbul.
- _____, 2016 "Hz. İsa", [http://m.harunyahya.org/tr/works/865/Mesih-Mujdesi/chapter-/5633/Hz-Isa-\(as\)](http://m.harunyahya.org/tr/works/865/Mesih-Mujdesi/chapter-/5633/Hz-Isa-(as)) Erişim Tarihi. 25/03/2016
- YAZIR, Muhammed Hamdi. 1960. Hak Dini Kur'an Dili, Türkçe Tefsir, Nebioğlu Basımevi, c.V, ss. 3468-3469. İstanbul.
- YÖRÜKOĞLU, Atalay. Gençlik Çağı Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar, Özgür Yayınları Dağılım Ltd. Şti., s.280
- YILDIZ, Fatih. 2015. "Freud'da Ahlak Duygusunun Kaynağı ve Kantı'nın Ahlak Düşüncesi" FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi), Sayı:19.
- YİĞİT, Yaşar. 2004. "İnsanlık Onur ve Şerefının Korunması Açısından Kazf Suçu ve Cezasının Değerlendirilmesi." Diyanet İlmi Dergi. Sayı:40
- ZEHRA. Muhammed Ebu. 1979. Zehra, İslam Hukuku Metodolojisi Fıkıh Usulü, Çev. Abdülkadir Şener, Fon Matbaası, Ankara.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı Şükrü BİLGİÇ
Doğum Yeri ve Tarihi Adıyaman 15/02/1979

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi Cumhuriyet Üniversitesi
Tezsiz Yüksek Lisans Dicle Üniversitesi
Öğrenimi

Bildiği Yabancı Diller İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri A) Yayınlanmış Kitaplar

- 1) Hapsedilme, İyileştirme ve Yeniden Suç İşleme, Vadi Yayınları, Ekim 2012
- 2) Suçun Sosyolojisi Cezanın Felsefesi, Nobel Yayınları, Mayıs 2013 (Bilgiç vd)

B) Yayınlanmış Dergiler:

- 1) Eğitim Rehberim, 2006. Kişisel Gelişim, Rehberlik ve Araştırma Dergisi, (*Dergi Sahibi*)
- 2) Editörlük Yaptığı Dergi: Kahramanmaraş Cumhuriyet Başsavcılığı, Eski Hükümlü İstihdamı ve Mağdur Çalışmaları, 2011

C) Uluslararası Kongreler:

- 1) Uluslararası Orta Doğu Sosyoloji Kongresi, “*Hapsedilme, İyileştirme ve Yeniden Suç İşleme*”, Sözlü Sunum. Fırat Üniversitesi. Elazığ. 28-30 Haziran 2012.
- 2) Uluslararası Denetimli Serbestlik Sempozyumu, “*Hükümlülerin İyileştirilmesinde Zorunlu Çalıştırmanın Önemi*”, İstanbul 08-10 Aralık 2015.
- 3) Uluslararası Gerçek ve Umut Arasında Suriyeli Mülteciler Sempozyumu. “*Uluslararası STK’lar ve Suriyeli Mülteciler Dramı.*” Adıyaman Üniversitesi. 13-15 Mayıs 2016

D) Ulusal Kongreler:

- 1) IX. Öğrenci Sosyolojisi Kongresi, “*Gençlik ve Suç*”, Sözlü Sunum. Süleyman Demirel Üniversitesi. Isparta. 2-3 Nisan 2003.
- 2) Önleyici Güvenlik Araştırmaları Sempozyumu, “*Mahkumların Suç Algısı*”, Sözlü Sunum. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi. Karaman, 26-30 Eylül 2013.
- 3) Türkiye’de Adalet Sistemi ve Adli Sosyal Hizmet Sempozyumu. “*Değişen Suç Profilimiz ve Türkiye Geçceği*”. Sözlü Sunum. Başkent Üniversitesi. Ankara. 20-22 Kasım 2014
- 4) II. Ulusal Aile Sempozyumu (Medya, Aile ve Din). “*Medya ve Çocuk İstismarı.*” Yuva-Kur Derneği. Ramazanoğlu Camii Konferans Salonu. 14 Mayıs 2016.

E) Yerel Çalıştay:

- 1) Madde Bağımlılığı ile Etkin Mücadele Çalıştayı. “Madde Bağımlılığı Suç ve Medya”, Oturum Başkanı. Kahramanmaraş Kalkınma Derneği. Kahramanmaraş, 15 Ocak 2015

İş Deneyimi

Rehber Öğretmen: Uğur Dershaneleri, 2004-2006
Sosyolog: Adalet Bakanlığı, 02/06/2006-31/05/2009
Kurum Öğretmeni: Yozgat E Tipi Ceza İnfaz Kurumu, 31/05/2009-31/12/2010
Sosyolog: Adalet Bakanlığı, 01/01/2011- Henüz

Stajlar

Projeler

- 1) “Isı ve Ses Yalıtımı Projesi”. Projeyi Hazırlayan ve Koordine eden konumunda. 2011 Yılında Kahramanmaraş Koruma Kurulu Başkanlığın için Hazırlandı. Eski hükümlülerin iş ve meslek edindirme amaçlı projedir.
- 2) “Bahçe Bakımı Kursu”. Projeyi Hazırlayan ve Koordine eden konumunda. 2011 Yılında Kahramanmaraş Koruma Kurulu Başkanlığın için Hazırlanmış. Eski hükümlülerin iş ve meslek edindirme amaçlı projedir.
- 3) “Herkes için Adalet, Adalet için Hz. Ömer Projesi”. Projeyi Hazırlayan ve Koordine eden konumunda. 2015 Yılında Kahramanmaraş Onikişubat Belediyesi ve Rıdvan Hoca Vakfı için hazırlanmış projedir.

Çalıştığı Kurumlar
İletişim

E-Posta Adresi

Tel.

Tarih

sosyologsukru@gmail.com

0505 835 99 06

/08/2016